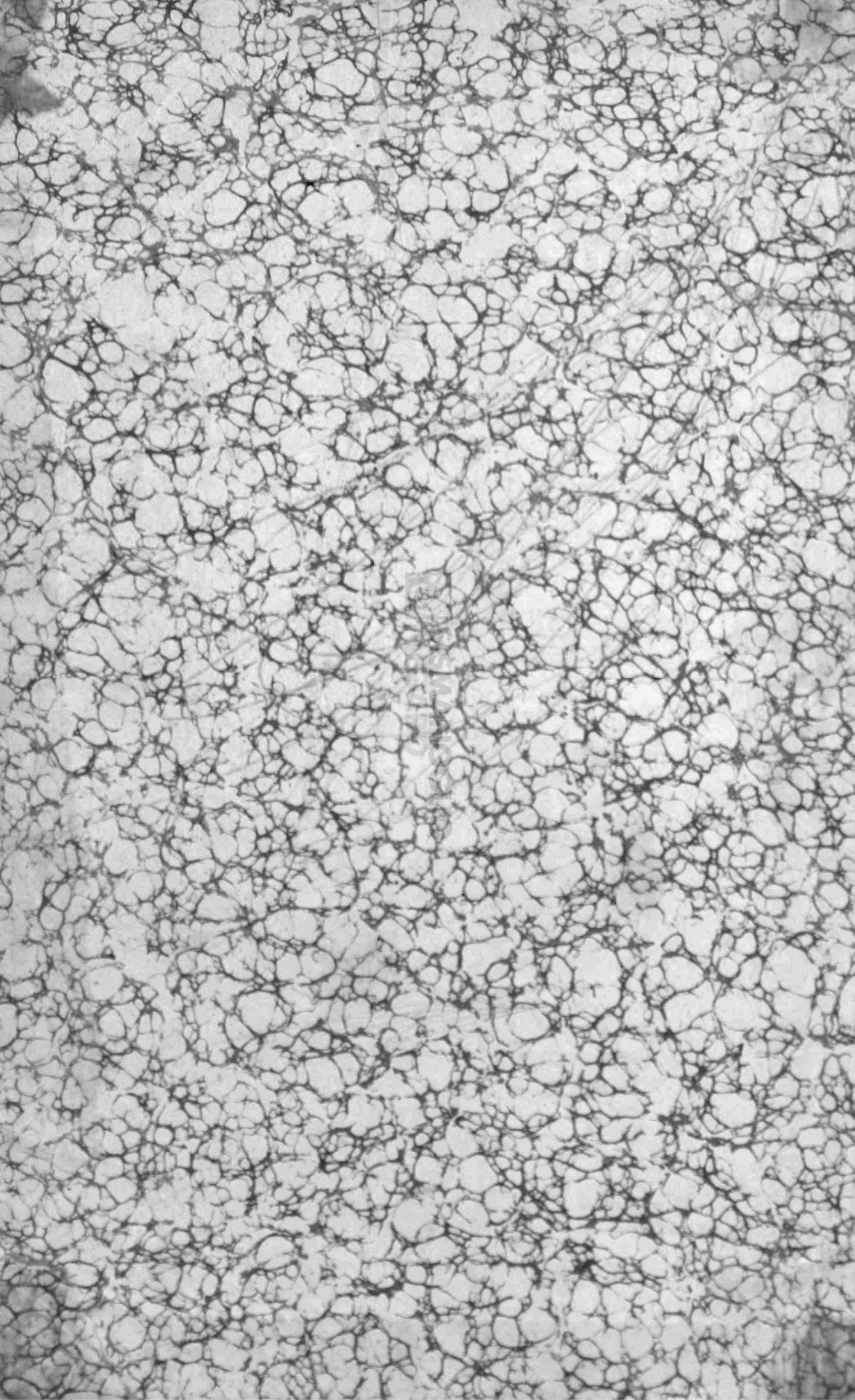
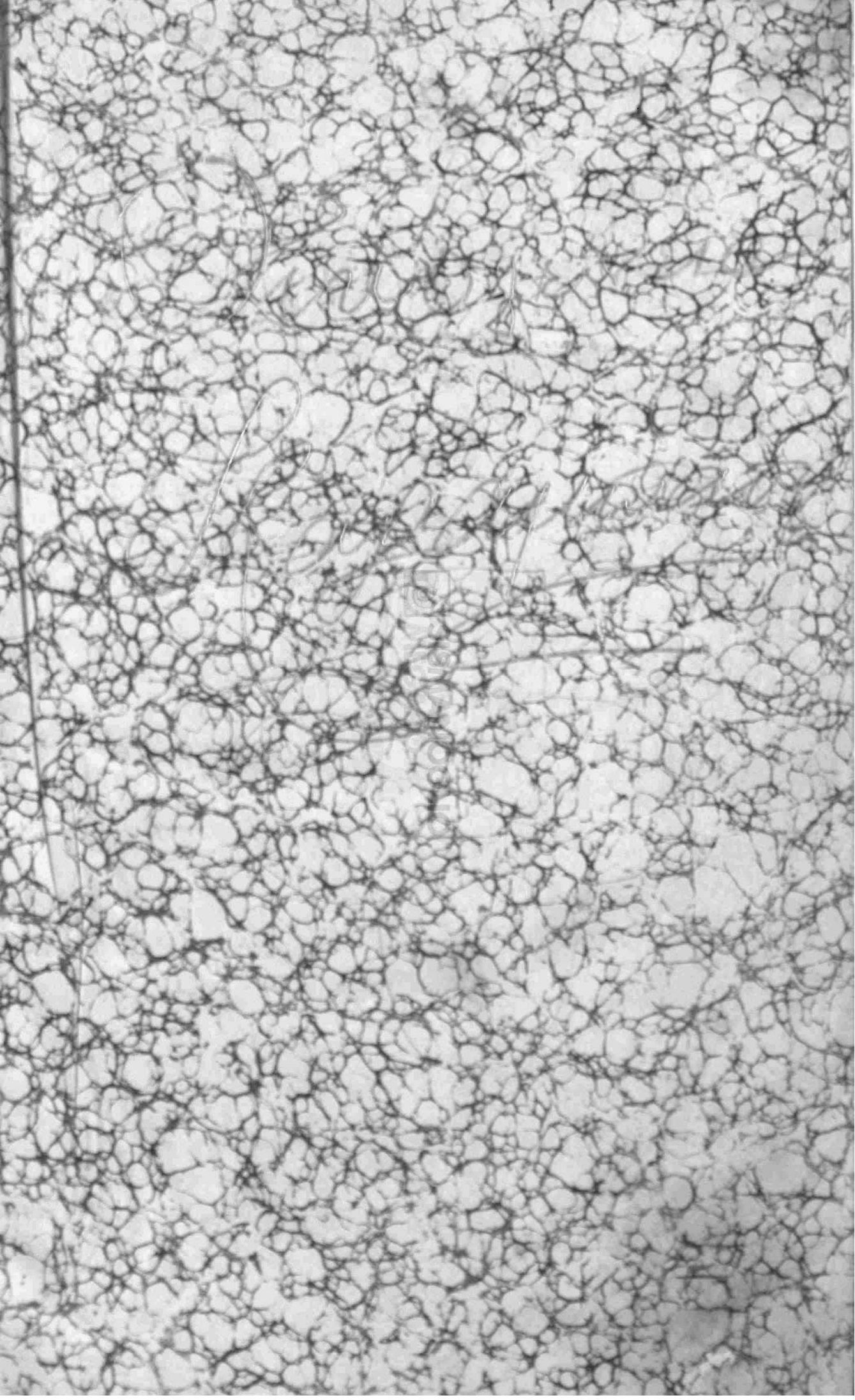

SISMANOGLIO
MECCANO





ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ.

ΗΤΟΙ ΒΙΒΛΟΣ

περιέχουσα Διηγήσεις ἀσκητικὰς Ἀνδρῶν καὶ Γυναικῶν,
προσφωνηθεῖσα τῷ αἰτήσαντι

ΛΑΥΣΩ ΠΡΑΙΠΟΣΙΤΩ,

ΠΑΡΑ ΤΟΥ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ·

Μεταφρασθεῖσα μὲν παρά τινος Ἀνωνύμου
ἐκ τῆς Ἑλληνίδος εἰς ἁπλῆν φράσιν·

τύποις δὲ ἐκδοθεῖσα, προτροπῇ τοῦ Πανοσιωτάτου καὶ
Σοφολογιωτάτου ἐν Ἱεραδιδασκάλοις

ΚΥΡΙΟΥ ΕΦΡΑΙΜ,

πρὸς χρῆσιν τῶν ἁπλουστέρων Μοναχῶν,
καὶ ὠφέλειαν τῶν ἐντυγχανόντων.

Νῦν δὲ ἐπιμελῶς ἀνατυπωθεῖσα.

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
1852



Πολλὰ ἰσχύει δέησις Μητρὸς, πρὸς εὐμένειαν Δεσπότου.

Ἡ Ἐκκλησ. Σελ. 102.

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΘΕΟΤΟΚΟΝ ΠΑΡΘΕΝΟΝ.

Καὶ εἰς ποῖον ἄλλον εἶναι δίκαιον τώρα νὰ προσδράμω, παρὰ εἰς τοὺς πόδας σου, Κόρη θεοχαρίτωτε, καὶ μὲ εὐλαβητικήν μου διάθεσιν νὰ ἀφιερώσω εἰς τὸ ἐδικόν σου μεγαλεῖον τὴν παροῦσαν Ἱερὰν Βίβλον; Ποῦ; (διότι ἁρμόζει ἡ ἀφιέρωσις τῆς καθαρᾶς ζωῆς τῶν Ἁγίων Ἀνδρῶν, ὁποῦ περιέχει αὕτη ἡ Βίβλος), παρὰ εἰς ἐσένα τὴν καθαρωτάτην Παρθένον; Σὺ γὰρ, ὡς κατ' ἐξοχὴν Παρθένος, βοηθὸς τῶν Παρθένων, καὶ σεμνολόγημα. Σὺ ἡ καθαρωτάτη Μαριὰμ, καύχημα τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν, καὶ ἐγκαλλώπισμα· καὶ τῇ σῇ πρεσβείᾳ οἱ Ἀσκηταὶ παρὰ τοῦ σοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βοηθούμενοι, καὶ μάλιστα οἱ ἐν τῇ παρούσῃ περιεχόμενοι δέλτῳ, παρθένοι ἐπὶ γῆς οἱ πλείους ἐπολιτεύθησαν, κόσμον κατεφρόνησαν, σαρκὸς τὸ φρόνημα κατεπάτησαν, καὶ τὸν πολέμιον πάντες κατήσχυναν δράκοντα. Δικαίως λοιπὸν τῇ Σῇ ἀφιερῶ τὴν Βίβλον Μεγαλειότητι, δεόμενος μετὰ δακρύων τῆς μεγάλης σου εὐσπλαγχνίας, νὰ βοηθῇς πάντοτε τοῦ Χριστιανικοῦ Γένους, παρορῶσα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ

τῶν βουλομένων μάλιστα καὶ ἐπαγγελλομένων παρθενεύειν νὰ προνοῆσαι, ἡ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν Παρθένος. Τοὺς δὲ δι' ἀνθρωπίνην ἐκπεσόντας ἀσθένειαν, νὰ ὁδηγῇς τῇ φιλανθρώπῳ καὶ ἀκαταμαχήτῳ δυνάμει σου εἰς μετάνοιαν, ὡς ἐγγυήτρια καὶ παρηγορία τῶν ἁμαρτωλῶν. Ναί, ὦ Βασίλισσα τοῦ παντὸς, ἵλεων ποίησον τὸν Σὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ὡς ἐλεεινὴν ἤδη κατάστασιν ἔχοντας, καὶ μὲ ἐλέησον τὸν πολυαμάρτητον Δέσποινα, συγχωροῦσά με τὸν ἀκάθαρτον νὰ ὑπογραφθῶ μὲ ταπείνωσιν ἀνάξιος δοῦλος σοῦ τῆς καθαρωτέρας πάσης κτίσεως, ὡς Μητρὸς τοῦ φιλανθρώπου καὶ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ, τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων. Ὦ ἡ δόξα αἰώνιος.

Τῆς Σῆς μεγαλοπρεποῦς Παρθένε
Ἁγιότητος

Εὐτελέστατος δοῦλος
Ἐφραὶμ ὁ ἁμαρτωλός.

ΤΟΙΣ

ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

ΠΑΣΙ ΤΩΝ ΩΝ ΕΦΙΕΝΤΑΙ ΑΓΑΘΩΝ

ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΙΝ.

Τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, τὰ αἰσθητήριά μου μαιμάσσει, καὶ δύο κρουνοὶ δακρύων ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς ἀπὸ πηγῆς τῆς κεφαλῆς μου κατὰ τὸν θρηνητικώτατόν μοι γίνονται Ἱερεμίαν, στοχαζομένῳ τὴν τοῦ περιβλέπτου Γένους τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν, ὥστε νὰ χρειάζεται καὶ εἰς τὸ ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ φράσιν ἁπλουστέραν, διὰ νὰ ἀκούῃ τὰ ἐν αὐτῷ, τὴν ὁποίαν καὶ ἔκαμεν Ἰβηρίτης τις ὡς λέγεται διδάσκαλος, διὰ ὠφέλειαν πάντων, παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ Ὄρει τοῦ Ἄθωνος Πατέρων ὡς δοκεῖ, παραιτησάμενος καί τινα διηγήματα, ἴσως διατὶ εὑρίσκονται εἰς τὸ Ἐκλόγιον, καὶ εἰς τὸ, Ἁμαρτωλῶν Σωτηρία, καὶ εἰς ἄλλα Βιβλία ἁπλᾶ σποράδην γεγραμμένα. Τοῦτο τὸ μεταγλωττισθὲν ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ εἰς χεῖρας λαβών, ἀφῆκα τὸν σκοπὸν ὁποῦ εἶχα νὰ ἐκδώσω εἰς τύπον τὸ Ἑλληνικὸν ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ, ὡς χρησιμώτατον Βιβλίον, καὶ εἰς τοὺς Μοναχοὺς μάλιστα, τὸ ὁποῖον διὰ τὸ προσφωνηθῆναι εἰς ΛΑΥΣΟΝ τὸν Ηραιπόσιτον παρὰ τοῦ Ἡρακλείδους Ἐπισκόπου, ὡς ἐκ τῆς Ἐπιστολῆς αὐτοῦ καθορᾶται, ὠνομάσθη ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ. Ἀφίνωντας οὖν τὸ Ἑλληνικὸν ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ, ἐτράπηκα εἰς τὸ νὰ τυπώσω τὸ ἁπλοῦν τοῦτο, ὡς πᾶσιν ἀκουόμενον, καὶ μᾶλλον ὠφελείας πρόξενον, καὶ τοῦτο διὰ δόξαν Θεοῦ, ὁποῦ ἐνεδυνάμωσε τοὺς ἐν τούτῳ περιεχομένους Ἀσκητὰς, νὰ φανοῦν τοιοῦτοι θαυμάσιοι ἄνδρες, ὁπόταν ἡμεῖς τώρα κάμνωμεν τὰ ἐναντία.

Εἶχον ἔτι σκοπὸν νὰ ἐκδώσω εἰς τύπον καί τινα κεφάλαια ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ ὠφέλιμα, καὶ ἄλλας τινὰς ψυχωφελεῖς διηγήσεις ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας· ἐξέλιπον ὅμως τὰ ἀναλώματα εἰς τὰ πρότερον τυπωθέντα, καὶ ἐνεχόμεθα ἔτι εἰς χρέος διὰ τὰ τυπωθέντα τουρκιστὶ Βιβλία διὰ τοῦ κατὰ πνεῦμά μοι τέκνου κὺρ Σεραφείμ, μὲ τὸ μέσον τῆς Σεβασμίας Μονῆς τοῦ Κύκκου, πρὸς

ωφέλειαν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Χριστιανῶν, ὁποῦ ἔγραψαν ἡμῖν προτρεπτικῶς περὶ τούτου. Θεὸς οἶδεν ὅτι ἐπιθυμῶ σφόδρα, καὶ ἀγαπῶ τὴν ὠφέλειαν τοῦ Γένους, διὰ ψυχικήν μου τυχὸν σωτηρίαν, ὡς ἄλλοτι οὐ δυνάμενος κατορθῶσαι ἀγαθόν. Ἀλλὰ μὴ ἔχων τὸν βοηθοῦντα, ἀδυνατῶ εἰς πάντα. Δῴη Κύριος τὸν ἐπάξιον μισθὸν τῷ Κυπρίῳ Χατζῇ Κὺρ Ἀνδρονίκῳ Καρίδῃ, πολλάκις κατὰ πάντα βοηθήσαντί μοι προθύμως, ἀζυμίως μέν τοι, (ὑπὲρ οὗ καὶ εὔχεσθε οἱ ἐντυγχάνοντες,) ὡς συνεργήσαντι εἰς τὴν τοῦ ἀνὰ χεῖρας Βιβλίου ἐκτύπωσιν, δεόμενοι τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ναὶ παρακαλῶ ἀδελφοί, ὅσοι ἀναγινώσκετε τὸ παρὸν Βιβλίον, ὁποῦ περιέχει ζωὰς Ἀνδρῶν, καὶ Γυναικῶν ἐναρέτων, σωφρόνως πολιτεύεσθε, στοχαζόμενοι πῶς καὶ ἡμεῖς τῆς αὐτῆς ἐσμὲν φύσεως, ἄνθρωποι πάντες θνητοί, πλὴν ὅτι ἡμεῖς κινούμεθα μᾶλλον εἰς τὸ κακὸν, καὶ ὄχι εἰς τὴν ἀρετὴν καθὼς ἐκεῖνοι, μάλιστα καὶ ἂν ξεπέσωμεν εἰς κανένα πάθος, δὲν ἐγειρόμεθα εὐκόλως, καθὼς οἱ παλαιοὶ, ἀλλ' ὅλως διόλου προσηλωμένοι εἰς τὰ κοσμικὰ, τὸν χρυσὸν λατρεύομεν ἤδη ἅπαντες.

Ταῦτα γράφων, ἐνθυμήθηκα ἓν ἀξιόλογον διήγημα ἀπὸ τὰ Πατερικὰ, πῶς ἐπῆγεν εἷς πλούσιος νὰ δώσῃ ἐλεημοσύνην τότε εἰς τοὺς ἀσκητὰς, καὶ τινὰς δὲν ἐδέχθη τὸ ἄσπρον του. Ὕστερον ἐκεῖνος ἐπαραπονήθη τοῦτο εἰς τὸν προεστῶτα, καὶ τοῦ εἶπεν ὁ Γέρων πῶς δὲν χρειάζονταί τι ὡς φαίνεται. Πλὴν διὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσῃ τελείως, τοῦ εἶπε νὰ φυλάξῃ ὅταν ὑπάγουν εἰς τὸ Κυριακὸν, νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Ἑσπερινὸν, καὶ ἔξω τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀφήσῃ, εἰ βούλεται, μερικὰ ἄσπρα, καὶ ὅποιος θέλει, ὅταν εὐγαίνουν, ἂς πάρῃ ὅσα χρειάζεται. Ἔκαμε τοῦτο προθύμως ὁ ἄρχων. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐκείνων τῶν ἁγιωτάτων ἀνδρῶν ἔλαβέ τι, ἀλλ' ἔφευγον ὡς ἀπὸ πυρὸς βλέποντες τὰ ἀργύρια. Οὕτως ἦσαν ἀκτήμονες οἱ τρισόλβιοι ἐκεῖνοι Πατέρες. Τί νὰ λέγω διὰ τὴν καθαρότητα; ὁποῦ ἐπροτιμοῦσαν μυρίους θανάτους νὰ λάβουν, παρὰ νὰ ξεπέσουν εἰς σαρκικὸν ἁμάρτημα. Εἰ δέ ποτε ἐξ ὑπερηφανίας ἔπιπτον τινὲς, ἔκλαιον μετανοοῦντες παρ' ὅλον τὸν βίον αὐτῶν. Ποῖος νὰ λέγῃ τὴν θαυμάσιον παῤῥησίαν ἐκείνου τοῦ ἁπλουστάτου Ἀφραάτου, ὁποῦ ἤλεγχε τὸν ἀρειανίζοντα Βασιλέα Οὐάλεντα, ἀφίνωντας καὶ τὴν ἡσυχίαν πρὸς καιρὸν, διὰ τὴν τῶν ἄλλων ὠφέλειαν; Καθὼς ἔκαμνε τοῦτο ποτὲ καὶ ὁ μέγας Ἀντώνιος, καὶ ἡ δυὰς τῶν Μακαρίων, ὁ Αἰγύπτιος λέγω, καὶ Ἀλεξανδρεὺς, διὰ νὰ μὴ λέγω καὶ τὸν θαυμάσιον Δίδυμον τὸν τυφλὸν, τὸν ὁποῖον ἐμακάριζεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, λέγων· Μακάριος εἶ, Δίδυμε, ὅτι στερηθεὶς τῶν σωματικῶν ὀφθαλμῶν, τοὺς ὁποίους ἔχουσι καὶ τὰ ἄλογα ζῶα, ἀπόκτησες τοὺς νοεροὺς ὀφθαλμούς. Ἐπειδὴ καὶ τὰ μέλλοντα προέβλεπεν οὗτος, καὶ οὕτω τυφλὸς, ἦτον εἰς πάντα σοφώτατος.

Τί νὰ λέγω τὴν ὑπομονὴν εἰς τὰς ἀσθενείας τοῦ Θαυμασίου Βενιαμὶν, ὁποῦ ἦτον τὸ καύχημα τῆς Νηπτρίας; Τί νὰ λέγω τὴν μακαρίαν ἁπλότητα τοῦ Ἀώνη, καὶ τὴν Ὑπακοὴν τοῦ Ἀβρὲ, καὶ Θεοδώρου μαθητοῦ τοῦ μεγάλου Παχωμίου; Τὸν δὲ Ἐφραὶμ, τὸ τέρας τῆς Συρίας, πῶς νὰ μὴ Θαυμάσω; ὁποῦ ὑπεκρίθη τὸν ἐπίληπτον καὶ δαιμονιῶντα σχεδὸν διὰ νὰ μὴ τὸν κάμουν καὶ στανικῶς του Ἐπίσκοπον; Ἀλλὰ τότε ἐφάνη ὑγιὴς μόνον, ὁπόταν ἄλλος ἐχειροτονήθη. Τοιοῦτοι ἀκενόδοξοι ἦσαν οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι Ἅγιοι ἄνδρες! Ἡμεῖς δὲ τολμῶμεν εὐκόλως, ἐναγεῖς ὄντες, καὶ εἰς τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα. Τί νὰ λέγω τὰ περὶ τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου, τὰ περὶ τοῦ Σισώη, καὶ τῶν λοιπῶν ἐκείνων Θείων ἀνδρῶν; Ἀξιομνημόνευτον ὅμως φαίνεταί μοι νὰ εἶναι καὶ ἐκεῖνο τὸ παράδοξον ὁποῦ ἔγινεν ἀπὸ τὸ νίψιμον τῶν ποδῶν τοῦ λῃστοῦ, καὶ ἐθεραπεύθη ἡ ἀσθενοῦσα Καλογραῖα, ἵνα πληρωθῇ τὸ, ὁ δεχόμενος Προφήτην, εἰς ὄνομα Προφήτου, μισθὸν Προφήτου λήψεται. Ἐκεῖνος ὑπεκρίθη ὡς Καλόγερος, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ γυναικεῖον Μοναστήριον διὰ νὰ τὸ ἀφανίσῃ, ἐρχομένων καὶ τῶν συντρόφων του· ὡσὰν ὅμως ἔγινε τὸ Θαῦμα μὲ τὸ νερὸν ὁποῦ ἔπλυναν τὰ ποδάρια του, ἐθαύμασε καὶ αὐτὸς, καὶ μετανοήσας, ἐσώθη μὲ τοὺς συντρόφους του, καὶ τὸ Μοναστήριον διεφυλάχθη ἀβλαβές. Ὅταν οὖν ὁ Θεὸς ἐνεργεῖ διά τινος κανένα Θαυμάσιον, ἂς μὴν ὑπερηφανευθῇ ἐκεῖνος, στοχαζόμενος, πῶς τὰ σημεῖα τοῦ ἐναρέτου Χριστιανοῦ εἶναι ἡ κατὰ Θεὸν ἀγάπη, καὶ ἀνυπόκριτος ταπείνωσις.

Ἀξιόλογον εἶναι καὶ τὸ συμβεβηκὸς εἰς ἕνα Μοναχὸν, ὁποῦ ἔφευγεν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον τὴν νύκτα καὶ ἐπόρνευε, πλὴν ὑπέστρεφεν εἰς τὴν Ἀκολουθίαν πάλιν· καὶ ὅμως ἐγελάσθη μίαν φορὰν, καὶ ἀντὶς διὰ τὸ ἐξώρασόν του, ἐπῆρε τὸ ἐπανωφόρεμα τῆς γυναικὸς, μὲ τὸ ὁποῖον καὶ ἐστάθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ· καὶ ἐπῆγεν ὁμοίως εἰς τὸ κελλίον του, ἕως ὅτου ὁ Ἡγούμενος μετὰ τὴν Ἀκολουθίαν πηγαίνωντας εἰς τὸ κελλίον ἐκείνου, καταμόνας τὸν ἐπετίμησε, καὶ ἐδιώρθωσεν, ὥστε ἀπὸ τὴν μεγάλην μετάνοιαν ὁποῦ ἔδειξεν, ἠγίασε. Τοῦτο ἂς εἶναι εἰς ὅσους ἐκπέσουν παράδειγμα, καὶ μάλιστα εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἀδιακρίτως μὲ ἔλεγχον ζητοῦν νὰ διορθώσουν τινὰ, μὴ διακρίνοντες καιρὸν, τόπον, καὶ τὰ πρόσωπα. Τί νὰ λέγω διὰ ὅσους δὲν οὔτε ἐκατάκριναν ἄλλον, καὶ ὅσους ἔφευγον ὅταν τοὺς ὤμοσαν ποτὲ, ἐπαινοῦσε τινάς; Ἐπιλείψει με ὁ χρόνος περὶ τούτων διηγούμενος. Ὅσοι θέλουν νὰ ὠφεληθοῦν, ἂς ἀναγινώσκουν μετὰ προσοχῆς τὸ παρὸν ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ ὡς χρησιμώτατον καὶ ἀληθέστατον. Καὶ ἀκόμι ἂν θέλουν, ἂς ἀναγνώσουν καὶ τὰ Πατερικὰ, μὲ διάκρισιν ὅμως. Ἐπειδὴ ἔγραψαν τινὲς καὶ κάποια μυθώδη σχεδὸν καὶ ψευδῆ εἰς αὐτὰ, καθὼς εἶναι ἐκεῖνο ὁποῦ γράφουν, πῶς ἔδεσεν ἕνας Ἱερεὺς τριακοσίους χρόνους Ἅγιον

Ἄγγελον νὰ μὴ σαλεύσῃ. Καὶ διὰ τὸν Ἀββᾶ Ζωτικὸν, πῶς πηγαίνωντας εἰς τοὺς Μακάρους λεγομένους, ἕως τὸν ποταμὸν, τότε ἐβλάστησε δένδρον ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τοῦ πλατέος ἐκείνου ποταμοῦ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὑψηλὰ καὶ μεγάλα καὶ τὰ δύο· καὶ ἀναβαίνωντας ὁ Ζωτικὸς εἰς τὸ ἕνα, ἐπλαγίασεν ἐκεῖνο τὸ δένδρον εὐθὺς, ὁμοίως καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους· ὥστε ἀνταμώθηκαν τὰ δύο, καὶ ἐκεῖθεν ἐδυνήθη ὁ Ζωτικὸς περνῶντας νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν γῆν τῶν Μακάρων. Καὶ ἄλλα τοιαῦτα πεπλασμένα μυθικά. Διακριτικὸς ἦτον ἀληθῶς ὁ εὐλογημένος ἐκεῖνος Ἀγάθων, ὁποῦ ἐδέχετο ὅσας κατηγορίας τοῦ εἶπον· ὅταν ὅμως τὸν εἶπαν αἱρετικὸν, δὲν τὸ ἔστερξεν. Ἔτζι πρέπει νὰ διακρίνωμεν καὶ ἡμεῖς ὅλα, καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν ὅσα ψυχοβλαβῆ, ὡσὰν ὁποῦ μᾶς χωρίζουσιν ἀπὸ τὸν Θεόν.

Χρειάζονται τώρα ἀληθῶς διὰ τοὺς ἔξωθεν τὰ Μοναστήρια χρήματα. Καὶ διὰ τοῦτο πέμπονται τινὲς ἐλεημοσύνης χάριν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἁμαρτάνουν, ἂν συναίζουν ἀγογγύστως τὴν διδομένην ἐκ προαιρέσεως ἑκάστου ἐλεημοσύνην, ὡς ὑπακοὴν φυλάττοντες. Ἂς φροντίζουν ὅμως καὶ ἐκεῖνοι ὡς Καλόγεροι διὰ τὴν ψυχήν τους, ἀφίνοντες τὰς προφάσεις. Τοῦτο γὰρ ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνο μὴ ἀφιέναι. « Κρεῖττον γὰρ ἄοικον εἶναι τὸν τόπον (ἔλεγεν » ὁ ἔγκλειστος Ὅσιος Νεόφυτος, τοῦ ὁποίου ἐν Κύπρῳ εὑρηται κατὰ » τὸν παρόντα χρόνον τὸ Ἅγιον λείψανον) ἢ οἰκίζεσθαι μετὰ ἀ» σωτίας. » Μὲ τὴν πρόφασιν τοῦ Μοναστηρίου, μὴ θελήσῃς, ἀδελφὲ, νὰ ἐπιτηδεύεσαι τὴν ἀπωλειάν σου, ὅτι οὐδεὶς παρὰ τῷ φοβερῷ Κριτῇ ὁ βοηθῶν σοι. Ὁ Θεὸς θέλει νὰ σωθῶμεν ἅπαντες· χρειάζεται ὅμως νὰ θέλωμεν καὶ ἡμεῖς. « Ὁ γὰρ πλάσας σε ἄνευ σοῦ, οὐδύναται, λέ» γει ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος, σῶσαί σε ἄνευ σοῦ. » Καὶ ὁ μέγας Ἀντώνιος ἔλεγεν εἰς τὸν εἰπόντα αὐτῷ, ἐλέησόν με Ἀββᾶ, καὶ εὔξαι ὑπὲρ ἐμοῦ· « Οὔτε ἐγώ σε ἐλεῶ, τοῦ εἶπεν, οὔτε ὁ Θεὸς, ἐὰν μὴ » σαυτὸν ἐλεήσῃς. »

Ἐν φόβῳ Θεοῦ λοιπὸν πολιτευόμενοι, καὶ τὰς προφάσεις ἀφέντες, ἕκαστος ἂς φροντίζῃ καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν του, καὶ ἂς μετέρχεται τὴν νοερὰν προσευχὴν ὅπου ἂν εὑρίσκεται, καὶ τὴν καθαρότητα, ἀφίνωντας τὸ νὰ ὑψώνῃ ὡς βοῦς τὴν φωνὴν, καὶ τὴν ἄλλην ὑπόκρισιν, φεύγωντας μάλιστα καὶ τὴν ἀναισχυντίαν, καὶ τὸ ἀνερυθριάστως ἁμαρτάνειν. Διὰ τὸ ὁποῖον, ἢ μὴ ποίει τὸ κακὸν, ἢ μόνος ποίει, ὁ ἱερὸς ἔλεγε Χρυσόστομος, διὰ νὰ μὴ παρακινῶνται τυχὸν ἄλλοι μὲ τὸ κακὸν παράδειγμα εἰς ἁμαρτίαν. Ἔχετε δὲ καὶ εὐλάβειαν εἰς τὰ θεῖα μάλιστα πάντων, καὶ μὴ παίζετε ἐν οἷ παικτοῖς, ἐννοοῦντες ὅτι ἔστι θάνατος, εἶναι κρίσις καὶ ἀνταπόδοσις. Διώκετε καὶ μακρὰν ἀπὸ λόγου σας τὴν ὑπερηφανίαν, ὅταν σᾶς ἐνοχλῇ, μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ γέροντος ἐκείνου, ὁποῦ ὅταν ἤρχετο λογισμὸς εἰς αὐτὸν ὑπερήφανος, ἔβανε τὸ χέρι εἰς τὴν φωτίαν, καὶ ἐπειδὴ

ἐκαίετο, πῶς λοιπὸν ὑπερηφανεύεσαι ἔλεγε πρὸς ἑαυτόν, ὁποῦ οἱ Ἅγιοι τρεῖς Παῖδες μὴ καιόμενοι, πάλιν ἔλεγον, ἐν πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν; Φεύγετε τὴν ὑπερηφανίαν καὶ μνησικακίαν ἀδελφοί, μάλιστα πάντων, ὡς φοβερώτερα ἁμαρτήματα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα. Ἐγὼ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας μου δὲν εἶμαι ἄξιος οὐδὲ νὰ ζῶ, ὄχι νὰ ἐρμηνεύω ἄλλους, ἀλλ' ἐμιμήθηκα ἕνα ὁποῦ πίπτοντας νὰ κτυπήσῃ εἰς κανένα λίθον, διὰ τοῦτο καὶ φωνάζει εἰς τοὺς ἄλλους, βλέπετε μὴ κτυπήσετε περιπατοῦντες. Ἁμαρτωλὸς γὰρ ἐγὼ ὑπὲρ ἅπαντας, εἶδόν τε πολλά, καὶ ἀκήκοα. Ὅθεν ὡς κατὰ πάντα ἔνοχος ὢν μυρίων κολάσεων, παρακαλῶ τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν νὰ μὲ ἐλεήσῃ δωρεάν, ὡς ἐν εὐσπλαγχνίᾳ ἀνείκαστος, καὶ ἅπαντας τοὺς Χριστιανοὺς, τοὺς ὁποίους ἐκλιπαρῶ νὰ εὔχωνται ὑπὲρ ἐμοῦ, ὅπως τύχω ἐλέους παρὰ Θεοῦ, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ὥρισε πᾶσαν κρῖναι τὴν οἰκουμένην, παρ' οὗ καὶ εἴη τε ἅπαντες ὑγιαίνοντες.

ᾳψνε'. Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον.

Ὁ ἁμαρτωλὸς Ἐφραίμ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΟΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ

ΕΙΣ ΤΟ ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ.

ΕΥΛΟΓΗΣΟΝ ΠΑΤΕΡ.

Εἰς αὐτὸ τὸ ἱερώτατον Βιβλίον ἱστορεῖται καὶ περιγράφεται ἡ ἐναρετος ἄσκησις καὶ θαυμαστὴ ζωή, καὶ οἱ ἀγῶνες τῶν ἁγίων, καὶ ὁσιωτάτων Πατέρων, ὁποῦ ἠγωνίσθησαν γενναίως εἰς τὰς ἐρήμους, διὰ ζῆλον καὶ μίμησιν ἐκείνων, ὁποῦ θέλουν νὰ κατορθώσουν πολιτείαν θεάρεστον, καὶ νὰ περιπατήσουν ἐκείνην τὴν στράταν, ὁποῦ φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ἐδῶ γράφονται ἀκόμι αἱ ζωαὶ, καὶ πολιτεῖαι ἐκείνων τῶν ἁγίων Γυναικῶν, ὁποῦ ἐπέρασαν μὲ βίον ἀσκητικὸν, μὲ ἀνδρικὴν γενναιότητα, καὶ μεγαλοψυχίαν ἐναντίον εἰς τὰς πονηρίας τῶν δαιμόνων, διὰ τύπον καὶ παράδειγμα ἐκείνων, ὁποῦ θέλουν νὰ λάβουν τὸν λαμπρότατον στέφανον τῆς ἐγκρατείας, καὶ καθαρότητος. Εἰς τοῦτο τὸ θεάρεστον ἔργον, ἤγουν εἰς τὸ νὰ γράψω τὸ παρὸν, ἐπαρακίνησε καὶ ἐπρόσταξεν ὁ πολυμαθὴς καὶ σοφώτατος, ὁ εὐσεβέστατος κατὰ τὴν καρδίαν, ὁ κατὰ τὴν γνώμην καὶ τὰ ἤθη εἰρηνικώτατος, ὁ μεταδοτικὸς καὶ συμπαθέστατος εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ διὰ καλοκἀγαθίαν φυσικὴν, καὶ ἐναρετον ζωὴν, ὁποῦ ἔφθασε καὶ ἐξεπέρασεν εἰς τὰ ἀξιώματα ἐξαιρέτους καὶ εὐγενεῖς ἄρχοντας. Τοῦτος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἄριστος καὶ ἐραστὴς τῶν ἀγαθῶν ΛΑΥΣΟΣ. Ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἄκραν καλοκἀγαθίαν ἔχωντας σκοπὸν νὰ παρακινήσῃ τὸν ὀκνηρόν μας νοῦν νὰ φανταζεται τὰ καλὰ, καὶ νὰ συνερίζεται νὰ

φθάσῃ εἰς τὰ μέτρα ἐκείνων τῶν ὁσιωτάτων καὶ μακαρίων Πατέρων, τῶν ὁποίων γράφωντας τὸν βίον καὶ πολιτείαν, νὰ πέμψωμεν πρὸς αὐτὸν τὸν Θειότατον ἄνδρα διὰ κοινὴν τῶν Ὀρθοδόξων ὠφέλειαν. Ὅμως ἐγὼ ὁποῦ κατὰ τὸ λέγειν ἀπαίδευτος, καὶ εἰς τὰ πνευματικὰ τελείως ἀρχάριος, καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῶν Ἁγίων Πατέρων ἀνάξιος, φοβούμενος τὸ μεγαλεῖον τοῦ πράγματος, καὶ ἔστωντας νὰ μοῦ ἐφάνη ἡ προσταγὴ ἀδύνατος εἰς τοῦ λόγου μου, ἔδεσα τὴν προαίρεσιν μὲ τὸν ὅρκον νὰ μὴ ἐπιχειρισθῶ, καθὼς καὶ πολλοὶ διὰ κενοδοξίαν καὶ πονηρίαν σατανικὴν δουλώνουν τὸ αὐτεξούσιον μὲ τὸν ὅρκον, ἤγουν νὰ μὴν τρώγουν τὸ, καὶ τὸ, ἢ νὰ μὴν πίνουν κρασὶ, ἢ νὰ μὴν κάμουν κανένα ἄλλο ἄτοπον πρᾶγμα. Καὶ εἰς τοῦτο βάνει τὰ δυνατά του ὁ Σατανᾶς ὕστερον, καὶ ἀπὸ ἀμέλειαν φυσικὴν πολλοὶ καταπατοῦν τὸν ὅρκον, καὶ ἁμαρτάνουν διπλάσια. Λοιπὸν τίς ἡ χρεία τοῦ ὅρκου, ὁπόταν ὁ Κύριος μᾶς ἐχάρισε νοῦν, σύνεσιν, διάκρισιν, καὶ προαίρεσιν; ὁ νοῦς διακρίνει τὶ, καὶ πότε νὰ φάγῃ καὶ νὰ πίῃ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἡ διάκρισις γνωρίζει τὰ μέτρα τοῦ κάθε πράγματος, καὶ ἔτζη ποτὲ δὲν γίνεται ἁμάρτημα. Καὶ μάλιστα εἶναι καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ φωτίζει τὰς καρδίας, καὶ καλὰς προαιρέσεις, καὶ ἐν εὐκολίᾳ διαλέγοντες τὸ καλὸν, τὸ κατορθώνουν καὶ χωρὶς νόμον καὶ φοβέραν τινὰ, καθὼς λέγει καὶ ὁ Ἀπόστολος· « Κατὰ τῶν τοιούτων δὲν εἶναι νόμος. Συμφέρει καλήτερα νὰ πίνῃ τινὰς οἶνον μὲ διάκρισιν καὶ νὰ ταπεινοῦνται, παρὰ νὰ πίνῃ μόνον· νερὸν, καὶ νὰ τοῦ φαίνεται πῶς κάμνει μεγάλην ἀρετήν. Δὲν πρέπει τινὰς οὔτε τὸ κρασὶ νὰ κατηγορῇ, οὔτε τὸ νερὸν νὰ ἐπαινῇ. Ἀπὸ τὴν γνώμην προέρχεται ἡ ὠφέλεια καὶ ἡ βλάβη, καθὼς τις ἤθελε τὸ μεταχειρισθῇ.

Εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἔπιεν ὁ πάγκαλος Ἰωσὴφ κρασὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅμως δὲν τὸν ἔβλαψεν εἰς τὸν νοῦν, δὲν ἐσάλευσε τὸν πύργον τῆς σωφροσύνης του. Δὲν ἔπιναν κρασὶ, ἀλλὰ μοναχὸν νερὸν ἐκεῖνοι οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες, Πυθαγόρας καὶ Διογένης, ὅμως ἀπὸ δοξομανίαν ἔγιναν ἄθεοι. Ὁμοίως καὶ οἱ Μανιχαῖοι ἐγκρατεύοντο ἀπὸ φαγητὰ καὶ πιοτὰ, καὶ εἰς τὰς βλασφημίας ἐναντίον τοῦ Ὑψίστου ἦτον ἀκράτητοι. Βλέπομεν καὶ ὁ Κύριος μετὰ τῶν ἱερῶν Μαθητῶν ἐμεταχειρίζοντο τὴν πρέπουσαν τροφὴν, διὰ τὸ ὁποῖον ἤκουσε καὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, τὸ· « Διὰ τὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουν; καὶ πάλιν οἱ ὑποκριταὶ Φαρισαῖοι ἔλεγον εἰς τοὺς Ἀποστόλους· » Ὅτι ὁ διδάσκαλός σας τρώγει καὶ πίνει μὲ τοὺς τελώνας καὶ ἁμαρτωλούς; Αὐτὰ τὰ ἔλεγαν οἱ Φαρισαῖοι, διὰ νὰ δείξουν, ὅτι ὁ Κύριος μὲ τοὺς ἱεροὺς Μαθητὰς καταλύει, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ κατηγορήσουν ἀπὸ τὸν φθόνον τους καὶ κακίαν ὁποῦ εἶχασι, καὶ ὄχι νὰ ἐπαινέσουν τὸν Ἰωάννην διὰ τὴν Νηστείαν του. Διὰ τοῦτο ὀνειδίζει ὁ Δεσπότης Χριστὸς τὴν δυστρο-

πίαν τους, ὁπόταν ὁρίζει· « Ἦλθε, λέγει, ὁ Ἰωάννης μὲ τόσην ἐγ-» κράτειαν ἀπέχωντας ἀπὸ κρέας καὶ οἶνον, καὶ ἔλεγον οἱ κάκιστοι » Φαρισαῖοι ὅτι δαιμόνιον ἔχει. » Ἦλθε καὶ ὁ Σωτὴρ μὲ τὴν ἄδειαν βρώματος καὶ πόματος, καὶ τὸν κατηγοροῦσι διὰ φάγον καὶ οἰνοπότην. Μυρίαις φοραῖς ἦτον καλήτερα εἰς τοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς ὁμοίους τους νὰ ἔτρωγαν καὶ νὰ ἔπιναν κατὰ τὸ χρειῶδες, καὶ νὰ εἶναι γνώμης ἀγαθῆς, παρὰ ὁποῦ ἐνήστευαν, καὶ ἦτον δόλιοι κατὰ τὴν καρδίαν. Λοιπὸν ὅλα τὰ πάντα στέκονται εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἡ προαίρεσις ἔχει ὅλην τὴν ἐξουσίαν, κἂν τε μεταχειρισθῇ ὁ ἄνθρωπος καλὸν, κἂν τε κακὸν, εἰς τὸ χέρι του εἶναι. Ὅθεν ἐκεῖνος ὁποῦ φέρνει τοῦ λόγου του εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ ὅρκου, σηκώνει ἀπὸ λόγου του καὶ προαίρεσιν καὶ διάκρισιν, καὶ γίνεται (τρόπον τινὰ) ζῶον ἄλογον.

Διὰ τοῦτο, ἀδελφοὶ, κάθε καλὸν, ὁποῦ μᾶς φωτίσει ὁ Κύριος νὰ κάμωμεν, νὰ γίνεται μὲ προαίρεσιν ἀγαθὴν, καὶ μετὰ διακρίσεως, καὶ νὰ μὴν ἀκούωμεν τὸν Σατανᾶν, ὁποῦ συμβουλεύει νὰ γίνῃ ὅρκος ἀναμεταξύ. Ἤγουν ὁμολογεῖ μὲ ὅρκον νὰ κάμῃ τὰ δεῖνα καλὸν, ἢ κάμνει ὅρκον νὰ μὴν κάμῃ τὸ δεῖνα κακόν. Ὕστερα βάνει ὅλαις ταῖς πονηρίαις εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ μὲ ὅρκον θέλει νὰ φυλάξῃ τὸ καλόν. Καὶ ἀνίσως καὶ ἠμπορέσει νὰ φυλάξῃ ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ἔκαμε τὸν ὅρκον, φαίνεται πῶς ἔκαμε τὸ καλὸν διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ ὅρκου, καὶ ὄχι κατὰ προαίρεσιν. Εἰδὲ καὶ παρέβη τὸν ὅρκον, ἁμαρτάνει (καθὼς εἴπαμεν) διπλάσια. Ὅλη λοιπὸν ἡ ὑπόθεσις εἰς ὅσα εἴπαμεν εἶναι, νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐξουσίαν ἡ προαίρεσις εἰς τὰ καλὰ, μὲ τὰ μέτρα τῆς διακρίσεως. Καὶ καθὼς λέγει ὁ Θεῖος Ἀπόστολος, κἂν τε τροφὴν καὶ ποτὸν μεταχειρισθῆτε, κἂν τε ἐγκρατεύεσθε, πάντα κατὰ τάξιν γενέσθω. Πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. Ἡ τάξις φυλάττεται, ὁπόταν τινὰς μὲ προαίρεσιν καλὴν, καὶ καρδίαν καθαρὰν κάμνει ἐκεῖνα ὁποῦ ἀρέσουν τοῦ Θεοῦ. Κατὰ τοῦτο δοξάζεται καὶ ὁ Θεὸς, ὁπόταν εἶναι τὰ ἔργα μας μὲ σύνεσιν καὶ διάκρισιν.

Ὅθεν καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινὸς ἀφίνωντας κάθε λογῆς πρόφασιν, καὶ ἔστωντας νὰ εὐλαβηθῶ τὴν ἀρετὴν τοῦ εὐλογημένου ΛΑΥΣΟΥ, καὶ ἐντρεπόμενος τὴν μεγαλόνοιαν, καὶ ταῖς ἀξίαις, καὶ τὴν λαμπρότητά του ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν, ὅλα στολισμένα μὲ τὴν εὐλάβειαν εἰς τὰ θεῖα, καὶ δυσωπηθεὶς εἰς τοιούτου ἀνδρὸς εὐλογωτάτην αἴτησιν, γεμάτην ἀπὸ ζῆλον ἀρετῆς, ἀφῆκα κάθε λογῆς ἀνάγκην λογισμοῦ, καὶ ἠθέλησα μὲ ὅλην μου τὴν προαίρεσιν, μὲ τὰς εὐχὰς τῶν Ἁγίων Πατέρων δυναμούμενος, νὰ περιγράψω μὲ συντομίαν τὰς πράξεις, τοὺς ἀγῶνας, καὶ τὰ γενναῖα κατορθώματα, ὄχι μοναχὰ ἀνδρῶν μεγάλων Ἀσκητῶν καὶ Ἐρημιτῶν, ἀλλὰ ἀκόμι καὶ γυναικῶν ἁγίων Ἀσκητριῶν. Τῶν ὁποίων ἀσκητῶν καὶ ἀσκητριῶν τὰ τίμια καὶ αἰ-

δέσιμα πρόσωπα μὲ ἠξίωσεν ὁ πολυέλεος Κύριος, καὶ τὰ εἴδα μὲ τὰ ὀμμάτιά μου. Ἐκείνων πάλιν ὁποῦ εἶχαν προτελειώσει τὴν ζωὴν μὲ μεγάλους ἀγῶνας καὶ ἄσκησιν, καὶ ἄλλοι πάλιν μὲ ὁμολογίαν ὡς Μάρτυρες, τούτων (λέγω) ὅλα τὰ κατορθώματα ἤκουσα, καὶ ἐβεβαιώθηκα ἀπὸ ἄλλους Ἁγίους ἀγωνιστὰς μὲ ἀκριβεστάτην ἐξέτασιν, καὶ ἀληθεστάτην ἔρευναν. Πολλαῖς χώραις, καὶ κάστρη, καὶ χωρία, καὶ εἰς κάθε σπήλαιον, καὶ εἰς κάθε κελλίον εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἀσκήτευαν οἱ Ἀναχωρηταί, ἐπεριπάτησα πεζὸς μὲ εὐσεβῆ λογισμόν, (καὶ καθὼς προεῖπα) ἄλλα εἶδα καὶ ἤκουσα παρὼν, καὶ ἄλλα μοῦ ἐδιηγοῦντο ἁγιώτατοι καὶ Θαυματουργοὶ Πατέρες.

Λοιπὸν, ὦ γνήσιε φίλε τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, καὶ καλλώπισμα τῶν Ὀρθοδόξων, λαμπρότατε ΛΑΥΣΕ, ἰδοὺ ὁποῦ κατὰ τὴν ὀλίγην μου δύναμιν, ἔστωντας νὰ ἐσύναξα τὰ πλέον ἐξαίρετα καὶ θαυμαστὰ κατορθώματα, καὶ ἀγῶνας τῶν γενναιοτέρων καὶ κορυφαίων Ἁγίων ἀγωνιστῶν, ὀλίγα ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐξηγῶντας καὶ τοῦ καθ' ἑνὸς τὸ Γένος, καὶ τὴν Πατρίδα, καὶ τὸν Τόπον ὁποῦ ἀγωνίσθη, καὶ τὸ Μοναστήριον ὁποῦ ἐπολιτεύθη, τὰ πέμπω πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά σου, κατὰ τὸν πόθον σου. Καὶ ἀκόμι περιέχει τὸ σύγγραμμα πολιτείαν θαυμαστὴν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν εἰς τὴν ἀρχήν, ὁποῦ εἰς τὸ ὕστερον ἀπὸ κενοδοξίαν ἔχασαν τοὺς κόπους τους, καὶ ἔγιναν κυνῆγι τοῦ δαίμονος. Καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἤτον νὰ πέσουν πλέον εἰς τὸν φάρυγγα τοῦ νοητοῦ δράκοντος, νὰ ἀπολεσθοῦν τελείως, πάλιν ἡ ἄπειρος εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἔσυρε μὲ τὸ μακρὸν σχοινὶ τῆς φιλανθρωπίας του, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν πρώτην ἀσφάλειαν, ἔστωντας καὶ νὰ ἀνέβησαν μὲ τὴν ἄκραν ταπείνωσιν ἀπ' ἐκεῖ, ὁποῦ ἔπεσαν ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειαν.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΓΡΑΦΕΙΣΗΣ

ΛΑΤΣΩ ΠΡΑΙΠΟΣΙΤΩ,

Παρὰ Ἡρακλείδους Ἐπισκόπου Καππαδοκίας.

Ἐπαινῶ τὴν προαίρεσίν σου (ἄξιον εἶναι βέβαια νὰ ἀρχίσω ἀπὸ ἔπαινον) ἐπειδὴ μοναχὸς ἐσὺ ἠθέλησες ἀντὶς διὰ μάταια καὶ λίθινα κτίρια, νὰ κτίσῃς κτίρια αἰώνια, μὲ τὴν διήγησιν τῶν κατορθωμάτων τῶν Ὁσίων καὶ μακαρίων Πατέρων. Ἡ ὁποία διήγησις εἶναι μία διδασκαλία καὶ ζωντανὸν παράδειγμα εἰς ἐκείνους, ὁποῦ ἐπιθυμοῦν νὰ κατοικήσουν εἰς τὸν Παράδεισον. Μόνος ὁ Θεὸς, διότι εἶναι ἀδίδακτος, ὡτὰν ὁποῦ εἶναι ὅλα τὰ ἀγαθὰ τέλεια εἰς τοῦ λόγου του, καὶ προέρχονται καὶ δίδονται ὡσὰν ἀπὸ μίαν ἀκένωτον πηγὴν εἰς τοὺς ἀξίους. Τὰ πρῶτα τάγματα λαμβάνουν ὡσὰν φώτισμα διδασκαλίας εἰς τὸ νὰ ἐλλάμπωνται ἀπὸ αὐτὴν τὴν τρισήλιον Θεότητα. Τὰ δεύτερα λαμβάνουν ἀπὸ τὰ πρῶτα, καὶ τὰ τρίτα ἀπὸ τὰ δεύτερα. Καὶ ἀκολούθως μὲ τοιοῦτον τρόπον μεταδίδεται ὁ φωτισμὸς ἀπὸ τὴν πρώτην τάξιν ἕως τὴν ὀλοῦστερην. Φυσικὰ βέβαια ἀκολουθεῖ, ὅτι ἐκεῖνοι ὁποῦ εἶναι ἀνώτεροι, καὶ ἀξιώτεροι εἰς τὰ καλὰ, νὰ μεταδίδουν διὰ τῆς διδασκαλίας γνῶσιν καὶ σύνεσιν εἰς τοὺς κατωτέρους καὶ ἐλλειπεῖς. Ἐκεῖνοι ὁποῦ λέγουν λοιπὸν, ὅτι δὲν χρειάζεται διδασκαλία καὶ μάθησις, καὶ δὲν καταπείθονται εἰς ἐκείνους ὁποῦ τοὺς διδάσκουν καὶ τοὺς ἑρμηνεύουν μὲ ἀγάπην ἀδελφικὴν, βέβαια τοῦτο προέρχεται ἀπὸ μίαν ὑπερηφάνειαν σατανικήν. Ἐπειδὴ τοιούτης λογῆς καὶ τὸ διαβολικὸν τάγμα ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειάν τους δὲν ἐδέχθη οὐράνιον διδασκαλίαν, ἤγουν διαγωγὴν Ἀγγελικήν. Διότι ὄχι ἡ λέξες κάμνουν τὴν ἀληθινὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ ὁ τρόπος τῶν ἠθῶν. Ἤγουν ἡ ἐλευθερία, τὸ νὰ μὴ φοβᾶται τινὰς θλίψεις, νὰ μὴν ψηφᾷ φοβερισμοὺς τυράννων καὶ κακοποιῶν, νὰ μὴν νικᾶται ἀπὸ θυμὸν, καὶ κάθε λόγος νὰ βεβαιώνεται μὲ τὸ ἔργον. Καθὼς ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ τοὺς Μαθητὰς πραγματικῶς, ὅταν ἔλεγε· « μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾷος εἰμὶ καὶ ταπει» νὸς τῇ καρδίᾳ. » Πρέπει πᾶσα ψυχὴ, ὁποῦ ἀγωνίζεται κατὰ Θεὸν διὰ νὰ σωθῇ, νὰ μανθάνῃ ὅσα δὲν ἠξεύρει μὲ ταπείνωσιν, καὶ νὰ διδάσκῃ ὅσα ἐδιδάχθη καλῶς καὶ ἐγνώρισεν. Ἀμὴ ἐκεῖνος πάλιν, ὁποῦ ἢ δὲν καταδέχεται νὰ μάθῃ ἐκεῖνα τὰ καλὰ ὁποῦ δὲν ἠξεύρει,

ἡ ἀφ' οὗ τὰ μάθῃ δὲν θέλει νὰ τὰ διδάσκῃ μὲ ζῆλον θεϊκὸν, καὶ ἀγάπην ἀδελφικὴν, αὐτὸς βέβαια ἔχει δαιμόνιον ἀγνωσίας. Μεγάλη ἀγνωσία, καὶ ἀρχὴ ἀποστασίας εἶναι, ἡ ἀνορεξία εἰς τὸ νὰ ἀκούσῃ τινὰς λόγον Θεοῦ καὶ ἑρμηνείαν διδασκάλων, τὴν ὁποίαν πάντοτε ἐπιθυμᾷ τοῦ ἐναρέτου ἀνθρώπου ἡ ψυχή.

Λοιπὸν ἀνδρίζου, θεοσεβέστατε, καὶ θέλει σοῦ χαρίσει ὁ Κύριος τὴν ὄντως ἐπίγνωσιν. Πολλὰ καὶ διάφορα βιβλία ἐγράφησαν εἰς διαφόρους καιροὺς καὶ χρόνους ἀπὸ πολλοὺς Συγγραφεῖς· ὅμως ἄλλα ἐγράφησαν εἰς δόξαν Θεοῦ, διὰ ὠφέλειαν ἐκείνων ὁποῦ ἀκολουθοῦν τὸν ἀληθινὸν δρόμον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Καὶ ἄλλα ἐγράφησαν διὰ ἀνθρωπαρέσκειαν, διὰ παρηγορίαν τῶν κενοδοξούντων. Καὶ ἄλλα πάλιν ἀπὸ μίαν πονηρὰν διάθεσιν, βαλμένην ἀπὸ τὸν Σατανᾶν διὰ βλάβην καὶ ἀπώλειαν τῶν ἁπλουστέρων, καὶ διὰ κατηγορίαν τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ σκάνδαλον τῆς ἐναρέτου καὶ σεμνῆς πολιτείας. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μὲ ἐλπίδα πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, ἔστωντας ἀκόμι καὶ νὰ εὐλαβήθηκα τὴν προσταγὴν τῆς θεοσεβείας σου, ἔρχομαι πρῶτα καὶ ἀρχὴ νὰ διηγηθῶ τὴν ἰδικήν μου κατάστασιν ἀπὸ νεαρᾶς μου ἡλικίας ἕως τὴν σήμερον. Τριαντατρεῖς χρόνους ἐπολιτεύθηκα εἰς μοναχικὴν ζωὴν μὲ τὴν ἀδελφότητα, καὶ εἴκοσιν εἰς τὴν ἀρχιερωσύνην. Ἀναγκαιότατον πρᾶγμα τὸ νομίζω, ἐπειδὴ καὶ ἔχεις τόσον πόθον εἰς τὰ Πνευματικὰ, καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν πολλῶν, νὰ περιγράψω κατορθώματα καὶ πράξεις ἀγωνιστῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὅσα εἶδα μὲ τὰ ὀμματά μου, καὶ ἤκουσα μὲ τὰ αὐτία μου ἀπὸ ἐναρέτους καὶ Ἁγίους ἀνθρώπους. Καὶ μὲ ὅσους συνανεστράφην εἰς τὴν ἔρημον τῆς Αἰγύπτου, καὶ εἰς τὴν Λιβύαν, καὶ Θηβαΐδα, καὶ εἰς τὴν Συνήνην, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι καὶ οἱ μεγάλοι ἀγωνισταὶ, ὁποῦ λέγονται Ταβεννησιῶται. Μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, Παλαιστίνην, καὶ Συρίαν. Καὶ ἀκόμι εἰς τὰ μέρη τῆς Δύσεως, εἰς τὴν Ῥώμην καὶ Καμπανίαν, καὶ ὅσα μέρη εὑρίσκονται τριγύρου εἰς αὐτοὺς τοὺς τόπους. Μὲ τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ συνθέτω τὸ παρὸν βιβλίον εἰς εἶδος διηγήσεως, διὰ νὰ γίνῃ ἕνα ψυχωφελέστατον ὑπόμνημα, καὶ θεραπευτικὸν τῆς ἐναρέτου καὶ εὐσεβοῦς πολιτείας. Τοῦ ὁποίου βιβλίου ἡ μετ' εὐλαβείας μελέτη, ἔχει δύναμιν νὰ ἀποδιώχνῃ ἀπὸ κάθε ψυχὴν τὸν νυσταγμὸν, ὁποῦ γεννᾶται ἀπὸ τὰ ἄλογα πάθη τῆς κακῆς ὀρέξεως, καὶ κάθε λογῆς μικροψυχίαν διὰ τὰ χρειαζόμενα τῆς ματαίας ζωῆς, καὶ κάθε λογῆς ὀκνηρίαν, καὶ δειλίαν, ὀξυχολίαν, καὶ ταραχὴν καὶ λύπην, καὶ ἄκαιρον φόβον, τὰ ὁποῖα σομβαίνουν εἰς τὴν ψυχὴν διὰ τὴν ἀγάπην, ὁποῦ ἔχει εἰς τὸν μάταιον κόσμον τοῦτον τὸν διεφθαρμένον καὶ ἀσύστατον. Καὶ ἠμπορεῖ ἀκόμι αὐτὴ ἡ μελέτη τοῦ ἱεροῦ τούτου Βιβλίου (μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ) νὰ προξενήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν πόθον θεϊκὸν, καὶ προκοπὴν, καὶ ἐλπίδα τῆς Οὐρα-

νίου Βασιλείας. Καὶ νὰ ἀποδείξῃ καὶ τὴν Θεοσέβειάν σου, ΛΑΥΣΕ λαμπρότατε, ὠφέλιμον καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν σου, καὶ εἰς ἐκείνους ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν ὑποταγήν σου, ὁδηγὸν σωτηρίας, ἀκόμι καὶ ἑρμηνέα τῶν καλῶν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς Βασιλεῖς ἡμῶν. Τὰ κατορθώματα τῶν Ἁγίων ἀνδρῶν εἶναι τὰ καθολικὰ παραδείγματα, μὲ τὰ ὁποῖα σιμώνουσιν εἰς τὸν Χριστὸν ἐκεῖνοι ὁποῦ ἀγαποῦσι τὸν Χριστόν. Αὐτὰ ἠμποροῦν νὰ ἐνεργήσουν εἰς κάθε φιλόχριστον νὰ ἐκδέχεται τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν πότε νὰ μισεύσῃ ἀπὸ τούτην τὴν ζωὴν, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὸν γλυκύτατον Σωτῆρα Χριστὸν, καθὼς ἐπεθύμει καὶ ὁ μέγας Ἀπόστολος. Καθὼς λέγει καὶ ἡ Θεία Γραφή· « Ἑτοίμαζέ σου » τὰ ἔργα εἰς τὴν ἔξοδον, εἰς τὸν Θάνατον δηλαδή. Λοιπὸν ὅποιος ἐνθυμᾶται τὸν Θάνατον, καὶ τὸν μελετᾷ παντοτινά, δὲν θέλει πέσει εἰς ὀκνηρίαν. Ἀλλ' οὔτε πέφτει εἰς μεγάλα πταίσματα, καθὼς ἑρμηνεύει καὶ ὁ Ἐκκλησιαστής· « Ὦ ἄνθρωπε ἐνθυμοῦ τὰ ὑστερινά » σου, καὶ δὲν θέλεις ἁμαρτάνειν.

Δέξου λοιπὸν τοῦτο τὸ σύγγραμμα μὲ καρδίαν ἁπλῆν, καὶ μὴν ἀποβλέπῃς εἰς τὴν σύνθεσιν, ἢ μὲ φράσιν ἂν ἐγράφη τεχνικὴν ἢ ἄτεχνον. Ἡ ὠφέλεια δὲν γίνεται ἀπὸ τὴν τέχνην τῆς συνθέσεως, ἀλλὰ ἀπὸ νοήματα τῆς ἀληθείας. Καθὼς ἑρμηνεύει καὶ ἡ Θεία Γραφή· « Ἄνοιγε (λέγει) τὸ στόμα σου μὲ λόγον Θεοῦ, μὲ κρίσιν ἀλη» θινήν. Καὶ πάλιν· Μὴν ἀλησμονᾷς ποτέ σου, ἀπὸ τὸ νὰ διηγῆσαι » νουθεσίας ἁγίων γερόντων, διότι καὶ ἐκεῖνοι τὰ ἔμαθαν ἀπὸ τοὺς » προτητέρους τους. » Λοιπὸν ὦ φιλομαθέστατε ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ἀκολουθῶντας καὶ ἐγὼ αὐτὰ τὰ νουθετήματα, συνανεστράφηκα (σὺν Θεῷ) μὲ πολλοὺς ὁσίους καὶ ἁγίους Ἀσκητὰς, ὄχι μὲ λογισμὸν περιεργείας, ἀλλὰ μάλιστα μὲ γνώμην Θεοφιλῆ. Ὅθεν καὶ τριάντα ἡμερῶν στράταν, καὶ πάλιν δύο φοραῖς τόσον περιπατήσας πεζὸς, δὲν μοῦ ἐφάνη κανένας κόπος, μόνον νὰ ἀπολαύσω συνομιλίαν ἀνδρὸς ἐναρέτου καὶ ἁγίου, καὶ νὰ κερδήσω ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν εἶχα. Ἀνίσως ἐκεῖνος ὁ ἁγιώτερος τοῦ Κόσμου ὅλου, ὁ Θεῖος λέγω καὶ μέγιστος Ἀπόστολος Παῦλος, ἐπεριπάτησεν ἀπὸ τὴν Ταρσὸν ἕως εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ ἀπολαυσῃ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους Πέτρον καὶ Ἰάκωβον, καθὼς μόνος του περιγράφει· « ἀνέβην, λέγει, εἰς Ἱεροσό» λυμα ἱστορῆσαι Πέτρον· » δὲν ἔφθανεν εἰς τὸν Παῦλον μόνον ἡ φήμη τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ ἠθέλησε μὲ πολὺν κόπον νὰ ἰδῇ ἐκεῖνο τὸ σεβάσμιον πρόσωπον, καὶ νὰ συνομιλήσῃ ὁμοῦ, εἰς εὐφροσύνην τελείαν ψυχῆς· πόσῳ μᾶλλον ἐγὼ ὁ χρεώστης τῶν μυρίων ταλάντων διὰ τὰς πολλάς μου ἁμαρτίας, δὲν ἤθελα κάμει ὀλίγον κόπον νὰ εὕρω καὶ νὰ ἀπολαύσω τοιούτους θησαυροὺς τῆς οὐρανίου Βασιλείας; Τοιαύτην δύναμιν ἔχει ἡ θεωρία καὶ συνομιλία τοιούτων ἁγίων. Ὑπῆγα, ὄχι διὰ νὰ εὐεργετήσω τοιούτους ἁγίους, ἀλλὰ νὰ ὠφελήσω τὴν ἁμαρτωλήν μου ψυχήν. Διότι καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔγραψαν τὴν ζωὴν ἐκεί-

νων τῶν δικαίων Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντων τῶν Προφητῶν, δὲν τὰ ἔγραψαν διὰ νὰ δοξάσουν ἐκείνους τοὺς δικαίους καὶ Προφήτας, ἀλλὰ νὰ ὠφελήσουν ἐκείνους, ὁποῦ ἤθελαν τὰ ἀναγινώσκει.

Ταῦτα στοχαζόμενος, δοῦλε τοῦ Κυρίου ΛΑΥΣΕ, ὑπόφερε νὰ ἀκροασθῇς καὶ τὴν ἐδικήν μου ἀμάθειαν διὰ τὴν προθυμίαν ὁποῦ ἔχεις, νὰ φυλάξῃς τὴν εὐσέβειαν εὐπρεπῶς, ἡ ὁποία κινδυνεύει πάντοτε καὶ πολεμεῖται ἀπὸ ἐχθροὺς ὁρατοὺς καὶ ἀοράτους. Ὅθεν παρακαλῶ μὲ κάθε λογῆς σύνεσιν καὶ γνῶσιν εὐσεβείας, καὶ γενναιότητα ψυχῆς νὰ μὴ ψηφᾷς τὸν πρόσκαιρον πλοῦτον. Τὸ ὁποῖον γνωρίζω ὅτι ἀγωνίζεσαι ὡς εὐγνώμων δοῦλος Χριστοῦ, καὶ ὀλιγοστεύεις τὸν πλοῦτόν σου, μὲ τὴν προθυμίαν τῆς ἐλεημοσύνης ὁποῦ δίδεις εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀδυνάτους. Καλότυχος εἶσαι φιλόχριστε, ἐπειδὴ δὲν ἐμεταχειρίσθης τὸν πλοῦτον, καὶ τὴν ἀξίαν σου, διὰ κενοδοξίαν, ἢ ἐκδίκησιν ἐχθρῶν, ἢ νὰ φανῇς ἔνδοξος, ἢ ἄξιος, ἢ διὰ ἄλλην ἀπόλαυσιν σωματικήν, ἀλλὰ πρὸς εὐαρέστησιν τοῦ Κυρίου, μὲ τὴν βοήθειαν ὁποῦ προφθάνεις εἰς ἐκείνους, ὁποῦ ἔχουν χρείαν καὶ ἀνάγκην.

Δεύτερον παρακαλῶ τὴν σὴν εὐλάβειαν, φεῦγε ὅσον ἠμπορεῖς τὴν συναναστροφὴν ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων ὁποῦ δὲν σοῦ δίδουν καμμίαν ὠφέλειαν, μαλιστα προξενοῦν εἰς τοῦ λόγου σου καὶ ζημίαν καὶ βλάβην. Ἀλλὰ νὰ στοχάζεσαι μὲ ἐπιμέλειαν τοὺς καλοὺς καὶ ἐναρέτους καὶ σοφοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι νὰ εἶναι καὶ εἰς τὴν πίστιν ὀρθόδοξοι, καὶ εἰς τὰ ἔργα καθαροὶ καὶ ἀκατηγόρητοι, καὶ μὲ ἐκείνους νὰ εἶναι πάντοτε ἡ συναναστροφὴ καὶ συνομιλία σου. Διατὶ μὲ τὴν συναναστροφὴν τῶν ἐναρέτων ἀνθρώπων, γνωρίζει καθ' ἕνας εἰς ποῖα μέτρα εὑρίσκεται, καὶ μάλιστα ὅταν συνεριζεται τὰ καλὰ ἔργα καὶ ἤθη τῶν ἐναρέτων, τότε αὐξάνει ὡς δένδρον κάλλιστον μὲ τοὺς καρποὺς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ ἐὰν εἶναι καὶ εἰς τὰ ἤθη διεφθαρμένος, μὲ τὴν σεμνότητα καὶ εὐταξίαν ὁποῦ βλέπει συχνὰ εἰς τοὺς σοφοὺς καὶ εὐλαβεῖς ἀνθρώπους, γίνεται ὡς ἕνα ἀντίτυπον, ἢ καθρέπτης εἰς τοῦ λόγου του, καὶ μεταβάλλεται καὶ αὐτὸς (ὅσον εἶναι δυνατὸν) εἰς τὸ καλλήτερον. « Καὶ καθὼς ὁμιλίαι κακαὶ, ἤγουν ἡ κακαῖς συναναστροφαῖς, φθείρουσι τὰ καλὰ ἤθη· » ἔτζι ἀκολουθεῖ καὶ ἡ καλαῖς συναναστροφαῖς νὰ διορθώνουν τὰ διεφθαρμένα ἤθη. Λοιπὸν ἰδοὺ ὁποῦ κάμνω ἀρχὴν εἰς τὴν διήγησιν τῶν Βίων τῶν Ὁσίων Πατέρων, ὅσοι δηλαδὴ ἠγωνίθησαν, καὶ εἰς τὰς χώρας, καὶ εἰς τὰ ὄρη, εἰς τὰ σπήλαια καὶ ἐρημίαις, ἀκόμι καὶ εἰς τὰ Κοινόβια. Ὄχι πῶς ὁ τόπος ταχα νὰ ἐκθειάζεται ἐδῶ, ἀλλὰ ὁ τρόπος ἐκείνων ἐπαινεῖται τῶν Ἁγίων εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων τὴν πολιτείαν ἐκείνων τῶν μακαρίων καὶ ἁγίων Ἀνδρῶν, μὲ τὴν ὁποίαν εὐηρέστησαν τῷ τῶν ὅλων Θεῷ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ΑΜΗΝ.



Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι.

Μάρκ. η. 24.

ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ

ΑΡΧΗ ΣΤΝ ΘΕΩ

ΤΗΣ ΔΙΗΓΗΣΕΩΣ,

Περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ὁσίων Ἀνδρῶν καὶ Γυναικῶν, συγγραφείσης παρ' Ἡρακλείδους Ἐπισκόπου πρὸς ΛΑΤΣΟΝ τὸν Πραιπόσιτον.

ΕΥΛΟΓΗΣΟΝ ΠΑΤΕΡ.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰσιδώρου τοῦ Ξενοδόχου.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ὁποῦ ἐπῆγα εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐβασίλευεν ὁ Ὀρθόδοξος καὶ ὄντως φιλόχριστος Βασιλεὺς, ὁ μέγας Θεοδόσιος, εὗρηκα εἰς αὐτὴν τὴν Πόλιν Ἀλεξάδρειαν ἄνθρωπον ἁγιώτατον κατὰ τὸν λόγον, καὶ κατὰ τὸ ἔργον. Αὐτὸς ἦτον ὁ Ἰσίδωρος, ὁ Ἱερεὺς καὶ Ξενοδόχος τῆς Ἐκκλησίας ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Τοῦτον τὸν ἅγιον ἔλεγαν οἱ Πατέρες, ὅτι ἀπὸ νεότητός του νὰ ἀσκήτευσε μὲ ἀγῶνας μεγάλους εἰς τὸ ὄρος τῆς Νητρίας κατὰ τὴν ἔρημον, καὶ ὅταν ὑπήγαμεν ἐκεῖ μᾶς ἔδειξαν τὸ κελλίον του. Ἔφθασα λοιπὸν ἐγὼ τοῦτον τὸν ὅσιον ἑβδομήκοντα χρόνων γέροντα. Ὁ ὁποῖος ἔζησεν ἀκόμι ὕστερον ἄλλους δεκαπέντε, καὶ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ. Διὰ τοῦτον τὸν ἁγιώτατον ἄνδρα ἔλεγον πῶς ἐξ ἀρχῆς ἕως ὅτου καὶ ἐτελεύτησεν, ὅτι ποτέ του ὁ εὐλογημένος ὑποκάμισον δὲν ἐφόρεσεν, οὔτε ποτὲ ἐπλύθη ἢ πόδας, ἢ κεφαλήν. Ἀφ' οὗ ἐγεννήθη, ποτὲ κρέας δὲν ἐδοκίμασεν. Εἰς τράπεζαν καθεζόμενος ποτὲ δὲν ἐχόρτασε. Καὶ τόσον ἦτον εἰς τὸ κορμὶ ὑγιὴς καὶ εὔρωστος, ὥστε ὁποῦ ἐκεῖνοι ὅσοι τὸν ἔβλεπαν, (μὴν ἠξεύροντες τὴν ζωήν του) ἔλεγαν νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ, καὶ νὰ ξεφαντώνῃ καθε ἡμέραν.

Τούτου τοῦ Ἁγίου ἀνίσως καὶ θελήσω νὰ ἐξηγήσω τὰς ἀρετὰς

λεπτομερῶς, δὲν ἔχω καιρὸν καὶ τρόπον. Ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ καλὰ ἔλαμπεν εἰς αὐτὸν, ὡς αὐγερινὸς, ἡ εὐλογημένη πραότης, ἡ φιλανθρωπία, καὶ ἡ εἰρήνη τῆς μακαρίας ψυχῆς του. Ἡ φήμη τῆς ἀρετῆς του, καὶ ἡ χάρις ὁποῦ ἦτον ἐκκεχυμένη εἰς ἐκεῖνον τὸν σεβάσμιον χαρακτῆρα, ἔκαμνε καὶ τοὺς ἀπίστους νὰ εὐλαβοῦνται ὡς καὶ τὴν σκιὰν τοῦ σώματός του. Εἶχε τοσαύτην χάριν ὁ ἀείμνηστος, ὥστε ὁποῦ ἐξηγοῦσεν ἐν εὐκολίᾳ τὰς ἁγίας Γραφὰς, καὶ ὅλα τὰ ἅγια δόγματα τῆς ἀμωμήτου Πίστεως. Καὶ πολλαῖς φοραῖς καθήμενος μὲ τοὺς ἀδελφοὺς εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ εἴρχετο ἔκστασις, ὥστε ὁποῦ τὸ ἐγνώριζαν οἱ ἀδελφοὶ ἀπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ προσώπου του, καὶ κατόπι τὸν ἐρωτοῦσαν μὲ μεγάλην παρακάλεσιν νὰ τοὺς εἰπῇ τὰ τῆς ἐκστάσεως, καὶ αὐτὸς ἄλλο δὲν ἔλεγε, παρὰ μόνον· ἐμίσευσα τέκνα μου μὲ τὸν νοῦν καὶ θεωρίαν μακρὰν ἀπὸ τὸν Κόσμον τοῦτον. Πολλαῖς φοραῖς εἶδα καὶ ἐγὼ τοῦτον τὸν ὅσιον εἰς τὴν τράπεζαν ὁποῦ ἐδάκρυε, καὶ ἐρωτῶντας αὐτὸν νὰ μάθω τὴν αἰτίαν τῶν δακρύων μοῦ ἀπεκρίνετο· εὐλαβοῦμαι τέκνον μου συλλογιζόμενος, ὅτι εἶμαι λογικὸς ἄνθρωπος, καὶ τρώγω ὡς ἄλογον ζῶον. Ἔπειτα συλλογιζόμενος ἐκείνην τὴν ἀθάνατον καὶ γλυκυτάτην τροφὴν τοῦ Παραδείσου, φοβοῦμαι μήπως καὶ τὴν ὑστερηθῶ διὰ ταύτην τὴν πρόσκαιρον καὶ οὐτιδανήν.

Τοῦτος ὁ μακάριος Ἰσίδωρος ἦτον γνωρισμένος καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον ὅλην τῶν Ῥωμαίων, καὶ ὅλαις ἡ ἀρχόντισσαις τὸν τίχαν εἰς μεγάλην εὐλάβειαν ἀπὸ τὸν καιρὸν, ὁποῦ ὑπῆγεν εἰς αὐτὴν Ῥώμην μὲ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον, καὶ κατόπι πάλιν μὲ τὸν πγιώτατον Ἐπίσκοπον Δημήτριον. Τοῦτος πρότερον ὢντας ὑπέρπλουτος εἰς ἀργύρια καὶ κτήματα, τόσον ἔγινεν ἀκτήμων, ὥστε ὁποῦ εἰς τὸ τέλος δὲν εἶχε νὰ γράψῃ οὔτε διαθήκην, ἀλλ' οὔτε νὰ παραγγείλῃ μὲ τὸ στόμα. Καὶ κἂν ταῖς ἀδελφαῖς του ὁποῦ ἔμειναν μαρθέναις, δὲν ἀφῆκεν οὔτε ὀβολὸν, ἀλλὰ ταῖς ἀφῆκεν εἰς τὴν ἐλεημοσύνην τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, λέγωντας· Ἐκεῖνος ὁ Θεὸς ὁποῦ σᾶς ἔπλασεν, ἔχει τὴν φροντίδα σας, καθὼς ἐκυβέρνησε καὶ ἐμένα ε πολυέλεος. Εἶχε φροντίση ὁ Ὅσιος παρθενῶνα ὁμοῦ μὲ ταῖς ἀδελφαῖς του, καὶ ἄλλαις ἑβδομήντα παρθέναις τὸν ἀριθμόν. Ἔστωντας νὰ ὑπῆγα καὶ ἐγὼ εἰς τοῦτον τὸν μέγαν Ἰσίδωρον, καὶ παρακαλῶντάς τον νὰ μὲ τελειώσῃ καλόγηρον, αὐτὸς βλέπωντάς με πολλὰ νέον εἰς τὴν ἡλικίαν, ἐστοχάσθη ὡς ἄριστος κυβερνήτης, ὅτι ἡ ἡλικία τῶν νέων ἀνθρώπων περισσότερον χρειάζεται κόπους μεγάλους, παρὰ νουθεσίαις μὲ λόγια μόνον. Διὰ τοῦτο μὲ ἐπῆρε μακρὰν ἀπὸ τὴν χώραν εἰς τὰ λεγόμενα ἐρημικὰ, καὶ μὲ παρέδωκεν εἰς ἕνα ἀσκητὴν ἀπὸ τὴν Θηβαΐδα, Δωρόθεον ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἐκατοίκει εἰς ἕνα σπήλαιον χρόνους ἑξήντα, εἰς ἐκεῖνον μὲ ἐδιώρισε νὰ σταθῶ τρεῖς χρόνους διὰ νὰ δαμασθοῦν τὰ πάθη τῆς νεότη-

τος, διότι ἐγνώριζε τὸν γέροντα εἰς τὸν ὁποῖον μὲ ἔδωκε πῶς εἶχε μεγάλην σκληραγωγίαν. Καὶ ἀφ' οὗ ἤθελα τελειώσῃ εἰς ἐκεῖνον τοὺς τρεῖς χρόνους, ἐπρόσταξε πάλιν νὰ γυρίσω εἰς αὐτὸν τὸν Ἰσίδωρον διὰ νὰ ἀκροασθῶ καὶ διδασκαλίαν τῆς μοναδικῆς πολιτείας. Ὅμως ἐγὼ δὲν ἐδυνήθηκα νὰ ὑποφέρω τοὺς τρεῖς χρόνους σωστοὺς εἰς τὸν ἀσκητὴν Δωρόθεον, (καὶ μάλιστα ἔπεσα καὶ εἰς ἀσθένειαν) ἐπειδὴ καὶ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ γέροντος ἦτον σκληροτάτη καὶ ἀμίμητος. Χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους κόπους του, εἶχε συνήθειαν, καὶ εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ἦτον ἡ μεγάλαις καῦσες, ἐπήγαινεν εἰς τὰ παραθαλάσσια καὶ ἐκουβαλλοῦσε πέτρας, καὶ ἔκτιζε κελλία διὰ νὰ κάθωνται μέσα ἐκεῖνοι, ὁποῦ δὲν ἐδύνοντο νὰ κτίζουν.

Μίαν ἡμέραν ἠρώτησα αὐτὸν τὸν Ἀββᾶν, τί εἶναι τοῦτο, ὁποῦ ἐργάζεσαι Πάτερ ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου μὲ τόσον γηρατεῖον, καὶ φονεύεις τὸν ἑαυτόν σου; Καὶ ἀπεκρίθη μοι ὁ Ἀββᾶς λέγωντας· Πρέπει τέκνον νὰ φονεύσω τὸ σῶμα, διὰ νὰ μήμε φονεύσῃ αὐτό. Τὸ φαγητόν του ἦτον τὴν ἡμέραν ἓξ οὐγγίαις ψωμὶ καὶ ὀλίγα βότανα. Καὶ κατὰ τὸ βάρος τοῦ ψωμίου ἔπινε καὶ τόσον νερόν. Δὲν τὸν εἶδα, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἁπλώσῃ ποτὲ τοὺς πόδας του, ἢ νὰ κοιμηθῇ ἐπὶ ταὐτοῦ, ἢ νὰ πλαγιάσῃ ἐπάνω εἰς κλίνην, ἢ εἰς ψάθαν κἄν, ἀλλὰ ὅλην τὴν νύκτα ἐργάζετο, καὶ ἔπλεκε τοὺς φοίνικας καθήμενος διὰ νὰ εὐγάνῃ τὴν ζωοτροφίαν του. Ἐγὼ ἐνόμιζα, ὅτι αὐτοὺς τοὺς κόπους τοὺς κάμνει ἐπὶ ταὐτοῦ μόνον διὰ λόγου μου, νὰ βλέπω τάχα καὶ ἐγὼ νὰ τοὺς μιμοῦμαι. Διὰ τοῦτο ἐτριγύρισα καὶ ὅλους τοὺς μαθητάς του, καὶ τοὺς γέρα ὅλους, ὁποῦ ἐργάζοντο καὶ αὐτοὶ τὰ ἴδια, οἱ ὁποῖοι μοῦ εἶπαν, ὅτι ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας μεταχειρίζεται αὐτὴν τὴν ζωήν. Ἤγουν ποτέ του δὲν ἐκοιμήθη ἐπὶ ταὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον, ἢ ὅταν ἔκαμνεν ἐργόχειρον, ἢ ὅταν ἔτρωγεν, ἐσφαλοῦσεν ὀλίγον τὰ μάτια. Καὶ πολλαῖς φοραῖς ἐκεῖ ὁποῦ ἐγεύετο (ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγρυπνίαν) ἔπεφτεν ἡ τροφὴ ἀπὸ τὸ χέρι του.

Μίαν φορὰν πολλὰ τὸν ἀνάγκασα νὰ πλαγιάσῃ ἐπάνω εἰς τὸ ψιάθιον. Καὶ αὐτὸς εἶπέ μοι· Ἀνίσως καὶ καταπείσῃς τοὺς Ἀγγέλους νὰ κοιμηθοῦν, θέλεις καταπείσῃ καὶ ἐμένα νὰ γυρεύω πλαγιάσματα διὰ ὕπνον. Μίαν ἡμέραν ἔστειλέ με εἰς τὸ πηγάδι κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν διὰ νὰ γεμίσω τὸν κάδον νερόν. Ὅμως πηγαίνωντας κατὰ τὸ πηγάδι, εἶδα μίαν ἀσπίδα, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον μου ἐγύρισα τρεχάτος χωρὶς νὰ φέρω νερόν. Ἐρχόμενος δὲ εἶπα μὲ τρόμον μέγαν εἰς τὸν γέροντα· Ἀπεβάναμεν Ἀββᾶ, διότι εἶδα εἰς τὸ πηγάδι μέσα ἀσπίδα φοβεράν. Καὶ ὁ γέρωντας ἀκούσας ἐχαμογέλασε, καὶ ἔσεισε τὴν κεφαλήν του, καὶ λέγει μοι· Ἀνίσως ὁ σατανᾶς καὶ ἤθελε δείξῃ εἰς ὅλα τὰ πηγάδια καὶ ταῖς βρύσαις, ἢ μέσα, ἢ ἀπ' ἔξω ἀσπίδες καὶ φίδια, καὶ ἄλλα φαρμακερὰ θηρία,

ἐσὺ βέβαια ποτὲ δὲν ἔπινες νερόν. Ταῦτα λέγωντας εὐγῆκε, καὶ πηγαίνωντας εἰς τὸ πηγάδι εἶδε μέσα τὴν ἀσπίδα, καὶ σύρωντας τὸ νερὸν τὸ ἐσταύρωσε μὲ τὸ χέρι, καὶ ἔπιεν ὢν ἀκόμι νηστικὸς, λέγωντας, ὅτι ἐκεῖ ὁποῦ εἶναι ἡ χάρις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, δὲν ἐνεργεῖ ἡ δύναμις τοῦ σατανᾶ.

Περὶ τῆς Παρθένου Ποταμιαίνης.

Τοῦτος ὁ ἀββᾶς Ἰσίδωρος ὁ Ξενοδόχος, ἔστωντας νὰ ἀνταμώθῃ μὲ τὸν μέγαν Ἀντώνιον, τοῦ ἐδιηγήθη πρᾶγμα ἄξιον ἀκοῆς. Εἰς τὸν καιρὸν Μαξιμίνου τοῦ τυράννου ἦτον μία Παρθένος εὐμορφοτάτη Ποταμιαίνη ὀνόματι. Αὕτη ἦτον δουλεύτρια εἰς ἕνα ἄρχοντα ἀσελγῆ καὶ παράνομον, ὁ ὁποῖος τὴν ἐβίαζε νὰ κάμῃ τὸ κακόν του θέλημα, καὶ τῆς ἔταξε νὰ τῆς δώκῃ πολλὰ χαρίσματα· ὅμως ἡ παρθένος οὐδὲ νὰ τὸν ἀκούσῃ δὲν ὑπόφερεν. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ἀσελγὴς μὴν ὑπομένωντας τὴν καταφρόνησιν, ὑπῆγε καὶ τὴν διέβαλεν εἰς τὸν ἡγεμόνα ὡς Χριστιανὴν, πῶς ὑβρίζει τοὺς Θεοὺς καὶ τοὺς Βασιλεῖς. Καὶ τοῦ ἔδωκε κρυφίως ἀργύρια πολλὰ, ἀνίσως καὶ τὴν καταπείσῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημά του, νὰ μὴν τὴν παιδεύσῃ, εἰδὲ μὴ, νὰ τῆς δώκῃ πικρᾶς τιμωρίας ἕως νὰ ἀποθάνῃ τελείως. Λοιπὸν ἔφεραν τὴν Παρθένον ἔμπρὸς εἰς τὸ κριτήριον, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐδοκίμασε μὲ κολακείαις ὁ Τύραννος, καὶ δὲν τοῦ ὑπήκουσεν, ἄρχησε καὶ τὴν ἐτιμωροῦσε μὲ διάφορα ὄργανα τιμωρητικὰ, καὶ τὸ χειρότερον, ὁποῦ ἔβραζαν πίσσαν εἰς ἕνα χάλκωμα, καὶ καθὼς ἔβγαζε τῆς λέγει ὁ Τύραννος· ἢ πήγαινε, κάμε τὸ θέλημα τοῦ αὐθέντος σου, ἢ ρίπτεσαι μέσα εἰς τὸ χάλκωμα, ὁποῦ βράζει ἡ πίσσα. Τοῦ ἀποκρίνεται καὶ ἡ κόρη, ὅτι ἀδικώτερος δικαστὴς δὲν θέλει εὑρεθῇ ἀπὸ λόγου σου, ἐπειδὴ μὲ ἀναγκάζεις εἰς τὴν ἀσέλγειαν. Εἰς αὐτὰ τὰ λόγια τῆς Παρθένου ἐθυμώθη ὁ παράνομος δικαστὴς, καὶ προστάζει νὰ τὴν ῥίψουν μέσα εἰς τὸ χάλκωμα τῆς πίσσης ὀλόγυμνην. Τότε ἐφώναξεν ἡ Ἁγία λέγουσα· ὀμνύω σοι τὴν κεφαλὴν τοῦ Βασιλέως, μὴν θελήσῃς νὰ μὲ ἐκδύσουν τὰ ῥοῦχα, ἀλλὰ ἄφησαί με ἐγὼ μοναχὴ νὰ κατέβω εἰς τὸ χάλκωμα κατ' ὀλίγον ὀλίγον, διὰ νὰ γνωρίσῃς πόσην δύναμιν μοῦ ἐχάρισεν ὁ Χριστὸς, τὸν ὁποῖον ἐσὺ δὲν ἐγνώρισες. Εἰς τοῦτο τὴν ὑπήκουσεν ὁ Τύραννος. Καὶ ἔτζι ἐκείνη ἡ μακαρία καταβαίνουσα εἰς τὸ κοχλάζον χάλκωμα, ὅταν ἔφθασεν ἡ πίσσα ἕως τὸν λαιμόν της, παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς χεῖρας Θεοῦ. Καὶ πολλοὶ ἀκόμι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐμαρτύρησαν τότε εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἔλαβαν τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Περὶ τοῦ Διδύμου.

Ἀναμέσα εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἁγίους ἐτελειώθη καὶ ὁ Δίδυμος ὁ συγγραφεὺς, καὶ ἀόμματος. Μὲ τοῦτον τὸν Θαυμάσιον συνωμίλησα μερικαῖς φοραῖς. Ὁ ὁποῖος μοῦ ἐδιηγήθη, ὅτι ἀπὸ τεσσάρων χρόνων παιδὶ ὑστερήθη τὴν ὅρασιν, καὶ ἔγινεν ὁλότυφλος. Ὅθεν καὶ γράμματα δὲν ἔμαθε, μήτε εἰς διδάσκαλον ἐστάθη ποτέ. Μόνον διδάσκαλον εἶχεν ὁ μακάριος τὴν ἐδικήν του συνείδησιν. Τόσον ὅμως ἐφωτίσθη μὲ τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὥστε εἰς αὐτὸν νὰ ἐπληρώθη τὸ ῥητόν· » Κύριος σοφοῖ τυφλούς. Ὅλην τὴν Θείαν Γραφὴν παλαιάν τε νέαν τὴν ἐξηγοῦσε λέξιν πρὸς λέξιν. Καὶ τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας ἐπερίσσευσεν ὅλους τοῦ καιροῦ ἐκείνου τοὺς διδασκάλους. Μίαν φορὰν μὲ ἠνάγκασε νὰ κάμω προσευχὴν ἐμπρός του, καὶ ἐγὼ τὸ ἐνόμιζα αὐθάδειαν νὰ κάμω εὐχὴν ἐνώπιον τοιούτου μεγάλου Πατρὸς, καὶ αὐτὸς εἶπέ μοι· Ἄκουε τέκνον μου. Ὁ μέγας Ἀντώνιος ἦλθε τρεῖς φοραῖς εἰς τοῦτο τὸ κελλίον διὰ νὰ μὲ ἐπισκέψῃ, καὶ ἐγὼ τοῦ ἔλεγον νὰ κάμῃ προσευχὴν, καὶ ἀκόμι δὲν ἔσωνα τὸν λόγον μου, καὶ εὐθὺς ἔκλινε τὸ γόνυ, καὶ ἔκαμνε τὴν εὐχήν· καὶ μὲ τοῦτο ἔδειχνέ μοι μὲ τὸ ἔργον, πῶς πρέπει εἰς τὸν καλόγηρον ἡ ὑπακοή. Λοιπὸν τέκνον μου, εἰ μὲν καὶ θέλεις νὰ ἀκολουθήσῃς τὸν δρόμον τῶν Ἁγίων Πατέρων διὰ τὴν σωτηρίαν σου, μὴν ἐναντιώνεσαι εἰς ἐκεῖνο, ὁποῦ σὲ προστάζουν. Μίαν φορὰν ἔτυχε νὰ συλλογίζωμαι (λέγει μοι) διὰ τὸν βασιλέα Ἰουλιανὸν παραβάτην, πῶς ἔγινε τοιοῦτος ἄπιστος, καὶ τυραννικώτατος εἰς τοὺς εὐσεβεῖς, καὶ πῶς ἐπῆρε Βασίλειον τοιοῦτος μιαρώτατος; καὶ μὲ αὐτὴν τὴν συλλογὴν ἐπέρασα ἕως τὴν νύκτα χωρὶς νὰ γευθῶ τίποτες. Καὶ ἐπειδὴ καθήμενος εἰς σκαμνίον μὲ ἐπῆρεν ὁ ὕπνος, βλέπω ἔκστασιν πῶς ἔτρεχαν ἄλογα ἄσπρα πολλὰ μὲ καβαλαρέους, οἱ ὁποῖοι ἐφώναζαν, νὰ εἰπῆτε εἰς τὸν Δίδυμον, ὁποῦ συλλογίζεται, ὅτι σήμερον ἑβδόμην ὥραν ἐθανατώθη ὁ παραβάτης. Συκώσου λοιπὸν καὶ φάγε. Καὶ στεῖλε τὴν εἴδησιν ταύτην καὶ εἰς τὸν Ἀθανάσιον τὸν Ἐπίσκοπον νὰ γνωρίσῃ καὶ ἐκεῖνος. Καὶ εἶπέ μοι, πῶς ἐσημείωσε τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ὥραν, καὶ τὴν ἑβδομάδα, καὶ τὸν μῆνα, καὶ εὑρῆκαν ὅλα ἀληθέστατα. Ἐτελειώθη τοῦτος ὁ μακάριος Δίδυμος ἀφ' οὗ ἔφθασε τοὺς ὀγδοήκοντα πέντε χρόνους τῆς ἡλικίας του.

Βίος Ἀλεξάνδρας.

Ἀκόμι εἰχέ μοι διηγηθῆ διὰ μίαν δουλεύτριαν, Ἀλεξάνδραν ὀνόματι. Ἡ ὁποία ἀφινωντας τὴν πατρίδα της, ὑπῆγε μακρὰν καὶ

ἐσφαλίσθη μέσα εἰς ἕνα μνῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀφήσει μίαν τρύπαν, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐλάμβανεν ὀλίγην τροφὴν, καὶ ποτόν. Ἔκαμεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μνῆμα χρόνους δώδεκα, ὁποῦ δὲν τὴν εἶδε μήτε ἄνδρας μήτε γυναῖκα. Καὶ εἰς τὸν δωδέκατον χρόνον ἐγνωρίσθη ἀπὸ ἐκείνην, ὁποῦ τῆς ἔφερνε τὴν τροφὴν, πῶς ἐτελεύτησε. Καὶ ἔτζι ἤλθομεν ἡμεῖς, καὶ ἀποσκεπάσαντες τὸ μνῆμα, τὴν εὑρήκαμεν ὁποῦ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ. Ἔλεγεν ἡ Ἁγία Μελάνη ἡ Ῥωμαία δι' αὐτὴν τὴν ὁσίαν Ἀλεξάνδραν, πῶς δὲν ἐδυνήθη νὰ τὴν ἰδῇ εἰς πρόσωπον, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ ἐκείνην τὴν τρύπαν, ὁποῦ ἐδέχετο τὴν τροφήν. Τὴν ἠρώτησε νὰ τῆς εἰπῇ διὰ ποίαν αἰτίαν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν χώραν της, καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸ μνημεῖον; καὶ αὐτὴ ἀπεκρίθη λέγουσα· Ὅταν ἤμουν εἰς τὴν χώραν μου, κάποιος νέος ἔπεσεν εἰς ἔρωτα εἰς τοῦ λόγου μου, καὶ ἐγὼ μανθάνωντάς το ἔκρινα, ὅτι καλλήτερα νὰ θαφθῶ ζωντανὴ εἰς τὸ μνῆμα, παρὰ νὰ σκανδαλίζω τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ἀνεχώρησα, καὶ ἐκλείσθην εἰς τὸν τάφον. Πάλιν τὴν ἠρώτησεν ἡ Ὁσία Μελάνη λέγουσα· Καὶ πῶς ὑπόφερες δούλη τοῦ Χριστοῦ τόσον καιρὸν μέσα εἰς τὸ μνῆμα, χωρὶς νὰ συναναστραφῇς τελείως μὲ ἀνθρώπους, καὶ ἐναντιουμένη εἰς τοὺς πολέμους τοῦ ἐχθροῦ; καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη λέγουσα· ἐγὼ ἀπὸ τὸ ταχὺ ἕως ὥρας ἐννάτης ἐργοχειρῶ, κλώθουσα νῆμα, καὶ προσεύχομαι. Καὶ ἀπὸ τὴν ἐννάτην ὥραν ἕως ἑσπέρας στοχάζομαι, καὶ δίδω τὸν λογισμόν μου εἰς τὴν πίστιν, καὶ τὰ κατορθώματα τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὴν ὁμολογίαν καὶ τοὺς ἀγῶνας, καὶ τὰ μαρτύρια τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ Προφητῶν καὶ Μαρτύρων. Καὶ ὁπόταν φθάσῃ ἡ ἑσπέρα, μετὰ τὴν προσευχὴν τρώγω τὸν ἄρτον μου. Ἔπειτα ὅλην τὴν νύκτα τὴν περνῶ μὲ τὴν προσευχὴν, καὶ ἡ παντοτινή μου μελέτη καὶ καθολικὴ εἶναι, ὁποῦ ἀναμένω μὲ πόθον, πότε νὰ μισεύσω ἀπὸ τούτην τὴν ζωὴν, καὶ νὰ ἰδῶ τὰ κάλλη τοῦ Οὐρανοῦ, τὸ γλυκύτατον πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ μὲ βεβαίαν ἐλπίδα.

Περὶ τῆς Φιλαργύρου Παρθένου.

Κάποια Παρθένος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἡ ὁποία ἀγαποῦσε μὲ πόθον μεγάλον τὸν χρυσὸν, καὶ ὄχι τὸν Χριστὸν, εἰς τόσην φιλαργυρίαν ἦλθεν, ὁποῦ ποτὲ δὲν ἔδωκεν ἐλεημοσύνην, οὔτε εἰς ξένον, οὔτε εἰς γνώριμον, οὔτε ἁπλῶς εἰς κανένα πτωχόν· ἀλλὰ μήτε κἂν εἰς Ἐκκλησίαν ἔδωκεν ὀβολόν. Πολλαῖς φοραῖς, καὶ πολλοὶ ὁσιώτατοι Πνευματικοὶ καὶ Πατέρες τὴν ἐνουθέτησαν· ὅμως τὴν εἶχε κυριεύσῃ τὸ δαιμόνιον τῆς φιλαργυρίας, καὶ δὲν τοὺς ἤκουε τελείως. Εἶχεν ἀνεψιὰν ἀπὸ τὴν ἀδελφήν της, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὡς θυγατέρα, διὰ νὰ τὴν κληρονομήσῃ ὅταν ἀποθάνῃ, καὶ δὲν

ἐφρόντιζεν ἡ ταλαίπωρος, διὰ νὰ καταστήσῃ τὸν πλοῦτόν της εἰς τὰς οὐρανίους ἀποθήκας μὲ τὴν ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήκῃ εἰς χεῖρας ἀναξίου γυναίου, διὰ νὰ γένῃ μαλιστα ὕλη τῆς αἰωνίου κολάσεως. Μεγάλη πονηρία εἶναι καὶ αὐτὴ τοῦ σατανᾶ, ἤγουν ὁποῦ προφασίζονται πολλοὶ πῶς ἔχουσι συγγενεῖς, ἢ τέκνα, ἢ γονεῖς, καὶ διὰ τοῦτο τάχα συνάζουν, διὰ νὰ τὰ ἀφήσουν νὰ κυβερνῶνται κατόπι μὲ ἐκεῖνα, ὁποῦ ἤθελαν τοὺς ἀφήσῃ. Ὅμως αὐτὴ εἶναι πλάνη τοῦ διαβόλου εἰς τοὺς πλεονέκτας. Οἱ ὁποῖοι πολλαῖς φοραῖς φαρμακεύουν γονεῖς, φονεύουν ἀδελφούς, καὶ ἐπιβουλεύονται συγγενεῖς. Ὥστε ὁποῦ προφασίζονται μόνον διὰ νὰ τὰ ἀφήσουν πρὸς κυβέρνησιν ἄλλων, ὅμως ὁ σκοπὸς καὶ ἡ διάθεσίς τους εἶναι νὰ πλεονεκτοῦσιν. Ὅμως ἐκεῖνος ὁποῦ φεβᾶται τὴν αἰώνιον κόλασιν, ὁποῦ ἀναμένει τοὺς φιλαργύρους, ἠμπορεῖ νὰ κυβερνήσῃ καὶ τοὺς ἐδικούς του κατὰ τὴν ἀνάγκην τους, καὶ τὴν ἐλεημοσύνην ἐκεῖ ὁποῦ δύνεται νὰ μὴν ἀφίνῃ.

Αὐτὴν τὴν πλανεμένην φιλοχρήματον Παρθένον ὁ Ἅγιος Μακάριος ὁ Πρεσβύτερος (ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν φροντίδα ἐκείνων τῶν ἀρρώστων, ὁποῦ ἦτον καὶ μισεροὶ εἰς τὰ μέλητους) ἠθέλησε μὲ ζῆλον Θεϊκὸν νὰ ὠφελήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν μὲ τέτοιον τρόπον. Μίαν ἡμέραν λέγει της κρυφίως· Εἰς τὸ χέρι μου ἔτυχαν ἀτίμηταις πέτραις, πολλὰ θαυμασταῖς καὶ εὐθηναῖς, ἡ ὁποίαις εἶναι ρουμπίνια καὶ σμαράγδια. Δὲν ἠξεύρω ὅμως ἢ ταῖς ἔκλεψαν, ἢ ταῖς ἔχουν ἀπὸ πραγματείαν. Ἡ τιμή τους εἶναι πολλὴ καὶ δυσνόητη, ὅμως αὐτὸς εὐχαριστεῖται διὰ πεντακόσια φλωρία. Λοιπὸν μὴ χάνῃς τὸν καιρὸν, ἔλα νὰ πηγαίνωμεν νὰ ἰδῇς τὰς πέτρας, καὶ ὅσαι πεντακόσια φλωρία, τὰ ὁποῖα ἀπὸ μίαν μοναχὴν πέτραν τὰ πέρνεις, καὶ ἡ ἄλλαις σοῦ ἀπομένουν διάφορον. Τοῦτο καθὼς ἤκουσεν ἐκείνη ἡ φιλάργυρος γυνὴ, ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Ἁγίου μὲ δέησιν, νὰ τῆς ἀγοράσῃ τοὺς λίθους, δίδωντας εὐθὺς καὶ τὰ πεντακόσια φλωρία, λέγουσα, ὅτι δὲν θέλω νὰ φανῶ ἐγὼ εἰς τὸν πουλητήν.

Πέρνωντας λοιπὸν ὁ ἅγιος Μακάριος τὰ φλωρία, τὰ ἐξωδίασεν ὅλα εἰς ταῖς ἀναγκαίαις ὑπηρεσίαις τῶν πτωχῶν καὶ μισερῶν. Μετὰ τοῦτο ἐπέρασε καιρὸς πολὺς, καὶ ἡ Παρθένος ἐκείνη, μὲ τὸ νὰ ἦτον τοιοῦτος ἁγιώτατος ἄνθρωπος, εὐλαβεῖτο νὰ τοῦ ἀναθυμήσῃ διὰ τὰ φλωρία, ὁποῦ τοῦ ἔδωκεν. Ὅμως μίαν ἡμέραν τὸν εὗρε κατ' ἰδίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ λέγει του· Τί ὁρίζεις Πάτερ διὰ τοὺς λίθους ἐκείνους, διὰ τοὺς ὁποίους ἔδωκα τὰ πεντακόσια φλωρία; Λέγει της καὶ ὁ Ἅγιος· ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὁποῦ μοῦ ἔδωκες τὰ νομίσματα, ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἰδίαν τὰ ἐπλήρωσα εἰς τὴν τιμὴν τῶν λίθων, καὶ ἀνίσως καὶ θέλεις, ἔλα εἰς τὸ πτωχοτροφεῖον, νὰ τοὺς ἰδῇς, ὁποῦ εἶναι ἐκεῖ φυλαγμένοι. Ἐκείνη, ὡς ἤκουσεν,

ἦλθε μετὰ χαρᾶς εἰς τὸ πτωχοτροφεῖον, τὸ ὁποῖον ἦτον δίπατον, καὶ εἰς τὸ ἀνώγεον εἶχαν ταῖς γυναῖκες ταῖς μισεραῖς, εἰς δὲ τὸ κατώγεον ἐκείτοντο οἱ ἄνδρες. Τότε λέγει ὁ Ἅγιος· Ποίους ἔχεις γνώμην νὰ ἰδῇς πρῶτον, τὰ ρουμπίνια, ἢ τὰ σμαράγδια; Καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη, ὅ, τι εἶναι εἰς τὸ θέλημά του. Ὅθεν τὴν ἀνέβασεν εἰς τὰς γυναῖκας, ὁποῦ ἐκείτοντο μισεραῖς, καὶ λέγει· νὰ τὰ ρουμπίνια. Ἔπειτα τῆς ἔδειξε κάτω καὶ τοὺς ἄνδρας, λέγωντας, νὰ τὰ σμαράγδια. Αὐτοὶ εἶναι οἱ πολύτιμοι λίθοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν εὑρίσκεις ἀκριβέστερους. Ταῦτα ἀκούωντας ἐκείνη, ἀπὸ τὴν λύπην της λόγον δὲν ἐλάλησεν, ἀλλὰ ἦλθεν εἰς τὸν οἰκόν της, καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ κρεββάτι ἄρρωστη ἀπὸ τὴν πίκραν της. Ὅμως μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ καὶ ἀφ' οὗ ὑπάνδρευσε τὴν ἀνεψιάν της, ἀπέθανεν ἄτεκνος αὐτὴ ἡ ἀνεψιά, εὐχαριστοῦσε διὰ ἐκείνην τὴν ἐλεημοσύνην τὸν ὅσιον Μακάριον, ὁποῖος ἐτελείωσε τὴν ζωὴν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, εἰς τὴν φροντίδα τῶν λελωβημένων, ἑκατὸν χρόνων γέροντας, τὸν ὁποῖον ἔφθασα καὶ εἶδα καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινός.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀρασίου, καὶ τῆς συνοδίας του.

Ἔστωντας ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος καὶ νὰ διέτριψα εἰς ἱερὰ Μοναστήρια τριγύρου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ νὰ συναναστράφηκα ἐκεῖ τρεῖς χρόνους, εἶδα (κατὰ ἀλήθειαν) Ἁγίους Πατέρας θαυμαστούς, στολισμένους μὲ κάθε λογῆς ἀρετήν, τὸν ἀριθμὸν δύο χιλιάδας, καὶ ἀναχωρῶντας ἀπ' ἐκεῖ, ἦλθα εἰς τὸ ὄρος τῆς Νητρίας. Τούτου τοῦ ὄρους, καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας ἀνάμεσα, εἶναι λίμνη ὁποῦ ὀνομάζεται Μάρεια. Τῆς ὁποίας τὸ διάστημα εἶναι μίλια ἑβδομήκοντα, τὴν ὁποίαν ἔπλευσα εἰς μίαν ἡμισην ἡμέραν, καὶ ἔφθασα εἰς τὸ ὄρος τὸ μεσημβρινὸν, εἰς τὸ ὁποῖον ὄρος εἶναι ἐκείνη ἡ μεγάλη ἔρημος, ἐξαπλωμένη ἕως τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ εἰς τοὺς λεγομένους Μαζικοὺς, καὶ εἰς τὴν Μαυριτανίαν. Εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος κατοικοῦσιν Ἀσκηταὶ ἕως πέντε χιλιάδες. Ἐστάθηκα καὶ ἐγὼ εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος ἕνα χρόνον ὁλόκληρον, λαμβάνωντας μεγάλην ὠφέλειαν ἀπὸ ἐκείνους τοὺς Ὁσίους Πατέρας. Ἀνάμεσα εἰς τοὺς ὁποίους ἔλαμπαν ὡς μέγιστοι φωστῆρες, ὁ μέγας Ἀρσάσιος, καὶ ὁ Πατούφαστος, ὁ Ὅσιος Ἀγίων, καὶ Κρόνιος, καὶ Σεραπίων. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐκαρπώθηκα καρποὺς οὐρανίους, ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ πολιτείαν τῶν παλαιῶν Πατέρων, ὁποῦ ἐδιηγοῦντο ἐκεῖνοι οἱ τρισμακάριστοι. Καὶ μὲ τοιοῦτον θησαυρὸν ἦλθα καὶ εἰς τὴν βαθυτάτην ἔρημον.

Εἰς τὸ εἰρημένον ὄρος τῆς Νητρίας εἶναι μία Ἐκκλησία μεγαλωτάτη, καὶ εἰς αὐτὴν εἶναι τρία δένδρα Χουρμάδων, καὶ εἰς κάθε δένδρον εἶναι κρεμασμένη μία μάστιξ διὰ ῥαβδισμόν. Καὶ ἡ

μία εἶναι διὰ νὰ παιδεύωνται οἱ Μοναχοὶ, ὁποῦ πταίουσι διὰ ἐπιστροφήν. Ἡ δευτέρα μάστιξ εἶναι διὰ τοὺς κλέπτας, ἀνίσως καὶ πιάσθωσι. Καὶ ἡ τρίτη εἶναι διὰ σωφρονισμὸν ἐκείνων, ὁποῦ σφάλλουν εἰς διάφορα πταισίματα. Ἐκεῖ ἀκόμι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι Ξενοδοχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναπαύονται οἱ ξένοι, μακάρι καὶ νὰ μείνουν δύο καὶ τρεῖς χρόνους, δὲν ἐμποδίζονται. Εἶναι ὅμως συνήθεια κάθε ξένον ὁποῦ νὰ ἔλθῃ τὸν ἀφήνουν μίαν ἑβδομάδα ἀργόν. Ἔπειτα μετὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν ὅσον καιρὸν σταθῇ ἐκεῖ, τὸν διορίζουν νὰ ἐργάζεται καὶ τὴν δύναμίν του, καὶ κατὰ τὴν ἐπιτηδειότητα ὁποῦ ἔχει. Εἰδὲ καὶ εἶναι ἀμάθητος ἀπὸ ἔργα, ὁποῦ εἶναι κοπιαστικὰ, καὶ ἠξεύρει γράμματα, τοῦ δίδουν βιβλίον νὰ διαβάζῃ, καὶ τὸν διορίζουν νὰ μὴ συντύχῃ μὲ τινὰ ἕως τὰς ἓξ ὥρας τῆς ἡμέρας.

Εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος εἶναι καὶ ἰατροὶ καὶ μαγειροποιοί. Μεταχειρίζονται καὶ κρασὶ οἱ ἐντόπιοι. Ἔχει τεχνίτας, ὁποῦ ἐργάζονται πανία καλὰ διὰ σινδόνας. Πωλοῦσι καὶ ἀγοράζουσι, καὶ δὲν εἶναι ἐνδεεῖς καὶ ἄποροι. Εἰς δὲ τὰ Μοναστήρια τὰ ἐκεῖσε οἱ ὕμνοι, ὁποῦ ψάλλονται διὰ παντὸς εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ αἱ ἀκατάπαυστοι προσευχαὶ, εἶναι ὡς μία ἀγγελικὴ ὑμνῳδία εἰς τὸν Παράδεισον. Μόνον Σάββατον καὶ Κυριακὴν ἐκκλησιάζονται εἰς ἐκείνην τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν. Εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ὀκτὼ κυβερνῆται γέροντες Πρεσβύτεροι, καὶ ἀνάμεσα εἰς αὐτοὺς εἶναι ἕνας πρῶτος, καὶ αὐτὸς κρίνει καὶ ἀποφασίζει κάθε ὑπόθεσιν. Τοιοῦτος ἦτον ὁ μέγας Ἀρσάσιος, τὸν ὁποῖον εἴδαμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τοὺς ἄλλους Ἁγίους γέροντας, οἱ ὁποῖοι ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου. Οἱ αὐτοὶ γέροντες μοῦ ἐδιηγοῦντο πῶς ἐγνώρισαν καὶ τὸν Ἀββᾶν Ἀμμοῦν τὸν Νητριώτην. Τοῦ ὁποίου τὴν ψυχὴν εἶδεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, ὁποῦ τὴν ἐπήγαιναν οἱ Ἄγγελοι εἰς τὸν Οὐρανόν. Ὁ Ἀββᾶς Ἀρσάσιος ἔλεγε πῶς ἐγνώρισε τὸν μέγαν Παχώμιον, ὁ ὁποῖος εἶχε Προφητικὸν χάρισμα, καὶ ἦτον προεστὼς ἐπάνω εἰς πολλὰς χιλιάδας Ἀδελφῶν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀμμοῦν, καὶ τῆς συζύγου του.

Τοῦτος ὁ Ὅσιος Ἀμμοῦν, ὅταν ἦτον χρόνων εἴκοσι δύο, ἔμεινεν ὀρφανὸς, καὶ ὁ Θεῖός του τὸν ὑπάνδρευσε δυναστικῶς. Ὅμως ὅταν ἐστεφανώθη μὲ τὴν σύζυγόν του, ἀφ' οὗ ἐμίσευσαν ὅλοι ἀπὸ τὴν χαρὰν, καὶ ἔμεινεν αὐτὸς μόνος καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ, λέγει της· Ἔλα κυρία ἀδελφή νὰ σοῦ διηγηθῶ τὸν σκοπόν μου. Τοῦτο τὸ στεφάνωμα, ὁποῦ ἔγινεν εἰς τοῦ λόγου μας, ἐὰν θέλῃς (καθὼς ἐγὼ) νὰ γίνῃ ἕνωσις καὶ σμίξις πνευματικὴ, καὶ ὄχι σωματική. Λοιπὸν ἀπὸ τώρα καὶ ἐμπρὸς νὰ ἔχωμεν τὴν κλίνην μας χωριστήν. Διὰ τὴν

ἀγάπην τοῦ Σωτῆρός μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ φυλάξωμεν τὴν παρθενίαν μας καθαράν, διὰ νὰ χαιρώμεσθεν αἰωνίως εἰς τὸν Παράδεισον. Ταῦτα λέγωντας ὁ Ἀμμοῦν, εὔγαλεν ἀπὸ τὸν κόρφον του ἕνα βιβλίον μικρὸν καὶ τὸ ἀνεγίνωσκε. Τὸ ὁποῖον εἶχε ῥητὰ τῆς Θείας Γραφῆς, τοῦ Σωτῆρος, καὶ τοῦ Ἀποστόλου περὶ παρθενίας καὶ καθαρότητος. Ἔλεγε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐξήγησιν ἀπὸ λόγου του, ὅσα ἤθελε τὸν φωτίζει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ἔτυχε καὶ ἐκεῖνο τὸ εὐλογημένον κοράσιον ἀγαθὴ γῆ, καὶ ἐδέχθη τὸν σπόρον τὸν Εὐαγγελικὸν καὶ Ἀποστολικὸν εἰς τὸ χωράφι τῆς ψυχῆς της. Καὶ ἀποκρίνεται πρὸς τὸν νυμφίον της, ὅτι στέργει μετὰ χαρᾶς νὰ φυλάξῃ ὅσα τῆς εἶπεν, ὅμως ὄχι νὰ ξεχωρίσουν, ἀλλὰ νὰ εἶναι εἰς ἕνα ὁσπήτιον, καὶ νὰ εἶναι ἡ κλίνη τους χωριστὴ, νὰ περνοῦσι τὴν ζωήν τους ἀδελφικήν, ἢ νὰ εἰπῶ ὀρθώτερον ὡς συνασκηταί. Ἐδέχθη τὴν σύνταξιν ὁ θαυμάσιος Ἀμμοῦν, καὶ ἔζησαν ἀντάμα ἀδελφικῶς χρόνους δεκαοκτώ. Καὶ ὁ μὲν Ἀμμοῦν ἐδούλευε καθ' ἑκάστην εἰς τὸν κῆπον. Καὶ χωριστὰ ἐπιμελεῖτο τὸν Βάλσαμον. Ὁ ὁποῖος Βάλσαμος φυτεύεται ὡσὰν τὸ ἀμπέλι, καὶ σκάπτεται καὶ κλαδεύεται μὲ πολὺν κόπον. Ὅταν ἐγίνετο βράδυ εἴρχετο εἰς τὸ ὁσπήτιον, καὶ ἀνεγίνωσκε μὲ τὴν σύζυγόν του τὸν ἑσπερινὸν, καὶ ἔτρωγαν ὁμοῦ, ἔπειτα ἐχωρίζοντο. Καὶ τὴν νύκτα ἐσηκώνετο ὄρθρου βαθέως, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὄρθρου ὑπήγαινεν εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ κήπου. Ἔτζι πολιτευόμενοι μὲ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἁγίου ἔφθασαν εἰς τελείαν ἀπάθειαν.

Μίαν τῶν ἡμερῶν λέγει του ἡ τρισμακαρία· Ἔχω, Κύριέ μου, νὰ σοῦ εἰπῶ λόγον· καὶ εἰ μὲν ἀκούσῃς μου, γνωρίζω ὅτι μὲ ἀγαπᾷς ὡς ἀδελφήν σου γνησίαν. Λέγει της καὶ ὁ Ὅσιος· Εἰπὲ ἐκεῖνο ὁποῦ θέλεις. Λέγει του ἐκείνη· Φαίνεταί μοι νὰ μὴν εἶναι δίκαιον, ἕνας τοιοῦτος ἁγιώτατος ἄνθρωπος καὶ ἀγωνιστὴς εἰς πᾶσαν ἀρετὴν, ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ ὠφελήσῃ μὲ λόγον καὶ ἔργον πολλοὺς, καθὼς ὠφέλησες καὶ ἐμένα τὴν ταπεινὴν εἰς σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν, ἔπειτα νὰ ζῇ μόνος μέσα εἰς οἰκίαν, καὶ νὰ μὴ γνωρίζεται, καθὼς τώρα ἡ ἁγιωσύνη σου μὲ τόσαις ἀρεταῖς, καὶ χάριν τοῦ Πνεύματος πολιτεύεσαι ἀγνώριστος. Ταῦτα ἀκούσας ὁ μακάριος Ἀμμοῦν ἐδόξασε, τὸν Θεὸν ὁποῦ τὴν ἐφώτισεν εἰς τοῦτο. Καὶ λέγει της μετ' εὐχαριστίας· Καλῶς εἶπας, ἀδελφή μου ἐν Κυρίῳ. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ παρὼν οἶκος διὰ λόγου σου, καὶ ἐγὼ πάλιν ὑπάγω νὰ εὕρω ἄλλον οἶκον. Καὶ εὐθὺς εὐγαίνωντας ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὸ βαθύτερον μέρος τοῦ ὄρους τῆς Νητρίας (εἰς τὸ ὁποῖον ἀκόμι δὲν ἦτον Μοναστήρια) καὶ ἐκεῖ ἔκτισε δύο μέρη κελλία, εἰς τὰ ὁποῖα ἔζησεν ἄλλους εἴκοσι δύο χρόνους. Καὶ μὲ ἄσκησιν ἀκροτάτην καὶ ἀγῶνας μεγάλους, καὶ κατόρθωσιν πάσης ἀρετῆς, ἐτελείωσε τὴν ζωὴν εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν.

Ὅλοι του οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς ἔγιναν ἑξῆντα δύο. Καὶ κάθε χρόνον δύο φοραῖς ἔβλεπε τὴν μακαρίαν του σύζυγον συνομιλοῦντες λόγους ψυχωφελεῖς. Εὑρισκόμενος ἀκόμι μοναχὸς ὁ Ἅγιος Ἀμμοῦν εἰς τὸ ὄρος τῆς Νητρίας, τοῦ ἔφεραν ἕνα παιδίον, ὁποῦ τὸ ἐδάγκασε σκύλος λυσσαμένος, καὶ ἐλύσσαξε καὶ αὐτό. Καὶ τὸ εἶχαν δεμένον μὲ ἅλυσον, διότι ἐξέσχιζε τὸ κορμί του ἀπὸ τὴν λύσσαν. Οἱ μὲν γονεῖς τοῦ παιδίου ἐπαρακαλοῦσαν τὸν Ὅσιον νὰ κάμῃ δέησιν πρὸς Κύριον διὰ τὸν υἱόν του, ὁ δὲ Ὅσιος ἐταπεινώνετο καὶ ἔλεγεν· Ἄνθρωποι τί μὲ βιάζετε νὰ κάμω ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν δύναμαι; Ὅμως ἡ ἰατρεία τοῦ παιδίου εἶναι εἰς τὸ χέρι σας. Δόσετε τὸ βόδι τῆς χήρας ὁποῦ ἐσκοτώσετε κρυφίως, καὶ νὰ ὑγιάνῃ ὁ υἱός σας. Καὶ ἐκεῖνοι ἀκούσαντες καὶ θαυμάσαντες τὸ προορατικὸν τοῦ Ἁγίου, ἔλαβαν εὐχήν, καὶ δίδοντες τὸ βόδι εἰς τὴν χήραν εὐθὺς ὑγίανεν ὁ υἱός τους.

Ἦλθαν μίαν φορὰν μερικοὶ διὰ νὰ ἐπισκέψουν τὸν ὅσιον, καὶ αὐτὸς δοκιμάζωντας τὴν γνώμην τους εἶπε, νὰ τοῦ φέρουν ἕνα πιθάρι διὰ νὰ φυλάττῃ μέσα τὸ νερόν. Ἦτον δὲ αὐτοὶ ἀγωγιάται ὁποῦ ἦλθον εἰς τὸν ὅσιον, ὁ ἕνας ἔχωντας κάμηλον, καὶ ὁ ἄλλος ἕνα ὄνον. Ἐκεῖνος ὁποῦ εἶχε τὴν κάμηλον, δὲν ἠθέλησε νὰ πάρῃ πίθον, λυπούμενος τὴν κάμηλον. Ὅμως ὁ ἄλλος ἔβαλε τὸν πίθον εἰς τὸν ὄνον, καὶ τὸν ὑπῆγεν εἰς τὸν ὅσιον, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἔφερε τὸ πιθάρι. Ὁ σύντροφός σου ἐλυπήθη νὰ φορτώσῃ τὴν κάμηλον, καὶ ἡ κάμηλος ἐψόφησε. Τοῦτο ἀκούσας ἐκεῖνος ἔτρεξε νὰ ἰδῇ, καὶ ηὗρεν ὁποῦ τὴν ἔφαγαν οἱ σκύλοι.

Ἐδιηγήθη διὰ τοῦτον τὸν Ὅσιον Ἀμμοῦν ὁ μέγας Ἀθανάσιος τοιοῦτον θαῦμα. Ὅτι μίαν φορὰν ὁ μέγας Ἀντώνιος ἔστειλε Μοναχοὺς εἰς τοῦτον τὸν Ἀββᾶν Ἀμμοῦν ἀπὸ τὴν ἐσωτέραν ἔρημον, νὰ τοῦ εἰποῦσι νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον· καὶ εὐθὺς ὁποῦ τοῦ εἶπαν, ἐσηκώθη καὶ ἐκίνησε νὰ ἔλθῃ μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς. Καὶ θέλοντες νὰ ἀπεράσουν τὸν ποταμὸν Λύκον, ἐντρέπετο νὰ ἐκδυθῇ, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν τὸν εἶδε τινὰς γυμνόν. Καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐσυλλογίζετο ταῦτα, εὑρέθη εἰς τὸ πέραν μέρος τοῦ ποταμοῦ· οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἐπέρασαν κολυμβῶντας. Φθάσαντες λοιπὸν εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον, ἠσπάσθησαν ἀλλήλους, καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν λέγει του ὁ μέγας Ἀντώνιος· Πολλὰ καὶ θαυμαστὰ μοῦ ἀπεκάλυψεν ὁ Κύριος ἀδελφὲ διὰ λόγου σου. Καὶ ἀκόμι ἀπεκάλυψέ μοι καὶ τὴν τελευτήν σου, διὰ τοῦτο σὲ προσκάλεσα, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀλλήλους, καὶ νὰ παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν ἕνας ὑπὲρ τοῦ ἄλλου. Λοιπὸν μεῖνον, Ἀδελφέ, ἐδῶ κοντὰ εἰς τόπον χωριστόν, ἕως νὰ τελειώσῃς τὴν παροῦσαν ζωήν. Ὅθεν ἔμεινεν ὁ Θεῖος Ἀμμοῦν (κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἁγίου) καὶ ὀλίγας ἡμέρας ἐτελειώθη ὁ Ὅσιος Ἀμμοῦν, καὶ εἶδεν ὁ μέγας Ἀντώνιος τὴν ψυχήν του, ὁ-

ποῦ τὴν ὑπήγαιναν οἱ Ἄγγελοι μὲ ὑμνῳδίαν εἰς τὸν Οὐρανόν. Καὶ τὸ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι ὑπῆγαν καὶ εἶδαν τὸν Ἅγιον τελειωθέντα κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἁγίου.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ὥρ.

Εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος τῆς Νητρίας ἐχρημάτισεν ὁ Ὅσιος καὶ Θαυμάσιος Ὥρ, ὄντας προεστὼς ἐπάνω εἰς χιλίους ἀδελφούς, οἱ ὁποῖοι ἐπολιτεύοντο ζωὴν Ἀγγελικήν. Ὁ γέρωντας εἶχε φθάσῃ τοὺς ἐννενήντα χρόνους τῆς ἡλικίας του, καὶ μὲ ὅλον τοῦτο ἦτον ὄρθιος, ὑγιής, λαμπρὸς εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ τόσον εἰς τὰ αἰσθητήρια, τόσον εἰς τὴν σοφίαν καὶ σύνεσιν, ἦτον ἀνελλειπής, καὶ μάλιστα πληρέστατος, ὡσὰν νὰ ηὔξανεν ὁμοῦ μὲ τὴν ἡλικίαν ἡ ἀρετὴ, καὶ ἡ σύνεσις. Εἶχε ξεχωριστὴν χάριν Θεοῦ, ὥστε ὁποῦ νὰ τὸν εὐλαβοῦνται καὶ οἱ ἄπιστοι, καὶ βάρβαροι. Τοῦτος ὁ τρισμακάριστος Πατὴρ, ἀφ' οὗ ἔκαμεν εἰς τὴν βαθυτάτην ἔρημον μεγάλην ἄσκησιν, καὶ πολλοὺς ἀγῶνας ὁλομόναχος, ἦλθεν ὕστερον εἰς τὴν ἐδῶθεν ἔρημον, καὶ ἐπιμελήθη, καὶ ἔγιναν ἱερὰ Μοναστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα ἔκαμε κόπους ὑπερβολικοὺς, φυτεύωντας μὲ ἴδιά του χέρια ἀμπελῶνας καὶ κήπους, καὶ διάφορα δένδρα, ὥστε ὁποῦ ἔγινε καὶ δάσος μεγαλώτατον. Μᾶς ἔλεγαν δὲ οἱ Πατέρες, ὅτι πριχοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ Ἀββᾶς Ὥρ εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον, τελείως ξύλον δὲν ἐφαίνετο. Καθ' αὐτὸ εἶχεν ἔργον, ὅτι νὰ προσεύχεται συχνὰ, καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν, καὶ διὰ τὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν αὐτῶν, καὶ νὰ ἔχουν ἀναμεταξύ τους ἀγάπην ἀδελφικήν. Τοῦτος ὁ Θεῖος ἀνὴρ, ὅταν ἡσύχαζε τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἔρημον, ἔτρωγε μόνον βότανα, καὶ ἔπινε νερὸν ὁπόταν εὕρισκε, καὶ ὅλον του τὸ ἔργον ἦτον ἡ προσευχή. Ὅταν ἦλθεν εἰς ἡλικίαν γηραλαίαν, ἐφάνη πρὸς αὐτὸν Ἄγγελος Κυρίου λέγωντας· Ὁ Κύριος κατέστησέ σε ἡγούμενον, καὶ προεστῶτα εἰς πλῆθος Μοναχῶν, ἕως εἰς χιλιάδας δέκα. Ἔχε λοιπὸν βεβαίας ἐλπίδας, ὅτι θέλεις τοὺς ποιμάνει εἰς νομὴν σωτήριον. Καὶ εἰς ὅ,τι ζητήσῃς ἀπὸ τὸν Θεὸν, δὲν θέλεις ἀποτύχῃ, ἀλλ' οὔτε ἀπὸ τοὺς μετὰ σοῦ ἀδελφοὺς θέλουν λείψει ποτὲ ὅσα χρειάζονται διὰ τὴν παροῦσαν ζωήν. Καὶ ταῦτα ἀκούωντας ὁ Ὅσιος, ὥρμησεν εἰς τὴν ἔρημον ἐκεῖ κοντὰ, καὶ πρῶτον ἐκατοίκησε κατὰ μόνας, κάμνωντας ἕνα μικρὸν καλύβιον. Ἡ τροφή του ἦτον ὠμὰ λάχανα, καὶ μεταλαμβάνων πᾶσαν ἑβδομάδα. Καὶ πρῶτα ἐπειδὴ καὶ εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ τὴν ἔρημον νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν χώραν καμμίαν φορὰν, τοῦ ἐδόθη χάρις παρὰ Θεοῦ χωρὶς νὰ μάθῃ γράμματα, καὶ ἐκτήθησεν ὅλην τὴν Θείαν Γραφήν. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἔδιδαν βιβλίον, καὶ τὸ ἀνεγίνωσκεν ἐν εὐκολίᾳ, καὶ τὸ ἐξηγοῦσεν ὀρθότατα. Ἔλαβεν ἀκόμι καὶ ἄλλην χάριν παρὰ Θεοῦ, νὰ διώκῃ τοὺς δαίμονας ἀπὸ

τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄλλα χαρίσματα ἰαμάτων, ὥστε ὁποῦ εὐγῆκεν ἡ φήμη του εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἐσυνάχθησαν ἐκεῖ εἰς τὴν ἔρημον, ὁποῦ ἐκατοίκει, ἕως τρεῖς χιλιάδες Ἀδελφοί.

Ὁπόταν δὲ ὑπήγαμεν ἡμεῖς καὶ μᾶς εἶδεν ὁ ὅσιος, ἐχάρη καὶ κατὰ πολλά, καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμόν μᾶς ἐνηγκαλίσθη, καὶ μὲ τὰ ἴδιά του χέρια ἔπλυνε τοὺς πόδας μας. Μετὰ ταῦτα ἄρχησε σοφωτάτην, καὶ θεολογικωτάτην διδασκαλίαν ἀπὸ τὰ κεφάλαια τῆς Θείας Γραφῆς διὰ τὰ ὀρθόδοξα δόγματα. Ἔπειτα μᾶς παρεκίνησεν εἰς προσευχὴν καὶ δοξολογίαν Θεοῦ, ἐπειδὴ τέτοια τάξις εὑρίσκετο εἰς τοὺς Ἁγίους Πατέρας. Ὅτι εἰς κάθε καιρὸν καὶ κάθε ὑπόθεσιν, πάντοτε ἔβαναν τὴν δοξολογίαν, καὶ τὴν προσευχὴν ὁδηγὸν εἰς τὸν Θεόν· καὶ μετὰ τὴν πνευματικὴν τροφὴν, ἤγουν τὴν προσευχήν, μᾶς ἐκάλεσεν εἰς τὴν σωματικήν, καὶ καθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν, δὲν ἔλειπαν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἁγιώτατον στόμα τὰ ψυχωφελῆ διηγήματα. Ἐξῆλθεν (ὡς εἴπομεν) ἡ φήμη τοῦ ὁσίου εἰς πολλὰ μέρη, καὶ ἔτρεχαν πανταχόθεν οἱ μοναχοί· καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἤρχοντο, ἐμάζωνεν ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἄλλος ἔφερνε λίθους, ἄλλος ξύλα, καὶ ἄλλος ἐκουβάλλοῦσε νερὸν, καὶ μονήμερα τοὺς ἔκτιζε κελλία, καὶ ἐκατοικοῦσαν εἰς αὐτά.

Μίαν φορὰν ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἕνας ψευδοκαλόγηρος χωρὶς φορέματα, διὰ νὰ τὸν ἐνδύσῃ τάχα ὁ ὅσιος. Ὅμως αὐτὸς (ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁποῦ ἐκατοίκει εἰς αὐτὸν) ἐγνώρισε τὸν δόλον, καὶ λέγει του· Ἔχεις, ἀδελφέ, τὸ δεῖνα ἐξωφόρι καὶ ἐσωφόρι κρυμμένα εἰς τὸ δεῖνα τὸ μέρος, καὶ φόρεσαίτα, καὶ μὴ ψεύδεσαι τὸ ἐπάγγελμά σου. Μὲ τοῦτο τὸ παράδοξον δὲν ἀπετόλμα τινὰς νὰ εἰπῇ ψεῦδος ποτὲ εἰς τὸν ὅσιον. Ἦτον δὲ νὰ ἰδῇ τινὰς εἰς τοῦτον τὸν ὅσιον τὸ πλῆθος τῶν ἀδελφῶν, ὁποῦ ἐπιστατοῦσεν, πῶς ἐστέκοντο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ τόσην εὐλάβειαν καὶ εὐταξίαν, ὁποῦ ἐφαίνοντο ὡς χοροὶ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν Οὐρανόν. Διὰ τοῦτον τὸν Ἅγιον ἐμαρτυροῦσαν οἱ ἀδελφοὶ ὅλοι μὲ ἕνα στόμα, ὅτι νὰ ἐστάθη μέγας εἰς τὴν ἀρετήν· καὶ μάλιστα ἡ Ἁγία Μελάνη, ἡ Ρ'ωμαία, ὁποῦ τὸν ἀντάμωσεν εἰς τὸ ὄρος, ἐθαύμασε τὴν ἁγίαν πολιτείαν του. Ἔλεγον δὲ ὅτι κοντὰ εἰς τὰ πολλά του μεγάλα κατορθώματα, οὔτε ἐλάλησε ποτὲ ὅλην του τὴν ζωὴν ψεῦδος, οὔτε ὤμοσεν, οὔτε ἐκαταράσθη ἄνθρωπον, οὔτε χωρὶς ἀνάγκην ἐσύντυχε.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Παμβώ.

Εἰς τοῦτο τὸ ὄρος ἐκατοίκησε καὶ ὁ μέγας Παμβώ. Τοῦτος ὁ Ὅσιος ἐστάθη διδάσκαλος Διοσκόρου τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ τοῦ Ἄμμωνος, καὶ Ἰωάννου τοῦ ἀνεψιοῦ Δρακοντίου, ἐκείνου τοῦ Θαυμασίου. Μεγάλα ὄντως, καὶ θαυμαστὰ ἐστάθησαν τὰ προτερήματα,

οἱ ἀγῶνες, καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ τρισμάκαρος Ὁσίου Παμβώ. Καὶ ἀναμέσα εἰς τὰ προτερήματα καὶ ἀρετάς του, τοσοῦτον κατεφρόνει τὰ χρήματα, ὅσον ὁ Κύριος παρήγγειλε τοὺς Ἀποστόλους, νὰ μὴν ἔχουν κἂν ἕνα ῥαβδὶ ἐδικόν τους Διὰ τοῦτον τὸν μακάριον Παμβὼ μᾶς ἐδιηγεῖτο ἡ Ἁγία Μελάνη. Ἔστωντας (λέγει) νὰ ἤλθα ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ μαθοῦσα διὰ τοῦτον τὸν ὅσιον ἀπὸ τὸν μέγαν Ἰσίδωρον τὸν Ξενεδόχον, ἐζήτησα καὶ ἔδωκέ μοι ὁδηγούς, καὶ μὲ ἤφεραν εἰς τὴν ἔρημον πρὸς αὐτόν· καὶ ἤφερα μαζί μου πλοῦτον πολὺν, ὡς τριακόσιαις λίτραις ἀργύρια, καὶ τὸν ἐπαρακάλεσα νὰ τὰ πάρῃ, καὶ αὐτὸς μὲ μεγάλην φωνὴν μὲ εὐλόγησε λέγωντας· Ὁ Θεὸς τέκνον μου νὰ σοῦ ἀποδώσῃ τὸν μισθὸν τῆς ἐλεημοσύνης σου. Καὶ εὐθὺς ἐπρόσταξε τὸν οἰκονόμον νὰ τὰ πάρῃ, καὶ νὰ τὰ μοιράσῃ εἰς τὰ Μοναστήρια τῆς Λιβύας, καὶ ἡσυχαστήρια, καὶ ὅπου εἶναι ἀνάγκη, καὶ νὰ μὴν κρατήσῃ μήτε ὀβολὸν, μόνον νὰ τὰ μοιράσῃ ὅλα εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐγὼ ἐκαρτεροῦσα νὰ μοῦ εἰπῇ λόγον ἐπαινετικὸν διὰ τόσην ἐλεημοσύνην, εἶπέ μοι· Τὸ τί καὶ τί ἔδωκες ἐλεημοσύνην, ἐγὼ δὲν ἔχω ἀνάγκην, μοναχὰ ἐκεῖνος ὁ Κύριος, ὁσοῦ διακρατεῖ καὶ ἐξουσιάζει τὰ πάντα, καὶ τὰ κυβερνεῖ καὶ προνοεῖ, ἐκεῖνος ἠξεύρει καὶ τὴν ποσότητα τῶν χρημάτων ὁποῦ ἔδωκες, καὶ θέλει σοῦ ἀντιμετρήσει τὸν μισθὸν τῆς ἀγαθῆς σου προαιρέσεως. Αὐτὰ εἶπέ μοι, καὶ ἄλλα παρόμοια ὁ Ἅγιος, καὶ κἂν τὴν θήκην, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον τὰ ἀργύρια, δὲν ἐκαταδέχθη νὰ ἰδῇ τελείως.

Ἐκοιμήθη τοῦτος ὁ μακάριος Παμβὼ χωρὶς νὰ ἀσθενήσῃ τελείως, ἢ νὰ πονέσῃ κανένα του μέλος· ἀλλὰ ἐκείνην τὴν ὥραν ἔπλεκε μίαν σπυρίδα, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐτετείωσεν ἀνελλειπῆ, λέγει μοι· Λάβε τέκνον αὐτὴν τὴν σπυρίδα διὰ νὰ μὲ ἐνθυμᾶσαι, διότι ἄλλο τίποτες δὲν ἔχω νὰ σοῦ ἀφήσω. Καὶ τοῦτο μόνον λέγωντας, παρέδωκε τὴν ψυχὴν εἰς χεῖρας Κυρίου, ἑβδομῆντα χρόνων γέρωντας. Ἔτυχεν ἀκόμι ἐκεῖ ἡ Ἁγία Μελάνη, ἡ ὁποία τὸν ἐκηδεύσε, καὶ τὸν ἐνταφίασε, καὶ ἐπῆρεν ἐκείνην τὴν σπυρίδα, καὶ τὴν ἐφύλαξεν ἕως εἰς τὸν θάνατόν της. Ἔλεγον ἀκόμι διὰ τοῦτον τὸν Θαυμάσιον Παμβὼ, ὅτι τὴν ὥραν, ὁποῦ παρέδιδε τὴν μακαρίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, εὑρέθησαν ἐκεῖ ὁ Μακάριος ὁ Πρεσβύτερος, καὶ ὁ Ἀμμωνιος. Καὶ οἱ δύο αὐτοὶ Θαυμάσιοι εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ἀκουσμένοι ἀγωνισταί. Ἦτον ἀκόμι καὶ ἄλλοι ἀδελφοὶ, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπε ταῦτα· Ἀφ' οὗ ἤλθα εἰς αὐτὴν τὴν ἔρημον, καὶ ἔκτισά τοῦτο τὸ κελλίον καὶ ἐκατοίκησα, ποτὲ δὲν ἔλειψε τὸ ἐργόχειρον ἀπὸ τὸ χέρι μου, ἀλλ' οὔτε ἔλαβα καμμίαν χάριν ἀπὸ τινὰ, μέχρι καὶ κομμάτι ψωμίου. Καὶ ἕως τώρα ὅσαις φοραῖς ἐσύντυχα, ποτὲ δὲν ἐμετανόησα. Καὶ τώρα ὑπάγω πρὸς τὸν Θεὸν μὲ λογισμὸν, πῶς δὲν ἔβαλα ἀκόμι ἀρχὴν εἰς τὴν ἀρετὴν, καθὼς ἤθελεν ὁ Θεός. Καὶ ἀκόμι μᾶς

ἔλεγαν οἱ Πατέρες, ὅτι ὅσαις φοραῖς ἤθελάν τὸν ἐρωτήσῃ, ἢ διὰ κανένα νόημα τῆς Θείας Γραφῆς, ἢ διὰ καμμίαν ἀρετὴν πρακτικήν, ποτὲ δὲν ἀπεκρίθη εὐθύς. Ἀλλὰ ἔλεγεν, ὅτι νὰ συλλογισθῶ, καὶ μὲ καιρὸν ἴσως καὶ δυνηθῶ (βοηθείᾳ Θεοῦ) νὰ δώσω τὴν ἀπόκρισιν. Αὐτὸν τὸν ἀκριβῆ στοχασμὸν τούτου τοῦ Ὁσίου, ὁποῦ εἶχεν εἰς ταῖς ἐρώτησες, τὸν ἐθαύμασε καὶ ὁ μέγας Ἀντώνιος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ μεγάλοι καὶ ἁγιώτατοι Πατέρες.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Πίωρ.

Λέγεται ἀκόμι διὰ τὸν Ἀββᾶ Παμβὼ, ὅτι πῶς ὁ Ὅσιος Πίωρ, ἔστωντας μίαν ἡμέραν νὰ ἤλθεν εἰς αὐτὸν, εἶχεν ἐδικόν του ἄρτον καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν τραπέζαν. Τὸν ἠρώτησεν ὁ Ἀββᾶς Παμβὼ, διατί νὰ φέρῃ ἐδικόν του ψωμίον; καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἀββᾶς Πίωρ, ὅτι τὸ ἔκαμα διὰ νὰ μὴ σοῦ δώσω βάρος. Τότε μὲν ἐσιώπησεν ὁ ὅσιος· μετὰ ταῦτα ὅμως ὑπῆγε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Ἀββᾶ Πίωρ, καὶ εἶχε βρεγμένον παξιμάδι ἀπὸ τὴν κέλλαν του, καὶ ἐρωτῶντάς τον ὁ Ἀββᾶς Πίωρ, διατί τὸ ἔφερε βρεγμένον; ἀπεκρίθη, ὅτι διὰ νὰ μὴ σοῦ δώσω βάρος.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀμμωνίου, καὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν σὺν ταῖς ἀδελφαῖς αὐτοῦ.

Τοῦτος ὁ Ἀββᾶς Ἀμμώνιος ἐχρημάτισε μαθητὴς τοῦ Ὁσίου Παμβώ. Εἶχε καὶ τρεῖς ἀδελφοὺς, καὶ δύο ἀδελφὰς, ὁμοίους εἰς τὰς ἀρετὰς, καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Ὅλοι αὐτοὶ ἐκατοικοῦσαν εἰς τὴν ἔρημον, ἔχοντες τὰ κελλία τους χωριστὰ, καὶ ὀλίγον ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο μακρὰν. Ἦτον ὁ Ἀββᾶς Ἀμμώνιος γυμνασμένος εἰς τὴν σπουδὴν, ὅθεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη εἰς μίαν Ἐπισκοπὴν ἔστωντας νὰ ἀπέθενεν ὁ ἀρχιερεὺς, ἐμαζώχθησαν οἱ πολῖται εἰς τὸν Ἅγιον Τιμόθεον τὸν Μητροπολίτην, καὶ ἐζητοῦσαν νὰ τοὺς χειροτονήσῃ Ἐπίσκοπον τὸν Ὅσιον Ἀμμώνιον· ὁ δὲ Μητροπολίτης τοὺς εἶπεν, ὅτι νὰ ὑπάγουν νὰ τὸν φέρουν, διὰ νὰ τὸν χειροτονήσῃ. Καὶ ἔτζι ἐκίνησαν πλῆθος πολὺ εἰς τὸ νὰ τὸν φέρουν (ἀνίσως καὶ δὲν Θελήσῃ) δυναστικῶς. Καὶ ὁ Ἀμμώνιος ἐκαταλάβε τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἄρχησε νὰ φεύγῃ. Ὅμως γνωρίσας ὅτι τὸν φθάνουσιν, ἐγύρισε πρὸς αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐπαρεκάλει νὰ τὸν ἀφήσουν. Ἐκεῖνοι ὅμως μὴ στέργοντες, ὤμνυεν ὁ Ἀμμώνιος, ὅτι οὔτε δέχεται Ἐπισκοπὴν, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ εὔγῃ ἔξω ἀπὸ τὴν ἔρημον. Ὅμως βλέπωντας ὅτι καὶ μὲ αὐτὰ δὲν τὸν ἄφηναν, ἥρπασεν ἕνα ψαλίδι, καὶ ἔκοψε τὸ αὐτί του ἀπὸ τὴν ῥίζαν, λέγωντας· καταλάβετε ἀπὸ τοῦτο πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρχιερατεύσω. Ἐπειδὴ καὶ ὁ νόμος προστάζει,

ἔτι κουτζάφτης, ἢ ἄλλος μισερὸς νὰ μὴν ἀναβαίνῃ εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς Ἱερωσύνης. Καὶ ἐκεῖνοι ἀκούσαντες ταῦτα τὸν ἀφῆκαν καὶ ἐμίσευσαν, καὶ εἶπαν εἰς τὸν Ἀρχιερέα Τιμόθεον τὰ γενόμενα. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εἶπε πρὸς αὐτούς, ὅτι ὁ νόμος, ὁποῦ ἐμποδίζει μισεροὺς νὰ μὴ γίνωνται ἱερεῖς, ἦτον ὁ Ἰουδαϊκὸς νόμος. Ὅμως εἰς τοῦ λόγου μου ὅποιον φέρετε. καὶ εἶναι εἰς τὰ ἤθη καλὸς, ἐγὼ τὸν χειροτονῶ. Τότε ἐκεῖνοι πάλιν ἐγύρισαν, καὶ ἐπαρακαλοῦσαν τὸν Ὅσιον νὰ δεχθῇ τὴν χειροτονίαν. Ὁ δὲ Ὅσιος μὴ δεχόμενος, ἤθελαν νὰ τὸν πάρουν μετὰ βίας. Τότε ὁ Ἅγιος τοὺς λέγει, ὅτι ἀνίσως καὶ μὲ βιάσετε, ἐπ' ἀληθείας κόπτω καὶ τὴν γλῶσσάν μου. Τότε πλέον τὸν ἀφῆκαν τελείως, καὶ ἀνεχώρησαν.

Τοῦτος ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς ἦτον πάντοτε πληγωμένος. Ὁπόταν τοῦ ἤθελεν ἔλθῃ κανένας πονηρὸς λογισμὸς ἐπιθυμίας, καὶ ἤθελε τὸν ἐνοχλήσῃ περισσότερον, ἐπύρωνεν ἕνα κομμάτι σίδηρον (τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐπιταύτοῦ) καὶ ἔκαιε κανένα μέλος τοῦ κορμίου του, διὰ τέλειον σωφρονισμόν. Ποτέ του δὲν ἔφαγε καμμίαν τροφὴν, ὁποῦ νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ φωτίαν, παρὰ μόνον ψωμί. Καὶ τοῦτο ἀπὸ νεότητός του ἐφύλαξεν ἕως Θανάτου. Εἶχε συνήθειαν παντοτινὴν νὰ κτηθίζῃ τὴν παλαιὰν καὶ νέαν Διαθήκην· καὶ κατεγίνετο μάλιστα εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου, καὶ οὐρανοφάντορος Βασιλείου. Καὶ τοῦτο ἐμαρτύρουν ἀκόμι οἱ Ὅσιοι Πατέρες, ὅτι ἦτον κατὰ πολλὰ πρόθυμος εἰς τὸ νὰ παρηγορᾷ κάθε ἀδελφόν, ὁποῦ νὰ εἶχε καμμίαν θλίψιν. Διὰ τοῦτον τὸν μακάριον Ἀμμώνιον ἔλεγεν ἀποφασιστικῶς ὁ Θαυμάσιος Εὐάγριος, ὅτι νὰ μὴν εἶδεν ἀπαθέστερον ἀπὸ τοῦτον εἰς ὅλην τὴν ἔρημον, ὁποῦ ἐπεριπάτησε.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Βενιαμίν.

Τοῦτος ὁ ἰσάγγελος Βενιαμὶν ἠγωνίσθη εἰς τὸ ὄρος τῆς Νητρίας, καὶ ἐκατώρθωσε πᾶν εἶδος ἀρετῆς χρόνους ὀγδοήκοντα, ὁποῦ ἔζησε, καὶ διὰ τοῦτο ἠξιώθη νὰ δεχθῇ χαρίσματα ἰαμάτων· ὅθεν ὅπου καὶ ἂν ἤθελε βάλῃ τὸ χέρι του, ἢ εὐλογοῦσεν ἔλαιον, καὶ τὸ ἔστελλεν εἰς κάθε ἀσθενῆ, παρευθὺς ἰατρεύετο. Τοῦτος ὁ Θαυμάσιος ἀγωνιστὴς, ὁποῦ ἠξιώθη νὰ λάβῃ (καθὼς εἴπαμεν) τόσα χαρίσματα παρὰ Θεοῦ, πρὶν νὰ τελευτήσῃ ὀκτὼ μῆνας ὑδροπικίασε, καὶ ἐπρίσθη τοσοῦτον τὸ σῶμά του, ὁποῦ ἔγινεν ἀγνώριστος· εἰς τοῦτον τὸν Ἅγιον ἐφάνη ὁ τρόπος καὶ ἡ ὑπομονὴ τοῦ Ἰὼβ. Μίαν ἡμέραν μᾶς ἐπῆρεν, ἐμένα, καὶ τὸν Ἅγιον Εὐάγριον, ὁ ἱερὸς Διόσκορος, καὶ μᾶς εἶπεν· ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε, ἀδελφοὶ, νέον Ἰὼβ, τὸν μακάριον Βενιαμὶν, ὁ ὁποῖος εὑρισκόμενος οὕτω μὲ τοσοῦτον πρίξιμον, μυρίας εὐχαριστίας ἀποδίδει εἰς τὸν Θεόν. Ὑπήγαμεν καὶ εἴδομεν ἕνα τέρας κατὰ ἀλήθειαν, ἐπειδὴ τόσον ἐπρίσθη ὅλον τὸ σῶμά του, ὁποῦ καὶ ὁ μι-

κρότερός του δάκτυλος δὲν ἐχωροῦσεν εἰς τὸ πιάσιμον τῶν ἄλλων δακτύλων. Ἡμεῖς βλέποντες τέτοιον ἐλεεινὸν θέαμα ἀπὸ τὴν λύπην μας ἐστρέφαμεν τὸ πρόσωπον, ἐκεῖνος δὲ ὁ τρισμακάριστος μᾶς ἔλεγε· Δεηθῆτε τέκνα μου τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ μὴ γίνῃ ὑδρώπηκας εἰς τὴν ψυχήν μου, εἰδὲ αὐτὸς τοῦ σώματος εἶναι μάλιστα ὠφελιμώτατος. Λοιπὸν ἐκείνους τοὺς ὀκτὼ μῆνας τοῦ ἔκαμαν ἕνα σκαμνὶ πλατύτατον, καὶ ἐκάθετο ὁ ἀείμνηστος παντοτινά, ἐπειδὴ οὔτε νὰ πλαγιάσῃ ἐδύνετο, οὔτε νὰ σηκωθῇ τελείως. Καὶ εὑρισκόμενος εἰς τοιοῦτο φοβερὸν, καὶ ἀνίατον πάθος, τὸν ἐκουβαλοῦσαν διαφόρους ἀσθενεῖς, καὶ τοὺς ἰάτρευεν εὐκόλως μὲ τὴν προσευχήν. Τούτου τὸ πάθος ἀναγκάσθηκα νὰ περιγράψω, διὰ νὰ μὴ μᾶς φαίνεται παράδοξον, ὅταν βλέπωμεν κανένα δίκαιον ἄνθρωπον καὶ εὐσεβῆ, καὶ πάσχει κανένα πάθος, ἢ ἀσθένειαν, ἢ ἔχει ἀπὸ ἀσεβεῖς, καὶ κακοὺς ἀνθρώπους θλίψιν καὶ ἐνόχλησιν. Στοχασθῆτε ἀδελφοὶ ποταπὸς μέγας, καὶ θαυματουργὸς ἦτον οὗτος ὁ Ἅγιος καὶ μακάριος Βενιαμὶν, καὶ εἰς πόσον πάθος ἐσυγχωρήθη παρὰ Θεοῦ νὰ πέσῃ. Ὅταν ἐτελεύτησεν εἰς τὴν κέλλαν του, καὶ ἔμελλον νὰ εὐγάλουν τὸ λείψανόν του, εὔγαλαν ὅλα τὰ παράστατα, καὶ ἀνέσπασαν τὴν θύραν, καὶ ἔτζι μόλις ἐχώρεσε, καὶ τὸ εὔγαλαν νὰ τὸ ἐνταφιάσουν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀπολλωνίου τοῦ ἀπὸ πραγματευτῶν.

Τοῦτος ὁ μακάριος Ἀπολλώνιος ἔστωντας νὰ ἀρνηθῇ τὸν κόσμον, ἐκατοίκησεν εἰς τὸ ὄρος τῆς Νιτρίας. Καὶ μὲ τὸ νὰ ἦτον γηραλαῖος εἰς τὴν ἡλικίαν, δὲν ἠμπόρεσεν οὔτε ἐργόχειρον νὰ μάθῃ, οὔτε νὰ σπουδάσῃ τὰ τῆς ἀσκήσεως. Εἶχεν ὅμως ταύτην τὴν συνήθειαν, μὲ τὸ νὰ ἦτον φυσικὰ συμπαθέστατος εἰς εἴκοσι χρόνους ὁποῦ ἔζησεν εἰς τὸ ὄρος, μὲ τὰ ἐδικά του ἀργύρια ἀγόραζεν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἰατρικὰ διάφορα, καὶ ἐξαρρώστικα διὰ κάθε ἀσθένειαν, καὶ ἄλλα χρειαζόμενα φαγητά, ὁποῦ τρώγουν οἱ ἄρρωστοι, καὶ ἐπεριπάτει ἀπὸ ταχὺ τὴν αὐγὴν ἕως ἐννάτης ὥρας, ἀπὸ Μοναστήριον εἰς Μοναστήριον, καὶ ἀπὸ κελλίον εἰς κελλίον, καὶ ἐπέσκεπτε τοὺς ἀσθενεῖς, μὲ ὅλον ὁποῦ ἔγινεν ὑπέργηρος. Καὶ μέλλωντας νὰ τελευτήσῃ, εἶχεν ἀδελφὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφῆκεν ὅλα ἐκεῖνα, ὁποῦ ἔδιδεν εἰς τοὺς ἀρρώστους, καὶ ἐντολὴν διὰ νὰ φυλάττῃ καὶ ἐκεῖνος τὴν ὁμοίαν πολιτείαν. Ἦτον εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄρος τριγύρου ἕως πέντε χιλιάδες Μοναχοί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν μεγάλην ἀνάγκην (καὶ μάλιστα οἱ ἀσθενεῖς) ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ χρειώδη, ἐπειδὴ καὶ ὁ τόπος ἐκεῖνος εἶναι ὅλος ἔρημος, καὶ τοὺς ἀνέπαυαν ἐκεῖνα τὰ χρειώδη, ὁποῦ ἔφερναν οἱ δύο ἀδελφοί.

Περὶ τῶν Ἀββάδων Παϊσίου καὶ Ἡσαΐου.

Δύο ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, Παΐσιος καὶ Ἡσαΐας καλούμενοι, εἶχαν πατέρα πραγματευτήν· καὶ ἀφ' οὗ ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ τους, ἐμοιράσθησαν τὴν περιουσίαν του, καὶ ἦτον νομίσματα τοῦ καιροῦ ἐκείνου πέντε χιλιάδες, χωριστὰ ἀπὸ ἄλλα διάφορα πράγματα, φουχικά, καὶ δούλους τοῦ πατρός των. Ἀφ' οὗ ἐμοιράσθησαν, ἐστοχάζοντο ἀνάμεσόν τους ποίαν ζωὴν νὰ μεταχειρισθοῦν, καὶ ἔλεγεν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον. Ἀνίσως, ἀδελφέ, καὶ μεταχειρισθοῦμεν πραγματευτικὴν ζωήν, βέβαια καθὼς ἡμεῖς ἐγίνημεν κληρονόμοι εἰς τοῦ πατρός μας τὴν περιουσίαν, ἔτζι καὶ τὰ ἐδικά μας μετὰ θάνατον ἔχουν νὰ τὰ κληρονομήσουν ἄλλοι, καὶ δὲν ἠξεύρομεν ἀκόμι, εἰς πόσους κινδύνους τῆς γῆς καὶ θαλάσσης ἔχομεν (ἂν τύχῃ) νὰ πέσωμεν. Ἔλα, ἀδελφέ, νὰ γίνωμεν καλόγηροι ἀναχωρηταί, διὰ νὰ κερδήσωμεν καὶ τὴν πατρικὴν περιουσίαν, καὶ νὰ σώσωμεν καὶ τὴν ψυχήν μας. Αὐτὴ ἡ συμβουλὴ ἄρεσε καὶ τῶν δύο, διὰ νὰ γένουν Μοναχοί. Ὅμως εἰς τὰ ἄλλα δὲν ἐσυμφώνησαν. Διότι ὁ ἕνας ὅσα καὶ ἂν ἐπῆρεν εἰς τὸ μερίδιόν του, ὅλα τὰ ἐμοίρασεν εἰς ἀσκητὰς, εἰς Ἐκκλησίαις, εἰς Μοναστήρια, καὶ φυλακαῖς· ἔμαθε δὲ καὶ ἐργόχειρον, καὶ εὔγαζε μὲ τὸν κόπον του τὴν ζωοτροφίαν του, καὶ ἐδόθη ὅλος δι' ὅλου καθ' αὐτὸ εἰς τὴν ἄσκησιν, καὶ προσευχήν. Ὁ ἄλλος ὅμως ὁ ἀδελφὸς τὸ μερίδιόν του τὸ ἐξωδίασε, καὶ ἔκτισε Μοναστήριον, καὶ συνάζωντας καὶ μερικοὺς, ἐδέχετο κάθε ξένον καὶ πτωχὸν, καὶ τὸν ἀνέπαυεν εἰς τὸ Μοναστήριον. Καὶ κάθε λογῆς ἄρρωστον ἐπιμελεῖτο κατὰ τὸ δυνατόν. Ὁμοίως καὶ γέροντα καὶ ἀδύνατον ὑπηρέτει εἰς τὰ χρειαζόμενα. Κάθε Σάββατον καὶ Κυριακὴν ἔσταινε τρεῖς καὶ τέσσαρες φοραῖς τράπεζαν, καὶ ἐδέχετο κάθε ἕνα μὲ φιλοφροσύνην, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐτελείωσε τὴν ζωήν του. Ὁμοίως ἐτελεύτησε καὶ ὁ ἄλλος ἀδελφός. Ὅθεν μετὰ τὴν τελευτήν τους, ἔγινε λογοτριβὴ πολλὴ εἰς τοὺς ἀδελφούς, ἀράγε ποῖος νὰ εὐηρέστησε τῷ Θεῷ περισσότερον; Καὶ ἄλλοι μὲν ἐπαινοῦσαν τὸν ἕνα, καὶ ἄλλοι τὸν ἄλλον περισσότερον. Τέλος ἦλθον καὶ τὰ δύο μέρη εἰς τὸν Ἅγιον Παμβὼ παρακαλοῦντές τον, νὰ τοὺς φανερώσῃ διὰ τοὺς δύο ἀδελφοὺς ἐκείνους, ποῖος ἐφάνη περισσότερον εὐάρεστος τῷ Θεῷ. Καὶ ὁ Ἀββᾶς τοὺς ἀπεκρίθη, ὅτι καὶ οἱ δύο τέλειοι ἐφάνηκαν. Διότι ὁ μὲν ἕνας ἐφάνη Ἀβραμιαῖος, ἐπειδὴ καὶ ἔδειξε τόσην φιλοξενίαν εἰς ἀδυνάτους καὶ ἀσθενεῖς, ὁποῦ ἤρχοντο εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ ἄλλος ἐφάνη ὡς ὁ Προφήτης Ἠλίας, ἐπειδὴ ἔδειξεν ὡσὰν ἕνα ζῆλον ἰσχυρὸν εἰς τὸ νὰ δώσῃ εὐθὺς ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, διὰ νὰ εὐαρεστήσῃ εἰς τὸν Θεόν. Ὅμως οἱ ἀδελφοὶ πάλιν δὲν ἀναπαύοντο, ἀλλ' ἔπεσαν εἰς

φιλονεικίαν, ἄλλοι τὸν ἕναν, καὶ ἄλλοι τὸν ἄλλον μακαρίζοντες περισσότερον. Ὅθεν πάλιν ὁ μέγας Παμβὼ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ πάλιν λέγω σας, ἀδελφοί, ὅτι καὶ οἱ δύο εἶναι πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ἀκούσατε νὰ σᾶς πληροφορήσω. Τοῦτος, ὁποῦ ἐμοίρασεν εὐθὺς τὴν περιουσίαν του, ἀνίσως καὶ δὲν ἔκαμνεν ὕστερα μεγάλην ἄσκησιν, δὲν ἤθελε φθάσει εἰς τὰ μέτρα ἐκείνου, ὁποῦ οἰκονόμησε τὰ ὑπάρχοντά του μὲ τόσην εὐσπλαγχνίαν εἰς τὴν φιλοξενίαν, καὶ εἰς ἀνάγκην τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀσθενῶν. Ὅμως ἔχετε ὑπομονὴν, ὅσον νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν νὰ φανερώσῃ τὴν τελείαν ἀπόφασιν καὶ διὰ τοὺς δύο. Ὅθεν περάσωντας μερικαῖς ἡμέραις ἐμήνυσεν εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἐφιλονεικοῦσαν, ὅτι καὶ τοὺς δύο ἐδέχθη ὁ Κύριος εἰς τὴν τρυφὴν τοῦ Παραδείσου.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μακαρίου τοῦ Νεωτέρου.

Τοῦτος ὁ ὄντως Μακάριος, καὶ κατὰ τὸ ὄνομα καὶ κατὰ τὴν ζωὴν, ὤντας δεκαοκτὼ χρόνων νέος, ἔβοσκε πρόβατα. Καὶ μίαν ἡμέραν παίζωντας μὲ ἄλλους νέους κοντὰ εἰς μίαν λίμνην, ὁποῦ ὀνομάζεται Μάρεια, ἔτυχε καὶ ἔκαμε φονικὸν χωρὶς τὸ θέλημά του. Ὅθεν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀφῆκε τὴν βοσκὴν, καὶ κρυφίως ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ εἰς τόσην ἀρετὴν ἔφθασεν, ὥστε ὁποῦ τρεῖς χρόνους ἔζησεν εἰς τὸν κάμπον, ὡσὰν ἕνα ζῶον χωρὶς σκέπην, διὰ νὰ ἀποφύγῃ κἂν τὴν ψύχραν τῆς νυκτὸς, ἢ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας, ὁποῦ εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον γίνεται καθ' ὑπερβολήν. Ἔπειτα ἔκτισεν ἕνα κελλίον, καὶ εἰς αὐτὸ ἔζησεν εἰκοσιπέντε χρόνους. Καὶ εἰς τόσην χάριν ἠξιώθη, ὥστε ὁποῦ οἱ δαίμονες τὸν ἐφοβοῦντο, ἐπειδὴ τοὺς ἐπερπαίζε μὲ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ. Ἔζησα καὶ ἐγὼ χρόνον ἱκανὸν μὲ τοῦτον τὸν Ὅσιον Μακάριον. Καὶ μίαν ἡμέραν ἔστωντας καὶ νὰ τὸν ἠρώτησα, πῶς εὑρίσκεται ὁ λογισμός του διὰ τὸν ἀκούσιον φόνον ὁποῦ ἔκαμεν, ἀπεκρίθη μοι λέγωντας· Ὅτι ὄχι μόνον δὲν λυποῦμαι διὰ τὸν φόνον ὁποῦ ἔκαμα, ἀλλὰ ἀκόμι εὐχαριστῶ ὁποῦ συνέβη, καὶ ἔγινεν αἰτία ἐκεῖνος ὁ φόνος καὶ ἦλθα εἰς ταύτην τὴν ἔρημον. Καὶ ἔφερε παράδειγμα τῆς Θειαῖς Γραφῆς διὰ τὸν μέγαν Προφήτην Μωϋσέα. Ὁ ὁποῖος ἀνίσως καὶ δὲν ἤθελε φονεύσῃ (διὰ ζῆλον) τὸν Αἰγύπτιον, καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ προσώπου Φαραὼ, δὲν ἤθελεν ἀξιωθῇ νὰ ἀνέβῃ εἰς τόσην δόξαν μὲ τὴν ὅρασιν τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ. Ταῦτα λέγω, ὄχι πῶς ὁ φόνος δὲν εἶναι μέγα καὶ φοβερὸν ἁμάρτημα, ἀλλὰ νὰ δείξω, ὅτι πολλαῖς φοραῖς ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ ἀποβλέπωντας εἰς τὴν προαίρεσιν τοῦ ἀνθρώπου, ὄχι εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ συμβαίνουν ἐξ ἀπροσεξίας, καὶ ἀπ' ἐκεῖνο ὁποῦ φαίνεται πῶς εἶναι κακὸν, τὸ οἰκονομεῖ, καὶ γίνεται αἰτία καλοῦ, ὅμως ἐὰν εἶναι εἰς τὸ μέσον ἀγαθὴ προαίρεσις.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ναθαναήλ.

Τοῦτος ὁ ἄριστος ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς, καὶ θαυμάσιος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ Ναθαναὴλ, εἶχε τελευτήσει δεκαπέντε χρόνους προτήτερα, ὁποῦ ὑπῆγα εἰς τὸ ὄρος ἐγώ. Ὅμως ἔφθασα ἐκείνους, ὁποῦ ἀσκήτευαν μαζὶ μὲ αὐτὸν, καὶ μὲ πόθον τοὺς ἐρωτοῦσα νὰ μάθω τὴν ἀρετὴν τοῦ μακαρίου ἐκείνου. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ συνασκηταί του μοῦ ἔδειξαν καὶ τὴν κέλλαν του. Ἡ ὁποία μὲ τὸ νὰ ἦτον κοντὰ εἰς τὴν χώραν, δὲν ἐκατοίκει τινάς. Ὅταν τὴν ἔκτισεν ὁ Ὅσιος, ἦτον πολλὰ ὀλίγοι τότε οἱ ἀναχωρηταί. Ἐδιηγοῦντο ἐκεῖνοι οἱ Πατέρες εἰς τοῦ λόγου μου, ὅτι τόσην ὑπομονὴν ἔδειξεν ὁ ἀείμνηστος εἰς ἐκεῖνο τὸ κελλίον, ὥστε ὁποῦ δὲν ἄλλαξε ποτὲ τὸν σκοπὸν, ὁποῦ ἔβαλε τῆς σωτηρίας. Εἰς τὰς ἀρχὰς ὅμως ὅταν τὸ ἔκτισεν, ἐγελάσθη ὑπὸ τοῦ δαίμονος, καὶ εὐγῆκεν ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἔκτισεν ἄλλον κοντήτερα εἰς τὴν χώραν. Καὶ ἀφ' οὗ ἐστάθη ἐκεῖ τρεῖς μῆνες ἢ τέσσαρες, ἔρχεται ὁ δαίμων μίαν νύκτα εἰς αὐτὸν, ἔχωντας ἅρματα (ὁποῦ ἔχουν οἱ δήμιοι, ἤγουν οἱ τζελάτιδες) μὲ σχῆμα στρατιωτικὸν, μὲ παλαιὰ φορέματα, καὶ ἔκαμνε μεγάλον κτύπον μὲ τὰ ἅρματα. Ὁ δὲ Μακάριος Ναθαναὴλ ἔλεγε πρὸς αὐτόν· Ποῖος εἶσαι ὁποῦ μὲ ἐνοχλεῖς εἰς τὸ κελλίον μου; Καὶ ὁ δαίμων ἀπεκρίθη λέγωντας· Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, ὁποῦ σὲ εὔγαλα ἀπὸ τὸ πρῶτον κελλίον, καὶ τώρα ἦλθα πάλιν νὰ σὲ εὐγάλω καὶ ἀπ' ἐδώ. Τότε γνωρίσας ὁ Ὅσιος ὅτι ἐγελάσθη ἀπὸ τὴν σατανικὴν πονηρίαν, ἐγύρισεν εἰς τὴν πρώτην του κέλλαν, καὶ ἔκαμεν ἐκεῖ χρόνους τριάντα ἑπτὰ, ὁποῦ δὲν εὐγῆκε τελείως ἔξω ἀπὸ τὴν πόρταν τοῦ κελλίου του, εἰς τὸ πεῖσμα τοῦ δαίμονος, ἐπειδὴ τὸν ἐγέλασε πρότερον.

Μετὰ ταῦτα τόσον τὸν ἐπολέμησεν ὁ δαίμων νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπὸ τὸ κελλίον, ὥστε ὁποῦ τὸν πόλεμον καὶ τοὺς πειρασμοὺς ὁποῦ τοῦ ἔδωκε, δὲν εἶναι τρόπος νὰ τὰ ἐξηγήσῃ τινάς. Ἐπάνω δὲ εἰς τοὺς πειρασμοὺς καὶ πονηρίας του ὁ σατανᾶς ἔκαμε καὶ αὐτὴν τὴν πονηρίαν, διὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ εὔγῃ κἂν ἔξω ἀπὸ τὸ κελλίον του. Ἑπτὰ Ἀρχιερεῖς ἦλθαν, καὶ ἐπέσκεψαν τοῦτον τὸν Ὅσιον, διὰ τὸ ὁποῖον τότε ὀλίγον ἔλειψε νὰ χαλάσῃ τὸν σκοπὸν ὁ Ὅσιος Ναθαναὴλ, ἤγουν νὰ εὔγῃ ἔξω ἀπὸ τὸ κελλίον του. Διότι ἐπειδὴ οἱ Ἐπίσκοποι ἐκεῖνοι, ἀφ' οὗ ἐπέσκεψαν καὶ ἀποχαιρέτησαν τὸν Ἅγιον, εὐγαίνοντες ἀπὸ τὴν κέλλαν του, καὶ αὐτὸς δὲν εὐγῆκε κἂν ὀλίγον τίποτες ἔξω τοῦ κελλίου του νὰ τοὺς προσδεύσῃ, ἔβαλεν ὁ ἐχθρὸς εἰς τοὺς Διακόνους τῶν Ἐπισκόπων, νὰ λέγουν εἰς τὸν Ἅγιον· Ὑπερήφανον πρᾶγμα κάμνεις Ἀββᾶ, νὰ μὴν προσδεύσῃς ὀλίγον διάστημα κἂν τοὺς Ἐπισκόπους. Καὶ ὁ Ὅσιος ἀπεκρίθη εἰς αὐτοὺς, λέγωντας· Ἐγὼ καὶ τοὺς Κυρίους μου τοὺς Ἀρχιερεῖς προ-

σκυνῶ, καὶ ὅλον τὸν κλῆρόν τους τιμῶ, καὶ τοῦ λόγου μου νομίζω νὰ εἶμαι ὁ πλέον ἁμαρτωλὸς, καὶ πάντων ἐλάχιστος. Ὅσον μὲν διὰ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ ἔπαινον (ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ) ἴσα τὸ αἰσθάνομαι, ὅσον καὶ οἱ νεκροί. Διὰ δὲ πῶς δὲν εὐγαίνω ἔξω τῆς κέλλας μου, ἔχω ἄλλον σκοπὸν, τὸν ὁποῖον μόνος ὁ Κύριος ὁ κρυφιογνώστης ἠξεύρει.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ δαίμων καὶ μὲ τοιαύτην πονηρίαν δὲν ἐκατώρθωσε νὰ εὐγάλῃ ἔξω τὸν Ὅσιον, σοφίζεται ὁ μιαρὸς ἄλλην κατασκευήν. Ἠρχοῦ νὰ τελευτήσῃ ὁ Ὅσιος ἐννέα μῆνες προτήτερα, σχηματίζεται ὁ δαίμων δώδεκα χρόνων παιδίον, ἔχωντας γαΐδαρον φορτωμένον ψωμία (τάχα πῶς τοῦ τὰ στέλλουν ἀπὸ τὴν χώραν) καὶ ἔφθασε τὴν νύκτα εἰς τὸ κελλίον τοῦ Ἁγίου ἀπ' ἔξω. Καὶ σχηματίζεται πῶς ἔπεσε κάτω ὁ γαΐδαρος, καὶ δὲν ἐδύνετο νὰ συκωθῇ. Διὰ τοῦτο ἐφώναζε τὸ παιδίον ἔξωθεν τοῦ κελλίου εἰς τὸ σκότος· Ἀββᾶ Ναθαναὴλ βοήθησόν μοι εἰς ταύτην τὴν ἀνάγκην. Ἤκουσεν ὁ Ἅγιος ταῖς φωναῖς, καὶ ἀνοίγωντας τὴν Θύραν τοῦ κελλίου του, ἐστάθη εἰς τὴν Θύραν, καὶ ἠρώτα τὸ παιδίον, ποῖος εἶναι, καὶ ποίαν βοήθειαν ζητεῖ ἀπὸ λόγου του. Λέγει του ὁ δαίμων· ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὸν δεῖνα Μοναχὸν τὸν ἀγαπητόν σου ἀπεσταλμένος, καὶ φέρω σοι ἄρτους καὶ προσφορὰς, ἐπειδὴ αὔριον εἶναι Σάββατον, καὶ χρειάζονται. Ἀλλὰ παρακαλῶ νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ συκώσωμεν τὸ ζῶον, καὶ νὰ ἔλθω εἰς τὸ κελλίον, διὰ νὰ μὴ φαγωθῶμεν ἀπὸ ταῖς λύκαιναις, ἐπειδὴ εἶναι ἐκεῖ πολλαῖς εἰς τὴν ἔρημον. Τότε ὁ Ἅγιος ἐσυλλογίζετο τί νὰ κάμῃ. Ἡ εὐσπλαγχνία τὸν ἀνάγκαζε νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὸ κελλίον του νὰ βοηθήσῃ τὸν παῖδα. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐσυλλογίζετο τὴν ἀπόφασιν, ὁποῦ ἔκαμε νὰ μὴν εὔγῃ ἔξω ἀπὸ τὸ κελλίον, διὰ τὴν φιλονεικίαν, ὁποῦ εἶχε μὲ τὸν δαίμονα. Τέλος πάντων ἀποφάσισεν εἰς τὸν λογισμόν του νὰ μὴν εὔγῃ ἀπὸ τὸ κελλίον του, διὰ νὰ μὴ δώσῃ κἀμμίαν πρόφασιν εἰς τὸν ἐχθρόν. Ὅθεν κάμνωντας εὐχὴν εἰς τὴν Θείαν βοήθειαν, λέγει εἰς τὸ φαινόμενον παιδίον· Ἄκουσαι, ὦ παιδίον, ἤ ὅποιος καὶ ἂν εἶσαι, ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν, ὁποῦ ἐξουσιάζει ζωὴν καὶ Θάνατον, καὶ ὅσην βοήθειαν χρειάζεσαι, Θέλεις τὴν ἔχεις παρ' αὐτοῦ. Καὶ μήτε Θηρίον, μήτε ἄλλο κανένα κακὸν Θέλει σου ἐγγίσῃ. Εἰδὲ καὶ εἶσαι κανένας πειρασμὸς, καὶ εἰς τοῦτο Θέλει μου γίνῃ καμμία φανέρωσις παρὰ Κυρίου. Τοῦτο εἶπε, καὶ κλείσας τὴν Θύραν τοῦ κελλίου του, ἡσύχασε μέσα. Ὁ δαίμων ὅμως ἐντραπεὶς καὶ αὐτὴν τὴν νίκην τοῦ Ὁσίου, διεσκορπίσθη ὡς σύγνεφον ἀπὸ ἀνέμου, καὶ μὲ φωνὰς καὶ κτύπους ἀγρίων ζώων ἔγινεν ἀφαντος. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἆθλα, καὶ κατορθώματα τοῦ ἀοιδίμου καὶ ὄντως μακαρίου Ναθαναὴλ, καὶ τὸ μέγα καὶ ἄξιον τρόπαιον, ὁποῦ ἔστησεν ἐναντίον τοῦ σατανᾶ.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μακαρίου τοῦ Ἀλεξανδρέως.

Δύο Μακάριοι ἐφάνησαν σύγχρονοι, μεγάλοι, καὶ ἰσοστάσιοι εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ εἰς τὰ κατορθώματα, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων ἐξαίρετοι. Ὁ εἷς Αἰγύπτιος, καὶ καὶ ὁ ἕτερος Ἀλεξανδρεύς. Τῶν ὁποίων τὰς ἀρετὰς, καὶ ὅσας χάριτας ἠξιώθησαν νὰ λάβουν παρὰ Κυρίου, εἶναι ἀδύνατον γλῶσσα ἀνθρώπου νὰ ἐξηγήσῃ, καὶ νὰ παραστήσῃ ἕνα καθ' ἕνα κατὰ μέρος. Ὅσον διὰ τὸν Αἰγύπτιον, ἐξηγήθη ὁ βίος του πρότερον εἰς ἁπλῆν φράσιν. Διὰ τοῦτο ἐδὼ γράφεται τώρα τοῦ Ἁγίου Μακαρίου τοῦ Ἀλεξανδρέως, ἐπειδὴ τώρα ἐξηγήθη ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν εἰς ἁπλοῦν, διὰ νὰ καταλάβουν καὶ οἱ ἁπλοῖ τούτου τοῦ τρισμάκαρος τὴν ἰσάγγελον πολιτείαν. Μὲ τοῦτον τὸν θαυμάσιον ἀριστέα (λέγει ὁ Ἡρακλείδης) ἀνταμώθηκα καὶ ἐγὼ, ὅταν ἦτον Πρεσβύτερος τῶν λεγομένων κελλίων. Εἰς τὰ ὁποῖα κελλία ἔζησα χρόνους ἐννέα, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τοὺς τρεῖς ἔζησα μὲ τοῦτον τὸν θαυμαστὸν Μακάριον, καθεζόμενον εἰς τὴν ἡσυχίαν. Ὅθεν ἀπὸ τὰ μεγάλα του, καὶ ἐξαίσια κατορθώματα, καὶ θαύματα, μερικὰ εἶδα ὀφθαλμοφανῶς ἐγὼ, καὶ ἄλλα ἔμαθα ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἰδίους, ὁποῦ ἠγωνίσθησαν μὲ λόγου του, καὶ ἄλλα πάλιν ἤκουσα ἀπὸ ἄλλους Πατέρας πολλούς.

Τοῦτος ὁ Ὅσιος μίαν φορὰν εὑρέθη πρὸς τὸν μέγαν Ἀντώνιον, καὶ βλέπωντας ἐκεῖ εὔμορφα βαΐα, ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Ἅγιον νὰ τοῦ δώκῃ μερικὰ, καὶ ὁ θεῖος Ἀντώνιος λέγει του· εἶναι γραμμένον εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν, ὅτι νὰ μὴν ἐπιθυμήσῃς κανένα πρᾶγμα ἀπὸ ὅσα ἔχει ὁ γείτωνάς σου. Καὶ εὐθὺς ὁποῦ εἶπε τὸν λόγον, ὅλα ἐκεῖνα τὰ βαΐα κατεκάησαν ὡσὰν ἀπὸ φωτίαν. Καὶ βλέπωντας ταῦτα ὁ μέγας Ἀντώνιος, εἶπε πρὸς τὸν Μακάριον· Ὅντως, ἀδελφὲ, ἐγνώρισα, ὅτι ἀναπαύεται εἰς τοῦ λόγου σου ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅθεν θέλεις γένῃ κληρονόμος τῶν ἀγώνων μου. Μετὰ ταῦτα ἀπάντησεν αὐτὸν ὁ διάβολος, ὁποῦ τὸν εἶδε πολλὰ κουρασμένον, καὶ λέγει του· νὰ τώρα ὁποῦ ἐπῆρες τὴν χάριν τοῦ Ἀντωνίου. Διὰ τὶ δὲν μεταχειρίζεσαι τὸ ἀξίωμά σου, νὰ ζητήσῃς μὲ θάῤῥος ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ σοῦ στείλῃ φαγητὸν καὶ πιοτὸν, καὶ νὰ σοῦ δώκῃ δύναμιν διὰ τὴν ὁδοιπορίαν; Καὶ ὁ Ἅγιος τοῦ ἀπεκρίθη λέγωντας· εἰς τοῦ λόγου μου δύναμις καὶ δόξα εἶναι αὐτὸς ὁ Κύριος· ἐσὺ ὅμως δὲν ἔχεις καμμίαν ἐξουσίαν νὰ πειράζῃς τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ. Ἔφερε δὲ πάλιν φαντασίαν εἰς τὸν Ὅσιον ὁ μιαρός. Ἔδειξε μίαν κάμηλον φορτωμένην πολλὰ χρειαζόμενα, καὶ ὡσὰν νὰ ἦτον χαϊμένη, ἐφέρετο ἐδὼ καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ εὐθὺς ὁποῦ εἶδε τὸν Ὅσιον, ὑπῆγε καὶ ἐγονάτισεν ἔμπροσθέν του. Ὅθεν ὁ Ὅσιος ἐδόθη εἰς προσευχὴν, καὶ ἡ κάμηλος πάραυτα κα-

τεποντίσθη εἰς τὴν γῆν. Ἄλλην φορὰν πάλιν, ἦλθε τοῦτος ὁ Θαυμάσιος εἰς τὸν Μακάριον τῆς σκήτεως, καὶ ἐρχόμενοι καὶ οἱ δύο νὰ ἀπεράσουν τὸν ποταμὸν Νεῖλον, ἐμβῆκαν εἰς ἕνα μεγάλον πέραμα. Εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον δύο μεγάλοι ἄρχοντες Τριβοῦνοι, οἱ ὁποῖοι ἦλθον μὲ μεγάλην φαντασίαν, μὲ ἱμάτια λαμπρά, καὶ ἄλογα χρυσοχαλίνωντα, καὶ παράταξιν στρατιωτῶν, καὶ συνοδίαν νέων μὲ χρυσᾶ ζωνάρια. Καὶ βλέποντες τοὺς Ἁγίους, ὁποῦ ἐκάθοντο εἰς μίαν γωνίαν ἐνδεδυμένοι παλαιόρασα καὶ ξεσχισμένα, τοὺς ἐμακάριζαν διὰ τὴν εὐτέλειαν καὶ ταπείνωσιν. Καὶ λέγει ὁ ἕνας εἰς τοὺς Ὁσίους· Τρισμακάριοι εἶστε Πατέρες ἅγιοι, ὁποῦ περιπαίζετε τὴν ματαιότητα τοῦ Κόσμου. Πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεκρίθη Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεύς· Ἡμεῖς περιγελοῦμεν τὸν Κόσμον, καὶ ὁ Κόσμος περιγελᾷ τοῦ λόγου σας. Ἀπὸ τοῦτον τὸν λόγον τοῦ Ὁσίου, ὁ ἕνας ἀπ' ἐκείνους τοὺς ἄρχοντας εὐθὺς ὑπῆγεν εἰς τὸ σπῆτί του, καὶ εὔγαλεν ἐκεῖνα τὰ λαμπρὰ φορέματα, καὶ ἔβαλε παλαιόρασα, καὶ ἀφῆκε τὸν Κόσμον, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἔγινε Μοναχός.

Ἄλλην φορὰν τοῦ ἐνεθύμησεν ἡ ὄρεξις σταφύλια νωπά. Ἐκείνην τὴν ὥραν ἔτυχε νὰ τοῦ στείλῃ ἕνας ἀδελφὸς νωπὰ καὶ ὡραῖα σταφύλια. Καὶ διὰ νὰ βασανίσῃ τὴν ὄρεξιν, εὐθὺς τὰ ἔστειλεν εἰς ἄλλον ἀδελφὸν, ὁποῦ ἦτον κλινήρης, καὶ εἶχεν ἐπιθυμήσει σταφύλια. Ὁ ὁποῖος ἀφ' οὗ τὰ εἶδεν, ἐχάρη κατὰ πολλὰ καὶ εὐθὺς (χωρὶς νὰ ἀπλώσῃ τελείως εἰς ἐκεῖνα) εἶπε καὶ τὰ ἔστειλαν εἰς ἄλλο, λέγωντας· Τάχα δὲν τὰ ὀρέγεται αὐτός; Ἐκεῖνος πάλιν ὁ ἀδελφὸς, ὁποῦ τὰ ἔλαβε, (μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ὑστερημένος ἀπὸ πωρικὰ) τὰ ἔστειλεν εἰς ἄλλον ἀδελφόν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκεῖνα τὰ σταφύλια ἔτυχαν εἰς πολλοὺς ἀδελφοὺς ἀποσταλμένα, καὶ τινὰς δὲν τὰ ἐμεταχειρίσθη, τέλος πάντων ὁ ὕστερον ὁποῦ τὰ ἐδέχθη, τὰ ἔστειλε πάλιν εἰς τὸν Ἅγιον Μακάριον. Ὁ ὁποῖος γνωρίσας τὰ σταφύλια, ἐδόξασε τὸν Θεὸν διὰ τὴν τόσην ἐγκράτειαν τῶν ἀδελφῶν. Ὅθεν μήτε αὐτὸς δὲν ἐγεύθη ἀπὸ αὐτὰ διὰ τελείαν πληγὴν τοῦ δαίμονος. Λοιπὸν ἡ ἄσκησις τοῦ Θαυμασίου τούτου ἦτον μὲ τόνον μεγάλον, ἐπειδὴ εἴτι κατόρθωμα ἤκουεν εἰς κανένα μεγάλον ἀγωνιστὴν, ἐσυνερίζετο νὰ τὸ κατορθώσῃ καὶ αὐτός.

Ἔμαθε διὰ τοὺς Ταβεννησιώτας, ὅτι τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν ὅλην δὲν τρώγουν φαγητὸν, ὁποῦ περνᾷ ἀπὸ τὴν φωτίαν. Ἔκαμε καὶ αὐτὸς ἀπόφασιν, καὶ εἰς ἑπτὰ χρόνους ἔτρωγε μόνον χόρτα ὠμὰ, καὶ ὄσπρια βρεγμένα, καὶ ὄχι ἄλλο τίποτες. Ἀφ' οὗ ἐκατώρθωσε καὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν, ἤκουσε διὰ ἄλλον ἀδελφὸν ὅτι τρώγει μίαν οὐγγίαν ἄρτον. Ὅθεν αὐτὸς ἔβαινεν εἰς ἕνα ἀγγεῖον στενὸν ὅσον νὰ χωρῇ μόνον τὸ χέρι του, καὶ εἰς τὸ ἀγγεῖον εἶχε ψωμίου τρίμματα, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἴγαζεν ὅσον ἔπερνεν ἡ φοῦχτά του, καὶ ὄχι παράνω. Ἔλεγέ μας οὗτος ὁ Θεῖος Μακάριος μὲ ἀστειότητα· Ὅτι

πολλαῖς φοραῖς μὲ ἠνάγκαζεν ὁ κακὸς τελώνης, (ἤγουν ἡ πεῖνα τῆς κοιλίας) καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ ἀγγεῖον ἔβανα τὸ χέρι μου, καὶ ἔπερνα πολλὰ κομμάτια ψωμίου· ὅμως μὲ τὸ νὰ ἦτον στενὸν τὸ στόμα τοῦ ἀγγείου, δὲν ἐχώρει παρισσότερον νὰ εὐγάλω, παρὰ ὅσον ἤθελε πάρῃ ἡ φοῦκτα. Εἰς ταύτην τὴν διαγωγὴν ἔκαμε τρεῖς χρόνους, εἰς τοὺς ὁποίους ὅσον ψωμὶ ἔτρωγε, τόσον νερὸν ἔπινε μὲ τὸ μέτρον.

Τοῦτος ὁ ἰσχυρὸς ἀγωνιστὴς ἀποφάσισε, καὶ ἔκαμεν εἴκοσιν ἡμενύκτια, ὁποῦ οὔτε ἀπὸ στέγην κελλίου ἀποκάτω ἐστάθη, ἀλλ' οὔτε ἐκοιμήθη τελείως. Τὴν ἡμέραν εἰς τὸν ἥλιον καταφλεγόμενος, καὶ τὴν νύκτα εἰς τὴν ψύχραν μαραινόμενος. Καὶ ἔλεγεν ὁ ἀείμνηστος, ὅτι ἀνίσως δὲν ἐπρόφθανα νὰ ἔμβω ὑποκάτω εἰς στέγην, καὶ νὰ κοιμηθῶ ἀφ' οὗ ἀπέρασαν ἡ εἴκοσιν ἡ μέραις, ἤθελε ξηρανθῇ τελείως ὁ μυελός μου, καὶ νὰ γίνω φρενόληπτος. Ὅθεν ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ ἐνίκησα τὸν ὕπνον. Καὶ ὅσον πάλιν ἐζήτει ἡ φύσις τὸ ἀπέδωκα. Τοῦτος ὁ μακαριστὸς Πατὴρ ἔστωντας καὶ νὰ ἐπειράχθη ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὴν σάρκα, ἔγινεν ὁ ἴδιος πικρὸς τύραννος εἰς τὴν σάρκα του. Ὑπῆγεν εἰς ἕνα τόπον ὑγρὸν εἰς τὴν βαθυτάτην ἔρημον, καὶ ἐστάθη ἐκεῖ μῆνες ἓξ ὁλόγυμνος, ὥστε ὁποῦ οἱ κώνωπες, καὶ αἱ σφῆκες τόσον τὸν ἐταλαιπώρησαν, καὶ ἐπλήγωσαν τὸ σῶμά του, ὥστε ὁποῦ ὅταν ἤλθεν εἰς τὸ κελλίον του, μόνον ἀπὸ τὴν φωνὴν τὸν ἐγνώριζαν.

Μᾶς ἐδιηγήθη ὁ ἴδιος μίαν ἡμέραν, ὅτι ἠθέλησε μίαν φορὰν νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ κηποταφεῖον τοῦ Ἰωάννῃ καὶ Ἰαμβρῇ τῶν μάγων, ὁποὺ ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Φαραὼ, διὰ νὰ ἱστορήσῃ καὶ τὸν τόπον, καὶ νὰ βιάσῃ καὶ τοὺς δαίμονας, ὁποῦ ἐκατοίκουν ἐκεῖ (καὶ ἦτον πλῆθος πολὺ) νὰ συντύχουν καὶ στανικῶς τους. Τοῦτοι οἱ μάγοι Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἦτον δυνατοὶ καὶ πλούσιοι ἄρχοντες τότε κοντὰ εἰς τὸν Φαραώ. Ὅθεν ἔκαμαν ἐκεῖνο τὸ κηποταφεῖον, καὶ τὸ ἔκτισαν ὅλον ἀπὸ πέτραις τεσσάρων ποδῶν μέγα καὶ θαυμαστόν. Καὶ ἐκεῖ ἐτάφησαν, καὶ ἔβαλαν εἰς αὐτὸ χρυσίον πολὺ, καὶ δένδρα ἐφύτευσαν ἐκεῖ, καὶ πηγάδι ᾠκοδόμησαν, μὲ τὸ νὰ ἦτον ὁ τόπος ἐκεῖνος ἐξαίρετος. Αὐτὰ ὅλα τὰ ἔκαμαν οἱ πεπλανεμένοι ἐκεῖνοι μάγοι, τάχα ἀφ' οὗ ἀποθάνουν νὰ χαίρωνται αἰωνίως εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον. Θέλωντας λοιπὸν νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, νὰ ἰδῇ τὸν τόπον ὁ μέγας οὗτος Μακάριος, δὲν ἤξευρε τὸν δρόμον, ὁποῦ πηγαίνει ἐκεῖ. Ὅθεν καθὼς οἱ ναῦται βάνουν κάποια ἄστρα σημάδια νὰ διαβαίνουν τὸ πέλαγος, ἔτζι καὶ ὁ Ἅγιος ἔβαλε σημεῖα τὰ ἀστροθέσια, καὶ ἔτζι διεπέρασεν ἐκείνην ὅλην τὴν ἔρημον. Καὶ πέρνωντας ἕνα δεμάτι καλάμια, τὰ ἔστηνεν εἰς κάθε μίλιον ἕνα καλάμι διὰ σημάδι, νὰ εὑρίσκῃ εἰς τὸ γύρισμα τὸν δρόμον. Καὶ περιπατήσας τὴν ἔρημον εἰς ἐννέα ἡμέρας, ἔφθασε κοντὰ εἰς τὸ κηποταφεῖον. Φθάνων-

τας ἡ νύκτα ἐκοιμήθη ἐκεῖ πλησίον. Ὁ δὲ σατανᾶς φθονήσας τὸν ἐρχομὸν τοῦ Ἁγίου, ὑπῆγε καὶ ἐμάζωξεν ὅλα τὰ καλάμια, ὁποῦ ἔβαλε διὰ σημάδια ὁ Ἅγιος, καὶ κάμνωντάς τα ἕνα δεμάτι, τὰ ἔβαλεν ἐκεῖ κοντὰ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Μακαρίου κοιμωμένου, καὶ ἐμίσευσε. Ξυπνήσας δὲ ὁ Ὅσιος, καὶ βλέπωντας τὰ καλάμια τὰ ἴδια, ὁποῦ ἔβαλεν εἰς τὸν δρόμον διὰ σημεῖα, ἐγνώρισε τὴν πονηρίαν τοῦ σατανᾶ, ὅμως δὲν ἐταράχθη. Τοῦτο δὲν ἴσως ἐσυγχωρήθη παρὰ Θεοῦ, διὰ νὰ γυμνάζεται ὁ Ὅσιος περισσότερον, νὰ εὐγάλῃ τὴν ὑπόληψιν τῆς ἀπὸ τὰ καλάμια ὁδηγίας, καὶ νὰ συλλογισθῇ τὴν ὁδηγίαν, ὁποῦ ἔδειξεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς Ἑβραίους σαράντα χρόνους εἰς ἐκείνην ἔρημον, διὰ μέσου στύλου πυρὸς καὶ νεφέλης νὰ ἔλθουν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας.

Ἔλεγέ μας ὁ Θεῖος οὗτος Μακάριος· Καθὼς λέγει ἤγγιστα εἰς ἐκεῖνο τὸ κηποταφεῖον, εὐγῆκαν καὶ μὲ συναπάντησαν ἕως ἑβδομήντα δαίμονες, οἱ ὁποῖοι ἔκαμναν διάφορα σχήματα. Ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς ἐφώναζαν, ἄλλοι ἐπηδοῦσαν, καὶ ἄλλοι ἔτρυζαν τὰ ὀδόντια μὲ πολὺν θυμὸν ἐναντίον μου. Καὶ ἄλλοι, ὡσὰν κόρακες πτερωτοὶ μὲ ἐκτυποῦσαν εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ μοῦ ἔλεγαν· Τί θέλεις ἐδῶ Μακάριε, πειρασμὲ τῶν καλογέρων; Τί ἐγύρευες ἐδῶ εἰς τοῦ λόγου μας; Μήπως καὶ ἡμεῖς ὑπήγαμεν, καὶ ἐνωχλήσαμεν κανένα ἀπὸ τοὺς Μοναχούς; Φθάνει ὁποῦ μᾶς ἐπῆρες ἐκεῖ τὴν ἔρημον, ὁποῦ εἶναι κατοικία ἐδική μας, καὶ ὅλους τοὺς συντρόφους μας ἀπ' ἐκεῖ τοὺς ἐδίωξες. Δὲν ἔχομεν καμμίαν μετοχὴν μὲ τοῦ λόγου σου. Τί καταπατεῖς ἐδῶ τοὺς τόπους μας; Εἶσαι ἀναχωρητής; Κάθου εἰς τὴν ἔρημον. Αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι διωρισμένος διὰ λόγου μας. Ἐσὺ δὲν ἠμπορεῖς νὰ κατοικήσῃς ἐδῶ ποτέ. Τί ζητεῖς νὰ ἔμβῃς εἰς τοῦτο τὸ κηποταφεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφ' οὗ ἔγινεν, ἕως τώρα ζωντανὸς ἄνθρωπος δὲν ἐμβῆκεν; Αὐτά, καὶ ἄλλα περισσότερα φωνάζοντες οἱ δαίμονες μὲ μεγάλην φωνὴν καὶ ταραχήν, λέγει τους ὁ μέγας Μακάριος· Τοῦτο μόνον ἔχω σκοπὸν, νὰ ἔμβω μόνον νὰ ἰδῶ, καὶ πάλιν μισεύω. Ἀπεκρίθησαν οἱ δαίμονες, ὅτι αὐτὸ θελόμεν καὶ ἡμεῖς νὰ μᾶς ὑποσχεθῇς μέσα εἰς τὴν συνείδησίν σου.

Ὑποσχεθεὶς δὲ ὁ Μακάριος, ἔγιναν ἄφαντοι οἱ δαίμονες. Ὅθεν ἐμβαίνωντας ὁ Ἅγιος εἰς ἐκεῖνα τὰ θαυμάσια φυτὰ τῶν δένδρων, τὸν ὑπήντησεν ὁ διάβολος μὲ ξεγυμνωμένον σπαθὶ, καὶ ὁ Μακάριος λέγει του· Ἐσὺ, διάβολε, ἔρχεσαι εἰς τοῦ λόγου μου μὲ γυμνὸν σπαθὶ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι ἐναντίον σου ἐν ὀνόματι Κυρίου Σαβαὼθ, καὶ ἐν παρατάξει Θεοῦ Ἰσραήλ. Τότε (λέγει ὁ Θεῖος Μακάριος) ἐμβῆκεν εἰς ἐκεῖνο τὸ κηποταφεῖον, καὶ εἶδε τὰ πάντα. Ἐκεῖ εἶδε πηγάδι, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον καδδος ἀπὸ χάλκωμα κρεμασμένος μὲ σιδηρᾶν ἅλυσον, καὶ ἀπὸ πολυκαιρίαν σεσαθρωμένην. Ἡ ῥοδιαῖς, τὰ δένδρα ἐξηράνθησαν ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ Ἡλίου. Εἶδεν ἐκεῖ

ἀφιερώματα πολλὰ ἀπὸ καθαρὸν χρυσίον. Ἀφ' οὗ δὲ τὰ ἱστόρησεν ὅλα, ἐγύρισεν εἰς τὸ κελλίον του, περιπατήσας εἴκοσιν ἡμερῶν δρόμον. Ὅμως ἀπὸ τὴν στέρησιν, ὁποῦ δὲν εἶχε μήτε φαγί, μήτε ποτόν, ἔγινεν ὡς νεκρός. Καὶ νομίζω ἐκείναις ταῖς εἴκοσιν ἡμέραις, ὁποῦ ἔκαμε νὰ γυρίσῃ ὀπίσω, νὰ μὴν ἔβαλεν εἰς τὸ στόμα του οὔτε ψωμί, οὔτε νερόν, ἐπειδὴ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶχεν, ὅταν ἦλθε τὸ πρῶτον εἰς τὸ ταφεῖον, τὰ εἶχε τελειώσει. Ὅθεν ὁπόταν ἐπλησίασεν εἰς τὴν κέλλαν του, ἀπόκαμεν ἀπὸ πεῖναν καὶ δίψαν. Καὶ καθὼς αὐτὸς ἐδιηγεῖτο, ἐφάνη εἰς αὐτὸν μία κόρη μὲ καθαρὸν καὶ λευκότατον φόρεμα, ἡ ὁποία ἐκράτει ἕνα ποτήριον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔσταζε νερὸν ψυχρότατον. Πλὴν ἐστέκετο μακρόθεν τοῦ Ὁσίου ὡς ἕνα στάδιον, ἤγουν ὀργυίαις ἑκατόν. Τοῦτο ἐστάθη τρεῖς ἡμέραις δρόμον. Τὴν ὁποίαν κόρην ἔβλεπεν ὁ Μακάριος μὲ ἐκεῖνο τὸν ποτήριον, καὶ τὸν ἐπροσκάλει εἰς τοῦ λόγου της, καὶ αὐτὸς ἐβιάζετο νὰ τὴν φθάσῃ διὰ νὰ πίῃ, καὶ δὲν ἐδυνήθη. Μόνον μὲ τὸν ἐλπίδα, πῶς εἶχε τάχα νὰ τὸν ποτίσῃ, ἔτρεχε κατόπιν, ἕως ὁποῦ ἐπέρασαν αἱ τρεῖς ἡμέραις. Καὶ εὐθὺς ἐφάνησαν πολὺ πλῆθος βουβάλων (τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον πάμπολλα) ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξέκοψε μία βουβάλα μὲ τὸ μοσχάρι της, καὶ ἦλθεν ἀντικρὺ εἰς τὸν Ὅσιον, τρέχωντας καὶ γάλα πολὺ ἀπὸ τὸ βυζίον της. Καὶ ἤκουσε φωνὴν ἀπὸ τὰ ὕψη, ὁποῦ τοῦ ἔλεγεν· Μακάριε, πήγαινε πρὸς τὴν βουβάλαν καὶ βύζασαι. Ὅθεν ὁ Ὅσιος ὑπακούσας, ὑπῆγε, καὶ βυζάσας, ἀνέλαβε δύναμιν. Καὶ δείχνωντας ὁ Κύριος τελείαν κηδεμονίαν εἰς τὸν δοῦλόν του, τοῦ ἠκολούθησεν ἐκείνη ἡ βουβάλα, ἕως ὁποῦ ὑπῆγεν εἰς τὸ κελλίον του ὁ Μακάριος. Καὶ τὸ θαυμασιώτερον, ὁποῦ εἰς μὲν τὸν Ὅσιον ἔβιδε τὸ βυζίτης, εἰς δὲ τὸ ἐδικόν της μοσχάρι δὲν τὸ ἔβιδεν, ἕως ὁποῦ κατεστάθη ὁ Μακάριος εἰς τὸ κελλίον του.

Ἄλλοτε πάλιν σκάπτωντας πηγάδι εἰς ἄνεσιν τῶν ἀδελφῶν, καθαρίζωντας ἀπὸ τριγύρου τὴν ὕλην καὶ τὰ φρύγανα, τὸν ἐδάγκασεν Ἀσπίδα (τὸ ὁποῖον εἶναι φίδι πτερωτὸν, καὶ ὅπου δαγκάσῃ, θάνατος ὀξύτατος.) Ὅμως ὁ Ἅγιος ἁρπάζωντας τὴν Ἀσπίδα μὲ τὰ δύο χέρια ἀπὸ τὸ μέρος τῶν ὠτίων, τὴν ἔσχισεν εἰς δύο, ἀπὸ πάνω ἕως κάτω, λέγωντας· Ἐπειδὴ ὁ Κύριος δὲν σε ἔστειλε, πῶς ἐτόλμησες καὶ ἦλθες εἰς τοῦ λόγου μου; Ἀκούσας τοῦτος ὁ Θεῖος Μακάριος διὰ τοὺς Ταβεννησιώτας, πῶς ἔχουσι πολιτείαν ὑψηλὴν, καὶ εἶναι εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως ἀμίμητοι, ἐμβῆκεν εἰς σχῆμα ἐργάτου ἀνθρώπου κοσμικοῦ, ἐπεριπάτησεν ἡμέρας δεκαπέντε τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Θηβαΐδα, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἦλθεν εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν Ταβεννησιωτῶν, καὶ ἐζήτει νὰ ἰδῇ τὸν μέγαν Παχώμιον, ὁ ὁποῖος ἦτον προεστὼς τούτου τοῦ Μοναστηρίου, ἔχων χάριν Θεοῦ καὶ Πνεῦμα Προφητείας. Ὅμως τότε οἰκονομικῶς δὲν τοῦ ἀ-

πεκάλυψεν ὁ Θεὸς διὰ τὸν Ὅσιον Μακάριον. Ἰδὼν δὲ τὸν Παχώμιον, ὁ Μακάριος λέγει του· Δέομαί σου, Πάτερ, δέξαι με εἰς τὴν ποίμνην σου, καὶ γίνομαι καλόγηρος. Ἐσὺ τώρα ὁποῦ ἐγήρασες, τοῦ εἶπεν ὁ Παχώμιος, ἠμπορεῖς νὰ ὑποφέρῃς ἄσκησιν; Ἐδὼ εἶναι ἀδελφοὶ ἀπὸ νεότητος συνηθισμένοι, καὶ ὑπομένουν τοὺς κόπους τῆς ἀσκήσεως. Ἐσὺ ὅμως ἐγήρασες, καὶ εἶσαι ἀσυνήθιστος, καὶ μὴ ὑποφέρωντας τοὺς κόπους τῆς καλογηρικῆς, φεύγεις, καὶ μᾶς κακολογεῖς. Καὶ ἔτζι ἐδέχθη ὁ Παχώμιος τὸν Μακάριον, ἕως ὁποῦ ἐπέρασαν ἑπτὰ ἡμέραις. Καὶ τότε ἔρχεται πάλιν ὁ Μακάριος, καὶ λέγει πρὸς τὸν Παχώμιον· Δέξαι με Ἀββᾶ, καὶ ἀνίσως καὶ δὲν νηστεύω, καὶ δὲν κοπιάζω ἴσα μὲ τοὺς ἀδελφούς, δίωξαί με ἀπὸ τὸ Μοναστήριον. Μὲ τοῦτον τὸν λόγον ὁ μέγας Παχώμιος κατέπεισε τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐδέχθηκαν τὸν Μακάριον. Λοιπὸν εἰς τὸ ἕνα Μοναστήριον, ὁποῦ ἐδέχθηκαν τὸν Θεῖον Μακάριον, ἦτον Πατέρες χίλιοι τετρακόσιοι. Εἰς αὐτὸ ἔμεινεν ὁ Μακάριος, καὶ περάσωντας ὀλίγος καιρὸς, ἦλθεν ἡ μεγάλη Τεσσαρακοστή. Τότε εἶδεν ὁ μέγας Μακάριος, ὁποῦ εἶχαν ἐκεῖ οἱ ἀδελφοὶ διάφοραις πολιτείαις. Ἄλλος ἔτρωγεν ἀπὸ βράδυ εἰς βράδυ. Καὶ ἄλλος ἐνήστευε δύο ἡμέρας. Ἄλλος ἀδελφὸς ἐστέκετο εἰς προσευχὴν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἡμέραν πᾶσαν ἐκάθητο εἰς τὸ ἐργόχειρον. Ὁ δὲ Μακάριος ἔστωντας καὶ νὰ ἔβρεξε πολὺ πλῆθος φύλλα φοινίκων, καὶ καθίσας εἰς μίαν γωνίαν τῆς Μονῆς, ἔπλεκε σειράν. Ἐπέρασε λοιπὸν ὅλη ἡ Τεσσαρακοστὴ ἕως εἰς τὸ Πάσχα, καὶ δὲν ἔφαγεν εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας οὔτε ψωμί, οὔτε ἔπιε νερὸν, οὔτε ἐπλαγίασεν, οὔτε ἐκάθισεν. Ὅλη του ἡ τροφὴ ἦτον ὠμὰ φύλλα ἀπὸ λάχανα, τὰ ὁποῖα ἔτρωγεν ἀπὸ Κυριακὴν εἰς Κυριακήν. Ἔξω ἀπὸ τὸ ἐργόχειρον, καὶ προσευχὴν, ἄλλο ἐπιχείρημα δὲν εἶχεν. Ἀλλὰ ἐστέκετο καὶ ἔπλεκε μὲ ἄκραν σιωπήν.

Βλέποντες λοιπὸν οἱ ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς τόσην ἄσκησιν ὑπὲρ ἄνθρωπον εἰς τὸν Μακάριον, ἐγόγγυσαν κατὰ τοῦ Ἡγουμένου λέγοντες· Πόθεν μᾶς ἔφερεν ἄνθρωπον ἄσαρκον, καὶ γινόμεσθεν ἡμεῖς παίγνιον ἔμπροσθέν του; Λοιπὸν, ἢ τὸν εὐγάζει ἔξω ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ἢ νὰ ἠξεύρῃ, ὅτι σήμερον ὅλοι ἀναχωροῦμεν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον. Ταῦτα ἀκούωντας ὁ μέγας Παχώμιος, ἐξέταξε, καὶ ἔμαθεν ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς τὴν πολιτείαν τοῦ Ἁγίου Μακαρίου. Ὅθεν ἔπεσεν εἰς προσευχὴν νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ ὁ Κύριος ποῖος εἶναι; Ὁ δὲ Κύριος ἤκουσε τὴν δέησιν τοῦ δούλου του, καὶ τοῦ ἐφανέρωσεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεύς. Τότε ὁ μέγας Παχώμιος ἐπίασε τὸν Μακάριον ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ τὸν ὑπῆγε πρὸς τὸ Ἅγιον Βῆμα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ κάμνωντας τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν, λέγει του· Ἔλα καλόγηρε, ἐσὺ ἦσουν ἐκεῖνος ὁ Μακάριος, καὶ δὲν μοῦ τὸ ἐφανέρωσες; Ἐγὼ ἀπὸ πολὺν καιρὸν (ἀ-

κούωντας τὰς ἀρετάς σου) ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἰδῶ. Μεγάλην χάριν γνωρίζω, ἀδελφὲ, εἰς τὴν ἁγιωσύνην σου, ἐπειδὴ ἐπαίδευσες τὰ τέκνα μου μὲ τὸ ἔργον νὰ μὴν κενοδοξοῦν, πῶς κάμνουν μεγάλην ἄσκησιν. Τώρα ὅμως ὕπαγε ἀδελφὲ εἰς τὴν κέλλαν σου, καὶ εὔχου ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀρκετὰ μᾶς ἐδιώρθωσες. Μὲ τὴν παρακάλεσιν λοιπὸν τοῦ Ἁγίου, καὶ τῶν ἀδελφῶν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

Τοῦτος ὁ ὄντως ἀπαθὴς Πατὴρ μᾶς ἐδιηγήθη μίαν φορὰν λέγωντας· Ὅ,τι λογῆς ἀσκητικὴν πολιτείαν ἐπεθύμησα (μὲ τὴν Θείαν βοήθειαν) τὴν ἐκατώρθωσα. Ἄλλοτε ἐπεθύμησα ἐπιθυμίαν πνευματικὴν, ἤγουν νὰ κάμω πέντε ἡμερόνυκτα, φανταζόμενος μόνον τὰ οὐράνια κάλλη, καὶ κανένα γήϊνον τελείως νὰ μὴ λογιάσω. Μὲ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐσφάλισα τὴν κέλλαν μου, καὶ ἔξωθεν τὴν αὐλὴν, διὰ νὰ μὴ δώκω εἰς κανένα καμμίαν ἀπόκρισιν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκλείσθηκα μέσα εἰς τὸ κελλίον μου, ἐστάθην ὄρθιος ἀρχίζωντας ἀπὸ δευτέραν ἡμέραν, καὶ λέγωντας εἰς τὸν νοῦν μου ταῦτα· Στοχάζου τὰ οὐράνια ὑψηλὰ, καὶ λεῖπε τελείως τὰ ἐπίγεια χαμηλά. Ἔχεις ἐκεῖ εἰς τὸν Οὐρανὸν νὰ στοχάζεσαι Ἀγγέλους, Ἀρχαγγέλους, τὰ Χερουβὶμ, τὰ Σεραφὶμ, ὅλας τὰς Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν. Ἔχεις ἐκεῖ νὰ στοχάζεσαι τὸ ἄκρον ἐφετὸν, τὸ ἄκρον ἐπιθυμητὸν, αὐτὸν τὸν Ὕψιστον καὶ τὸν ἁπάντων Θεὸν· μὴ κατέβης λοιπὸν εἰς τὰ κάτω, καὶ πίπτης ἐξ ἀνάγκης εἰς πονηροὺς καὶ ματαίους συλλογισμούς. Δύο ἡμέραις λοιπὸν περάσωντας, καὶ ἔχωντας εἰς τὰ ἄνω τὸν λογισμὸν, τόσον πολλὰ παρῳξύνθη ὁ σατανᾶς, ὥστε ὁποῦ ἔγινεν ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ κατέκαυσεν ὅσα ἦτον εἰς τὸ κελλίον μου. Τελευταῖον ἔβαλε φωτίαν καὶ εἰς τὸ ψιάθιον, ὁποῦ ἐστέκουμουν, θαρρῶντας ὁ μιαρὸς, πῶς νὰ κατακαύσῃ καὶ ἐμένα καὶ τὸ ψιάθιον. Ἐγὼ δὲ βλέπωντας τοῦ λόγου μου, ὁποῦ μὲ περιτριγύρισεν ἡ φλόγα, ἐφοβήθηκα κατὰ πολλὰ, καὶ ἔτζι ἔπαυσεν ὁ λογισμός μου ἀπὸ τὴν Θεωρίαν, καὶ τοῦτο ἦτον (νομίζω) οἰκονομία Θεοῦ, διὰ νὰ μὴ πέσω εἰς ἔπαρσιν.

Εἰς τοῦτον τὸν μέγαν Μακάριον ὑπῆγα ἐγὼ μίαν φορὰν, καὶ εὑρῆκα ἔξω ἀπὸ τὸ κελλίον του ἕνα Ἱερέα ἀπὸ τὴν χώραν, ὁποῦ εἶχε τὴν κεφαλὴν ὅλην φαγωμένην ἀπὸ τὸ πάθος, ὁποῦ ὀνομάζεται καρκῖνος. Καὶ τόσον ἐφαγώθη, ὥστε ὁποῦ ἐφαίνετο μόνον τὸ κόκκαλον τῆς κορυφῆς ὅλον χωρὶς δέρμα. Τοῦτος ὑπῆγε νὰ τὸν ἰατρεύσῃ ὁ Ὅσιος, ὅμως ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ τὸν δεχθῇ τελείως. Ἐγὼ δὲ λυπηθεὶς ἐπαρακάλεσα τὸν Ὅσιον, νὰ ἐλεήσῃ τὸν ἄθλιον Ἱερέα, νὰ τὸν ἰατρεύσῃ. Ὁ δὲ Ὅσιος λέγει μοι· Δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ἰατρευθῇ, ἐπειδὴ ἡ παίδευσις εἶναι παρὰ Θεοῦ. Εἰδὲ καὶ θέλεις νὰ θεραπευθῇ, κατάπεισαί τον νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν σήμερον ἀπὸ τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Τότε ἠρώτησα τὸν Ἅγιον νὰ μοῦ εἰπῇ τὸ αἴτιον. Καὶ ὁ Ἅγιος λέγει μοι, ὅτι ἐπόρνευεν

αὐτὸς ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἐλειτουργοῦσε, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἦλθεν αὐτὴ ἡ φοβερὰ παίδευσις. Τώρα ὅμως ἀνίσως καὶ ἀφεθῇ ἀπὸ τὴν Λειτουργίαν, καὶ νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν ἁμάρτίαν, τὸν Θεραπεύει ὁ Κύριος. Λέγωντας λοιπὸν ἐγὼ τὸν λόγον τοῦ Ἁγίου πρὸς τὸν Ἱερέα, καὶ ὁ Ἱερεὺς ὑποσχόμενος νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Λειτουργίαν, τότε τὸν εὐέχθη ὁ Θεῖος Μακάριος, καὶ λέγει του· Πιστεύεις ὅτι εἶναι Θεὸς, τὸν ὁποῖον δὲ λανθάνει κἀνένα πρᾶγμα, οὔτε φανερὸν, οὔτε κρυπτόν; ἀπεκρίθη ὁ Ἱερεὺς τὸ ναὶ, μετὰ κατανύξεως. Ἔπειτα τὸν ἠρώτησε πάλιν ὁ Ὅσιος· Μήπως καὶ ἠμπόρεσες νὰ περιγελάσῃς τὸν Θεόν; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἱερεὺς τὸ, οὐχὶ Κύριέ μου. Καὶ τρίτον τὸν εἶπεν ἔτζι· Ἀνίσως καὶ γνωρίζεις τὴν ἁμαρτίαν σου, καὶ τὴν παίδευσιν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ παιδεύεσαι διὰ τὴν ἁμαρτίαν, ἐπιμελήσου νὰ κάμῃς τὴν διόρθωσιν. Ὅθεν ὁ Ἱερεὺς ἐκεῖνος ἐξωμολογήθη τὴν ἁμαρτίαν του, καὶ ὑποσχέθη νὰ φυλάξῃ τοῦ λόγου του εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν Λειτουργίαν, νὰ γένῃ ἕνας ἁπλοῦς κοσμικὸς. Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ Ἅγιος ἔβαλε τὰς χεῖράς του εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἱερέως, καὶ εὐθὺς ἔπαυσαν οἱ πόνοι, ἄρχησε νὰ δένῃ τὸ δέρμα, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐφύτρωσαν καὶ ἡ τρίχες, καὶ ὑγίανεν ἐξ ὁλοκλήρου, δοξάζων τὸν Θεὸν, καὶ εὐχαριστῶν τὸν Ὅσιον.

Τοῦτος ὁ μέγας Μακάριος εἶχε διάφορα κελλία. Ἕνα εἶχεν εἰς τὴν σκήτην εἰς τὴν βαθυτάτην ἔρημον. Δεύτερον κατὰ τὸν Λίβαν. Τρίτον εἰς τὰ λεγόμενα κελλία. Καὶ τέταρτον εἰς τὸ ὄρος τῆς Νητρίας. Καὶ ἄλλα ἦτον χωρὶς Θύραν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκάθητο σκοτεινὰ ὅλην τὴν Τεσσαρακοστήν. Ἄλλο ἦτον στενώτατον, ὅσον ὁποῦ δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἁπλώσῃ τὰ πόδιά του. Τὸ ἄλλο ἦτον πλατύτερον, εἰς τὸ ὁποῖον ἠμποροῦσε καὶ ὅποιος ἐτύχαινε νὰ τὸν ἀνταμώσῃ. Τοῦτος ὁ Θαυμάσιος τόσον πλῆθος δαιμονιζομένων ἰάτρευσεν, ὅσον εἶναι ἀδύνατον νὰ μετρηθῇ. Ἐν ὅσῳ καιρῷ ἤμασθεν ἡμεῖς ἐκεῖ, ἔφεραν εἰς τὸν Ὅσιον μίαν παρθένον εὐγενῆ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, ἡ ὁποία εἶχε πολλοὺς χρόνους παραλυσίαν, νὰ τὴν θεραπεύσῃ. Ὅθεν ὁ Ὅσιος ἀλείφωντάς την ἅγιον ἔλαιον μὲ τὰ ἴδιά του χέρια, ἔστρεψεν ὑγιὴς εἰς τὴν χώραν της δοξάζουσα τὸν Θεὸν, καὶ πρὸς εὐχαριστίαν τῆς ἰατρείας της, ἔστειλεν εἰς τὸν Ἅγιον πλῆθος καρπῶν γεννήματος.

Μίαν φορὰν τοῦ ἔφεραν πάλιν ἕνα παιδίον δαιμονισμένον, καὶ ἐκεῖ ἐμπρὸς εἰς τὰ ὀμμάτιά μου, βάνωντας τὴν χεῖρά του ὁ Ἅγιος εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ παιδίου, καὶ ἐπάνω εἰς τὴν καρδίαν, ἔκαμνε προσευχὴν, ἕως ὁποῦ ἐκρεμάσθη ὁ δαίμων εἰς τὸν ἀέρα, τὸ δὲ παιδίον ἐπρίσθη, καὶ ἔγινεν ὡς ἕνα ἀσκὶ μεγάλον καὶ βαρύτατον. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐφώναξε μεγάλῃ φωνῇ, καὶ μετὰ τὴν φωνὴν, ἀπὸ ὅλον του τὸ κορμὶ ἔτρεξε νερὸν ὡσὰν μία βρύσις, ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὰ μέτρα του τὰ πρῶτα, καὶ τὸ παρέδωκεν εἰς τὸν πατέρα του ὑγιές,

ἀλείφωντάς το μὲ τὸ ἅγιον ἔλαιον, καὶ ῥαντίζωντάς το μὲ τὸ ἁγίασμα, παραγγείλας νὰ μὴν φάγῃ κρέας, οὔτε νὰ πίῃ κρασὶ εἰς σαράντα ἡμέρας. Ἔτυχε μίαν φορὰν καὶ τοῦτον τὸν Ἅγιον νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ τὸ πνεῦμα τῆς κενοδοξίας, διὰ νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπὸ τὴν κέλλαν του, μὲ πρόφασιν οἰκονομίας, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ῥώμην, πρὸς θεραπείαν τῶν ἀῤῥώστων· ἐπειδὴ τοῦ ἔδωκεν ὁ Κύριος μεγάλην χάριν νὰ θεραπεύῃ πᾶσαν ἀσθένειαν, καὶ μάλιστα νὰ ἀποδιώχνῃ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν τὸν ἐβίαζεν ὁ σατανᾶς ἀκατάπαυστα, ὁ δὲ Ἅγιος ἐναντιεῖτο, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εὔγῃ ἔξω τῆς κέλλας του. Τέλος πάντων, ἔπεσεν ἀπὸ τὸ μέσα μέρος τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας, καὶ ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔξω μέρος τοὺς πόδας του λέγωντας· Σύρετέ με δαίμονες, διότι ἐγὼ μὲ τὰ ἰδιά μου πόδια δὲν εὐγαίνω εἰς ἄλλο μέρος. Προκρίνω νὰ κείτωμαι ἐδῶ, παρὰ νὰ σᾶς ἀκούσω. Πρὸς δὲ τὸ ἑσπέρας ἐσυκώθηκε μόνον, καὶ πάλιν τὴν νύκτα ἄρχησε νὰ τὸν ἐνοχλῇ ὁ συλλογισμός. Τότε ἔβαλεν εἰς ἕνα ζιμπίλι ἄμμον ὡς δύο μόδια, καὶ τὸ ἐκύλιεν μέσα εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ περνᾷ ὁ λογισμός. Εἰς τοῦτο τὸ ἔργον τὸν εὑρῆκεν ὁ Εὐσέβιος ὁ Ἀντιοχεὺς, ὁ λεγόμενος Κοσμήτωρ, μὲ ἐκείνην τὴν ἄμμον φορτωμένον, καὶ τὸν ἠρώτησε λέγωντας· Τί συκώνεις Ἀββᾶ; ἄφες εἰς τοῦ λόγου μου αὐτὸ τὸ φορτίον νὰ μὴ βασανίζεσαι. Λέγει του καὶ ὁ Ὅσιος· Ἐγὼ βασανίζω ἐκεῖνον, ὁποῦ μὲ βασανίζει, ἐπειδὴ ἐλεύθερος ὤντας, θέλει νὰ μὲ δουλώσῃ μὲ δρόμους καὶ ξενητείαις. Μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐδάμασε τὸ κορμί, καὶ ἔπαυσεν ὁ λογισμός του. Μᾶς ἐδιηγεῖτο καὶ ὁ θεῖος Παφνούτιος, ὁ μαθητὴς τούτου τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, ὅτι μίαν ἡμέραν εὑρισκόμενος ὁ μέγας Μακάριος, εἰς τὸ προαύλιον τοῦ κελλίου του, καὶ προσευχόμενος πρὸς Κύριον, μία λύκαινα ἐπῆρε τὸ κουταβί της, ὁποῦ ἦτον τυφλὸν, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸν Ἅγιον Μακάριον, καὶ ἑστωντας νὰ ἐκτύπησε τὴν θύραν μὲ τὸ κεφάλι της, ἤνοιξε καὶ ἐμβῆκεν, καὶ ἔῤῥιψε τὸ κουταβί της ἐμπρὸς εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἁγίου. Ὁ δὲ Μακάριος πέρνωντας τὸ κουταβί, καὶ πτύωντας εἰς τὰ ὀμμάτιά του ἔκαμεν εὐθὺς εὐχὴν, καὶ ἤνοιξαν τὰ ὀμμάτιά του, καὶ ἔτζι ὑγιὲς τὸ ἐπῆρεν ἡ μητέρα του καὶ ἐμίσευσε. Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔφερεν ἕνα δέρμα μεγάλον προβάτου εἰς τὸν Ἅγιον Μακάριον. Καὶ βλέπωντας τὸ δέρμα ὁ Ἅγιος, ἠρώτησε τὴν λύκαιναν, πόθεν τὸ ἐπῆρεν; μήπως καὶ ἔφαγε τινὸς πρόβατον; Ἐκεῖνο ὁποῦ εἶναι ἀπὸ ἀδικίαν, ἐγὼ δὲν τὸ δέχομαι ἀπὸ λόγου σου. Ἡ δὲ λύκαινα ἔβανε τὴν κεφαλήν της κάτω εἰς τὴν γῆν, καὶ γονατίζωντας ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἅγιον, ἔῤῥιπτε τὸ δέρμα ἐμπρὸς εἰς τὰ πόδια τοῦ Ὁσίου. Ὁ δὲ Ὅσιος πάλιν ἔλεγεν· Ἐγὼ σὲ εἶπα καὶ πρότερον, ὅτι δὲν πέρνω τίποτε ἀπὸ λόγου σου, ἀνίσως καὶ δὲν ὁμόσῃς, ὅτι δὲν ἀδικεῖς κανένα πτωχὸν τρώγωντας ἀπὸ τὰ πρόβατά του.

Τότε ἡ λύκαινα ἔκλινε τὴν κεφαλήν της εἰς τὸν Ἅγιον, δείχνωντας σχῆμα, ὅτι ὑπήκουσεν εἰς τὸ πρόσταγμά του. Μὲ τοιαύτην ὑπόσχεσιν τοῦ ἀλόγου ζώου, ἐδέχθη ὁ Ἅγιος τὸ δέρμα ἀπὸ τὴν λύκαιναν.

Μετὰ ταῦτα ἔλεγεν ἡ Ὁσία Μελάνη, ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Ἅγιον Μακάριον αὐτὸ τὸ δέρμα, τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη δῶρον τῆς λύκαινας. Καὶ δὲν εἶναι ἀδελφοὶ παράδοξον, εἰς ἕνα δοῦλον ἀληθῆ τοῦ Κυρίου, ὁποῦ ἐσταύρωσε τοῦ λόγου του εἰς τὸν Κόσμον, καὶ ἔγινε (τρόπον τινὰ) οὐράνιος, μία λύκαινα, ἄλογον ζῶον, ὁποῦ εὐεργετήθη ὡς ἀπὸ χάριτος Θείας, εἰς φανέρωσιν τῆς δοξης τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀποδώκη τὴν εὐχαριστίαν εἰς τὸν εὐεργέτην. Ἐκεῖνος ὁποῦ ἔδωκεν εἰς τοὺς λέοντας κλίσιν νὰ φυλάξουν ἀβλαβῆ τὸν Προφήτην Δανιὴλ, ἔδωκε σύνεσιν καὶ τώρα εἰς τὴν λύκαιναν, ὁποῦ εἶδε καλὸν ἀπὸ τὸν Ἅγιον. Ἐλέγετο διὰ τοῦτον τὸν Ἅγιον, ὅτι ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη εἰς ἑξῆντα χρόνους νὰ μὴν ἔπτυσεν εἰς τὴν γῆν.

Πρέπει ἀκόμι τελευταῖον νὰ περιγράψω καὶ τὸ εἶδος τοῦ Ἁγίου, καθὼς ἀτός μου τὸν εἶδα ὀφθαλμοφανῶς. Ἦτον κατὰ τὸ ἀνάστημα τοῦ κορμίου ὀλίγον κυπτός. Εἰς τὸ γένειον σπανωπός· ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἄσκησιν καὶ τοὺς μεγάλους ἀγῶνας, καὶ αὐταῖς ἡ τρίχες τοῦ γενείου δὲν ἐφύτρωσαν. Εἰς τοῦτον τὸν μέγαν Μακάριον μίαν ἡμέραν ἀνέφερα λέγωντας· Εὑρίσκομαι Ἀββᾶ εἰς μεγάλην ἀμέλειαν, καὶ μὲ συγχύζουν οἱ λογισμοί, καὶ λέγουσί με· Ἐσὺ ἐδῶ δὲν κατορθώνεις κανένα καλὸν, τί κάθεσαι; Φεῦγε ἀπὸ τοῦτον τὸν τόπον. Τότε λέγει μοι ὁ Μακάριος· Ὅταν σοῦ ἔρχονται οἱ τέτοιοι λογισμοὶ νὰ ἀναχωρήσῃς, λέγε πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ἐγὼ διὰ τὸν Χριστὸν μένω, καὶ φυλάγω τοὺς τοίχους τούτους. Ἀκόμι μᾶς ἐδιηγήθη ὁ μέγας Μακάριος, ὅτι ὁπόταν ἐλειτουργοῦσε νὰ μεταλάβῃ ὁ Ἀββᾶς Μάρκος, Ἄγγελος Κυρίου τοῦ ἔδιδε τὴν Ἁγίαν Κοινωνίαν, καὶ ἐγὼ (λέγει) ἔβλεπα μόνον τὸν ἀστράγαλον τῆς χειρὸς ἐκείνου, ὁποῦ τὸν ἐκοινωνοῦσεν. Αὐτὰ εἶναι τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστὰ κατορθώματα, ἀπὸ τὰ πολλὰ τοῦ τρισμάκαρος τούτου, καὶ θαυμαστοῦ Μακαρίου. Τὰ ὁποῖα ὅσον ἦτον τὸ δυνατὸν καθιστόρησα διὰ τὴν τῶν ἀναγινωσκόντων ὠφέλειαν ψυχικήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μάρκου.

Τοῦτος ὁ Μακάριος Μάρκος ὅταν ἦτον νεώτερος, ἐκτήθιζε τὴν Θείαν Γραφὴν παλαιὰν καὶ νέαν. Ἐχρημάτισε δὲ εἰς τὴν ζωήν του πρᾳότατος, καὶ σωφρονέστατος εἰς ἄκρον καθ' ὑπερβολήν. Μίαν τῶν ἡμερῶν μοῦ ἦλθε λογισμὸς εἰς τὸ κελλίον μου, νὰ ὑπάγω πρὸς τοῦτον τὸν Ὅσιον (ὁπόταν καὶ αὐτὸς ἦτον ὑπέργηρος.) Ὅθεν ὑπῆγα καὶ παρεκάθισα ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ κελλίου του, καὶ ἤκουα (τάχα ὡς ἀρχάριος ἐγὼ) ἀράγε ἕνας τοιοῦτος θαυμαστὸς ἀγωνιστὴς

τί νὰ κάμνῃ, καὶ νὰ λέγῃ εἰς τὴν ἡσυχίαν ὁποῦ εὑρίσκεται; Τότε ἤκουσα, ὁποῦ ἐλάλει κατὰ μόνας ὁ Θεῖος αὐτὸς Μάρκος μαχόμενος μὲ τὸν σατανᾶν. Καὶ πρῶτον μὲν ὕβριζε τὸν ἑαυτόν του λέγωντας· Ὦ κακόγηρε, κακόγηρε, νὰ ὁποῦ καὶ λάδι ἔφαγες, καὶ κρασὶ ἔπιες· λοιπὸν τί καλὸν ἔκαμες πολυφάγε καὶ κοιλιόδουλε; Ἔλεγε δὲ καὶ εἰς τὸν σατανᾶν· Φεῦγε ἀπὸ λόγου μου πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἕως πότε νὰ μὲ τυραννᾷς; Συνεγήρασες μὲ τοῦ λόγου μου. Ἔῤῥιψες τὸ κορμί μου εἰς ἀῤῥωσίαν, μὲ κατάστησες φάγον καὶ οἰνοπότην. Τί ἄλλο σὲ χρεωστῶ; Μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δὲν θέλεις εὕρῃ κανένα καλὸν ἀπάνω μου, μηδὲ κανένα κέρδος ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ ἐλπίζεις. Λοιπὸν μίσευσαι ἀπὸ λόγου μου μισάνθρωπε. Καὶ πάλιν ὡσὰν νὰ ἐσυνωμίλει μὲ τὸν ἑαυτόν του, ἔλεγεν· Ὦ φλύαρε, ὦ πολυφάγε, ὦ κακόγηρε, ἕως πότε νὰ εἶμαι μὲ λόγου σου εἰς τούτην τὴν ταλαίπωρον ζωήν; Ἔφθασε τοῦτος ὁ Θαυμάσιος Μάρκος, καὶ ἐπέρασε τοὺς ἑκατὸν χρόνους. Διὰ τοῦτον τὸν Ὅσιον ἔλεγεν ὁ μέγας Μακάριος, ὅτι τὸν ἐκοινωνοῦσε τὰ Ἅγια Μυστήρια Ἄγγελος Κυρίου.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Παύλου, καὶ τῆς Παρθένου, ὁποῦ ἔκαμνεν εὐχὰς ἑπτακοσίας.

Εἶναι ἕνα ὄρος εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὸ ὁποῖον ἁπλώνεται ἀπὸ τὴν σκήτην εἰς τὴν μεγάλην ἔρημον, καὶ ὀνομάζεται Φέρμη. Εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκονται ὡς πεντακόσιοι ἀσκηταί, μὲ τοὺς ὁποίους ἠγωνίσθη καὶ ὁ Ἀββᾶς Παῦλος, Θαυμάσιος Μοναχός. Ὁ ὁποῖος, εἰς ὅλον τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔζησεν, εἶχε τοιαύτην πολιτείαν. Μήτε ἐργόχειρον ἔμαθε, μήτε ἄλλο κανένα ἔργον ἐπιχειρίσθη, καὶ μόνον ὅταν ἤθελε νὰ γευθῇ ὀλίγον ἄρτον, τότε ἐζήτει ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς, καὶ ὄχι ἄλλο τίποτες. Ἄλλο λοιπὸν ἔργον δὲν εἶχε, παρὰ νὰ προσεύχεται ἀκατάπαυστα. Εἶχε συνήθειαν κάθε ἡμερονύκτιον νὰ λέγῃ τριακοσίας εὐχάς. Τοῦτος μίαν φορὰν ὑπῆγε, καὶ ἠρώτησε τὸν Ἅγιον Μακάριον τὸν Ἀλεξανδρέα λέγωντας· Ἀββᾶ Μακάριε, θλίβομαι καὶ πολλά. Καὶ ὁ Μακάριος τὸν ἀνάγκασε κατὰ πολλά, νὰ τοῦ εἰπῇ τί εἶναι τὸ αἴτιον, ὁποῦ θλίβεται, καὶ λυπᾶται τόσον πολλά. Ὁ δὲ τοῦ Χριστοῦ δοῦλος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· εἰς μίαν χώραν εἶναι μία Παρθένος, ἡ ὁποία ἔχει τώρα χρόνους τριάκοντα, ὁποῦ περνᾷ ἀσκητικά. Διὰ τὴν ὁποίαν μοῦ εἶπαν περισσοί, ὅτι ἔξω ἀπὸ Σάββατον καὶ Κυριακήν, ἄλλην ἡμέραν τίποτες δὲν τρώγει. Καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ νηστεύει, καὶ τρώγει τὴν Ἑβδομάδα μόνον δύο φοραῖς, κάμνει κάθε ἡμέραν ἑπτακοσίας εὐχάς. Καὶ ἐγὼ ἀκούωντας ταῦτα, εἶπα εἰς τὴν καρδίαν μου· Ἀλήμονον εἰς ἐμέ, ὢντας ἐγὼ καὶ ἄνδρας κατὰ τὴν ἀνδρείαν τοῦ σώματος, δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω περισσοτεραις εὐχαῖς ἀπὸ ταῖς τριακοσιαις. Τότε τοῦ λέγει

ὁ Θεῖος Μακάριος· Ἐγὼ, ἀδελφὲ, ἔχω τώρα ἑξῆντα χρόνους, ὁποῦ κάμνω μόνον ἑκατὸν εὐχὰς, καὶ κάμνω τὸ ἐργόχειρόν μου, καὶ συνομιλῶ τὰ χρειωδῆ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ποτὲ δὲν μὲ εἶπεν ὁ λογισμός μου, ὅτι κάμνω ὀλίγας εὐχὰς, καὶ εἶμαι ἀμελής. Εἰδὲ καὶ ἐσὺ κάμνοντας τριακοσίας, καὶ πάλιν σὲ ἐνοχλεῖ ὁ λογισμὸς, ὅτι κάμνεις ὀλίγας, ὡς φαίνεται δὲν εὔχεσαι μὲ καθαρότητα συνειδήσεως. Ἢ πάλιν ἠμπορῶντας νὰ κάμνῃς περισσότερας, ἀμελεῖς καὶ δὲν ταῖς κάμνεις.

Περὶ Κρονίου τοῦ Πρεσβυτέρου.

Τοῦτος ὁ Κρόνιος μοῦ ἐδιηγήθη διὰ λόγου του. Ὁπόταν (λέγει) ἤμουν νεώτερος, ἔπεσα εἰς ἀμέλειαν, καὶ ἔφυγα ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, καὶ μὲ ἐκείνην τὴν ὁρμὴν ὑπῆγα ἕως ἐκεῖ, ὁποῦ ἐκάθητο ὁ μέγας Ἀντώνιος, ἤγουν ἀνάμεσα εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὴν χώραν ὁποῦ ὀνομάζεται Ἡρακλέους, εἰς τὴν μεγάλην ἔρημον, ὁποῦ φθάνει ἕως εἰς τὴν ἐρυθρὰν Θάλασσαν· καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸ Μοναστήριόν του, ὁποῦ εἶναι κοντὰ εἰς τὸν ποταμὸν μακρὰν τριάντα μίλια, ἐκεῖ ὅπου ἦτον καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, καὶ Ἀματᾶς, (οἱ ὁποῖοι ἔθαψαν καὶ τὸν Ἅγιον, ὁπόταν ἀνεπαύθη) ἔμεινα ἐκεῖ διὰ νὰ ἀνταμώσω τὸν μέγαν Ἀντώνιον ἡμέρας πέντε. Ἔλεγαν οἱ ἀδελφοὶ, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἀντώνιος εἰς ἐκεῖνο τὸ Μοναστήριον, ἄλλο τε περάσωντας εἴκοσιν, ἢ δέκα ἡμέραις, ἢ τὸ ὀλιγώτερον πέντε, καθὼς ἤθελεν εὕρῃ καιρὸν ἀπὸ ἐκείνους, ὁποῦ τὸν ἀνταμώναν διὰ διάφοραις ὑπόθεσες καὶ ἀνάγκαις.

Περὶ Εὐλογίου, καὶ τοῦ Λελωβημένου.

Μὲ ἐκείνους λοιπὸν ὁποῦ εἶχαν ἀνάγκην, ἦτον καὶ κάποιος τὸ ὄνομά του Εὐλόγιος, καὶ μαζὶ μὲ αὐτὸν ἕνας λελωβημένος. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ μὲν Εὐλόγιος ἦτον σπουδαῖος καὶ φιλόσοφος. Ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς ἔρωτα τῆς οὐρανίου Βασιλείας, διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἀφῆκε τὸν Κόσμον, καὶ εἴτι καὶ ἂν εἶχε τὰ ἔδωκεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐδύνετο νὰ εὐγάζῃ τὴν ζωοτροφίαν του μὲ ἄλλον τρόπον, ἐκράτησε μερικὰ ἀργύρια διὰ τὴν κυβέρνησίν του. Ὅθεν μὴ δυνάμενος πάλιν νὰ ζῇ μοναχὸς, μήτε νὰ ἔχῃ σύγχυσιν μὲ συνοδίαν, εὑρῆκεν ἕνα λελωβημένον ἄνθρωπον μισερὸν, ὁ ὁποῖος οὔτε χέρια εἶχεν, οὔτε πόδια, μόνον τὴν γλῶσσαν εἶχεν ὡς ἕνα ξυράφι διὰ νὰ κακολογῇ κάθε ἕνα, ὁποῦ ἤθελε τὸν συναπαντήσῃ. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν τὸν μισερὸν παρασταθεὶς ὁ Εὐλόγιος, καὶ κάμνωντας δέησιν εἰς τὸν Θεὸν, ὅτι νὰ πάρῃ εἰς τὸ ὁσπητιόν του τὸν μισερὸν ἐκεῖνον, καὶ νὰ ἐπιμελῆται αὐτὸν εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα ἕως εἰς τὸν Θάνατον. Ἐδεήθη δὲ τοῦ Κυρίου νὰ

τοῦ βοηθήσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λελωβημένου μέχρι τέλους, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ καὶ τὸν μισθὸν τέλειον παρὰ Χριστοῦ. Ἔπειτα λέγει πρὸς τὸν μισερόν· Θέλεις νὰ σὲ πάρω εἰς τὸν οἰκόν μου νὰ σὲ ἀναπαύσω ἐκεῖ; Λέγει του ἐκεῖνος· Ἄμποτε νὰ ἤθελα ἀξιωθῇ τῆς ἐδικῆς σου ἐπιμελείας, ἐπειδὴ εἶμαι ἀνάξιος. Καὶ μετὰ τοῦτο, μὲ μεγάλην σπουδὴν καὶ χαρὰν ἔστερξεν ὁ μισερὸς, νὰ τὸν πάρῃ εἰς τὸν οἰκόν του ὁ Εὐλόγιος. Τὸν ἔβαλε λοιπὸν εἰς ἕνα κτῆνος, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ σπῆτί του, καὶ ἄρχησε νὰ τὸν ἐπιμελῆται εἰς κάθε λογῆς χρείαν καὶ ἀνάγκην· καὶ ὡσὰν νὰ ἦτον πατὴρ τοῦ Εὐλογίου, ἔτζι ὑπηρετεῖτο προθύμως καὶ ὡς χρεωστικῶς. Τὸν ἔτρεφε καλλήτερα ἀπὸ λόγου του. Τὸν ἔπλενεν εἰς τὰ λουτρὰ μὲ βότανα καὶ εὐωδιάσματα, καὶ τὸν ὑπηρέτει μὲ τὰ ἴδιά του χέρια, καὶ ἀνέπαυε τὸν μισερὸν πολλὰ περισσότερον ἀπὸ εἴτι τοῦ ἔπρεπε.

Τοῦτο ἐγίνετο εἰς αὐτὸν ἕως δεκαπέντε χρόνους. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν οἱ δεκαπέντε χρόνοι, ἐπροχώρησεν ἡ ἐνέργεια τοῦ σατανᾶ εἰς ἐκεῖνον τὸν μισερὸν, διὰ νὰ ὑστερήσῃ καὶ αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἐπιμέλειαν, νὰ ἐμποδισθῇ καὶ ὁ Εὐλόγιος ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσιν, ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ μισεροῦ. Ὁ ὁποῖος ἐσκληρύνθη τόσον εἰς τὸν Εὐλόγιον, ὁποῦ τὸν ἐπιμελεῖτο, ὥστε ὁποῦ κάθε φορὰν τὸν ὕβριζε, τὸν ἐκακολόγει, καὶ ἐβλασφήμει ἔμπροσθέν του. Τὸν ὠνόμαζε κλεπταπάδοχον, καὶ τοῦ ἔλεγεν ἀκόμι, ὅτι διὰ τοῦτο τὸν ἐπῆρε νὰ τὸν κοιταξῇ, διὰ νὰ φανῇ τάχα πῶς εἶναι ἐλεήμων, καὶ νὰ σώσῃ τὴν ψυχήν του διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, ὁποῦ ἔχει εἰς αὐτόν. Ὁ Εὐλόγιος ὅμως ἀκούωντας ταῦτα ἀπ' ἐκεῖνον τὸν μισερὸν, τὸν ἐπαρακαλοῦσε λέγωντάς τον· Δέομαί σου, ἀφέντη μου, μὴ μὲ κακολογῇς ἄδικα. Ἐγὼ εἶμαι δοῦλός σου, καὶ παρακαλῶ νὰ μοῦ εἰπῇς εἰς τί σε σφάλλω, διὰ νὰ διορθώσω τὸ σφάλμα μου. Καὶ ὁ μισερὸς ἔλεγε· Δὲν θέλω, κακὲ ἄνθρωπε, τὴν ὑπηρεσίαν σου, δὲν θέλω τὴν περιποίησίν σου, πήγαινε, καὶ ἄφησαί με ἐκεῖ ὁποῦ μὲ ηὗρες τὸ πρῶτον.

Καὶ πάλιν ὁ εὐλογημένος ὄντως Εὐλόγιος τὸν ἐπαρεκάλει λέγωντας· Ὑπόμεινον, κύριέ μου, καὶ μὴν ἀδημονῇς ἐπάνω εἰς ἐμένα τὸν δοῦλόν σου. Εἰπέ μοι εἰς τί σε ἐλύπησα, νὰ διορθώσω τὸ πταῖσμά μου. Ὁ δὲ μισερὸς μὲ ἀγριώτερον θυμὸν ἐφώναζε· Δὲν ὑποφέρω πλέον νὰ μὲ κολακεύῃς μὲ τὰ ψεύματά σου πονηρότατε ἄνθρωπε. Δὲν ἠμπορῶ νὰ ζήσω ἐδῶ, δὲν εὐχαριστοῦμαι μὲ τὰ φαγητὰ ὁποῦ μὲ δίδεις. Ἐγὼ θέλω νὰ τρώγω κρέας. Ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ Εὐλόγιος, εὐθὺς ὑπῆγε καὶ τοῦ ἔφερε κρέας. Καὶ βλέπωντας καὶ τοῦτο ὁ μισερὸς, ἐφώναξε πάλιν ὡς λυσσασμένος· Δὲν ἀρέσκομαι νὰ εἶμαι μόνον μὲ λόγου σου, ἐγὼ θέλω νὰ ζήσω μὲ πλῆθος· καὶ ὁ Εὐλόγιος λέγει του· Ἐγὼ (ἐὰν θέλῃς) νὰ φέρω καὶ ἄλλους ἀδελφοὺς εἰς τὴν συνοδίαν σου. Καὶ ὁ μισερὸς χειρότερα ἄρχησε νὰ

βοᾶ· Ἀλήμονον εἰς τοῦ λόγου μου. Τὴν ὄψιν σου δὲν ὑποφέρω να βλέπω, οὔτε νὰ σὲ ἀκούω, καὶ ἐσὺ λέγεις νὰ μοῦ φέρῃς καὶ ἄλλους ὡσὰν τοῦ λόγου σου ἀργοφάγους; Ταῦτα λέγωντας ἐκτύπα τὸν ἑαυτόν του μὲ φοβεραῖς καὶ ἄτακταις φωναῖς. Δὲν θέλω, δὲν θέλω, εἰς τὴν ἀγορὰν ρίψαι με, ἐκεῖ ὁποῦ μὲ ηὗρες. Τόσον ἐξαγρίωσεν ὁ σατανᾶς τὸν μισερὸν αὐτὸν, ὅτι ἂν εἶχε χέρια, βέβαια ἢ ἐκρέμαζε τοῦ λόγου του, ἢ ἐσφάζετο μοναχός του.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εὐλόγιος ἀπορήσας, ὑπῆγεν εἰς τοὺς ἀσκητὰς τοὺς γειτονεύοντας, καὶ τοὺς ἠρώτησε λέγωντας· Τί νὰ κάμω μὲ αὐτὸν τὸν μισερὸν, διὰ τὸν ὁποῖον κινδυνεύω νὰ πέσω εἰς ἀπελπισίαν; Συλλογίζομαι, διὰ τὰ κακὰ ὁποῦ μοῦ κάμνει, νὰ τὸν ρίψω ἐκεῖ ὁποῦ τὸν ηὗρα, φοβοῦμαι πάλιν τὴν ὑπόσχεσιν, ὁποῦ ἔκαμα εἰς τὸν Θεὸν, ὅτι νὰ ἐπιμεληθῶ τὸν μισερὸν ἕως τὸν θάνατον. Τότε τοῦ εἶπαν οἱ ἀσκηταὶ, ὅτι ὁ Μέγας, ἤγουν ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος (ἔτζι ὠνόμαζαν τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον) ἀκόμι ζῇ. Βάλε λοιπὸν τὸν μισερὸν εἰς κανένα πλεύσιμον, καὶ πήγαινέτον εἰς τὸ Μοναστήριον, ἕως νὰ ἔλθῃ ὁ Μέγας ἀπὸ τὸ σπήλαιον, καὶ ἀναφερέ τον τὴν ὑπόθεσιν τῆς θλίψεώς σου, καὶ ἐκεῖνος σὲ θέλει θεραπεύσει καθὼς ἤθελε φωτισθῇ ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅθεν ὁ εὐλαβὴς Εὐλόγιος κατεπείσθη εἰς τὴν συμβουλὴν τῶν ἀσκητῶν, καὶ μὲ τρόπον ἐπιτηδειον καὶ κολακευτικὸν, τὸν ἔβαλεν εἰς ἕνα πέραμα βοσκῶν, καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς τὸν εὔγαλεν εἰς τὸ Μοναστήριον, ὅπου ἦτον οἱ μαθηταὶ τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου. Ἔτυχε δὲ νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ μέγας Ἀντώνιος τὴν ἄλλην ἡμέραν βαθυτάτην νύκτα εἰς τὸ Μοναστήριον. Καὶ καθὼς μᾶς ἐδιηγεῖτο ὁ Κρόνιος, ἐφοροῦσεν ἐξωφόρι ὁ θεῖος Ἀντώνιος ἀπὸ δέρμα ζώου. Εἶχε συνήθειαν ὁ Ἅγιος, καὶ ὁπόταν ἔμβαινεν εἰς τὸ Μοναστήριον ἐπροσηύχετο. Ἀφ' οὗ ἔμβαινεν ἐλάλει, καὶ ἠρώτα τὸν Μακάριον, ἀνίσως καὶ ἦλθαν ξένοι τινὲς εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ τί ἐζητοῦσαν; Καὶ εἶχεν ὁ Ἅγιος παραγγελίαν, ὅτι ὁπόταν ἤθελαν ἔλθῃ ἄνθρωποι χωρικοὶ καὶ ἀγράμματοι, νὰ λέγωνται ἐκεῖνοι Αἰγύπτιοι. Καὶ ὁπόταν πάλιν ἤρχοντο ἄνθρωποι σπουδαῖοι, ἢ εὐγενεῖς, νὰ λέγωνται ἐκεῖνοι Ἱεροσολυμῖται. Λοιπὸν κατὰ τὴν συνήθειαν ἠρώτησεν ὁ Μέγας· Αἰγύπτιοι εἶναι, ἢ Ἱεροσολυμῖται ἐκεῖνοι ὁποῦ ἦλθαν; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Μακάριος, ὅτι εἶναι καὶ ἀπὸ ἕνα μέρος, καὶ ἀπὸ ἄλλο, ἐλάλησεν ὁ μέγας ἐκείνην τὴν νύκτα νὰ ἔλθουν ὅλοι εἰς τοῦ λόγου του νὰ ἀκούσουν λόγον Θεοῦ. Καὶ χωρὶς νὰ ἰδῇ τὸν Εὐλόγιον, ἢ νὰ ἀκούσῃ τὸ ὄνομά του, τὸν ἐφώναξεν ἐξ ὀνόματος· Ὦ Εὐλόγιε, Εὐλόγιε, ἕως τρίτην φοράν. Ὁ δὲ Εὐλόγιος θαρρῶντας πῶς κράζει ἄλλον τινὰ ὁμώνυμόν του, δὲν ἔδωκεν ἀπόκρισιν. Τότε λέγει ὁ μέγας Ἀντώνιος, ἐσένα λέγω Εὐλόγιε, ὁποῦ ἦλθες ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Εὐλόγιος, τί προστάζεις εἰς τὸν δοῦλόν

σευ; Λέγει του ὁ Μέγας, διὰ ποίαν αἰτίαν ἦλθες ἐδῶ; Καὶ ὁ Εὐλόγιος ἀπεκρίθη· Ἐκεῖνος ὁ Θεὸς ὁποῦ σοῦ ἐφανέρωσε τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖνος σοῦ ἐφανέρωσε καὶ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἦλθα. Λέγει του ὁ μέγας Ἀντώνιος· Μοῦ τὸ ἀπεκάλυψεν ὁ Κύριος διὰ τί ἦλθες. Ὅμως θέλω νὰ τὸ φανερώσῃς καὶ ἐμπρὸς εἰς ὅλην τὴν ἀδελφότητα, διὰ νὰ τὸ μάθουν καὶ αὐτοί. Ὅθεν προσταχθεὶς ὁ Εὐλόγιος ἀπὸ τὸν μέγαν Ἀντώνιον νὰ λαλήσῃ, ἄρχησε τὴν ὑπόθεσιν λέγωντας·

Τοῦτον τὸν μισερὸν εἶχα εὕρῃ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐρριμμένον, καὶ λυπηθεὶς αὐτὸν παρεκάλεσα πρῶτον τὸν Θεὸν νὰ μοῦ δώκῃ ὑπομονήν, μὲ ὑπόσχεσιν νὰ τὸν ἐπιμελοῦμαι εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα ἕως εἰς τὸν θάνατον· μὲ τοῦτον τὸν τρόπον τὸν ἐπῆρα εἰς τὸν οἰκόν μου, καὶ ἔδειχνα εἰς αὐτὸν κάθε λογῆς ἐπιμέλειαν. Ἕως μὲν ὁποῦ ἐπέρασαν χρόνοι δεκαπέντε ἦτον καὶ αὐτὸς ἀναπαυμένος, καὶ ἐγὼ ἀνενόχλητος. Κατόπιν ὅμως δὲν ἠξεύρω τί ἔπαθε, καὶ καθημερινῶς τόσον μὲ ὑβρίζει καὶ βλασφημεῖ, καὶ μοῦ τρώγει τὴν καρδίαν, ὅσον ὁποῦ ἀποφάσισα νὰ ὑπάγω νὰ τὸν ῥίψω ἐκεῖ, ὁμοῦ τὸν ηὗρα τὸ πρῶτον. Ὅμως, μὲ τὴν συμβουλὴν τῶν ἀδελφῶν, τὸν ἤφερα ἐδῶ εἰς τὴν ἁγιωτύνην σου, νὰ μοῦ ἑρμηνεύσῃς τί πρέπει νὰ κάμω ὁ δοῦλός σου; Τότε ὁ Μέγας μὲ αὐστηρὰν φωνὴν εἶπεν εἰς αὐτόν· Ἐσὺ, Εὐλόγιε, ῥίπτεις τὸν λελωβημένον, ὅμως ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἀπορρίπτει. Αὐτὸς ὁ Θεὸς ὁποῦ τὸν ἔπλασε, ἀνίσως καὶ τὸν ἀποβάλῃς ἐσὺ, οἰκονομεῖ ἄλλον Εὐλόγιον διὰ νὰ τὸν κυβερνήσῃ. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Εὐλόγιος, ἐφοβήθη, καὶ ἡσύχασεν. Ἀφίνωντας λοιπὸν ὁ μέγας Ἀντώνιος τὸν Εὐλόγιον, ἄρχησε νὰ λέγῃ εἰς τὸν μισερόν· Ὦ λελωβημένε, μισερὲ, ἀκάθαρτε, ἀνάξιε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δὲν πάυεις μιαρὲ ἀπὸ τὸ νὰ μάχεσαι μὲ τὸν Θεὸν, καὶ νὰ κάμνῃς νὰ ἀδημονῇ μὲ τὴν καλωσύνην του ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ; Δὲν ἠξεύρεις ἄθλιε, ὅτι αὐτὸς ὁ Χριστὸς σὲ ὑπηρετεῖ διὰ μέσου τοῦ δούλου του; Πῶς λοιπὸν ἀποτολμᾷς νὰ κακολογῇς τὸν Χριστόν; Δὲν ἠξεύρεις, ὅτι διὰ τὸν Χριστὸν ἐδουλώθη εἰς τοῦ λόγου σου, νὰ ὑπηρετᾷ ἐσένα τὸν βρωμερόν;

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Μέγας ἤλεγξε καὶ τοῦτον, καὶ ὠνείδισεν, ἐλάλησε καὶ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅ, τι ἔκαμε χρεία. Ἔπειτα ἐγύρισε καὶ εἰς τοὺς δύο πάλιν, εἰς τὸν Εὐλόγιον, καὶ λελωβημένον, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· Φυλαχθῆτε, τέκνα μου, μὴν ἀποχωρισθῆτε ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἀφῆτε λοιπὸν ἀπὸ τὴν καρδίαν σας κάθε λογῆς λυπηρὸν συλλογισμὸν, ὁποῦ ἐπροξένησεν ὁ σατανᾶς εἰς τοῦ λόγου σας διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ καλὸν, ἐπειδὴ ἐγνώρισεν ὁ μιαρὸς, ὅτι καὶ οἱ δύο σας ἔχετε νὰ λάβετε ἔλεος παρὰ Κυρίου, ἕνα διὰ μέσου τοῦ ἄλλου μὲ τὴν ὑπομονήν. Μὴν ἀναμένετε πλέον, ἀλλὰ πηγαίνετε ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκον, ὅπου ὑπηρετεῖτο· τοῦτος ὁ ἀσθενής. Μὴν ἀλλάξετε τὴν

ἀρχαίαν ὑπόσχεσιν ἕως τέλους, διὰ νὰ μὴν ὑστερηθῆτε τὸ Θεῖον ἔλεος. Τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ γένῃ ὀγλίγωρα εἰς τοῦ λόγου σας. Τότε καὶ οἱ δύο μετὰ σπουδῆς ἐστράφησαν εἰς τὴν πρώτην κατοικίαν, καὶ μὲ τὴν πρώτην ἀγάπην. Καὶ μεταξὺ εἴκοσιν ἡμέραις ἐτελεύτησεν ὁ εὐλογημένος Εὐλόγιος, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέραις ἐτελεύτησε καὶ ὁ μισερὸς μὲ ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν τῆς ἀσθενείας του. Καὶ ἐκέρδησαν καὶ οἱ δύο τὸν στέφανον τῆς μέχρι τέλους ὑπομονῆς.

Ὁ δὲ Κρόνιος, ὁποῦ πρωτοαναφέραμεν, κάμνωντας ἱκανὸν καιρὸν εἰς τὰ μέρη τῆς Θηβαΐδος, ἐκατέβη εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐσυνέβη δὲ τότε νὰ κάμουν τὰ μνημόσυνα τοῦ μακαρίτου Εὐλογίου, καὶ τοῦ λελωβημένου. Καὶ μαθὼν τὴν τελευτὴν καὶ τῶν δύο ὁ Κρόνιος, ἔμεινεν ἐξεστηκὼς (ἐπειδὴ ἔλαχεν ἐκεῖ τότε, ὁποῦ τοὺς εἰρήνευσεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, καὶ ἐπροφήτευσε διὰ τὴν τελευτήν τους·) καὶ πέρνωντας τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Κρόνιος εἰς τὰς χεῖράς του, ὤμοσεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐδιηγήθη τὴν πρόγνωσιν τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, ἤγουν ὁποῦ ἐγνώρισεν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου τὸ ὄνομα τοῦ Εὐλογίου, καὶ διὰ τὴν τελευτὴν καὶ τῶν δύο, πῶς ἔχει νὰ γένῃ εἰς ὀλίγας ἡμέρας. Εἰς τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ ἦτον παρὼν ὁ Κρόνιος, ἐπειδὴ μὴν ἠξεύρωντας ὁ Εὐλόγιος τὴν γλῶσσαν τῶν Αἰγυπτίων, ἔγινεν ὁ Κρόνιος ἑρμηνεὺς ἀνάμεσα εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον, ὡσὰν ὁποῦ ἤξευρε καὶ ῥωμαϊκὰ καὶ ἀραβικά.

Διὰ τὴν ὀπτασίαν, ὁποῦ εἶδεν ὁ Μέγας Ἀντώνιος.

Μᾶς ἐδιηγήθη ἀκόμι ὁ Κρόνιος, ὅτι ἀνάμεσα εἰς ἐκεῖνα, ὁποῦ ἐδίδασκεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, ἐδιηγήθη καὶ τοῦτο εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι πῶς παρεκάλει τὸν Θεὸν ἕνα χρόνον ὁλόκληρον, νὰ τοῦ φανερώσῃ τὸν τόπον τῶν Δικαίων καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν. Ὅθεν εἶδε (λέγει) ἕνα γίγαντα μεγάλον καὶ ὑψηλότατον, ὁποῦ ἔφθανεν ἕως εἰς τὰ νέφαλα, ἔχωντας καὶ τὰ χέριά του ἐξαπλωμένα κατὰ τὸν Οὐρανόν. Καὶ εἶδε ψυχαῖς, ὁποῦ ἐπετοῦσαν ὡς ὄρνεα. Καὶ ὅσαις ἀνέβαιναν ὑψηλότερα ἀπὸ τὰς χεῖράς του καὶ τὴν κεφαλήν, ἐγλύτωναν, καὶ ταῖς ἐδέχοντο Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅσαις πάλιν ἔφθαναν εἰς τὰς χεῖράς του ἐμποδίζοντο, καὶ ἔπιπτον εἰς τὴν λίμνην. Ταῦτα βλέπωντας ὁ Ἅγιος, τοῦ ἦλθε φωνὴ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ λέγουσα· αὐταῖς ταῖς ψυχαῖς, ὁποῦ βλέπεις καὶ πέτονται ὑψηλότερα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ γίγαντος, εἶναι ψυχαὶ τῶν δικαίων· ἡ ὁποίαις φυλάττονται καὶ φέρονται ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους εἰς τὸν Παράδεισον. Καὶ πάλιν ἐκείναις, ὁποῦ πιάνονται ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ γίγαντος, πίπτουσιν εἰς τὸν ᾅδην, εἰς κόλασιν αἰώνιον, ἐπειδὴ ὑπετάχθησαν εἰς τὰ θελήματα τοῦ κορμίου, καὶ εὑρέθησαν εἰς ἔχθραν καὶ μνησικακίαν.

Περὶ τοῦ Παύλου τοῦ Ἁπλοῦ.

Μᾶς ἐδιηγήθη ὁ Ἅγιος Ἱέραξ, καὶ αὐτὸς ὁ Κρόνιος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀδελφοί, ὅτι ἕνας ἄνθρωπος χωρικὸς καὶ ἁπλούστατος, τὸ ὄνομά του Παῦλος, ἔλαβε μίαν γυναῖκα εὔμορφον κατὰ τὴν ὄψιν, ὅμως κατὰ τὴν γνώμην ἀσχημοτάτην, ἐπειδὴ καὶ κρυφὰ ἀπὸ αὐτὸν ἐμοιχεύετο ἡ ταλαίπωρος. Ἐρχόμενος δὲ μίαν φορὰν εἰς ἡμέραν ὁ Παῦλος ἀπὸ τὸ χωράφι ἔξαφνα, εὑρῆκε τὴν γυναῖκά του ἐπάνω εἰς τὴν αἰσχρὰν πρᾶξιν τῆς μοιχείας. Καὶ βλέπωντας ὁ Παῦλος τὴν ἀτοπίαν, λέγει πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν μοιχὸν χαμογελῶντας· Καλὰ καλά, κατὰ ἀλήθειαν ἀπὸ τὴν σήμερον δὲν μὲ μέλει μὰ τὸν Ἰησοῦν. Ἐγὼ πλέον γυναῖκα δὲν ἔχω, οὔτε θέλω. Ἔχε λοιπὸν τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία της, καὶ ἐγὼ πηγαίνω καὶ γίνομαι καλόγηρος. Καὶ μὴ φανερώσας εἰς ἄλλον τινὰ, ἢ λόγον ἢ ἔργον, ἐμίσευσε, καὶ ἀπεράσας τὰ ὀκτὼ Μοναστήρια, ἔφθασεν εἰς τὸ κελλὶ τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου. Καὶ κρούσας τὴν θύραν, εὐγῆκεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, καὶ τὸν ἠρώτησε τί γυρεύει; Ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος, ὅτι θέλει νὰ γένῃ καλόγηρος. Λέγει του ὁ Ἅγιος· Ἑξήκοντα χρόνων γέροντας ἐδὼ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γένῃ καλόγηρος. Πήγαινε νὰ ζήσῃς εἰς τὴν χώραν, καὶ λείπε ἐδῶθεν, ὁποῦ ἔχει κόπους καὶ μόχθους ἡ ἔρημος. Ἀποκρίνεται πάλιν ὁ Παῦλος· Ἐγὼ εἴτι μὲ ἑρμηνεύσεις καὶ προστάξεις, θέλω τὸ κάμνει πρόθυμα. Λέγει του πάλιν ὁ Ἅγιος· Ἐγώ σου εἶπα ὅτι εἶσαι γέροντας, καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ καλογηρεύσῃς. Εἰδὲ πάλιν καὶ θέλεις, πήγαινε κἂν εἰς κανένα κοινόβιον, ὅπου εἶναι συνοδία ἀδελφῶν, διὰ νὰ σὲ βοηθήσουν εἰς τὸ γῆρας σου. Διότι ἐγὼ κάθημαι ἐδὼ μοναχὸς, καὶ τρώγω εἰς κάθε πέντε ἡμέραις μίαν φορὰν, καὶ ἐκεῖνο χωρὶς νὰ χορτάσω.

Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἅγιος, καὶ ἀπέβαλε τὸν Παῦλον, καὶ ἐμβαίνωντας εἰς τὸ κελλίον του ἔκλεισε τὴν θύραν, καὶ δὲν εὐγῆκεν ἔξω τελείως εἰς τρεῖς ἡμέρας. Ὁ δὲ Παῦλος ἐκάθητο ἔξω, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἀναχωρήσῃ. Εἰς δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν διὰ χρείαν τινὰ εὐγῆκεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, καὶ βλέπωντας τὸν Παῦλον, λέγει του· Πήγαινε ἀπ' ἐδὼ ἄνθρωπε καὶ μήμε ἐνοχλῇς· ἐσὺ δὲν ἠμπορεῖς νὰ μείνῃς ἐδώ. Λέγει του ὁ Παῦλος· Ἀδύνατον πρᾶγμα εἶναι νὰ ἀναχωρήσω, ἀλλὰ μένω ἐδὼ, καὶ δὲν παραμερίζω. Στοχαζόμενος ὅμως ὁ θεῖος Ἀντώνιος, ὅτι εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας, ὁποῦ ἐκαρτέρει ἔξω, δὲν εἶχε μήτε ψωμὶ, μήτε νερὸν, ἔφθασε καὶ ἡ τετάρτη ἡμέρα χωρὶς τροφὴν καὶ ποτὸν, νὰ μὴ τύχῃ νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πεῖναν, νὰ γίνῃ καὶ φονεὺς· ταῦτα λέγω συλλογιζόμενος ὁ μέγας Ἀντώνιος, ἐδέχθη τὸν Παῦλον εἰς τὴν κέλλαν του. Τότε εἶπε πρὸς αὐτὸν ταῦτα· Ἠμπορεῖς νὰ σωθῇς ἀνίσως καὶ ἔχεις ὑπακοήν, καὶ εἴτι ἀκού-

σεις ἀπὸ λόγου μου τοῦτο νὰ κάμνῃς. Ἀπεκρίθη καὶ ὁ Παῦλος· Ὅσα μὲ προστάξεις Ἀββᾶ, ὅλα τὰ θέλω κάμει. Λοιπὸν ἄρχησε τὴν δοκιμὴν ὁ μέγας Ἀντώνιος μὲ τόσην μεγάλην σκληραγωγίαν, ὥστε ὁποῦ οὔτε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς νεότητός του δὲν ἔκαμε τόσην σκληραγωγίαν καὶ ἄσκησιν. Δοκιμάζωντας δὲ ὁ μέγας Ἀντώνιος τὸν Παῦλον, λέγει του· Στέκα ὄρθιος, καὶ προσεύχου εἰς τοῦτον τὸν τόπον, ἕως ὁποῦ νὰ ἔλθω νὰ σοῦ φέρω ἐργόχειρον νὰ δουλεύῃς. Ταῦτα λέγωντας ἐμβῆκεν ὁ Ἅγιος εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ ἀπὸ μίαν θυρίδα ἔβλεπε τὸν Παῦλον, ὁ ὁποῖος ἐστέκετο ἀσάλευτος ἐκεῖ ὅπου τὸν ἐδιώρισε μέσα εἰς τὸν Ἥλιον καταφλεγόμενος μίαν ἑβδομάδα. Περάσωντας λοιπὸν ἡ Ἑβδομάδα, ἔβρεξε φύλλα χουρμάδων, καὶ τοῦ τὰ ἔδωκε νὰ τὰ πλέκῃ καθὼς ἔκαμνεν ὁ Ἅγιος. Ἄρχησε λοιπὸν καὶ ἔπλεκε μὲ μεγάλον κόπον ὀργυίαις δεκαπέντε. Ἀφ' οὗ δὲ ἔπλεξε τὴν σειράν, λέγει του ὁ Ἅγιος· Κακὰ καὶ στραβὰ ἔπλεξες τὴν σειράν. Λοιπὸν χάλασαι, καὶ πάλιν μετάπλεξαί την καλά. Εἶχε τότε ὁ Παῦλος ἡμέρας ἑπτά, ὁποῦ δὲν ἔφαγε παντελῶς. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκαμεν ὁ μέγας Ἀντώνιος εἰς τὸν μακάριον Παῦλον, διὰ νὰ βαρεθῇ τὸν κόπον καὶ τὴν νηστείαν, νὰ πηγαίνῃ ἀπὸ λόγου του εἰς κανένα κοινόβιον. Ὁ δὲ Παῦλος εὐθὺς (κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἁγίου) ἐξέπλεξε, καὶ ἐμετάπλεξε τὴν σειρὰν μὲ περισσότερον κόπον, ἐπειδὴ καὶ εὐσκολεύετο ἀπὸ τὸ πρῶτον πλέξιμον. Βλέπωντας ὅμως ὁ μέγας Ἀντώνιος τὸν Παῦλον μὲ τόσους κόπους καὶ πεῖναν καὶ δίψαν, ὁποῦ οὔτε ἐγόγγυσεν, οὔτε ἐδειλίασεν, οὔτε κἂν ὀλίγον τίποτες ἀδημόνησεν, τὸν ἐλυπήθη καὶ ἐπόνεσεν ἡ ψυχή του. Ὅθεν εἰς τὸ βασίλευμα τοῦ Ἡλίου λέγει του· Θέλεις, παπία, νὰ φάγωμεν ὀλίγον ψωμί; ἀποκρίνεται ὁ Παῦλος καὶ λέγει· Καθὼς ὁρίζεις Ἀββᾶ. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀπόκρισις ἔκαμε τὸν Ἀντώνιον νὰ τὸν λυπηθῇ περισσότερον, ἐπειδὴ μὲ τόσην νηστείαν καὶ πεῖναν καὶ δίψαν, ὁποῦ εἶχεν ὁ Παῦλος, δὲν ἐφάνη εἰς αὐτὸν προθυμία διὰ νὰ φάγῃ ἀπὸ λόγου του, ἀλλὰ ἀφῆκε πάλιν ὅλην τὴν θέλησιν εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον. Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἅγιος· Βάλλε λοιπὸν τράπεζαν. Καὶ ὁ Παῦλος βάλλωντας τὴν τράπεζαν, ἔφερεν ὁ Ἀντώνιος τὸ ψωμί, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν τράπεζαν τέσσαρα παξιμάδια ἀπὸ ἓξ οὐγγίαις τὸ κάθε παξιμάδι, καὶ διὰ λόγου του ἔβρεξε μόνον ἕνα παξιμάδι, καὶ διὰ τὸν Παῦλον ἔβρεξε τὰ τρία. Ἔπειτα ὁ Ἀντώνιος ἀνεγίνωσκε ψαλμὸν, τὸν ὁποῖον ἔψαλε δώδεκα φοραῖς προσευχόμενος, διὰ νὰ δοκιμάσῃ καὶ εἰς τοῦτο τοῦ Παῦλου τὴν καρδίαν. Ὁ δὲ Παῦλος ἐπροσηύχετο καὶ αὐτὸς μὲ τὸν Ἅγιον ὁμοῦ μὲ περισσοτέραν προθυμίαν. Μετὰ δὲ τὰς δώδεκα προσευχὰς, λέγει ὁ μέγας Ἀντώνιος εἰς τὸν Παῦλον· Κάθισε κοντὰ εἰς τὴν τράπεζαν, κοίταζε τὴν τροφήν, καὶ μὴν τρώγῃς, οὔτε νὰ πίῃς ἕως τὸ βράδυ. Ἔμεινε λοιπὸν ὁ Παῦλος ἕως τὸ βράδυ, ὁποῦ ἐνύκτωσε

χωρὶς νὰ φάγῃ τίποτες. Καὶ τότε τοῦ λέγει ὁ Θεῖος Ἀντώνιος· Σύκω, κάμε τὴν προσευχήν σου, καὶ πήγαινε νὰ κοιμηθῇς. Καὶ ὁ Παῦλος εὐθὺς ἀφίνωντας τὴν τράπεζαν, ἔκαμε καθὼς τὸν ἐπρόσταξεν ὁ Ἅγιος. Καὶ πρὸς τὰ μεσάνυκτα τὸν ἐσύκωσε πάλιν εἰς προσευχήν. Καὶ ἔμειναν εἰς τὴν προσευχὴν ἕως τὴν ἐννάτην ὥραν.

Πάλιν σταινωντας τὴν τράπεζαν ἐπροσηύχοντο, καὶ καὶ πρὸς τὸ βράδυ ἐκάθισαν νὰ δειπνήσουν. Ὅθεν ὁ Ἀντώνιος ἔφαγε μόνον ἕνα παξιμάδι, καὶ ἄλλο πλέον δὲν ἔγγισεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔστωντας καὶ νὰ ἔτρωγεν ἀργότερα, ἐβάστα ἀκόμι τὸ ἕνα παξιμάδι. Καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσε, λέγει του ὁ μέγας Ἀντώνιος· Φάγε, παπία, ἄλλο ἕνα παξιμάδι. Ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος καὶ εἶπεν· Ἀνίσως καὶ τρώγεις, τρώγω καὶ ἐγώ, εἰδὲ καὶ δὲν τρώγεις, δὲν τρώγω. Λέγει ὁ Ἀντώνιος· Εἰς τοῦ λόγου μου εἶναι ἀρκετὸν, διατὶ εἶμαι καλόγηρος. Ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος· Καὶ εἰς τοῦ λόγου μου εἶναι ἀρκετὸν, ἐπειδὴ ἔχω νὰ γίνω καλόγηρος. Συκώνεται λοιπὸν ὁ Ἅγιος, καὶ κάμνει δώδεκα προσευχὰς, καὶ ψάλλει δώδεκα ψαλμοὺς, ἔπειτα ἐκοιμήθησαν ὀλίγον πρῶτον ὕπνον, καὶ πάλιν συκώνονται νὰ ψάλλουν ἀπὸ τὰ μεσάνυκτα ἕως νὰ ξημερώσῃ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξημέρωσε τὸν ἔστειλεν ὁ Θεῖος Ἀντώνιος εἰς τὴν ἔρημον, καὶ τοῦ παρήγγειλεν, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ γυρίσῃ ὀπίσω. Μετὰ τοῦτο ἦλθον κάποιοι ἀδελφοὶ εἰς τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε τὸν Παῦλον νὰ ὑπηρετήσῃ τοὺς ἀδελφοὺς μὲ σιωπὴν, καὶ νὰ μὴ γευθῇ παντάπασιν ἕως νὰ μισεύσουν οἱ ἀδελφοὶ ἀπ' ἐκεῖ. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Παῦλος εἶχε τρεῖς ἑβδομάδες, ὁποῦ δὲν ἔφαγε, τὸν ἐρωτοῦσαν οἱ ἀδελφοὶ διὰ ποίαν αἰτίαν σιωπᾷ, καὶ δὲν λαλεῖ τελείως; Ὁ δὲ Παῦλος δὲν ἀπεκρίθη. Τότε τοῦ λέγει ὁ μέγας Ἀντώνιος· Τί σιωπᾷς; Ὁμίλησαι τοὺς ἀδελφούς. Καὶ ἔτζι εὐθὺς ὡμίλησεν.

Ἄλλην φορὰν ἔφεραν εἰς τὸν Ἅγιον ἕνα σταμνὶ μέλι, καὶ ἐπρόσταξε τὸν Παῦλον νὰ πάρῃ τὸ σταμνὶ νὰ χύσῃ τὸ μέλι εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ Παῦλος κάμνωντας εὐθὺς κατὰ τὴν προσταγὴν, πάλιν τοῦ εἶπεν ὁ Ἅγιος νὰ τὸ μαζώξῃ ἐπιτήδεια καὶ παστρικά. Καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐμάζωξε, τὸν ἐπρόσταξε νὰ ἀνασέρνῃ νερὸν ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ νὰ τὸ χύνῃ εἰς ἄλλο μέρος. Καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ εἶπε νὰ ξυλώσῃ τὸ φόρεμά του, καὶ νὰ τὸ μεταρράψῃ. Ταῦτα ὅλα ἔκαμνεν ὁ Μακάριος Παῦλος χωρὶς καμμίαν περιέργειαν, χωρὶς νὰ γογγύσῃ πώποτε. Ἀπὸ ταύτην λοιπὸν τὴν ἄκραν καὶ θαυμασίαν ὑπακοὴν, τοῦ ἐδόθη χάρις παρὰ Θεοῦ νὰ εὐγάζῃ, καὶ νὰ ἀποδιώχνῃ δαίμονας ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ ἔπασχον. Λοιπὸν βλέπωντας ὁ μέγας Ἀντώνιος τὸν Παῦλον, ὅτι μὲ μεγάλην προθυμίαν ὑπήκουσε, καὶ ὑπετάχθη εἰς τὴν ἀσκητικὴν πολιτείαν, εἶπε πρὸς αὐτὸν· Ἀδελφὲ Παῦλε, στοχάσου, εἰ μὲν καὶ ἠμπορεῖς νὰ ὑποφέρῃς κάθε ἡμέραν αὐτὴν τὴν ζωὴν, ὁποῦ ἐδοκίμασες ἐδῶ, μεῖνε μὲ τοῦ λόγου μου.

Ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος καὶ εἶπεν· Ἀ[illegible] καὶ ἔχεις ἄλλα περισσότερα νὰ προστάξῃς, δὲν ἠξεύρω, εἰδὲ [illegible]ατὰ ὁποῦ εἶδα, εἶναι εὐκολώτατα εἰς τοῦ λόγου μου νὰ τὰ καμνω. Τότε τοῦ εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀδελφὲ, ἔγινες Μοναχὸς τέλειος. Ἰδοὺ λοιπὸν, μὲ τὴν χάριν καὶ ὁδηγίαν τοῦ Κυρίου, σοῦ κτίζω κελλίον χωριστὸν τρία μίλια, ἢ τέσσαρα μακρὰν ἀπὸ τὸ ἐδικόν μου, καὶ ζῆσαι ἐκεῖ μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὁ ὁποῖος θέλει σοῦ δώκῃ δύναμιν, καὶ βοήθειαν νὰ πολεμήσῃς μὲ τὰς ἐνεργείας τοῦ σα[illegible]. Κατοικήσας λοιπὸν κατὰ μόνας ὁ τρισόλβιος Παῦλος ὁ ἁπλούστατος χρόνον ὁλόκληρον, ἠξιώθη παρὰ Θεοῦ νὰ κάμνῃ θαύματα, ἤγουν νὰ θεραπεύῃ δαιμονισμένους, καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν, καὶ ἐτέλεσε τέλεια καὶ ἀκρότατα τὸν δρόμον τῆς ἀσκήσεως.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἕνας νέος ἔχωντας δαιμόνιον φοβερὸν καὶ γριώτατον, ἐφέρθη εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον· εἶχε δὲ ἐκεῖνος ὁ ν[illegible] τὸν ἄρχοντα τῶν δαιμονίων, ὁ ὁποῖος ἀποτολμοῦσε καὶ ἐβλασφήμει εἰς τὸν Οὐρανόν. Καθὼς ὅμως εἶδεν ὁ Ἅγιος τὸν δαιμονι[illegible]νον, εἶπεν εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὸν ἤφεραν, δὲν εἶναι ἐδική μου ρεσία. Διότι δὲν μοῦ ἐδόθη αὐτὴ ἡ χάρις ἀκόμι, ὁποῦ νὰ δ[illegible] τὸ ἀρχικὸν τάγμα τῶν δαιμόνων· Τοῦτο τὸ χάρισμα εἶναι [illegible]νον εἰς τὸν Παῦλον τὸν ἁπλοῦν. Καὶ λέγωντας τοῦτο ὁ μέγας [illegible]τώνιος, τοὺς ἐπῆρε καὶ ὑπῆγαν εἰς τὸν μακάριον Παῦλον, τὸν ὁποῖον εἶπε ταῦτα· Ἀββᾶ Παῦλε, εὔγαλε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οἶκόν του ὑγιὴς, καὶ νὰ εὐχαριστᾷ, καὶ νὰ δοξάζῃ τὸν Θεόν. Ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν ὁ Παῦλος· Διατὶ, Ἀββᾶ, δὲν τὸ εὐγάζεις ἐσύ; Λέγει ὁ Ἀντώνιος· Δὲν ἔχω ἄδειαν, ἐπειδὴ καὶ ἔχω ἄλλην ὑπηρεσίαν. Καὶ ταῦτα λέγωντας ὁ Θεῖος Ἀντώνιος ἀνεχώρησεν εἰς τὴν κέλλαν του. Τότε ἐσυκώθη ὁ μακάριος καὶ ἁπλούστατος Παῦλος, καὶ ἔκαμε θερμὴν προσευχὴν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν, εἶπε καὶ ἔφεραν ἔμπροσθέν του τὸν δαιμονιζόμενον, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· Ὁ Ἀββᾶς Ἀντώνιος σὲ προστάζει νὰ εὔγῃς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Ἀπεκρίθη τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα, καὶ λέγει μὲ αὐθάδειαν. Δὲν εὐγαίνω κακόγηρε. Πάλιν ὁ Παῦλος ἐπίασε τὴν ποδίαν τοῦ φορέματός του, καὶ ἐκτύπα εἰς τὴν πλάτην τοῦ δαιμονιζομένου καὶ ἔλεγεν· Ὁ Ἀββᾶς Ἀντώνιος εἶπε νὰ εὔγῃς. Καὶ ὁ δαίμων ἐπερίγελα περισσότερον καὶ τὸν Ἀντώνιον καὶ τὸν Παῦλον λέγωντας· ἐσεῖς οἱ πολυφάγοι, οἱ μάταιοι, ἀχόρταγοι, ἐσεῖς ὁποῦ δὲν εὐχαριστεῖσθε μὲ τὰ ἐδικάσας, ἀλλὰ ἁρπάζετε καὶ τὰ ξένα, τί ἔχετε κακόγηροι μὲ λόγου μας; Διὰ τίμας παιδεύετε; Εἰς ὅλον τὸ ὕστερον λέγει του ὁ Παῦλος. Εὐγαίνεις δαίμων; ἢ νὰ ὑπάγω νὰ τὸ εἰπῶ εἰς τὸν Χριστόν; καὶ ἐκεῖνος θέλει τιμωρήσει ταλαίπωρε τὴν αὐθάδειάν σου. Καὶ ὁ δαίμων πάλιν ἐκακολόγει καὶ τὸν Ἰησοῦν, φω-

ναζωντας πῶς δὲν εὐγαί[illegible]εἰς αὐτὸ τὸ πεῖσμα τοῦ δαίμονος ἀ-
δημονήσας ὁ μακάριος Πα[illegible]ς, εὐγῆκε καὶ ἐστάθη ἀντίκρυ τοῦ Ἡ-
λίου, ὁ ὁποῖος καίει ἐκεῖ εἰς τὴν Αἴγυπτον παρόμοια μὲ τὴν κά-
μινον τῆς Βαβυλῶνος. Σταθεὶς λοιπὸν ἐκεῖ ὥρα μεσημβρίας ὁ Ὅ-
σιος ὡσὰν ἕνας στύλος ἀσάλευτος, ἐπροσηύχετο λέγωντας· Κύριε
Γησοῦ Χριστὲ, ὁποῦ ἐσταυρώθης ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου· ἐσὺ γνωρί-
ζεις, ὅτι μήτε ἀπὸ τοῦτον τὸν τόπον παραμερίζω, οὔτε τρώγω, οὔτε
πίνω ἕως νὰ ἀποθάνω, ἀνίσως καὶ δὲν μὲ ἐπακούσῃς τώρα, νὰ εὐ-
γάλῃς αὐτὸν τὸν δαίμονα ἀπὸ τὸ πλάσμα σου, καὶ νὰ τὸ ἐλευθε-
ρώσῃς ἀπὸ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα. Ἀκόμι δὲν εἶχε τελειώσει τὴν
δέησιν ὁ ταπεινώτατος καὶ ἄκακος Παῦλος, καὶ ἔκραζε μεγάλῃ φω-
νῇ τὸ δαιμόνιον· Ὑπάγω, ὑπάγω. Εὐγαίνω, μὲ βίαν καὶ δυναστείαν
[illegible]κομαι, καὶ ἀναχωρῶν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, πλέον δὲν πλησιάζω
εἰς αὐτόν. Ἡ ταπείνωσις καὶ ἁπλότης τοῦ Παύλου διώχνει με, καὶ
δὲν ἠξεύρω ποῦ νὰ κατοικήσω. Καὶ παρευθὺς εὐγῆκεν ὁ δαίμων,
[illegible]γινε δράκων φοβερὸς καὶ μέγας ὡσεὶ πῆχες ἑβδομῆντα τὸ μά-
[illegible] καὶ ἐσύρθη κατὰ τὴν ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Ἐδόθη ἡ χάρις
[illegible]ὶς τὸν Ὅσιον Παῦλον διὰ ὀλίγον καιρὸν, μάλιστα διὰ τὴν
[illegible]τα καὶ ἀκακίαν ὁποῦ εἶχε, καθὼς τὸ λέγει ὁ Κύριος· « Εἰς
[illegible]ον ἄλλον λέγει νὰ κατοικήσω; Εἰς ποῖον ἄλλον νὰ δώσω τὴν
[illegible]χάριν μου περισσότερον, παρὰ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ εἶναι πρᾶος καὶ
[illegible]ταπεινὸς, καὶ ὑπακούει τὰ λόγιάμου; » Αὐτὰ εἶναι τὰ ἔργα, καὶ
ἀρεταὶ τοῦ μακαρίου καὶ ὁσιωτάτου Παύλου, τοῦ πράου καὶ τα-
πεινοῦ. Καὶ αὐτὰ τὰ εἴπαμεν μὲ συντομίαν. Ὠνομάσθη δὲ Ἁπλοῦς,
καὶ Ἄκακος ἀπὸ ὅλην τὴν ἀδελφότητα τῆς ἐρήμου. Οὗ ταῖς πρε-
σβείαις τύχοιμεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν. Ἀμήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Πάχωνος.

Τοῦτος ὁ μακάριος Πάχων εὑρισκόμενος εἰς τὴν σκήτην ἑβδομῆν-
τα χρόνων γέρωντας, ἐσυνέβη εἰς τοῦ λόγου μου πόλεμος τῆς ἀκα-
θάρτου πορνείας, καὶ ἔπεσα εἰς βρωμερούς λογισμούς, καὶ μὲ ἐνο-
χλοῦσεν ὁ σατανᾶς μὲ νυκτερινὰς φαντασίας. Κατήντησε πλέον τὸ
πρᾶγμα νὰ μισεύσω ἀπὸ τὴν ἔρημον, ἐπειδὴ τὸ πάθος ἐπερίσσευσεν
εἰς τοῦ λόγου μου. Ὅθεν οὔτε εἰς τοὺς γείτονας ἀσκητὰς ἐφανέρω-
σα τὸ πρᾶγμα, οὔτε κἂν εἰς τὸν διδάσκαλόν μου τὸν Εὐλόγιον.
Ἀλλὰ κρυφίως εὐγῆκα εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ ἐσυναστρέ-
φουμουν ἡμέρας δεκαπέντε μὲ ἐκείνους τοὺς γέροντας καὶ ἀσκητάς,
ὁποῦ ἔζησαν μὲ ἀγῶνας μεγάλους εἰς τὴν ἔρημον. Εἰς τοὺς ὁποίους
ἀνάμεσα ἔλαμπεν ὡσὰν αὐγερινὸς ὁ Πάχων, καὶ εἰς τὴν ἁπλότη-
τα, καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀρετάς. Λοιπὸν εἰς τοῦτον τὸν ἁγιώτατον
καὶ τελειότατον Μοναχὸν ἐφανέρωσα ὅλους τοὺς λογισμοὺς τῆς

καρδίας μου, μὲ τοὺς ὁποίους ἐκινδύνευα νὰ πέσω εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ἁμαρτίας. Ὁ ὁποῖος ἀπεκρίθη μοι καὶ εἶπε· Μὴν καταπίπτεις τέκνον μου, εἰς τόσην ἀθημονίαν διὰ τὸ πάθος σου. Ἐπεὶ δὲν εἶναι ἀπὸ ὀκνηρίαν. Διότι τοῦτο εἶναι βέβαιον καὶ ἀπὸ τὸν τόπον ὁποῦ εὑρίσκεσαι, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖς νὰ ἔχῃς ὄχι μόνον ἐκεῖνα, ὁποῦ προξενοῦσι τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ κορμίου, ἀλλὰ ἀκόμι καὶ ἐκεῖνα τὰ χρειαζόμενα λείπουσι. Καὶ μάλιστα τὸ μεγαλήτερον καὶ καθολικὸν εἶναι, ὁποῦ δὲν εὑρίσκονται συνομιλίαι γυναικῶν καὶ παίδων. Αὐτὸς ὁ πόλεμος λοιπὸν σοῦ ἠκολούθησεν ἐκ τοῦ σατανᾶ, διὰ τὴν ἐπιμέλειαν ὁποῦ ἔχεις νὰ πολιτεύεσαι, καθὼς πρέπει νὰ ζοῦν οἱ μοναχοί. Διότι ὁ πόλεμος πορνείας εἶναι τριῶν λογιῶν· μιᾶς λογῆς εἶναι, ὁπόταν τρώγει καὶ πίνει τὸ κορμί, καὶ κοιμᾶται, καὶ ἀναπαύεται χωρὶς μεγάλους κόπους. Δεύτερον ἔρχεται ἀπὸ συλλογισμοὺς, ὁπόταν δὲν τοὺς διώχνωμεν εὐθὺς ὁποῦ μᾶς ἔλθουν· καὶ τρίτον ἔρχεται ὁ πόλεμος ἀπὸ φθόνον τοῦ πειρασμοῦ. Τοῦτο βέβαια τὸ ἐκατάλαβα, τέκνον μου, ἔστωντας καὶ νὰ τὸ παρατήρησα μὲ μεγάλην σκέψιν.

Βλέπεις με ἄνθρωπον γέροντα τοσούτων χρόνων; Ἔχω τώρα εἰς τοῦτο τὸ κελλίον χρόνους τεσσαράκοντα, ὁποῦ ἐπιμελοῦμαι διὰ τὴν σωτηρίαν μου. Καὶ ἔχωντας τέτοιαν ἡλικίαν, ἀκόμι πειράζομαι. Καὶ ὤμνυεν ὁ Ἅγιος γέρων ἐκεῖνος, ὅτι ἀφ' οὗ ἐπέρασε τοὺς πενῆντα χρόνους τῆς ἡλικίας του, δὲν τὸν ἀφῆκεν ὁ πειρασμὸς νὰ ἡσυχάσῃ δώδεκα χρόνους, οὔτε ἡμέραν, οὔτε νύκτα, εἰς τόσον ὅτι ἐνόμισε νὰ τὸν ἀφῆκεν ὁ Θεὸς, καὶ νὰ παρεχώρησεν ἀπὸ λόγου του. Ὅθεν ἐσυλλογίσθη, καὶ ἐπρόκρινε καλλήτερα νὰ νεκρωθῇ μόνος του, παρὰ νὰ κάμῃ κανένα ἄσχημον πρᾶγμα καὶ συχαντερὸν τῆς πορνείας. Εὐγαίνωντας λοιπὸν ἀπὸ τὴν κέλλαν του μὲ ἀπελπισμένον λογισμὸν νὰ ἀποθάνῃ, ἐτριγύριζεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ εὑρῆκεν ἕνα σπήλαιον λύκαινας, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμβῆκε, καὶ ἔῤῥιψε τοῦ λόγου του ὁλόγυμνον διὰ νὰ τὸν φάγουν τὰ θηρία, ὁποῦ εἶχαν νὰ εὔγουν ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου. «Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐνύκτωσε »(καθὼς λέγει ὁ Δαυὶδ, σκύμνοι ὠρυόμενοι τοῦ ἁρπάσαι καὶ »ζητῆσαι βρῶσιν,) εὐγῆκαν ἐκεῖνα ἀπὸ τὸ σπήλαιον, ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν, καὶ εὐθὺς ἦλθαν κοντάτου, καὶ τὸν ἐμυρίζουνταν ἀπὸ τὸ κεφάλι ἕως τὰ ποδάρια, γλύφωντάς τον μὲ τὴν γλῶσσάν τους, καὶ ἐκεῖνος ἐνόμιζε πλέον καὶ ἀποφάσιζε πῶς ἔχουν νὰ τὸν φάγουν. Ὅμως ἐκεῖνα μὲ τὸ γλύψιμον τὸν ἀφῆκαν, καὶ ἔφυγαν. Ὅθεν ἐξενύκτησεν ἐκεῖ, καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι τὸν ἐλυπήθη πάλιν ὁ Κύριος, ἐγύρισε πάλιν ὀπίσω εἰς τὸ κελλίον του.

Ὁ δὲ σατανᾶς ἀναμείνας ὀλίγας ἡμέρας, πάλιν ἐσύκωσε πόλεμον εἰς τὴν σάρκα τοῦ Ὁσίου χειρότερον ἀπὸ τὸν πρῶτον. Καὶ τόσον παρῳξύνηθη, ὁποῦ ἤρχετο νὰ βλασφημήσῃ ἀπὸ τὴν ἀθημο-

νίαν. Ἔτζι (λέγει) εὑρισκόμενος εἰς μεγάλην ἐνόχλησιν, μετασχηματίζεται ὁ παμμίαρος δαίμων τῆς βρωμερᾶς ἐπιθυμίας, καὶ ἐγίνη ἕνα κορίτζι μαῦρον ὡσὰν πίσσαν εἰς τὴν ὄψιν. Τὴν ὁποίαν κόρην εἶχεν ἰδῇ (καθὼς ἔλεγεν) εἰς τὸν καιρὸν τῆς νεότητός του, ὁποῦ ἐμάζωνε στάχυα εἰς τὸ χωράφι, ἡ ὁποία ἦλθε τότε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὰ γόνατά του, καὶ τόσον τὸν ἐσκανδάλισεν, ὥστε ὁποῦ τοῦ ἐφαίνετο νὰ ἁμαρτάνῃ μὲ αὐτήν. Ὅμως ἐρχόμενος εἰς τὰ συλλογικά του ὁ Ὅσιος, τῆς ἔδωκεν ἕνα ῥάπισμα εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ ἔγινεν ἄφαντος παρευθύς. Καὶ ὤμνυεν, ὅτι ἔμεινε τόση βρῶμα εἰς τὸ χέρι ὁποῦ ἐκτύπησε τὸν δαίμονα, ὥστε ὁποῦ δὲν εὐγῆκε μὲ τόσα παστρέμματα ἕως εἰς δύο χρόνους.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ δαιμόνιον ἐβάλθη εἰς τοῦτον τὸν φοβερὸν, καὶ ψυχόλεθρον πόλεμον κατὰ τοῦ Ὁσίου, καὶ δὲν τοῦ ἔδιδεν ἄνεσιν, ἐσυκώθη ὁ γέρων ἀπὸ τὴν κέλλαν του, καὶ ἐπεριπάτει ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὰς ἀγρίους καὶ ἀπαρηγορήτους ἐρήμους, διὰ νὰ τὸν φάγῃ κανένα θηρίον αἰσθητὸν, καὶ ὄχι νοητὸν, διὰ νὰ ἀποθάνῃ σωματικὰ, καὶ ὄχι ψυχικὰ μὲ τὴν ἁμαρτίαν. Ὅθεν εὑρίσκωντας μίαν ἀσπίδα μικρὰν, τὴν ἤγγισεν εἰς τὰ κρυφά του μέρη διὰ νὰ τὸν δαγκάσῃ νὰ ἀποθάνῃ εὐθύς. Ὅμως ἡ Θεία χάρις δὲν τὸν ἀφῆκε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ θηρίον ἔμεινεν ἀνενέργητον. Μετὰ ταῦτα ἤκουσε φωνὴν, ὁποῦ τοῦ ἔλεγε· Πήγαινε, Πάχων, ἀγωνίζου. Διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἀφῆκά σε νὰ πειραχθῇς, διὰ νὰ μὴ πέσῃς εἰς τὸν λάκκον τῆς ὑπερηφανίας, νὰ θαῤῥῇς τάχα ὅτι μὲ τὴν δύναμίν σου ἠμπορεῖς, καὶ κατορθώνεις τὰς ἀρετὰς, καὶ πῶς εἶσαι ἄξιος νὰ πολεμήσῃς, καὶ νὰ νικήσῃς τὸ πάθος τῆς πορνείας· ὥστε ὁποῦ γνωρίζωντας τὴν ἀσθένειάν σου, μὴ θαῤῥῇς εἰς τὴν δύναμίν σου, ἀλλὰ νὰ προστρέχῃς εἰς τὴν Θείαν βοήθειαν. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν φωνὴν πληροφορηθεὶς ὁ Ὅσιος Πάχων, καὶ παρηγορηθεὶς, ἐγύρισεν εἰς τὴν κέλλαν του, καὶ ἔζησε τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν τῆς ζωῆς του εἰρηνικόν. Ὁ δαίμων ὅμως, ὁποῦ τὸν ἐπείραζε πρότερον ἕνα μὲν ἐντράπη, ἐπειδὴ ἐνικήθη ἀπὸ τὸν Ὅσιον, δεύτερον καὶ μὲ τὴν Θείαν βοήθειαν, πλέον δὲν ἐπλησίασε νὰ ἐνοχλήσῃ τὸν Ἅγιον. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω ἤκουσα ἀπὸ τὸ ἴδιον στόμα τοῦ Ὁσίου Πάχωνος, ὁ ὁποῖος μὲ ἐδίδαξε μὲ τὸ ἐδικόν του παράδειγμα, τὰ στέκωμαι ἀνδρείως εἰς τοὺς πολέμους τοῦ ἐχθροῦ, καὶ νὰ ἐκδέχωμαι τὴν Θείαν βοήθειαν, ἡ ὁποία ποτὲ δὲν ἀπολείπει εἰς ἐκείνους, ὁποῦ ῥίπτουν ὅλην τὴν ἐλπίδα τους εἰς τὸν παντοδύναμον καὶ πανάγαθον Θεόν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Στεφάνου.

Τοῦτος ὁ θαυμάσιος Στέφανος ἐστάθη ἑξῆντα χρόνους εἰς τὰ πλάγια τῆς Μαρμαρικῆς καὶ τῆς Μαρεώτου. Τὸ γένος του ἦτον

ἀπὸ τὴν Λιβύκν. Ἔγινε μέγας κατὰ τὴν ἄσκησιν, καὶ θαυμαστὸς εἰς τὴν διάκρισιν, εἰς τὸ νὰ διορθώσῃ καὶ νὰ παρηγορήσῃ ἀδελφούς· καὶ εἰς τόσην χάριν ἠξιώθη, ὥστε ὁποῦ δὲν ἦτον δυνατὸν κάθε ἕνας, ὁποῦ εἶχε κανένα πάθος, ἢ καμμίαν ὀλίγην ἢ πολλὴν λύπην, καὶ νὰ ἤρχουνταν πρὸς αὐτὸν, καὶ νὰ μὴ λάβῃ τὴν διόρθωσιν τοῦ πάθους, ἢ τὴν παρηγορίαν τῆς λύπης. Τοῦτος ὁ Μακάριος Στέφανος ἦτον γνώριμος καὶ τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου. Ἔφθασεν ἀκόμι καὶ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐδικόν μου, ὅμως διὰ τὸ μάκρος τοῦ δρόμου ἐγὼ δὲν τὸν ἀνταμωσα, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν εἶδαν καὶ συνωμίλησαν, μᾶς ἐδιηγήθησαν διὰ τοῦτον τὸν θαυμάσιον Στέφανον. Εὑρήκαμεν (μᾶς ἔλεγαν) αὐτὸν, ὁποῦ εἶχε πάθος τρομερὸν καὶ ἀνίατον. Ἦτον πληγωμένος εἰς τὰ ἀπόκρυφα μέρη, καὶ ἡ πληγὴ ἐδυναμώθη καὶ ἔγινε φάγουσα· καὶ μετὰ βίας κατέπεισαν αὐτὸν νὰ τὸν ἐπιμεληθῇ ἰατρός. Καὶ ἔλεγαν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν συνωμίλησαν· Ἤρχετο μὲν ὁ ἰατρὸς, καὶ ἔκοπτε τὰ σεσαπημένα κρέατα, καὶ ὁ Ὅσιος ἐκάθητο καὶ ἐργοχειροῦσε, καὶ συνωμίλει μὲ λόγου μας, χωρὶς καμμίαν ταραχὴν διὰ τὰ κοψίματα, ὥστε ὁποῦ ἐφαίνετο πῶς κόπτουσιν ἄλλον, καὶ ὄχι αὐτὸν τὸν ἴδιον. Καὶ βέβαια, ἦτον τὸ πρᾶγμα παραδοξότατον διὰ τὴν πληγὴν, καὶ διὰ τὴν καρτερίαν τοῦ Ὁσίου. Ὅθεν ἡμεῖς ἐπέσαμεν εἰς λύπην καὶ ἀπορίαν. Ἐλυπούμεθα μὲν, ἐπειδὴ ἐβλέπαμεν ἐλεεινὸν θέαμα, νὰ κόπτωνται σάρκες ἀνθρώπου, ὡσὰν τὰ μαρτύρια ὁποῦ ἀκούομεν ἀπὸ τυράννους καὶ ὠμοτάτους ἀνθρώπους. Ἀπορούσαμεν πάλιν, πῶς τάχα τέτοιος ἁγιώτατος ἄνθρωπος νὰ πάσχῃ τέτοιον φοβερὸν καὶ ἀνυπομόνητον πάθος, καὶ νὰ εὑρίσκεται κατακοπτόμενος ἀπὸ σύνεργα ἀνθρώπου χειρουργοῦ. Αὐτοὺς τοὺς συλλογισμοὺς ἐγνώρισεν ὁ Μακάριος Στέφανος, καὶ λέγει μας· Φυλάγεσθε τέκνα μου νὰ μὴ πέσετε εἰς βλάβην ψυχῆς μὲ αὐτοὺς τοὺς συλλογισμούς. Ὅσα ἀφίνει ὁ παναγαθος Κύριος καὶ γίνονται διὰ τέλος καλὸν καὶ ὠφέλιμον. Καὶ τὰ παιδευτήρια ὁποῦ γίνονται ἐδῶ, εἶναι ἐλευθερωτήρια τῆς αἰωνίου κολάσεως. Ὥστε ὁποῦ πολλὰ συμφέρει νὰ παιδευώμεθα ἐδῶ πρόσκαιρα, διὰ νὰ μὴ κολαζώμεθα ἐκεῖ αἰώνια. Καὶ μάλιστα ὅσον παιδευόμεσθεν ἐδῶ περισσότερον, τόσον ἐκεῖ χαιρόμεσθε καὶ δοξαζόμεθα μυριοπλάσια, μόνον ἀληθεια νὰ ἔχωμεν ὑπομονήν. Ἔτζι ὁ Ἅγιος διδάξας ἡμᾶς, καὶ στηρίζωντάς μας εἰς τὴν ὑπομονὴν, μᾶς ἐδυνάμωσε νὰ μὴν ἀδημονοῦμεν εἰς τὰ θλιβερά. Ταῦτα ἀδελφοὶ ἀναγινώσκοντες, ἂς μὴ μᾶς φαίνεται παράξενον, ἀνίσως καὶ βλέπωμεν ἀνθρώπους δικαίους νὰ πίπτουσιν εἰς πειρασμοὺς καὶ διαφόρους θλίψεις.

Περὶ τοῦ Οὐάλη, ὁποῦ ἐξέπεσε.

Τοῦτος ὁ Οὐάλης κατὰ τὸ γένος ἦτον ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην, κατὰ τὴν γνώμην ὅμως ἦτον ὁ ταλαίπωρος, ἄνθρωπος ὑπερήφανος, καὶ ἀπὸ ἐκείνους, ὁποῦ ὁ Ἀπόστολος ὀνειδίζει διὰ τὴν ὑπερηφανίαν του. Ἐκατοίκησε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐσυνανεστράφη μὲ λόγου μας μερικοὺς χρόνους. Τοῦτος ἦλθεν εἰς τόσην ὑπερηφάνειαν, ὥστε ὁποῦ ἐκατήντησε νὰ πλανεθῇ ἀπὸ τοὺς δαίμονας, οἱ ὁποῖοι κατ' ὀλίγον ὀλίγον μὲ τὸν καιρὸν τὸν κατέστησαν νὰ πιστεύῃ, πῶς ὁμιλεῖ μὲ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ. Μᾶς ἐδιηγοῦντο δὲ αὐτὸν, ὅτι μίαν ἡμέραν ῥάπτωντας μίαν σπυρίδα σκοτεινά, ἔχασε τὴν βελώνην, καὶ μὴν εὑρίσκωντάς την διὰ τὸ σκότος, ἄναψαν λαμπάδα οἱ δαίμονες καὶ εὑρῆκε τὴν βελώνην. Εἰς τοῦτο νομίζωντας ὁ ἄθλιος, ὅτι ἄναψαν τὴν λαμπάδα Ἄγγελοι, τόσον ὑπερηφανεύθη, ὅσον ὁποῦ ἄρχησε νὰ μὴ καταδέχεται (φεῦ) νὰ μεταλαμβάνῃ τὰ ἄχραντα Μυστήρια. Συνέβη μίαν φορὰν καὶ ἔφερεν μερικὰς τροφὰς πωρικῶν εἰς τὴν σκήτην κάποιοι ξένοι. Ὅθεν ὁ Ἅγιος Μακάριος ὁ οἰκονόμος, ἔστειλε τοῦ καθ' ἑνὸς ἀδελφοῦ τὴν διακονίαν εἰς τὰ κελλία του, μὲ τοὺς ὁποίους ἔστειλε καὶ εἰς τὸν Οὐάλην διακονίαν· ὁ ὁποῖος καθὼς τοῦ τὰ ἐπῆγαν, ἐθυμώθη, καὶ ὕβρισε τὸν ἀπεσταλμένον, καὶ τὸν ἔδειρε λέγωντας· Ὕπαγε καὶ εἰπὲ εἰς τὸν Μακάριον· Ἐγὼ δὲν εἶμαι κατώτερος ἀπὸ λόγου σου, καὶ μὲ στέλλεις τροφὰς χάριν εὐλογίας. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος Μακάριος, ἐγνώρισεν ὅτι ἐπλανέθη ὁ Οὐάλης. Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐσυκώθη καὶ ὑπῆγεν εἰς τοῦ λόγου του, καὶ λέγει του· Οὐάλη, παίγνιον ἔγινες τῶν δαιμόνων, καὶ διόρθωσαι τοῦ λόγου σου. Ἐκεῖνος ὅμως ἀκούωντας ἐθυμώθη καὶ ἔφυγεν. Ἀπὸ ταῦτα ἔστωντας καὶ νὰ ἐπληροφορήθη ὁ διάβολος, ὅτι τὸν ἔδεσε δυνατὰ μὲ τὴν πλάνην του, μίαν νύκτα σχηματίζει τοῦ λόγου ὁ μιαρὸς εἰς Ἄγγελον φωτὸς, συνοδεύοντές τον καὶ χίλιοι δαίμονες εἰς σχῆμα Ἀγγέλων μὲ λαμπάδες εἰς τὰς χεῖρας. Καὶ ἐφάνη ἕνας τροχὸς πύρινος, εἰς τὸν ὁποῖον τοῦ ἐφαίνετο πῶς ἔβλεπε τὸν Σωτῆρα, καὶ ἤκουε φωνὴν ὁποῦ τοῦ ἔλεγε· σὲ ἠγάπησεν ὁ Χριστὸς διὰ τὴν καθαράν σου πολιτείαν καὶ ἐλευθέραν ζωήν, καὶ ἔρχεται νὰ σὲ ἐπισκέψῃ. Εὔγα λοιπὸν ἀπὸ τὸ κελλίον σου, καὶ βλέπωντάς τον κύψον τὴν κεφαλήν σου καὶ προσκύνησαί τον, καὶ εὐθὺς ἔμβα εἰς τὸ κελλίον σου.

Εὐγαίνωντας λοιπὸν ὁ ταλαίπωρος, καὶ βλέπωντας τὴν παράταξιν μὲ λαμπάδες ἀναμμέναις, ἔπεσε καὶ ἐπροσκύνησε τὸν Ἀντίχριστον. Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν εὐγῆκεν ἀπὸ τὰς φρένας του. Ὅθεν ἐμβαίνωντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου ἦτον συναγμένοι ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ, μὲ μεγάλην φωνὴν ἐφώναξε λέγωντας· Ἐγὼ πλέον δὲν χρειά-

ζομαι Κοινωνίαν, ἐπειδὴ σήμερον εἶδα τὸν ἴδιον Χριστόν. Τότε οἱ ἀδελφοὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὰ δεσμὰ μὲ σίδηρα, καὶ ἔκαμεν εἰς τὰ δεσμὰ χρόνον ἕνα, ἀνάμεσα εἰς τὸν ὁποῖον χρόνον ἔκαμαν κοινὰς δεήσεις καὶ προσευχὰς, δι' αὐτὸν τὸν πλανηθέντα, πρὸς Κύριον. Καὶ μὲ τέτοιον τρόπον διὰ μέσου τῶν εὐχῶν ἐκείνων τῶν Ὁσίων Πατέρων ἐσωφρονίσθη ὁ φρενόληπτος, καὶ ἐγνώρισε τὴν πλάνην του καὶ μετενόησε. Ταῦτα ἀναγινώσκοντες, ἀδελφοὶ, προσέχετε μὲ μεγάλην προσοχὴν ἀπὸ τὰς πονηρίας τοῦ σατανᾶ, καὶ ὄχι μόνον ἀπὸ φαντασίας, ὄχι ἀπὸ ὀνείρατα μόνον, ἀλλὰ νὰ φυλάγεσθε ἀκόμη καὶ ἀπὸ συλλογισμοὺς ὑπερηφανίας. Καὶ πάντοτε εἶναι ἀνάγκη καθ' ἕνας ὁποῦ θέλει νὰ ἀρέσῃ τοῦ Θεοῦ, ἐὰν καὶ κατορθώσῃ ὅλα τὰ καλὰ, νὰ λέγῃ καὶ νὰ κρατῇ τοῦ λόγου του ἀπὸ ὅλους χειρότερον. Καθὼς παραγγέλλει καὶ ὁ Κύριος εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Διότι ἂν δὲν μετρήσῃ ἕτζι τινὰς τοῦ λόγου του, καὶ θαρρῇ πῶς εἶναι ἐνάρετος καὶ ἄξιος, ἂς ἠξεύρῃ ὅτι καὶ ἡ ἀρετή του γίνεται ἁμαρτία πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ αἰτία τοῦ χαλασμοῦ του.

Περὶ τοῦ Ἥρωνος.

Τοῦτος ὁ γέρων ἦτον τὸ γένος Ἀλεξανδρινὸς, καὶ ἐστάθη γειτωνας ἐδικός μου εἰς τὰ κελλία. Ἦτον δὲ ἄνθρωπος ἥμερος, ὀξὺς εἰς τὸν νοῦν, καὶ καθαρὸς εἰς τὴν ζωήν. Μετὰ ταῦτα ὅμως ἐπείσθη εἰς λογισμοὺς ὑπερηφανίας. Τοὺς ἄλλους Πατέρας τοὺς ἐκατεφρόνει πῶς εἶναι ὅλοι ἀνάξιοι. Ὅθεν καὶ τὸν Ἅγιον Μακάριον τὸν Πρεσβύτερον ὕβρισε λέγωντας, ὅτι ὅσοι τὸν ἀκούουν εἶναι πλανεμένοι. Καὶ ἀκόμι ἔλεγεν, ὅτι δὲν χρειάζεται ἄλλον διδάσκαλον νὰ ἀκούῃ τινὰς, παρὰ μόνον τὸν ἴδιον Χριστόν. Καὶ ἔφερνε μαρτυρίαν ὁ ἐσκοτισμένος ἐκεῖνο ὁποῦ ἔλεγεν ὁ Κύριος· Ὅτι νὰ μὴν ὀνομάσετε διδάσκαλον ἐπὶ τῆς γῆς ἄλλον τινὰ, παρὰ μόνον τὸν Χριστόν. Τέλος πάντων καὶ αὐτὸς δὲν ἐκατεδέχετο νὰ μεταλαμβάνῃ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, ἀλλὰ εὐγῆκεν ἀπὸ τὰς φρένας του. Ὅθεν μὲ κρίσιν δικαίαν τὸν ἔκαμαν καὶ αὐτὸν σιδηροδέσμιον, ὡσὰν καὶ τὸν εἰρημένον Οὐάλην. Ἕως αὐτοῦ τὸν ἔφερεν ὁ διάβολος· ἐκεῖ ὁποῦ πρότερον αὐτὸς ὁ ἴδιος μόνον μὲ τὴν ἁγίαν μετάδοσιν τῶν Ἁγίων Μυστηρίων ἐτρέφετο, καὶ μόνον καμμίαν φορὰν ἂν τύχῃ ἔτρωγεν ἀπὸ τὰ ἀγριολάχανα, καὶ ὄχι ἄλλο τίποτες. Τοῦτο ἐγνώρισα καὶ ἐγὼ, καὶ ὁ Ἅγιος Ἀλβῖνος, ὅταν μάλιστα ἐπεριπατήσαμεν μὲ αὐτὸν τὸν Ἥρωνα μίαν φορὰν σαράντα ὧραις πεζοὶ, καὶ ἡμεῖς μὲν δύο φοραῖς καὶ ἐπαξιμαδίσαμεν καὶ ἐπιάμεν νερὸν, καὶ ὁ Ἥρων τελείως μήτε ἔφαγε, μήτε ἔπιεν, ἀλλὰ μόνον ἐπεριπάτει καὶ προσηύχετο, καὶ ἐκστήθιζε Ψαλμοὺς πεντήκοντα, καὶ τὴν Ἐπιστολὴν πρὸς Ἑβραίους. Ἔπειτα καὶ ἀπὸ τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ Ἰε-

ρεμίαν, καὶ τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν, καὶ ἀπὸ τὰς Παροιμίας. Καὶ μὲ ὅλον τοῦτο δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ τὸν φθάσωμεν εἰς τὸν δρόμον. Εἰς τὸ τέλος ὅμως κατήντησε, καὶ ὡσὰν νὰ τὸν ἐδίωχνε τὸ πῦρ, ἔτζι δὲν ἠμποροῦσε νὰ μείνῃ μέσα εἰς τὸ κελλίον του. Ἀλλὰ μίαν φορὰν ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, (κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ) καθὼς λέγει ἡ Παροιμία, ὅτι τὸ καρφὶ εὐγάζει τὸ καρφί, ἐκεῖ ἔπεσεν εἰς τὴν τρυφὴν καὶ εἰς τὰ φαγοπότια, κατεγίνετο εἰς τὰ θέατρα τῶν μασκαράδων, καὶ εἰς τὴν θέαν τῶν ἱπποδρομίων. Ἀπὸ αὐτὰ κατόπι ἔπεσεν εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς κακῆς ἐπιθυμίας. Καὶ συλλογιζόμενος ἡμέραν παρ' ἡμέραν διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἁμαρτίαν, τοῦ ἐκατέβη πληγὴ μεγάλη εἰς τὰ ἀπόκρυφά του μέρη, καὶ τόσον ἰσχυρὰ, ὁποῦ ἔγινε σῆψις, ἤγουν ἐσάπησαν τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὁποῦ ἦτον ἡ πληγή. Καὶ εἰς ἓξ μῆνας ἔπεσαν τὰ ἀχαμνά του, ὥξε ὁποῦ ἐγνώρισε πῶς εἶναι Θεϊκὴ πληγὴ, καὶ ἔτζι ἐσυκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐξωμολογήθη ὅλα αὐτὰ εἰς τοὺς Πατέρας τῆς σκήτεως, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐτελεύτησε.

Περὶ τοῦ Πτολεμαίου, ὁποῦ ἐξέπεσε.

Τοῦτος ὁ Πτολεμαῖος ἔζησε μίαν ζωὴν τὸ πρῶτον, ὁποῦ ἦτον ἀδύνατον νὰ παραστήσῃ τινὰς τὴν ἄσκησιν ὁποῦ ἀπέρασεν. Ἡ κέλλα του ἦτον ἔξω ἀπὸ τὴν σκήτην, εἰς τόπον λεγόμενον Κλίμακα. Εἰς τὸν ὁποῖον τόπον καὶ τώρα δὲν κατοικεῖ τινάς. Διότι τὸ νερὸν τῆς σκήτεως, ὁποῦ πίνουν οἱ ἀδελφοὶ, εἶναι μακρὰν ἀπ' ἐκεῖνον τὸν τόπον δεκαοκτὼ ὥραις. Ὅμως ὁ Πτολεμαῖος ἐκεῖνος ἐπῆρεν ἀγγεῖα πήλινα περισσὰ, καὶ τὰ ἔβαλλεν ἐκεῖ, ὅπου ἔπιπτε δρόσος τὸν Δεκέμβριον καὶ Ἰαννουάριον, καὶ ἐμαζώνετο νερὸν, καὶ μὲ ἐκεῖνο ἐκυβερνᾶτο μὲ κόπον πολύν. Ὅθεν ἦλθεν εἰς ἔπαρσιν πῶς δὲν εἶναι τινὰς ὅμοιός του, καὶ διὰ τοῦτο ἐμίσησε συνομιλίαν Ἁγίων Πατέρων. Καὶ μὲ τοῦτο ἐμάκρυνεν ἀπὸ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, καὶ τόσον ἐξέπεσεν ὁ ἄθλιος ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, ὥστε ὁποῦ ἔλεγεν, ὅτι ἔφθασεν εἰς τὰ ἄκρα τῆς ἀρετῆς, καὶ εἴτι κάμνει δὲν βλάπτει. Καὶ ἔτζι ἐδόθη εἰς γαστριμαργίαν καὶ μέθην, καὶ ἔγινε παίγνιον παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις.

Περὶ τῆς Παρθένου, ὁποῦ ἐξέπεσεν.

Ἔτυχα εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἶδα μίαν Παρθένον, ἡ ὁποία ἐφόρεσε σίδηρα ἐπάνω της, καὶ δὲν τὰ ἐβγαλεν ἕως ἓξη χρόνους. Καὶ ἦτον κατακεκλεισμένη μὲ ἄκραν σκληραγωγίαν, καὶ ἐγκράτειαν. Ὅμως ἔπεσε καὶ αὐτὴ εἰς ὑπερηφάνειαν, πῶς τάχα ἔγινεν ἁγία, καὶ ἔφθασεν εἰς τὰ μέτρα τῆς τελειότητος. Ἀπὸ τοῦτον τὸν συλ-

λογισμὸν παρεχώρησεν ἡ χάρις Ἐκείνου, ὁποῦ βδελύττεται τοὺς ὑπερηφάνους, καὶ ἔτζι ἡ ταλαίπωρος ἔπεσεν εἰς τὸν λάκκον τῆς ἀνομίας, πορνευθεῖσα μὲ τὸν ὑπηρέτην, ὁποῦ τῆς ἔφερνε τὰ πρὸς τὴν χρείαν, καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν ἁμαρτίαν μὲ τὴν φθορὰν τῆς παρθενίας της. Καὶ τοῦτο ἔπαθεν, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἀρετὴν ἔκαμνεν διὰ ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὄχι διὰ ἀρέσκειαν Θεοῦ. Ὅθεν ἐκατήντησεν εἰς τὴν καταφρόνησιν τῶν ἄλλων. Ἔφυγεν ὁ φύλαξ τῆς σωφροσύνης, καὶ ἔπεσεν ἡ ἀθλία εἰς τὸν βυθὸν τῆς ἀκαθαρσίας. Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί, καθ' ἕνας νὰ προσέχῃ, νὰ κάμνῃ ἐκεῖνο τὸ καλὸν ὁποῦ ἠμπορεῖ, εἰς δόξαν Θεοῦ· καὶ ὅσον δύναται νὰ τὸ κρύπτῃ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Διατὶ ἐκεῖνο ὁποῦ γίνεται διὰ ἀνθρωπαρέσκειαν, εἶναι μισητὸν εἰς τὸν Θεὸν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἠλία.

Τοῦτος ὁ μακάριος Ἠλίας ἐχρημάτισε μέγας εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωήν. Εἶχε μεγάλην φροντίδα νὰ βοηθῇ τὸ πλέον ἀδύνατον μέρος. Διὰ τοῦτο ἐστέκετο πάντοτε ἐπιμελητὴς, καὶ κυβερνήτης τῶν Παρθένων, καὶ ἀσκητριῶν, καὶ προνοητὴς διὰ τὴν σωτηρίαν τους. Διότι ἐφοβεῖτο ὁ Μακάριος, μήπως καὶ ὡς ἀσθενέστερον γένος ἤθελε γελασθῇ ἀπὸ τὰς πονηρίας τοῦ σατανᾶ. Λοιπὸν μὲ πολλοὺς κόπους καὶ πόνους ἔκτισε Μοναστήριον, καὶ ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκοντο Παρθένοι μοναχαὶ καὶ ἀσκήτριαι, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ περιπλανώμεναι, ταῖς ἐμάζωξεν εἰς ἐκεῖνο τὸ Μοναστήριον, καὶ ἐφρόντιζε κάθε λογῆς κυβέρνησιν δι' αὐταῖς σώματος καὶ ψυχῆς. Ὅμως ἐφθόνησεν ὁ ἐχθρὸς δι' αὐτὴν τὴν ἀγαθοεργίαν, καὶ ἐπειδὴ ἦτον συναγμέναις ἀπὸ διαφόρους τόπους καὶ χώρας, ἔβαλεν ὁ σατανᾶς ἀναμεταξύ τους διχόνοιαν καὶ σκάνδαλα, ὡσὰν ὁποῦ ἦτον καὶ διάφοραις εἰς τὴν ζωὴν καὶ πολιτείαν. Καὶ ἐπειδὴ ἦτον ἐπάνω εἰς τὴν φροντίδα αὐτῶν ὁ μακάριος Ἠλίας, ἠναγκάζετο καὶ νὰ ταῖς εἰρηνεύῃ. Ὅθεν δύο χρόνους ἔπασχεν εἰς τοῦτο, ὤντας μάλιστα εἰς τὴν νεότητά του τριάντα χρόνων. Καὶ ἀφ' οὗ (βοηθείᾳ Θεοῦ) ταῖς εἰρήνευσεν, ἐφθόνησε καὶ εἰς τοῦτο ὁ σατανᾶς, καὶ τοῦ ἔφερε πονηρὸν λογισμόν. Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, καὶ ἐτριγύριζε τὴν ἔρημον ἡμερονύκτια δύο χωρὶς τροφὴν καὶ χωρὶς ὕπνον, καὶ ἐπροσηύχετο πρὸς τὸν Θεὸν λέγωντας· Ἢ θανάτωσαί με Κύριε, νὰ μὴ ταῖς βλέπω πλέον νὰ συγχύζωνται ἀναμεταξύτων, ἢ σύκωσαι ἀπὸ λόγου μου τὸ πάθος, διὰ νὰ ἔχω τὴν φροντίδα τους μὲ καθαρὸν καὶ σώφρονα λογισμόν. Ταῦτα λέγωντας πρὸς τὸ βράδυ ἀπεκοιμήθη ἐκεῖ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ βλέπει καὶ ἔρχονται εἰς αὐτὸν τρεῖς Ἄγγελοι, καὶ τὸν ἠρώτησαν λέγοντες· Διὰ τί εὐγῆκες ἀπὸ τὸ γυναίκειον Μοναστήριον καὶ ἦλθες ἐδῶ; Ἀπεκρίθη ὁ Ὅσιος καὶ εἶπεν· Ἐφοβήθηκα μήπως

ἤθελα βλάψω καὶ ἐκείνας, καὶ ἤθελα βλάψω καὶ τοῦ λόγου μου. Λέγουσιν οἱ Ἄγγελοι· Λοιπὸν ἀνίσως καὶ σὲ γλυτώσωμεν ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ σκανδαλισμοῦ, πηγαίνεις πάλιν ἐκεῖ, καὶ ἐπιμελεῖσαι διὰ τὴν κυβέρνησίν τους; Ὡμολόγησεν εἰς τοῦτο ὁ Ὅσιος, καὶ ὑποσχέθη ὅτι νὰ τὸ φυλάξῃ. Λέγουσι πάλιν πρὸς αὐτόν· Κάμε μας ὅρκον, ὅτι θέλεις κάμει κατὰ πῶς τάξεις. Ὤμοσε λοιπὸν, ὅτι μὰ ἐκεῖνον ὁποῦ φροντίζει διὰ λόγου μου, θέλω φροντίσει δι' αὐταῖς. Καὶ ἀφ' οὗ ὤμοσεν ἔτζι, ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς Ἄγγελοι ὁ ἕνας ἐπίασε τὸ ἕνα χέρι τοῦ Ἠλία, καὶ ὁ ἄλλος τὸ ἄλλο, καὶ ὁ τρίτος μὲ ξουράφι ἔκοψε τὰ ἀπόκρυφά του μέρη. Τὸ ὁποῖον ἔγινε μὲ ἔκστασιν, καὶ ὄχι κατὰ ἐνέργειαν, ἐπειδὴ ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἐφάνη πῶς ἐθεραπεύθη παρευθὺς καὶ ἡ πληγὴ τοῦ κοψίματος. Τότε τὸν ἠρώτησαν οἱ Ἄγγελοι, ἀνίσως καὶ ἐγνώρισεν εἰς τοῦ λόγου του μὲ τοῦτο καμμίαν ὠφέλειαν; Καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, ὅτι βέβαια ἐκαταλάβε πολλὴν ὠφέλειαν, καὶ μεγάλην ἐλάφρωσιν. Ὅθεν τὸν ἐπρόσταξαν οἱ Ἄγγελοι καὶ ἐστράφη εἰς τὸ Μοναστήριον, ὁποῦ τὸν ἐπεθύμουν, καὶ ἔκλαιον τὴν στέρησίν του, καθὼς τὰ τέκνα, ὁποῦ χάσουν τὸν γνήσιον πατέρα καὶ κυβερνήτην τους. Ἀπὸ τότε λοιπὸν κατοίκησεν ὁ Ὅσιος κοντὰ εἰς τὸν παρθενῶνα καὶ εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν τῶν Παρθένων ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, ζήσας ἄλλους σαράντα χρόνους. Καὶ ὡμολογοῦσε βεβαίως ὁ τρισόλβιος εἰς τοὺς Ἁγίους Πατέρας, ὅτι ἀφ' οὗ εἶδε τὴν ἔκστασιν, ἤγουν ὁποῦ ἐφάνηκαν ἐκεῖνοι οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι εἰς αὐτὸν, πλέον δὲν τὸν ἐσύγχυσε τελείως ἀκάθαρτος λογισμὸς ἕως τέλους τους. Διὰ πρεσβειῶν τοῦ ὁποίου ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἐν καθαρότητι εὐαρεστῆσαι Θεῷ. Ἀμήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου.

Κατόπι ἀπὸ τὸν Ὅσιον Ἠλίαν, ἔλαβε τὴν ἐπιστασίαν τοῦ γυναικείου Μοναστηρίου οὗτος ὁ Ἅγιος Δωρόθεος, ἄνθρωπος ἀσκητικώτατος, καὶ ἀγωνιστὴς δοκιμώτατος. Τοῦτος ἔκλεισε τοῦ λόγου του ἔμπρὸς εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ ἀφῆκε μίαν θυρίδα ἀντίκρυ τοῦ Μοναστηρίου, διὰ νὰ βλέπῃ ἐκεῖ, καὶ νὰ παραγγέλλῃ τὰ χρειαζόμενα διὰ τὴν κυβέρνησιν τοῦ σώματος, καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς. Καὶ μάλιστα πάντοτε ταῖς ἐδίδασκεν ἀπ' ἐκεῖ, διὰ νὰ ἔχουν ὁμόνοιαν παντοτεινήν. Ἦτον δὲ τὸ κλεῖσμα ὁποῦ εἶχε τὴν θυρίδα ἀνώγεον, καὶ ἐκεῖ μέσα κλεισμένος ἔγινεν ὑπέργηρος, καὶ ἐτελείωσε τὴν ζωήν του μὲ τοιαύτην θαυμάσιον πολιτείαν.

Περὶ τῆς Παρθένου Πιαμοῦν.

Αὐτὴ ἡ Παρθένος ἡ Πιαμοῦν, ὁπόταν ἔζοῦσε μὲ τὴν Μητέρα της, ἔτρωγε μίαν φορὰν πάντοτε τὴν ἡμέραν, καὶ γνέθουσα νῆμα ἐτρέφετο. Αὐτὴ ἠξιώθη νὰ λάβῃ χάριν Θεοῦ. Μίαν φορὰν συνέβη εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου νὰ κάμῃ μάχην μία χώρα μὲ ἄλλην χώραν διὰ μοιρασίαν τοῦ νεροῦ, ὁποῦ ἤρχετο εἰς τὰς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας μοιρασίας ἠκολούθησαν καὶ φονικὰ πολλά. Κατὰ τοῦτο λοιπὸν, ἐπειδὴ ἡ μία χώρα ἦτον μεγαλήτερη καὶ πολυάθρωπος, εὐγῆκαν ὅλοι ἀρμαρτωμένοι μὲ κοντάρια καὶ ἄλλα ἅρματα, καὶ ὥρμησαν νὰ ὑπάγουν νὰ φονεύσουν τῆς μικροτέρας χώρας τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον καὶ ἡ Παρθένος Πιαμοῦν. Πρὸς αὐτὴν Ἄγγελος Κυρίου ἦλθε καὶ τῆς ἔδωκεν εἴδησιν, ὅτι ἔρχονται νὰ ἀφανίσουν τὴν χώραν τους. Ὅθεν παρευθὺς ἔστειλε καὶ ἐλάλησε τοὺς Ἱερεῖς, καὶ τοὺς εἶπε νὰ εὔγουν νὰ προϋπαντήσουν τοὺς φονεῖς, νὰ τοὺς παρακαλέσουν διὰ νὰ μὴ φονευθοῦν καὶ αὐτοὶ, καὶ ὅλοι τῆς χώρας. Ὅμως οἱ Ἱερεῖς ἐφοβήθησαν νὰ εὔγουν εἰς προϋπάντησιν τοιαύτης ὁρμῆς. Διὰ τοῦτο ἔπεσαν ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι εἰς τὰ πόδια τῆς Ἁγίας, μὲ εἴτι τρόπον ἠμπορέσει νὰ βοηθήσῃ τὴν χώραν της. Τότε ἐκείνη ἡ μακαρία ἐλυπήθη εἰς τὴν καρδίαν της, καὶ λέγωντάς τους νὰ ἡσυχάσουν, καὶ νὰ ἔχουν τὴν ἐλπίδα τους εἰς τὸν Θεὸν, ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιόν της. Καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην γονατιστὴ παρεκάλει τὸν Θεὸν λέγουσα· Κύριε, Κύριε, ἐσὺ ὁποῦ κρίνεις τὴν γῆν, ἐσὺ Κύριε ὁποῦ μισᾷς τὴν ἀδικίαν, παρακαλῶ τὸ ἔλεός σου νὰ γίνῃ εὐπρόσδεκτος αὐτὴ ἡ προσευχή μου ἐνώπιόν σου. Ἐλδόκησον, Κύριε, ἐκεῖ ὁποῦ ἤθελαν εὑρεθῇ ἐκεῖνοι, ὁποῦ κάμνουν τὴν ὁρμὴν, ἐκεῖ νὰ μείνουν, καὶ ὄχι παρεμπρός. Ἔτζι ἔγινεν (ὦ τοῦ Θαύματος) τρεῖς ὥραις διάστημα ἔμενε νὰ ἔλθουν εἰς τὴν χώραν, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ἀκίνητοι, μὴν ἠμπορῶντες νὰ σαλεύσουν παντάπασι. Καὶ ἐπειδὴ ἀπεκαλύφθη καὶ εἰς ἐκείνους, ὅτι διὰ τὴν προσευχὴν τῆς Ἁγίας Πιαμοῦν, ἔγινε τὸ ἐμπόδιον, τότε ἐκεῖνοι μὲ φόβον ἐμήνυσαν, καὶ ἔστειλαν παρακαλεστὰς νὰ γίνῃ εἰρήνη ἀναμεταξύτων, λέγοντες, ὅτι νὰ εὐχαριστοῦσι τὸν Θεὸν, ὁποῦ εἰσήκουσε τὴν Ὁσίαν καὶ Παρθένον Πιαμοῦν, καὶ ἔγινε τὸ ἐμπόδιον τῆς ὁρμῆς ἀπὸ τόσα φονικὰ, ὁποῦ ἔμελλαν νὰ γίνουν.

Περὶ τοῦ Μεγάλου Παχωμίου.

Εἰς τὰ μέρη τῆς Θηβαΐδος εὑρίσκεται τόπος, ὁποῦ ὀνομάζεται Ταβέννησις. Εἰς τὸν ὁποῖον τόπον ἐχρημάτισεν οὗτος ὁ ὄντως μέγας Παχώμιος. Ὁ ὁποῖος ἐχρημάτισεν ἕνας καὶ αὐτὸς ἀπὸ ἐκεί-

νους, ὁποῦ ἔφθασαν εἰς τὰ τέλεια μέτρα τῆς ἀρετῆς. Ὅθεν ἠξιώθη παρὰ Κυρίου νὰ ἔχῃ χάρισμα Προφητικὸν, καὶ νὰ βλέπῃ ὀπτασίας Ἀγγελικάς. Εἰς τὴν φιλοπτωχείαν καὶ φιλανθρωπίαν ἦτον ἀμίμητο. Καθήμενος μίαν ἡμέραν εἰς τὸ σπήλαιον ὅπου ἀσκήτευεν, ἐφάνη εἰς αὐτὸν Ἄγγελος Κυρίου, καὶ λέγει του· Ὦ Παχώμιε, ὅσον μὲν διὰ τὴν ὠφέλειαν τὴν ἐδικήν σου εἶναι ἀρκετὴ αὐτὴ ἡ ζωὴ, ὁποῦ ἐπέρασες εἰς τὸ σπήλαιον κατὰ μόνας· τώρα εἶναι χρεία νὰ φανῇς καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς ὠφέλιμος. Λοιπὸν πήγαινε νὰ συνάξῃς ὅλους τοὺς νεωτέρους μοναχοὺς, νὰ κατοικήσῃς ὁμοῦ μὲ αὐτούς. Καὶ ἐγὼ Θέλω σοῦ ἑρμηνεύσῃ τὸν τύπον καὶ κανόνα, μὲ τὸν ὁποῖον νὰ πολιτεύεσαι, καὶ νὰ τοὺς κυβερνᾷς. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἄγγελος, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν Παχώμιον μίαν πλάκα χαλκίνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον γραμμένα ὅσα ἦτον ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῇ ὁ Παχώμιος διὰ τοὺς ἀδελφούς.

Ἔλεγε λοιπὸν τὸ πρῶτον παράγγελμα. Θέλεις συγχωρήσει τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὸ φαγὶ καὶ πιοτὸν, καὶ ὅσον ἠμποροῦν νὰ δουλεύουν κατὰ τὴν δύναμίν τους. Μὴν ἐμποδίζῃς μήτε ἐκείνους ὁποῦ Θέλουν νὰ νηστεύουν κατὰ τὴν δύναμίν τους, μήτε ἐκείνους ὁποῦ Θέλουν νὰ φάγουν κατὰ τὴν ἀδυναμίαν τους· στοχάζου τὰς ὑπηρεσίας νὰ γίνωνται εἰς καθ' ἕνα κατὰ τὴν δύναμίν του. Οἱ δυνατοὶ τὰ βαρέα διακονήματα, καὶ οἱ ἀδύνατοι, ἢ κατὰ τὸ κορμὶ, ἢ διὰ τὴν ἄσκησιν, νὰ ὑπηρετοῦν τὰ ἐλαφρότερα. Κάμε διάφορα κελλία εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ εἰς κάθε κελλίον νὰ εὑρίσκωνται ἀπὸ τρεῖς ἀδελφοί. Ἡ τροφὴ τῶν ἀδελφῶν νὰ εἶναι μία καὶ ἡ αὐτή. Διὰ τὸν ὕπνον νὰ τοὺς ἑρμηνεύσῃς νὰ μὴν πλαγιάζουν εἰς τὸ κρεββάτι, ἀλλὰ νὰ τοὺς κάμῃς σκαμνία πλατύτερα, καὶ ἐκεῖ καθήμενοι νὰ πέρνουν τὸν ὕπνον τους· εἰς τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς νὰ κοιμῶνται ἐνδεδυμένοι μὲ τὸν χιτῶνα, καὶ μὲ προβίαν ἄσπρην ἐργασμένην, καὶ χωρὶς αὐτὴν μήτε νὰ τρώγουν εἰς τὴν τράπεζαν, μήτε νὰ κοιμῶνται. Ὁπόταν μόνον ἤθελαν νὰ κοινωνήσουν τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, τότε νὰ λύουσι ταῖς ζώναις, καὶ νὰ εὐγάζουν ἀπὸ ἐπάνω τους τὴν προβίαν, καὶ νὰ ἀπομένουν μόνον μὲ τὸ κουκούλιον, καὶ ἔτζι νὰ μεταλαμβάνουν.

Ἀκόμι ὁ Ἄγγελος τὸν ἐδιώρισε νὰ τυπώσῃ εἰς τὰ κουκούλια κόκκινον Σταυρόν. Τὸ μὲν κουκούλιον νὰ φανερώνῃ τὴν ἀκακίαν τῶν μικρῶν παιδίων, τὸ δὲ κόκκινον νὰ σημαδεύῃ τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρός μας, ὁποῦ ἔχυσε διὰ λόγου μας. Ἐδιώρισεν ἀκόμι νὰ εἶναι εἰκοσιτεσσάρα τάγματα τῶν Μοναχῶν, εἰς τύπον τῶν εἰκοσιτεσσάρων γραμμάτων. Καὶ ἐπρόσταξεν εἰς κάθε τάγμα νὰ εἶναι στοιχείου ἑλληνικοῦ, ἀρχίζωντας ἀπὸ τὸ ἄλφα ἕως τὸ ω μέγα. Καὶ τοῦτο ἔγινε διὰ νὰ γνωρίζεται εἰς τόσον πολὺ πλῆθος ἡ ὑπόθεσις, καὶ ἡ διαφορὰ ὁποῦ νὰ τύχῃ τοῦ καθ' ἑνὸς τάγματος, νὰ τὴν διορθώνῃ ὁ

Προεστώς. Καὶ νὰ ἐρωτᾷ ἀπὸ τὸ τάγμα τοῦ πρώτου στοιχείου, νὰ μανθάνῃ ἐν εὐκολίᾳ τὴν κατάστασιν τοῦ δευτέρου, καὶ ἀπὸ τὸ δεύτερον τὸ τρίτον, καὶ καθ' ἑξῆς. Ἀκόμι παρήγγειλεν ὁ Ἄγγελος, ὅτι τοὺς ἁπλοῦς καὶ ἰδιώτας νὰ ὀνομάσῃ τὸ στοιχεῖον τοῦ Ἰῶτα. Τοὺς δὲ δυσκόλους εἰς τὴν γνώμην, νὰ ὀνομάσῃ τὸ ξύ· καὶ ἔτζι νὰ στοχασθῇ ὅλα τὰ τάγματα, κατὰ τὸν τρόπον καὶ κατὰ τὴν ζωὴν νὰ ὀνομάσῃ τὸ στοιχεῖον τοῦ γράμματος. Καὶ μάλιστα οἱ πνευματικοὶ νὰ διακρίνουν τὰ σημαινόμενα περισσότερον. Ἀκόμι ἐδιώριζεν εἰς τὴν πλάκα, ὅτι ξένος ἐὰν ἔλθῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ δὲν ἔχῃ τὸν ὅμοιον τύπον, νὰ μὴν ἔχῃ συναναστροφὴν μὲ ἐκείνους, ὁποῦ ἔχουν τὸν τύπον τοῦ τάγματος, ἔξω μόνον ἂν τύχῃ εἰς τὸν δρόμον. Ἐκεῖνον ὁποῦ ἔρχεται νὰ μείνῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, νὰ τὸν δοκιμάζῃ μὲ βαρείας ὑπηρεσίας εἰς χρόνους τρεῖς, καὶ ὅταν ὑπομείνῃ καὶ θελήσῃ, ἂς κοινοβιάζῃ εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἀκόμι ὅταν τρώγουν εἰς τὴν τράπεζαν, νὰ σκεπάζωνται μὲ τὰ κουκούλιά τους, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ ἕνας τὸν ἄλλον πῶς μασσᾷ τὴν τροφήν. Νὰ μὴν ἔχῃ τινὰς ἄδειαν, ὅταν τρώγει εἰς τὴν τράπεζαν, νὰ συντυχαίνῃ τελείως, οὔτε νὰ βλέπῃ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀλλὰ νὰ βλέπῃ ἐμπρός του.

Ἔδωκεν ἀκόμι τύπον εἰς τὰς Ἀκολουθίας. Ἀπὸ τὸ ταχὺ ἕως τὴν ἐννάτην νὰ ἀναγινώσκωνται εὐχαὶ δώδεκα. Καὶ μετὰ τὴν ἐννάτην καὶ τὸν ἑσπερινὸν εὐχαὶ δεκαπέντε. Καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ὁμοίως εὐχαὶ δώδεκα. Τοῦτο ἐφάνη ὀλίγον εἰς τὸν Παχώμιον, διὰ τὰς εὐχάς δηλαδή, ὅθεν ὁ Ἄγγελος ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν· Αὐτὰς τὰς προσευχὰς ἔβαλα εἰς τύπον, διὰ νὰ χρεωστοῦν νὰ ταῖς κάμνουν καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ εἶναι ἀδύνατοι, διὰ τὴν ὀλιγότητα. Μὰ ἐκεῖνοι ὁποῦ εἶναι τέλειοι καὶ δυνατοί, δὲν ἔχουσι χρείαν ἀπὸ διατάγματα καὶ κανόνας. Ἐπειδὴ ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκωνται, εἶναι δοσμένοι ἀπὸ λόγου τους ὅλως διόλου εἰς τὴν θεωρίαν τῆς οὐρανίου Βασιλείας. Λοιπὸν οἱ νόμοι καὶ οἱ κανόνες εἶναι διὰ τοὺς ἀρχαρίους, νὰ εὑρίσκωνται εἰς φόβον, μήπως καὶ γένουν παραβάται τοῦ κανόνος. Ταῦτα διέταξε καὶ εἶπεν ὁ Ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ προσώπου τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου.

Εἰς ἐκεῖνα τὰ Μοναστήρια λοιπόν, ὁποῦ ἐδόθη ὁ τύπος, εἶναι ἕως ἑπτὰ χιλιάδες μοναχοί, εἰς δὲ τὸ μέγα Μοναστήριον ὁποῦ ἐκατοικοῦσεν ὁ Ἅγιος, εὑρίσκοντο χίλιοι τετρακόσιοι ἀδελφοὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀνάμεσα ἦτον καὶ ὁ δοῦλος Θεοῦ Ἀφθόνιος, ὁ γνήσιος καὶ ἀληθινός μου φίλος. Ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ παρὸν εἶναι δεύτερος μετὰ τὸν μέγαν Παχώμιον. Καὶ μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀπαθής, πηγαίνει ἀπὸ τὸ Μοναστῆρι εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ πουλεῖ καὶ τὸ ἐργόχειρον τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἀγοράζει ὅσα εἶναι χρειαζόμενα. Καὶ τὰ ἄλλα δὲ Μοναστήρια ἔχουν ἀπὸ διακοσίας καὶ τριακοσίας ψυ-

χάς. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν χώραν ὁποῦ ὀνομάζεται Πανία, εἶναι Μοναστῆρι, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρῆκα διακοσίους ἀδελφούς. Εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστῆρι δουλεύουν διάφοραις τέχναις, καὶ εἶτι περισσεύει ἀπὸ τὰς τέχνας, οἰκοδομοῦν καὶ ἀνακαινίζουν γυναίκεια Μοναστήρια, καὶ φυλακαῖς. Οἱ ὑπηρέται τοῦ Μοναστηρίου, ἄλλοι ὑπηρετοῦν εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἄλλοι εἰς τὴν τράπεζαν μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, ἀπὸ τὸ ταχὺ ἕως τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας νὰ εἶναι ὅλα ἕτοιμα. Ψωμί, χόρτα διάφορα, ἐλαίας, λάχανα μαγειρευτά. Καὶ εἰς τὴν καταλυσιν, τυρία ἀπὸ τοὺς βοας τοῦ Μοναστηρίου. Ἔρχονται λοιπὸν ἐκεῖνοι, ὁποῦ εἶναι πλέον ἀδύνατοι, καὶ τρώγουν τὴν ἕκτην ὥραν. Καὶ οἱ ὀλίγον δυνατώτεροι τὴν ἐννάτην. Ἄλλοι πάλιν κοντὰ τὴν ἑσπέραν. Ἄλλοι δύο ἡμέρας, καὶ ἄλλοι τρεῖς, γεύονται μίαν καὶ μόνην φοράν. Εἶναι ἀκόμι μερικοὶ, ὁποῦ νηστεύουν τέσσαρας, καὶ πέντε ἡμέρας. Καὶ αὐτοὶ ὅλοι εἶναι τάγματα, κατὰ τὰ στοιχεῖα τῶν γραμμάτων ὁποῦ ἀναφέραμεν.

Τὰ δὲ ἔργα τῶν ἀδελφῶν εἶναι ταῦτα. Ἄλλος ὀργώνει τὴν γῆν· ἄλλος σκάπτει κῆπον. Ἄλλος εἰς τὸ μαγκηπεῖον. Ἄλλος εἰς τὸ χαλκεῖον. Ἄλλος οἰκοδόμος. Ἄλλος εἰς τὸ τζαγκαρεῖον. Ἄλλος εἰς τὴν ἔργασιν. Ἄλλος καλλιγράφος. Ἄλλος πλέκει μεγάλαις σπυρίδες, καὶ ἄλλος μικραῖς. Εἶναι συνήθεια εἰς αὐτοὺς, καὶ ὅταν σχολάσουν ἀπὸ τὰ ἔργα τους, ἐκστηθίζουν (ὅσοι ἠξεύρουν γράμματα) ἀπὸ τὴν Θείαν Γραφήν. Ὑποτάσσεται εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον καὶ γυναικῶν Μοναστήριον, ἔχωντας ὡς τετρακόσιαις καλογραίαις. Ἡ ὁποίαις πολιτεύονται εἰς ὅλας τὰς τάξεις καὶ κανόνας, καθὼς καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸ Μοναστήριον, ἔξω μόνον ὁποῦ δὲν φοροῦσι προβίαν ὡσὰν οἱ ἄνδρες. Καὶ τὸ μὲν γυναίκειον Μοναστήριον εἶναι εἰς τὸ ἕνα μέρος τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὸ ἀνδρίκειον εἰς τὸ ἄλλο. Ἂν τύχῃ λοιπὸν καὶ τελευτήσῃ καμμία ἀδελφὴ, τὴν κηδεύουσιν ἡ ἄλλαις ἀπὸ τὰς Παρθένους, καὶ τὴν φέρουν εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔρχονται ἀπὸ πέρα οἱ ἀδελφοὶ κρατῶντες βαΐα καὶ κλωνάρια ἐλαιῶν, μὲ Ψαλμοὺς καὶ ὕμνους, καὶ τὴν πέρνουσιν εἰς τὸ πέραν μέρος, καὶ τὴν θάπτουν εἰς τὰ μνήματα τῶν Πατέρων. Εἰς δὲ τὸ γυναίκειον Μοναστήριον, ἄλλος τινὰς δὲν ἀπερνᾷ, παρὰ μόνον ὁ Ἱερεὺς καὶ Ἱεροδιάκονος, ὁποῦ εἶχαν νὰ λειτουργήσουν, καὶ τοῦτο μόνον τὴν Κυριακήν.

Εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον τῶν Παρθένων συνέβη μίαν φορὰν μεγάλη δυστυχία. Ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ Μοναστήριον ἕνας ράπτης μὴν ἠξεύρωντας, καὶ ἐγύρευεν ἀνίσως καὶ ἔχῃ τινὰς νὰ τοῦ δώσῃ δουλείαν ῥαψίματος. Εὐγῆκε λοιπὸν μία νέα καλογραία, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ράπτην, ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν ράπταις καὶ δὲν μᾶς χρειάζεται ἄλλος. Τόσον εἶπε, καὶ πάλιν ἐμβῆκεν εἰς τὸ Μοναστήριον. Μία δὲ ἄλλη Μοναχὴ εἶδε τὴν συνομιλίαν ὁποῦ ἔγινε

τοῦ ῥάπτου μὲ τὴν καλογραίαν, καὶ περάσωντας μερικὸς καιρὸς, ἔτυχε νὰ μαλώσουν ἡ δύο μοναχαῖς αὐταῖς, καὶ ἐκείνη ὁποῦ εἶδε τὴν συνομιλίαν, ἐσυκοφάντησε τὴν ἄλλην μοναχὴν ἀδίκως καὶ παραλόγως, πῶς τάχα ἔκαμεν ἁμαρτίαν μὲ τὸν ῥάπτην. Μερικαῖς μοναχαῖς (κακία φερόμεναι), ὡμοφώνησαν μὲ τὴν κατηραμένην κατήγορον, καὶ ἐκατηφοροῦσαν ἐκείνην τὴν ἀθλίαν, ὁποῦ κἂν ἀπὸ τὸν λογισμόν της δὲν ἀπέρασε τέτοιον πρᾶγμα. Διὰ τοῦτο δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ τὴν κατηγορίαν, καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην λύπην ἔπεσε κρυφὰ εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἐπνίγηκε. Τότε ἐκείνη ὁποῦ τὴν ἐσυκοφάντησεν, ἐκατάλαβε τὸ κακὸν ὁποῦ ἔκαμε, καὶ πῶς ἔκαμεν ἄδικα νὰ πνιγῇ ἡ συκοφαντουμένη, καὶ νὰ λυπήσῃ ὅλην τὴν ἀδελφότητα, καὶ ἦλθεν ἡ ταλαίπωρος εἰς ἀπελπισίαν, καὶ ὑπῆγε καὶ ἐκρεμάσθη. Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ Πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος τοῦ Μοναστηρίου, ἐπρόσταξε νὰ μὴ μνημονεύσουν μήτε τὴν μίαν, μήτε τὴν ἄλλην, καὶ ἐκείναις ὁποῦ ἐσυμφώνησαν εἰς τὴν συκοφαντίαν ἐκανόνισε, νὰ μὴν κοινωνήσουν εἰς ἑπτὰ χρόνους.

Περὶ τῆς Παρθένου, ὁποῦ ἐκαμώνετο διὰ τὸν Χριστὸν σαλὴ καὶ τρελλή.

Εἰς αὐτὸ τὸ γυναίκειον Μοναστήριον, ἦτον μία Παρθένος, ἡ ὁποία ἐκαμώνετο πῶς εἶναι τρελλὴ, καὶ πῶς ἔχει δαιμόνιον. Καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἔπλεκεν ἡ μακαρία τὸ στεφάνι τῆς ἀρετῆς εἰς τοῦ λόγου της. Καὶ τόσον τὴν ἐσυγχαίνοντο ἡ ἄλλαις ἀδελφαῖς, ὥστε ὁποῦ δὲν τὴν ἐδέχοντο εἰς τὴν τράπεζαν νὰ γευθοῦν μὲ αὐτήν. Ἐκείνη ὅμως ἔχαιρεν εἰς τὴν καταφρόνησιν ὁποῦ τῆς ἔκαμναν. Καὶ ἐδούλευε πάντοτε εἰς τὸ μαγειρεῖον, καὶ ὅλαις ταῖς ἀδελφαῖς ὑπηρετοῦσε μὲ μεγάλην προθυμίαν. Καὶ ἦτον (κατὰ τὴν παροιμίαν) ἕνα σφουγγάρι τῆς ὑπομονῆς. Αὐτὴ ἡ μακαρία μὲ τὸ ἔργον ἐτελείωνεν ἐκεῖνο ὁποῦ ὁρίζει ὁ Σωτήρ· «Ὅποιος ἀπὸ ἐτᾶς » τοὺς Χριστιανοὺς θέλει νὰ εἶναι πρῶτος καὶ μεγαλήτερος, εἶναι » ἀνάγκη, ἢ νὰ γίνῃ ἀπὸ ὅλους μικρότερος καὶ πάντων δοῦλος καὶ » ὁλοῦστερος, ἢ νὰ μετρᾷ τοῦ λόγου του ἀπὸ ὅλους πλέον ἀχρεῖον » καὶ ἀνάξιον. Καὶ πάλιν εἰς ἄλλο μέρος λέγει ἡ Θεία Γραφή· » Ὅποιος φαίνεται ἀπὸ ἀναμεταξύσας νὰ εἶναι σοφὸς καὶ φρόνιμος, » πρέπει νὰ γίνῃ μωρὸς διὰ τὸν Χριστὸν, καὶ τότε γίνεται ὄντως » σοφός.» Αἱ κεφαλαὶ τῶν ἄλλων Παρθένων εἶναι κουρευμέναι, καὶ φοροῦν καὶ σκεπάζονται μὲ τὰ κουκούλια. Ἐκείνη δὲ ἡ μακαρία ἔβανεν εἰς τὴν κεφαλήν της ἕνα κομμάτι καταμπαλωμένον, καὶ μὲ ἐκεῖνο ἔκαμνε τὰς ὑπηρεσίας. Ποτὲ δὲν τὴν εἶδε καμμία ἀπὸ τόσαις καλογραίαις νὰ μασσᾷ τροφήν, οὔτε εἰς τὴν τράπεζαν τὴν εἶδαν νὰ καθίσῃ καμμίαν φοράν. Οὔτε τὴν εἶδαν νὰ πά-

ρη νὰ φάγῃ κἂν ἕνα κομμάτι ψωμί. Ἀλλὰ μόνον ταῖς ψίχαις, ὁποῦ ἐσκούπιζεν ἀπὸ τὰ τραπέζια, ἐμάζωνε, καὶ μὲ τὰ ξεπλύματα τῶν καζανίων ἢ κακαβίων ἐτρέφετο, καὶ ὄχι ἄλλο τίποτες φαγητόν. Πάντοτε ἐπεριπάτει ξυπόλυτη. Ποτὲ μήτε ἐγόγγυσε, μήτε ἀτίμασε, μήτε κἂν λόγον ἁπλοῦν ἐσύντυχεν εἰς ἄλλην κἀμμίαν ἀδελφήν, μὲ ὅλον ὁποῦ καὶ τὴν ὕβριζαν καὶ ἀτίμαζαν, καὶ πολλαῖς φοραῖς τὴν ἐρράπιζαν καὶ ἄμπωθαν μερικαῖς ἄτακταις.

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτον ὁ Ἅγιος Πιτηρούμ ὁ Θαυμάσιος. Ὁ ὁποῖος ἀσκήτευε καὶ ἠγωνίζετο κατὰ τῶν δαιμόνων εἰς τὴν σκήτην, ὁποῦ ὀνομάζεται Πορφυρίτης. Εἰς αὐτὸν τὸν Ἅγιον ἐφάνη Ἄγγελος Κυρίου, καὶ τοῦ ἐφανέρωσε διὰ τὴν φαινομένην σαλήν, καὶ τοῦ εἶπε ταῦτα· Τί σοῦ φαίνεται Πιτηρούμ; Πῶς τάχα μὲ τὸ νὰ εὑρίσκεσαι ἐδῶ εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἀγωνίζεσαι, θαρρεῖς πῶς ἔφθασες εἰς μέτρα τελειότητος; ἀνίσως καὶ θέλεις νὰ ἰδῇς νὰ σὲ περισσεύῃ εἰς τὴν ἄσκησιν, καὶ μάλιστα γυναῖκα, ὕπαγε εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν γυναικῶν τῶν Ταβεννησιωτῶν, καὶ ἐκεῖ θέλεις εὕρῃ μίαν Μοναχήν, ὁποῦ ἔχει κορῶνα εἰς τὸ κεφάλι της. Ἐκείνη λοιπὸν εἶναι ἀνωτέρα, καὶ ἀξιωτέρα ἀπὸ λόγου σου, διότι ἔστωντας καὶ νὰ τὴν ἐνοχλῇ τόσον πλῆθος, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ δουλεύει, καὶ ὑπηρετεῖ ὅλαις ταῖς μοναχαῖς, ὅμως ποτὲ δὲν ἔλειψεν ὁ νοῦς της ἀπὸ τὴν θεωρητικὴν προσευχήν, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἀπὸ ὅλαις καταφρονεῖται. Ἐσὺ ὅμως ἐδῶ εὑρισκόμενος, μὲ ὅλον ὁποῦ δὲν ὑπῆγες εἰς κἀμμίαν χώραν, ὅμως μὲ τὸν νοῦν σου ὅλαις ταῖς περιπατεῖς. Τότε ἐσυκώθη παρευθὺς ὁ Ὅσιος Πιτηρούμ, καὶ ὑπῆγε πρῶτον εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐπῆρε μαζί του τοὺς πλέον ἀξίους ἀδελφούς, καὶ ἀπεράσαντες τὸν Ποταμὸν ἦλθαν εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν Παρθένων. Ἡ ὁποίαις ἐδέχθηκαν τὸν μέγαν Πιτηρούμ μετὰ πάσης εὐλαβείας. Ὅθεν ἐπρόσταξεν ὁ Ἅγιος καὶ ἦλθαν ὅλαις ἡ μοναχαῖς ἔμπροσθέν του. Ἡ ὁποίαις ἐσυνάχθησαν παρευθὺς, χωριστὰ ἀπὸ τὴν σαλήν. Τότε ταῖς λέγει ὁ Ὅσιος, ὅτι δὲν ἦλθαν ὅλαις, ἐπειδὴ λείπει ἀκόμι μία, τὴν ὁποίαν ἔδειξέ μοι Ἄγγελος. Ἀποκρίνονται ἡ μοναχαῖς, ὅτι ὅλαις μας, Πάτερ, ἐδῶ εἴμασθε. Μόνον εἶναι ἀκόμι μία σαλή, καὶ εὑρίσκεται εἰς τὸ μαγειρεῖον. Λέγει ταις ὁ Ὅσιος· Ἂς ἔλθῃ καὶ ἐκείνη νὰ τὴν ἰδῶ. Ὑπῆγαν λοιπὸν καὶ τὴν ἐλάλησαν, καὶ ἐκείνη ἔστωντας καὶ νὰ ἐγνώρισε τὴν ὑπόθεσιν, δὲν ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ. Ὅθεν τὴν ἔσυραν μετὰ βίας, λέγωντάς της, ὅτι ὁ μέγας Πατὴρ Πιτηρούμ σὲ λαλεῖ νὰ ἔλθῃς νὰ σὲ ἰδῇ.

Ἦλθε λοιπὸν ἡ μακαρία, καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ Ἁγίου. Ὁ ὁποῖος βλέπωντάς την εἰς τὸ σχῆμα ἐκεῖνο, ὁποῦ τοῦ εἶπεν ὁ Ἄγγελος, ἔπεσε παρευθὺς ἐμπρὸς εἰς τὰ πόδιά της, καὶ ἐζήτει μὲ ταπείνωσιν νὰ τὸν εὐλογήσῃ· τὸ ὅμοιον ἔκαμε καὶ ἡ Ὁσία. Ἔπεσε

καὶ αὐτὴ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου καὶ ἐφώναζεν· Εὐλόγησόν με Κύριέ μου. Βλέπουσαι τότε ἡ ἐπίλοιπαις ἀδελφαῖς ἕνα τοιοῦτον παραδοξον, ἐστέκοντο ἄφωναις, καὶ ἐθαύμαζον. Ὡς τόσον εἶπαν εἰς τὸν Ὅσιον, ὅτι αὐτὴ εἶναι σαλὴ, καὶ νὰ μὴν ἐνοχλῆται ἀπὸ αὐτὴν. Λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ὅσιος Πιτηρούμ· Ἐσεῖς εἶστε σαλαῖς καὶ μωραῖς, αὐτὴ δὲ ἡ μακαρία εἶναι ὄντως σοφωτάτη καὶ Ἁγία Ἀμνάς, καὶ ποτὲ δὲν θέλομεν φθάσῃ εἰς τὰ μέτρα της. Καὶ ἄμποτε νὰ εὑρεθῶ ὡσὰν αὐτὴν ἄξιος, εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως. Τότε ὅταν ἤκουσαν ταῦτα ὅλαις ἡ μοναχαῖς, ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου, καὶ ἐξωμολογοῦντο τὰ ὅσα κακὰ ἔκαμαν εἰς ἐκείνην τὴν μακαρίαν. Καὶ ἄλλη ἔλεγεν· Ἐγὼ τὴν ὕβριζα. Ἄλλη πάλιν· Ἐγὼ τὴν ἐπεριγελοῦσα. Καὶ ἄλλη· Ἐγὼ πολλαῖς φοραῖς ἔρριψα ἐπάνωτης τὰ ἀποπλύματα τῶν πινακίων. Ἄλλη ἔλεγεν, ὅτι ἐγὼ ἔβαλα σινάπι εἰς τὴν μήτην της. Καὶ κάθε μία ἐξωμολογεῖτο τὴν πεῖραξιν, ὁποῦ ἔκαμεν εἰς αὐτὴν, καὶ ἐμετανοοῦσαν μὲ δάκρυα. Ὅθεν καὶ ὁ Ἅγιος ἐδέχθη τὴν ἐξομολόγησίν τους καὶ ταῖς εὐχήθη, μάλιστα ἐπαρακάλεσε καὶ τὴν Ἁγίαν, ἡ ὁποία ἀπὸ καρδίας ταῖς ἐσυγχώρησεν. Ὅμως ἐλυπήθη τότε, ἐπειδὴ πλέον δὲν τὴν ἐπείραζαν μὲ καμμίαν ἐνόχλησιν. Μάλιστα τὴν εὐλαβοῦνταν, καὶ ἐτιμοῦσαν ὡς Ἁγίαν. Διὰ τοῦτο ἀποφεύγουσα τὴν τιμὴν τῶν ἀνθρώπων ὡς ψυχοβλαβῆ, ἀνεχώρησε κρυφίως ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, καὶ δὲν ἐγνώρισε τινὰς ἕως τὴν σήμερον ποῦ ὑπῆγε, ἢ ποῦ εὑρίσκεται.

Ἀπὸ τὸν Βίον τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἐν Λυκῷ.

Μᾶς ἐδιηγήθη ὁ μέγας Ἰωάννης οὗτος διὰ ἕνα μοναχὸν, ὁ ὁποῖος ἐκατοικοῦσεν εἰς τὴν βαθυτάτην ἔρημον. Εἰς τὴν ὁποίαν ἔζησε χρόνους περισσοὺς, καὶ ἐκατώρθωσε κάθε λογῆς ἀρετήν. Καὶ ὅταν ἐγήρασε, τοῦ ἔστησεν ὁ σατανᾶς παγίδας τῆς πονηρίας του ἰσχυράς. Εὑρισκόμενος λοιπὸν τοῦτος μὲ ἄσκησιν ὑπερβολικὴν, καὶ ἀγωνιζόμενος εἰς τὴν ἡσυχίαν, ἠξιώθη νὰ βλέπῃ ὁπτασίαις Θεϊκαῖς, καὶ κοιμώμενος καὶ ξύπνος. Ὅθεν μὲ τοιαύτην ζωὴν ἐφαίνετο περισσότερον Ἄγγελος ἀσώματος, παρὰ ἄνθρωπος μὲ κορμί. Μήτε ἐφύτευσε, μήτε ἔσπειρεν, οὔτε εἶχε κἀμμίαν φροντίδα πῶς νὰ τραφῇ καὶ νὰ ζήσῃ. Ἀλλὰ ὅλην του τὴν θεωρίαν τὴν ἐπροσήλωσεν εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκαρτέρει πότε νὰ μισευσῃ ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν, νὰ ἰδῇ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ. Καὶ μὲ τὰ κάλλη τοῦ Παραδείσου ὁποῦ ἐφανταζέτο, ἔχαιρεν ἡ ψυχή του, καὶ εὐφραίνετο, καὶ αὐτὴ ἡ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τῆς ψυχῆς ἔτρεφε καὶ τὸ σῶμα, καὶ μὲ τόσην νηστείαν καὶ κακοπάθειαν πάντοτε εὑρίσκετο φαιδρὸς εἰς τὴν ὄψιν καὶ πασίχαρος. Ὅθεν ἔλαβε χάριν παρὰ

Κυρίου, καὶ εἰς καιρὸν διατεταγμένον, δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, τοῦ ἤρχετο ἐξ Οὐρανοῦ ἕνας ἄρτος καθαρὸς λευκότατος, καὶ τὸν εὗρισκεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ μὲ ἐκεῖνον ἐτρέφετο, καὶ δὲν ἐχρειάζετο νὰ ἔχῃ ἄλλην φροντίδα διὰ τροφήν. Ἀλλὰ ἦτον ὅλη του ἡ φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια νὰ ὑμνῇ, καὶ νὰ δοξολογῇ τὸν Θεὸν, ὁποῦ ἐπόθει καὶ ὡρέγετο. Καὶ ἡμέραν παρ' ἡμέραν ηὔξανεν ὡς φυτὸν καρποφόρον μὲ παντοδαπὰς ἀρετάς.

Ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν καρποφορίαν καὶ τὰ ποικίλα ἄνθη τοῦ φυτοῦ, ἔφθασεν ἄνεμος βλαπτικὸς, ἦλθε πάχνη φαρμακερὰ, ἐφαντάσθη καὶ αὐτὸς πῶς ἔφθασε μέσα εἰς τὴν θύραν τοῦ Παραδείσου. Πῶς τάχα δὲν ἔχει πλέον χρείαν νὰ κάμῃ προσοχὴν εἰς τὰς πονηρίας τοῦ διαβόλου· ὁ ὁποῖος πολεμεῖ τὸν ἄνθρωπον ἕως τῆς τελευταίας του ἀναπνοῆς. Λοιπὸν βλέπωντας ὁ πονηρὸς τὴν ἀπροσεξίαν τούτου τοῦ Μοναχοῦ, πρῶτον τὸν ἔφερε μὲ πονηρίαν λεπτὴν εἰς ὀλίγην ἀμέλειαν. Ἔπειτα κατ' ὀλίγον ὀλίγον εἰς περισσοτέραν ὀκνηρίαν. Ἡ πρώταις ἀγρυπνίαις, καὶ ἡ πυκναῖς προσευχαῖς δὲν εἶχαν ἐκείνην τὴν προθυμίαν καὶ θερμότητα. Κατόπι ἀπὸ τὴν ὀκνηρίαν, ἄρχησαν νὰ ἀναβαίνουν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ πονηροὶ λογισμοί. Ὅμως ἡ καλὴ συνήθεια τῆς ἀσκήσεως, καὶ τῆς εἰς Θεὸν θεωρίας, τὸν ἐκρατοῦσε, καὶ δὲν ἔπιπτε τελείως εἰς τὸν βαθύτατον λάκκον τῆς ἁμαρτίας. Ὅθεν πάλιν εἰς τὸν διωρισμένον καιρὸν ἐρχόμενος εἰς τὴν τράπεζαν, εὑρῆκε τὸν συνηθισμένον ἄρτον, καὶ ἐπαρηγορήθη ὀλίγον ἀπὸ τὴν ταραχὴν τῶν λογισμῶν. Ὅμως δὲν ἐπιμελήθη πάλιν νὰ ξερριζώσῃ ἀπὸ τὴν καρδίαν του τέτοια ἀκάθαρτα γεννήματα. Καὶ δὲν ἐσυλλογίσθη, ὅτι καὶ ἡ παραμικρὰ ἀμέλεια, καὶ ἀπροσεξία βλάπτει τὴν ψυχὴν πολλαπλάσια. Δὲν ἐπροστοχάσθη τὴν δυστυχίαν, ὁποῦ ἔπαθεν ὕστερον.

Ὅθεν ἦλθεν εἰς αὐτὸν ὄρεξις νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὸ κελλίον του, νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν Κόσμον χάριν περιηγήσεως. Ὅμως πάλιν ἐμπόδισε τὸν λογισμὸν ἕως τὴν ἄλλην ἡμέραν, μὴ τὴν πρώτην συνήθειαν τῆς ἀσκήσεως. Καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸ σπήλαιον, εὑρῆκε πάλιν εἰς τὴν τράπεζαν τὸν ἄρτον, ὅμως ὄχι ὡς πρότερον καθαρὸν, ἀλλὰ ἄσχημον καὶ μουχλιασμένον. Διὰ τὸ ὁποῖον ἐλυπήθη, καὶ τὸν ἔφαγε μὲ ταραχὴν τῆς καρδίας. Τὴν δὲ τρίτην νύκτα τὸν ἐστενοχώρησαν τόσον οἱ πονηροὶ λογισμοί, ὥστε ὁποῦ τοῦ ἐφαίνετο πῶς πορνεύει μὲ γυναῖκα, καὶ συγκατέβη μὲ τὸν λογισμὸν, ὡσὰν νὰ ἔκαμνε καὶ μὲ τὸ ἔργον. Μ' ὅλον τοῦτο πάλιν τὴν τρίτην ἡμέραν ἔκαμε τὴν συνηθισμένην ἐργασίαν, ὅμως ὄχι πλέον μὲ καθαρὸν λογισμόν. Διότι ἡ κακὴ ἐπιθυμία ἐθόλωσε τὸν νοῦν, καὶ τὴν καρδίαν ἐσκότισε, καὶ ὑστερήθη τὴν πρώτην θεωρίαν, καὶ Πνευματικὴν εὐφροσύνην τῆς ψυχῆς. Ὅμως ἦλθε καὶ εἰς ἐκείνην τὴν βραδινὴν διὰ νὰ δειπνήσῃ, καὶ εὗρε πάλιν τὸν ἄρτον, ὅμως ὡσὰν ἀποφάγωμα που-

τικῶν, ἢ σκυλίων, καὶ ἀπ' ἔξω καταξηρος. Τότε ἀναστέναξε καὶ ἔκλαυσεν, ὅμως ὄχι ὅσον ἔπρεπε, διὰ νὰ φθάσῃ νὰ ἐξαλείψῃ τοὺς κακοὺς λογισμούς. Ὅθεν ὅτε ἤθελε νὰ ἀναπαυθῇ εἰς τὸ ψιάθιον, τὸν ἐκύκλωσαν ὡς κύνες τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας, οἱ ἀκάθαρτοι λογισμοὶ, ὥστε ὁποῦ τὸν ἔκαμαν νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὸν Κόσμον.

Λοιπὸν εὐθὺς ἐσυκώθη, καὶ ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν χώραν, καὶ ἐπεριπάτει ὅλην τὴν νύκτα εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον· ἔστωντας νὰ τὸν ἔφθασεν ἡ ἡμέρα, καὶ νὰ τὸν καίῃ τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου, καὶ ἡ χώρα ὤντας πολλὰ μακρὰν ἀπὸ λόγου του, πλέον ἀπόκαμε, καὶ ἐστοχάζετο εἰς κάθε μέρος τῆς ἐρήμου τριγύρου νὰ ἰδῇ κανένα Μοναστήριον, νὰ ὑπάγῃ νὰ ἀναπαύσῃ ἐκεῖ τοὺς κόπους του. Ὅθεν ἐφάνη ἐκεῖ ἕνα Μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπῆγε καὶ τὸν ἐδέχθηκαν οἱ Πατέρες μὲ φιλοφροσύνην, καὶ ἔπλυναν τὰ πόδιά του κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ στένοντες τράπεζαν μετὰ τὴν προσευχὴν, τὸν ἐπαρακαλοῦσαν μὲ ἀγάπην ἀδελφικὴν νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰ εὑρισκόμενα. Καὶ ἀφ' οὗ ἐσυνήφερεν ὁ Ἀββᾶς ἀπὸ τὸν κόπον καὶ πεῖναν, τὸν ἐπαρακάλεσαν οἱ ἀδελφοὶ νὰ τοὺς εἰπῇ, καὶ νὰ ἑρμηνεύσῃ λόγον ψυχικῆς σωτηρίας, καὶ μὲ ποίους ἁρά γε τρόπους ἠμπορεῖ τάχα νὰ γλυτώσῃ καθ' ἕνας ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου, καὶ μὲ ποῖον ἀγῶνα δύναται νὰ νικήσῃ τινὰς τοὺς πονηροὺς καὶ βρωμεροὺς λογισμούς. Καὶ αὐτὸς ὡς Πατὴρ φιλόστοργος ἄρχησε καὶ τοὺς ἐνουθετοῦσεν, ὅτι νὰ ἔχουν ἄκραν ὑπομονὴν εἰς τοὺς κόπους, καὶ εἰς τὰ ἐργόχειρα. Διότι αὐτοὶ οἱ κόποι φέρουν τὸν Μοναχὸν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, μὲ τελείαν ἄνεσιν καὶ δόξαν αἰώνιον. Καὶ ἀκόμι πολλαῖς ἑρμηνείαις ὠφέλιμαις τῆς ἀσκήσεως τοὺς ἑρμήνευσεν, ἀπὸ ταῖς ὁποίαις ὠφελήθησαν καταπολλὰ οἱ ἀδελφοί. Ὡς δὲ ἐτελείωσε τὰς νουθεσίας, ἐσυλλογίζετο εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ ἔλεγεν· Ἀλήμονον εἰς ἐμὲ, ἐπειδὴ ἄλλους διδάσκω καὶ νουθετῶ, καὶ ἐγὼ ἔμεινα ἀδιόρθωτος. Καὶ γνωρίζωντας μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ τὴν ἐσχάτην πλάνην τοῦ δαίμονος, γυρίζει πάλιν ὀπίσω μὲ ταχύτατον δρόμον εἰς τὴν ἔρημον, λέγωντας ἐκεῖνα τὰ λόγια τοῦ Προφήτου μὲ πικρότατα δάκρυα· « Ἀνίσως καὶ δὲν ἤθελε μοῦ βοηθήσῃ ὁ Κύριος, ὀλίγον » ἔλειψε νὰ καταντήσῃ ἡ ψυχή μου εἰς τὰ καταχθόνια τῆς κολά- » σεως. » Ἤθελα γένῃ παίγνιον τῶν δαιμόνων. Καὶ βέβαια ἔγινεν εἰς αὐτὸν ἐκεῖνος ὁ λόγος ὁποῦ λέγει· « ἕνας ἀδελφὸς, ὁποῦ νὰ ἔχῃ » βοήθειαν ἀπὸ ἄλλον ἀδελφὸν, εἶναι ὡσὰν ἕνα κάστρον δυνατὸν » καὶ ὑψηλὸν, καὶ ὡσὰν ἕνας πύργος ἀκίνητος. » Ἔζησε λοιπὸν αὐτὸς ὁ μετανοήσας εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ ἐπέρασε τὴν ζωήν του μὲ ἀσχόλαστα δάκρυα, καὶ πόνους καὶ κόπους ὑπερβολικούς. Καὶ ἐνθυμούμενος ἐκεῖνο τὸ πρῶτον τραπέζι τὸ οὐράνιον καὶ ἀγγελικὸν, δὲν εὕρισκε παρηγορίαν. Ὅθεν ἔστωντας καὶ νὰ ἔκλεισε τοῦ λόγου του εἰς ἕνα σπήλαιον, ἐκείτετο εἰς παλαιόσακκον καὶ στάκτην, καὶ

δὲν ἐσυκώθη ὁ τρισόλβιος ἐκεῖθεν, ἕως ὁποῦ ἤκουσαν οὐράνιον Ἄγγελον ὁποῦ τοῦ εἶπε· Φυλάγου ἀπὸ τώρα καὶ ἔμπροσθεν νὰ μὴ πλανεθῇς ἀπὸ ταῖς πονηρίαις τοῦ δαίμονος. Σύκω λοιπὸν ἐδῶθεν, καὶ ὕπαγε νὰ ἀνταμώσῃς τοὺς ἀδελφούς ὁποῦ ἐρμήνευσες εἰς τὸ Μοναστήριον, οἱ ὁποῖοι σοῦ φέρουν τροφὰς χάριν εὐλογίας, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ φιλευθῇς εἰς δόξαν Θεοῦ. Τὸν ὁποῖον εὐχαρίστα ὁποῦ σὲ ἐλυπήθη, καὶ δὲν ἔχασες τοὺς κόπους σου.

Ταῦτα, τέκνα μου ἀγαπητά, σᾶς τὰ ἐδιηγήθηκα, διὰ νὰ ἀγωνίζεσθε, διὰ νὰ γίνεσθε πάντοτε ταπεινοὶ εἰς ὁποίαν τάξιν καὶ στάσιν εὑρίσκεσθε. « Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη παραγγελία τοῦ Σωτῆρός » μας· Μακάριοι, ὁρίζει, οἱ πτωχοὶ τῷ Πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν » ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. » Ἤγουν νὰ εἶναι ταπεινοὶ κατὰ τὴν καρδίαν, καὶ κατὰ τὸν λογισμόν. Οἱ τοιοῦτοι ταπεινόφρονες ἔχουν νὰ κερδήσουν τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Καὶ διὰ νὰ μὴ πλανᾶσθε ἀπὸ τὰς φαντασίας τῶν δαιμόνων, νὰ ἔχετε προσοχὴν, ὁπόταν ἔλθῃ εἰς τοῦ λόγου σας, ἢ ἀδελφὲ, ἢ ἀδελφὴ, ἢ μήτηρ, ἢ πατὴρ, ἢ διδάσκαλος, ἢ συγγενὴς, ἢ γνώριμος, εὐθὺς νὰ συκώνετε τὰ χέριά σας εἰς προσευχήν. Καὶ ἀνίσως εἶναι φάντασμα, θέλει ἀφανισθῇ μὲ τὴν δύναμιν τῆς προσευχῆς. Ἀκόμι καὶ ὁπόταν τύχῃ νὰ σᾶς ἐπαινέσουν οἱ ἄνθρωποι, ἢ ὁπόταν σᾶς ἔλθουν λογισμοὶ πῶς εἶστε καλοὶ καὶ ἐνάρετοι, αὐτὰ ὅλα εἶναι ἀπὸ ταὶς πονηρίας τοῦ σατανᾶ, καὶ νὰ φυλάγεσθε νὰ μὴ δίδετε ἀκρόασιν, μάλιστα τότε νὰ καταφρονᾶτε τοῦ λόγου σας πῶς εἶστεν ἀχρεῖοι δοῦλοι, καὶ οὐτιδανοί. Καὶ ἐμένα, τέκνα μου, πολλαῖς φοραῖς μὲ ἐγέλασαν οἱ δαίμονες, καὶ μοῦ ἔδειχναν τὴν νύκτα κάποιαις φαντασίαις, καὶ μὲ ἐμπόδιζαν ἀπὸ τὴν προσευχήν, καὶ μόνον εἶχα εἰς τὸ στόμα μου τὰ Προφητικὰ λόγια· « Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, λείπετε ἀπὸ λόγου μου ἐργάται, πονηρὰ καὶ ἀκάθαρτα πνεύματα τῆς ἀνομίας. Δὲν θέλετε δυνηθῇ νὰ ἀφανίσετε δοῦλον Θεοῦ.

Λοιπὸν καὶ ἐσεῖς, τέκνα μου, κυνηγᾶτε τὴν ἡσυχίαν, ἀγωνίζεσθε νὰ ἀποκτήσετε νοῦν καθαρὸν, καὶ ἀθόλωτον ἀπὸ συλλογισμοὺς κοσμικούς. Καλὸς εἶναι καὶ ἐκεῖνος ὁ μοναχὸς, ὁποῦ εὑρισκόμενος καὶ εἰς τὸν Κόσμον πολιτεύεται ἐνάρετα, καὶ ἐργάζεται τὰ καλὰ, ἐπιμελεῖται φιλανθρωπίαν, φιλοξενίαν, ἀγάπην, καὶ ἐλεημοσύνην, εὐεργετεῖ τοὺς διαβάτας, βοηθεῖ τοὺς ἀσθενεῖς, χωρὶς νὰ σκανδαλίζεται. Ὁ τοιοῦτος βέβαια καλὸς καὶ ὑπέρκαλος. Ὅμως τὰ μέτρα τοῦ ἡσυχαστοῦ, ὁποῦ νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν εἰς τὴν Θεωρίαν, εἶναι ὑψηλότερα ἀπὸ τὰ μέτρα τοῦ πολιτικοῦ. Ὁ ἡσυχαστὴς καὶ Θεωρητικὸς εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ ταὶς φροντίδας τοῦ Κόσμου. Ἀλησμονᾷ καὶ τὸ ἴδιον κορμί· φαντάζεται τὰ οὐράνια, ὁ νοῦς του δίδεται εἰς τὸν Θεὸν, πάντοτε διψᾷ ἡ ψυχή του τὴν προσευχὴν, καθὼς ἡ ἔλαφος διψᾷ καὶ τρέχει εἰς ταῖς βρύσαις τῶν ὑδάτων, καὶ

μὲ τὴν προσευχὴν μόνην εὑρίσκει παρηγορίαν καὶ ἄνεσιν εἰς τὴν ψυχήν.

Εἶδα ἐγὼ ἄνθρωπον εἰς τὴν ἔρημον, ὁποῦ εἰς δέκα χρόνους δὲν ἔφαγε γηΐνον ἄρτον, ἀλλὰ Ἄγγελος Κυρίου ἤρχετο καὶ τοῦ ἔφερεν οὐράνιον ἄρτον. Καὶ αὐτὴ ἡ τροφὴ ἦτον εἰς αὐτὸν φαγητὸν καὶ ποτὸν ἀρκετόν, καὶ τὸν ἀνέπαυε νὰ μὴ ζητῇ τὸ σῶμα νὰ τρέφεται πλέον τίποτες. Καὶ ἤλθαν εἰς αὐτὸν μὲ φαντασίαν οἱ δαίμονες, καὶ ἔδειχναν τάχα πῶς εἶναι στρατεύματα Ἀγγέλων, καὶ ἔσερναν μαζίτους ἁμάξι πύρινον, καὶ παράταξιν βασιλικὴν, ὡσὰν νὰ ἦλθαν μὲ Βασιλέα, καὶ ἔλεγαν εἰς αὐτόν· Ὅλα τὰ καλὰ τὰ ἐκατώρθωσες ἄνθρωπε· λοιπὸν προσκύνησόν με, καὶ θέλω σὲ πάρει εἰς τοὺς Οὐρανοὺς ὡσὰν τὸν Προφήτην Ἠλίαν. Καὶ ὁ Μοναχὸς μόνον ἐσυλλογίζετο καὶ ἔλεγεν ἔτζι· Ἐγὼ κάθε ἡμέραν προσκυνῶ τὸν Θεὸν καὶ Βασιλέα τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ ἀνίσως καὶ εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος, πῶς γυρεύει ἀπὸ λόγου μου τώρα προσκύνησιν; Καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἐσυλλογίσθη ἔτζι, καὶ εἶπεν, ὅτι ἐγὼ ἔχω τὸν ἐδικόν μου Βασιλέα καὶ Θεὸν, τὸν ὁποῖον προσκυνῶ πάντοτε, μὰ ἐσὺ δὲν εἶσαι ἐδικός μου βασιλεὺς, τότε ἐν τῷ ἅμα ἐκείνη ἡ φαντασία ἔγινεν ἄφαντος. Αὐτὸς ὁποῦ μοῦ ἔλεγεν αὐτὰ ἐκαμώνετο τάχα πῶς τὰ εἶδεν ἄλλος, ὅμως οἱ Πατέρες ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ μὲ ἐβεβαίωσαν, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰ εἶδε, καὶ τὸ ἔκρυπτε διὰ ταπείνωσιν.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσότερα διηγούμενος εἰς ἡμᾶς ὁ ἁγιώτατος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης εἰς τρεῖς ἡμέρας, δὲν ἔπαυσεν ἕως ὥρας ἐνάτης τὴν ὁμιλίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπαρηγόρησε καὶ ἐθεράπευσε τὰς ψυχάς μας. Δίδωντάς μας λοιπὸν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἐπαρήγγειλε νὰ μισεύσωμεν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ ὅταν ἐμισεύαμεν μᾶς εἶπε καὶ μίαν Προφητείαν. Ὅτι σήμερον (λέγει) ἦλθεν εἴδησις εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, διὰ τὴν νίκην, ὁποῦ ἔκαμεν ὁ εὐσεβέστατος Βασιλεὺς Θεοδόσιος, καὶ ἐφόνευσε τὸν Τύραννον Εὐγένιον, καὶ ὅτι πῶς αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς ἔχει νὰ ἀποθάνῃ μὲ φυσικὸν θάνατον εἰς τὸν θρόνον του. Τὰ ὁποῖα ὅλα ἔγιναν κατὰ τὴν Προφητείαν τοῦ Ἁγίου. Ἦτον βέβαια νὰ θαυμάσῃ τινὰς, βλέπωντας τοὺς ἀδελφοὺς ἐκείνους, ὁποῦ εὑρίσκοντο μαζί του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὡσὰν μία λαμπροφόρος παράταξις βασιλικὴ, καὶ ὡσὰν Ἄγγελοι ὁποῦ στέκονται ἐνώπιον Θεοῦ, καὶ τὸν δοξολογοῦσι μὲ ἀκατάπαυστες δοξολογίαις. Καὶ ἐπειδὴ ὑπήγαμεν καὶ εἰς ἄλλα μέρη, καὶ εἴδαμεν πολλοὺς Πατέρας, ἦλθαν μερικοὶ ἀδελφοὶ καὶ εἶπαν, ὅτι ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀββᾶς Ἰωάννης μὲ θαυμάσιον τρόπον. Διότι ἔστωντας καὶ νὰ παρήγγειλεν νὰ μὴν ὑπάγῃ τινὰς εἰς τοῦ λόγου του τρεῖς ἡμέρας, ἔκλινε τὰ γόνατα εἰς προσευχὴν, καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὸ Πνεῦμα εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Περὶ τῆς Ποιμενίης.

Αὐτὸς ὁ Ἀββᾶς Ἰωάννης, ἔστωντας καὶ ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ Ποιμενίη νὰ ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν σκήτην χάριν εὐλαβείας, νὰ λάβῃ καὶ εὐχὴν τοῦ Γέροντος, δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν ἰδῇ, ἀλλὰ τὴν ἐμήνυσε (πεφωτισμένος ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον) ὅτι ὁπόταν καταβαίνει ἀπὸ τὴν Θηβαΐδα, νὰ φυλάγεται νὰ μὴ περάσῃ ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, διατὶ ἔχει νὰ πέσῃ εἰς μεγάλους πειρασμούς. Ὅμως αὐτὴ ἀλησμόνησε τὴν παραγγελίαν τοῦ Γέροντος, καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν διὰ νὰ ἱστορίσῃ τὸν τόπον. Καὶ εἰς τὸν δρόμον ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν χώραν Νίκιον κοντὰ, ἦλθαν διὰ πλέον εὐκολίαν νὰ τὴν περάσουν τὰ πλευσίματα, καὶ ἐκεῖ ἔτυχαν οἱ δοῦλοί της νὰ κάμουν μάχην μὲ τοὺς ἐντοπίους, ἀνθρώπους βαρβάρους καὶ ἀγρίους, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ νὰ ἦτον περισσοὶ ἐνίκησαν. Εἶχε δύο Εὐνούχους ἡ Ποιμενίη, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὸ ἕνα ἔκοψαν τὰ δάκτυλα, καὶ τὸν ἄλλον ἐθανάτωσαν· καὶ εἰς ἐκείνην τὴν ταραχὴν, καὶ τὸν Διονύσιον τὸν ἁγιώτατον Ἐπίσκοπον ἐξ ἀπροσεξίας ἔρριψαν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ὅλους τοὺς δούλους της ἐπλήγωσαν, καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν, μὲ μεγάλας ὕβριτας καὶ ἀτιμίας ἐκατατζάκισαν τὰ μέλη της.

Βίος τοῦ Ἀββᾶ Ἀμμωνᾶ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Εἴδαμεν καὶ ἄλλον Ἀββᾶν εἰς τὴν Θηβαΐδα, ὀνόματι Ἀμμωνᾶν, καὶ εἶχεν εἰς τὴν ἐπίσκεψίν του τρεῖς χιλιάδας Μοναχοὺς, τοὺς ὁποίους ὠνόμαζαν καὶ Ταβεννησιώτας. Τοῦτοι οἱ τρισόλβιοι ἀδελφοὶ ἐπολιτεύοντο Ἀγγελικῶς. Τὸ φόρεμά τους ἦτον ἀπὸ δέρματα προβάτων. Ὅταν ἐγεύοντο εἰς τὴν τράπεζαν, ἔσκυπταν κάτω, καὶ δὲν ἦτον ἄδεια εἰς αὐτοὺς νὰ βλέπῃ ἕνας τοῦ ἄλλου τὸ πρόσωπον, καὶ εἶχαν τοσαύτην σιωπὴν, ὁποῦ ἐφαίνοντο νὰ ἡσύχαζε κάθε ἕνας εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ὄχι νὰ ζῇ εἰς Μοναστήριον μεταξὺ συνοδίας. Καὶ κάθε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἀγωνίζεται κρυφίως, διὰ νὰ μὴν ἠξεύρῃ ἄλλος τινὰς τὴν ἐργασίαν του. Καὶ μόνον διὰ σχῆμα κάθονται εἰς τὴν τράπεζαν, διὰ νὰ μὴ γνωρίζεται ἡ ἐγκράτειά τους. Διότι ἄλλοι μὲν μίαν ἢ δύο φοραῖς μόνον ἔγγιζαν τὸ χέρι εἰς τὸ στόμα μὲ ἄρτον καὶ ἐλαίαν, ἢ ἄλλο φαγητὸν, ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ μὲ τοῦτο εὐχαριστοῦντο. Καὶ ἄλλοι παλιν ἔπερναν ξηρὸν ψωμὶ, καὶ τὸ ἐμασσοῦσαν μοναχὸν, καὶ ἄλλοι ἐγεύοντο ὀλίγον ἀπὸ τὸ ζουμὶ τῶν ὀσπρίων, καὶ ἄλλο τίποτες δὲν ἔτρωγαν. Τὰ ὁποῖα αὐτὰ ὅλα τὰ περιεργάσθηκα, καὶ ἔλαβα μεγάλην ὠφέλειαν, βλέποντάς τα ὀφθαλμοφανῶς.

Βίος τοῦ Ἀββᾶ Βῆ.

Ἀκόμι εἴδαμεν καὶ ἄλλον γέροντα, ὁ ὁποῖος ἐξεπέρασεν ὅλους εἰς τὴν πρᾳότητα, τὸ ὄνομά του Βῆ. Διὰ τὸν ὁποῖον ἔλεγαν οἱ ἀδελφοὶ ὁποῦ συνασκήτευαν, ὅτι ποτέ του δὲν ἤξευρεν οὔτε νὰ ὀμόσῃ, οὔτε νὰ εἰπῇ ποτὲ ψεῦδος, μήτε ὠνείδισε τινὰ ἀδελφόν, οὔτε τὸν εἶδε τινὰς ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας νὰ θυμωθῇ ποτέ. Ἡ ζωή του ἐπέρασεν ἡσυχη, ἡ γνώμη του ἡμερωτάτη, καὶ ἡ κατάστασις Ἀγγελική. Καὶ ἀπὸ τὴν ἄμετρον ταπείνωσιν ὁποῦ εἶχε, κατηγοροῦσε πάντοτε καὶ ὠνείδιζε τοῦ λόγου του, λέγωντας πῶς δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ζῇ εἰς τὸν Κόσμον. Αὐτὸν τὸν Ὅσιον μὲ ὅλον ὁποῦ τὸν παρεκαλέσαμεν καταπολλὰ, διὰ νὰ μᾶς εἰπῇ κανένα λόγον διὰ ψυχικὴν ὠφέλειαν, καὶ μετὰ βίας ἐκαταπείσθη, καὶ μᾶς εἶπεν ὀλίγα τινὰ διὰ τὴν πρᾳότητα, καὶ ἀκακίαν. Ἕνα καιρὸν ἦλθαν εἰς τοῦτον τὸν Ἅγιον γέροντα γεωργοὶ, καὶ ἀμπελουργοὶ ἀπὸ τὴν χώραν ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ κοντὰ, καὶ τὸν ἐπαρεκάλεσαν νὰ διώξῃ τὸν δράκοντα, ὁποῦ ἦτον σιμὰ εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἐφόνευε ζῶα καὶ ἀνθρώπους. Καὶ ὁ Ὅσιος ἀκούσας τὴν παρακάλεσίν τους, ὑπῆγε σιμὰ εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ βλέπωντας τὸ θηρίον (τὸ ὁποῖον ἦτον μέγα καὶ φοβερὸν,) τὸ ἐπρόσταξε μὲ ἡσυχον φωνὴν, λέγωντας· ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ παραγγέλλω σοι, πλέον νὰ μὴ βλάψῃς τινά. Καὶ παρευθὺς ὡσὰν νὰ ἐδιώχνετο ἀπὸ Ἄγγελον Κυρίου, ἔφυγε, καὶ ἔγινεν ἄφαντος· καὶ ἄλλην φορὰν ἔλεγαν πάλιν δι' αὐτὸν τὸν Ὅσιον Βῆ, νὰ ἐδίωξε καὶ μέγαν Κροκόδειλον.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Θεωνᾶ.

Εἴδαμεν καὶ ἄλλον Ἀσκητὴν σιμὰ εἰς τὴν χώραν, εἰς τόπον ἔρημον, ὀνόματι Θεωνᾶν. Ὁ ὁποῖος ἦτον κλεισμένος μέσα εἰς ἕνα κελλίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔκαμε τριάντα χρόνους ὁποῦ δὲν ἐσύντυχεν. Οὗτος ἔλαβε χάριν ἀπὸ Θεοῦ, καὶ ἔκαμνεν ἄπειρα θαύματα, καὶ εἶχε Προφητικὸν χάρισμα, καὶ ἔτρεχεν ὁ Κόσμος εἰς αὐτὸν μὲ μεγάλην εὐλάβειαν, καὶ ἔφερναν τοὺς ἀσθενεῖς μὲ διάφορα πάθη, καὶ αὐτὸς καθὼς εὔγανε τὸ χέρι του ἀπὸ τὴν θυρίδα, καὶ τὸ ἔβανεν ἀπάνω εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, παρευθὺς ἐλάμβαναν τὴν ὑγείαν τους. Εἶχε τοῦτος ὁ τρισμακάριστος τὸ πρόσωπον Ἀγγελικόν. Κατὰ τὸ ἦθος χαροποιὸς, καὶ ὅλος ἦτον γεμάτος ἀπὸ χάριν Θεοῦ. Μίαν νύκτα ἦλθον εἰς τοῦτον τὸν Ὅσιον κλέπται, θαρρήσαντες πῶς ἔχει ἀργύρια, καὶ ἔχοντες σκοπὸν νὰ τὸν φονεύσουν· αὐτὸς δὲ ὁ μακάριος ἐπροσηύχετο, καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐμβῆκαν εἰς τὴν θύραν οἱ κλέπται, ἔμειναν ἀκίνητοι ἕως τὸ πρωΐ, καὶ ἔστωντας νὰ ἤλθον τὴν

ήμέραν εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸν Ὅσιον, καὶ γνωρίσαντες τὸν σκοπὸν ὁποῦ εἶχαν οἱ κλέπται νὰ φονεύσουν τὸν Ἅγιον, ἔκαμεν ἀπόφασιν νὰ φονεύσουν αὐτοὺς, ἢ νὰ τοὺς καύσουν εἰς τὴν φωτίαν. Καὶ ὁ Ἅγιος εἶπεν εἰς τὸ πλῆθος, νὰ ἀφήσουν ἐλευθέρους τοὺς κλέπτας, εἰδὲ μὴ καὶ δὲν τοὺς ἀφήσουν, νὰ ἠξεύρουν πῶς ἔχουν νὰ ὑστερηθοῦν κάθε χάριν ἀπὸ λόγου του. Καὶ ἀκούσαντες ἐκεῖνοι τὸν λόγον τοῦ Ὁσίου, ἀφῆκαν τοὺς κλέπτας. Οἱ ὁποῖοι βλέποντες τὸ θαῦμα ὁποῦ ἔγινε, καὶ τὴν πραότητα τοῦ γέροντος, ἐμετανόησαν ἀπὸ καρδίας, καὶ ὑπῆγαν εἰς ἕνα Μοναστήριον, καὶ ἔγιναν δοκιμώτατοι Μοναχοί. Τοῦτος ὁ Μακάριος Θεωνᾶς ἠξευρε τὴν γλῶσσαν τῶν Λατίνων καὶ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν Αἰγυπτίων, καθὼς ἐβεβαιώθημεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον, καὶ ἀπὸ ἄλλους ὁποῦ ἠκούσαμεν. Ἔτρωγε πάντοτε ὄσπρια ὠμά· εὔγαινε τὴν νύκτα εἰς τόπους ἐρήμους, καὶ ἐσυναναστρέφετο μὲ ἄγρια θηρία, τὰ ὁποῖα τὰ ἐπότιζεν ἀπὸ τὸ νερὸν ὁποῦ ἔπινεν αὐτός. Διότι ἐφαίνοντο ἐκεῖ μετὰ τὸ νερὸν πατημασίαις διαφόρων θηρίων καὶ ζώων, ὅπου αὐτὸς συναναστρέφετο.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἠλία.

Εἴδαμεν καὶ ἄλλον γέροντα εἰς τὴν ἔρημον, ὁποῦ ὀνομάζεται τοῦ Ἀντωνίου, ἡ ὁποία εἶναι Μητρόπολις τῆς Θηβαΐδος, τὸ ὄνομά του Ἠλίας, καὶ ἦτον χρόνων ἑκατὸν δέκα. Διὰ τὸν ὁποῖον ἔλεγαν οἱ Πατέρες, ὅτι νὰ ἐκατοικοῦσε καὶ εἰς αὐτὸν χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁποῦ ἐκατοικοῦσεν εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν. Εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν καὶ μεγάλην ἔρημον ἔκαμεν ἑβδομήντα χρόνους, καὶ εὐγῆκεν ἡ φήμη του πανταχοῦ. Ἔλεγαν οἱ Πατέρες ἐκεῖνοι, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραστήσῃ τινὰς μὲ λόγον τὴν ταλαιπωρίαν, καὶ σκληρότητα ἐκείνης τῆς ἐρήμου, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ μακάριος Ἠλίας ἀσκήτευε, καὶ ποτὲ εἰς χώραν, ἢ εἰς χωρίον δὲν ἐπλησίασεν. Ἐκεῖνοι ὁποῦ ἤρχοντο εἰς τοῦ λόγου του δι' εὐλάβειαν, εἶχαν μεγάλον κόπον καὶ δυσκολίαν. Ὁ δρόμος ἦτον τόσον στενὸς, ὁποῦ μετὰ βίας ἐχώρει πατημασία ἀνθρώπου, καὶ ἀπὸ ἕνα μέρος καὶ ἄλλο ἦτον ἐγκρεμνοὶ πετρώδεις καὶ φοβεροί. Αὐτὸς δὲ ὁ Θαυμάσιος ἐκατοικοῦσεν ὑποκάτω εἰς μεγάλην πέτραν, μέσα εἰς ἕνα σπήλαιον. Τὸ ὁποῖον καὶ νὰ τὸ βλέπῃ τινὰς τὸν ἔπερνε φόβος. Ὑπέργηρος γενόμενος, ἔκαμνε πάντοτε θαύματα καὶ σημεῖα, καὶ ἀπὸ τὸ νὰ ἰατρεύῃ κάθε λογῆς ἀσθένειαν δὲν ἔπαυε κάθε ἡμέραν. Ὁπόταν ἦτον νέος, ἔτρωγε μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα. Καὶ ὅταν ἔγινεν ὑπέργηρος, ὅταν καὶ ἡμεῖς τὸν εἴδαμεν, ἔτρωγεν ἀπὸ βράδυ καὶ βράδυ τρεῖς οὐγγίαις ψωμὶ, καὶ τρεῖς ἐλαίας.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Κόπρι.

Ἦτον ἕνας γέροντας, ὁ ὁποῖος εἶχε Μοναστήριον εἰς τὴν ἔρημον, ὀνομαζόμενος Κόπρις, κοντὰ ἐννενήκοντα χρόνων εἰς τὴν ἡλικίαν, ἄνθρωπος ἁγιώτατος, καὶ θαυματουργός. Ὥστε ὁποῦ μὲ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔκαμνε σημεῖα καὶ τέρατα, ἰατρεύωντας κάθε λογῆς ἀσθένειαν, καὶ πάθη διάφορα, καὶ διώχνωντας δαιμόνια. Καὶ πολλὰ θαύματα ἀκόμι ἔκαμεν ἔμπροσθεν εἰς τὰ ἐδικά μας ὀμμάτια. Εὐθὺς λοιπὸν ὁποῦ τὸν πρωτοανταμώσαμεν, μᾶς ἐδέχθη φιλοφρόνως, καὶ μετὰ θερμῆς προσευχῆς. Ἔπειτα ἔπλυνε τὰ πόδιά μας, καὶ τότε ἄρχησε νὰ μᾶς ἐρωτᾷ, πῶς, καὶ εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκεται ὁ Κόσμος; Καὶ ἡμεῖς πάλιν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸν ἐπαρακαλούσαμεν νὰ μᾶς διηγηθῇ τῆς ἐδικῆς του πολιτείας καὶ ζωῆς ταῖς ἀρεταῖς, διὰ νὰ ὠφεληθοῦμεν ψυχικῶς. Καὶ μὲ ποῖον τρόπον τοῦ ἐχάρισεν ὁ Θεὸς αὐτὴν τὴν μεγάλην χάριν τῶν θαυμάτων. Καὶ ποίους τρόπους μεταχειριζόμενος ἀνέβη εἰς τόσον ὕψος ἀρετῶν. Καὶ αὐτὸς ὁ θαυμάσιος μὲ ἁπλότητα καρδίας, καὶ ταπείνωσιν ψυχῆς, ἄρχησε παρευθὺς νὰ μᾶς διηγῆται τὴν ζωήν του, καὶ ἄλλων πολλῶν Ἁγίων Πατέρων προτητέρων ἀπὸ αὐτὸν, ὁποῦ ἔλαμψαν μὲ τὴν ἄσκησιν, τοὺς ὁποίους καὶ αὐτὸς ὅσον ἠμπόρεσεν ἐμιμήθη. Καὶ μᾶς ἔλεγεν ὁ μακάριος, ὅτι ἐμπρὸς εἰς τὴν πολιτείαν ἐκείνων τῶν μακαρίων Πατέρων, ὁποῦ ἀσκήτευσαν ἐδῶ εἰς τὴν ἔρημον, ἡ ἐδική μου πολιτεία, τέκνα μου, δὲν εἶναι τίποτες.

Ἐκεῖ δὲ ὁποῦ μᾶς ἐδιηγεῖτο ὁ Ἀββᾶς Κόπρις τῶν Ὁσίων Πατέρων τὰ κατορθώματα, ἕνας ἀπὸ τὴν συνοδίαν μας, μὲ τὸ νὰ ἐφάνησαν ἀδύνατα καὶ ἄπιστα τὰ λεγόμενα, ἄρχησε καὶ ἐνύσταζε· καὶ βλέπει παρευθὺς (ὡσὰν εἰς ὅραμα) ἕνα Βιβλίον μὲ ὁλόχρυσα γράμματα, καὶ τὸ ἐβάστα ὁ Ἀββᾶς εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ ἐστέκετο ἐκεῖ ἕνας ἀσπρογένης, καὶ τοῦ ἔλεγε μὲ φοβερισμόν· Δὲν ἀκούεις μὲ προσοχὴν τὸ Βιβλίον ὁποῦ ἀναγινώσκεται, ἀλλὰ ἀκόμι ἀμελεῖς καὶ νυστάζεις; Καὶ αὐτὸς ὡς ἤκουσεν ἐτρόμαξε, καὶ μὲ ταραχὴν καρδίας μᾶς ἐδιηγήθη τὸ ὅραμα μὲ γλῶσσαν Ῥωμαϊκήν. Καὶ λέγωντας αὐτὸς ἀκόμι ἐκεῖνα ὁποῦ εἶδεν εἰς τοῦ λόγου μας, βλέπομεν καὶ ἦλθεν ἕνας χωρικὸς, καὶ ἐβάστα εἰς τὸ χέρι του ἕνα καυκίον γεμάτον μὲ ἄμμον, καὶ ἐστέκετο καὶ ἐκαρτέρει ὅσον νὰ τελειώσῃ ὁ σύντροφός μας τὸν λόγον. Ἡμεῖς κατόπι ἠρωτήσαμεν τὸν Ἀββᾶν διὰ τὸν χωρικὸν ἐκεῖνον, καὶ τί δηλοῖ τὸ καυκίον ὁποῦ βαστᾷ μὲ τὴν ἄμμον; Καὶ ὁ γέρων ἀπεκρίθη πρὸς ἡμᾶς· Ὦ τέκνα μου ἀγαπητά, δὲν εἶναι πρέπον τινὰς νὰ λέγῃ, καὶ νὰ φανερώνῃ εἰς ἄλλους, ἀνίσως καὶ ἔδειξεν ὁ Θεὸς κανένα χάρισμα εἰς τοῦ λόγου του, μήπως καὶ πέσῃ εἰς κενοδοξίαν, καὶ χάσῃ καὶ τὸν μισθὸν, ἐὰν ἔκαμε

καὶ κανένα καλόν. Ὅμως ἐπειδὴ καὶ βλέπω πῶς ἔχετε μεγάλον ἔρωτα, καὶ προθυμίαν νὰ ἰδῆτε, καὶ νὰ ἀκούσετε εἰς δόξαν Θεοῦ τὰ μεγαλεῖά του, καὶ τὰ θαυμάσια διὰ ὠφέλειαν τῆς ψυχῆς σας, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκάμετε καὶ τόσους κόπους νὰ ἐλθῆτε ἀπὸ μακρινοὺς τόπους εἰς τὴν ἔρημον, θέλω σᾶς φανερώσει τέκνα μου ἐκεῖνα τὰ θαυμάσια, ὁποῦ οἰκονόμησεν ἡ Θεία Ἀγαθότης διὰ μέσου ἡμῶν τῶν ἀναξίων.

Εἰς ἐτοῦτα τὰ μέρη κοντὰ εἶναι γῆ ἄκαρπος, καὶ οἱ κάτοικοι εἶναι οἱ περισσότεροι γεωργοί, καὶ σπείρουν τὰ χωράφια, καὶ κατὰ βίας θερίζουν τὸ ἥμισυ ἀπὸ ὅσον σπείρουν, ἐπειδὴ γίνεται σκώληκας, καὶ τρώγει ὅλον τὸν καρπόν, καὶ ἀφίνει τὸ στάχυ μοναχόν. Εἰς ἐκεῖνα ὅμως τὰ μέρη εἶναι πολλοὶ χωρικοί, ὁποῦ τοὺς ἐβαπτίσαμεν ἡμεῖς, καὶ τοὺς ἐκάμαμεν Χριστιανούς. Οἱ ὁποῖοι ἐσυναθροίσθησαν πολλοί, καὶ ἦλθαν καὶ μᾶς ἐπαρακάλεσαν, διὰ νὰ κάμωμεν προσευχὴν, νὰ παύσῃ τὸ κακὸν ἀπὸ τὰ χωράφιά τους. Καὶ ἐγὼ τοὺς εἶπα, ὅτι ἀνίσως καὶ ἔχουν πίστιν, ἠμπορεῖ καὶ αὐτὴ ἡ ἄμμος τῆς ἐρήμου νὰ τοὺς δώκῃ καρπόν. Καὶ αὐτοὶ καθὼς ἤκουστον τοῦτον τὸν λόγον, ἐπῆρε κάθε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἄμμον ὁποῦ ἐπατούσαμεν, καὶ ἐγέμισαν τοὺς κόλπους τους, καὶ μᾶς ἐπαρακάλεσαν νὰ τοὺς εὐχηθοῦμεν, καὶ νὰ εὐλογήσω τὴν ἄμμον, ὁποῦ εἶχαν εἰς τοὺς κόλπους τους. Βλέποντας λοιπὸν ἐγὼ τὴν εὐλάβειάν τους τοὺς εὐχήθηκα, καὶ εἶπα εἰς αὐτοὺς, ὅτι νὰ γένῃ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καθὼς ἐπίστευσαν. Μὲ τοιαύτην πίστιν ὑπῆγαν οἱ χωρικοί, καὶ ἔσπειραν εἰς τὰ χωράφιά τους ἐκείνην τὴν ἄμμον ἀνακατωμένην μὲ τὸ σιτάρι, καὶ ἔξαφνα ἐγίνῃ ἐκεῖ τόσος καρπὸς, ὁποῦ ἐπερίσσευσε τοὺς καρποὺς ὅλης τῆς Αἰγύπτου. Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἐσυνήθισαν, καὶ ἔρχονται κάθε χρόνον καὶ πέρνουν εὐλογίαν μὲ τὴν ἄμμον τῆς ἐρήμου, καθὼς εἴδετε.

Ἄλλοτε τέκνα μου ἐθαυματούργησεν ὁ Κύριος ἔμπροσθεν εἰς πλῆθος πολύ. Ἔστωντας μίαν φορὰν νὰ ἐκατέβηκα εἰς τὴν χώραν, εὑρῆκα ἕνα μάγον, ὁποῦ ἐπλανοῦσε πολλοὺς μὲ ταῖς μαγείαις του. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠμπόρεσα μὲ λόγους νὰ τὸν καταπείσω νὰ ἀφήσῃ τὴν πλάνην του, εἶπα εἰς τὸ πλῆθος ὁποῦ ἐστέκετο ἐκεῖ, νὰ ἀνάψουν μεγάλην φωτίαν, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἀνάψουν, εἶπα πάλιν, ὅτι νὰ ἐμβοῦμεν καὶ οἱ δύο μας μέσα εἰς τὴν φωτίαν, καὶ ὅποιος μείνῃ ἀβλαβὴς, ἐκεῖνος πιστεύει ὀρθά. Τότε τὸ πλῆθος ἤρπασαν αὐτὸν, διὰ νὰ ἐμβῶμεν καὶ οἱ δύο ὁμοῦ. Ὅμως ἐκεῖνος ἐφώναξεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐμβοῦμεν εἰς τὴν φωτίαν ἕνας ἕνας ξέχωρα, καὶ πρῶτος νὰ ἐμβῇ ἐκεῖνος, ὁποῦ εἶπε καὶ τὴν ἄναψαν. Τότε ἐγὼ εὐθὺς ἔκαμα τὴν σφραγίδα τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ ἐπάνω μου, καὶ ἐστάθηκα εἰς τὸ μέσον τῆς φωτίας, καὶ εὐθὺς ἡ φωτία ἐσκορπίζετο εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος, καὶ δὲν μοῦ ἤγγιζε τελείως μισὴν ὥραν καὶ πα-

ράνω, ὁποῦ ἐστάθηκα ἀναμέσα εἰς τὸ πῦρ. Τότε καθὼς εἶδεν ὁ λαὸς τὸ θαυμάσιον, ἐφώναξαν τὸ, Μέγας εἶ Κύριε, καὶ εὐθὺς ἄρπαξαν ἐκεῖνον τὸν μάγον νὰ τὸν ῥίψουν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐκεῖνος ἔτρεμε, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἔμπῃ εἰς τὴν φλόγα, ὁ δὲ λαὸς τὸν ἄμπωσεν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἔγινε πυρίκαυστος, καὶ καὶ ἐμένα μὲ μεγάλην φήμην ἔφεραν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐδώκαμεν δόξαν τῷ Θεῷ.

Καὶ ἄλλην φορὰν περνῶντας ἐγὼ ἀπὸ ἕνα βωμὸν, εἶδα μερικοὺς Ἕλληνας, καὶ ἔκαμναν θυσίας εἰς τοὺς θεούς τους, καὶ ἐγὼ λέγωντάς τους, ὅτι ἐπειδὴ καὶ κάμνουν θυσίας εἰς τὰ ἀναίσθητα εἴδωλα, αὐτοὶ γίνονται ἀναισθητότεροι ἀπὸ ἐκεῖνα. Εὐθὺς εὐδόκησεν ὁ Θεὸς, καὶ καθὼς ἤκουσαν τὸν λόγον μου οἱ Ἕλληνες, ἐν τῷ ἅμα ἀφῆκαν τὴν πλάνην τους, καὶ μὲ ἠκολούθησαν. Εἶχα κῆπον φυτευμένον κοντὰ εἰς ἕνα μέρος τῆς χώρας, διὰ νὰ εἶναι πρὸς μικρὰν παρηγορίαν τῶν ἐρχομένων εἰς τοῦ λόγου μας ἀδελφῶν. Εἰς αὐτὸν τὸν κῆπον μίαν φορὰν ἦλθεν ἕνας Ἕλληνας καὶ ἔκλεψε τὰ λάχανα, καὶ ἐμίσευσεν, ὅμως ἀνάψας φωτίαν, καὶ θέλωντας νὰ τὰ μαγειρεύσῃ, ἐπαιδεύετο τρεῖς ὥρας, καὶ κᾶν τὸ νερὸν δὲν ἐζεσταίνετο, καὶ τὰ λάχανα ἦτον τρυφερά, καθὼς τὰ ἔκοψεν ἀπὸ τὸν κῆπον. Τότε ἐγνώρισεν ὁ Ἕλληνας, ὅτι εἶναι θαυματουργία, καὶ πέρνωντας τὰ λάχανα τὰ ἤφερεν εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐζήτει συγχώρησιν, καὶ μᾶς παρακάλεσε καὶ τὸν ἐβαπτίσαμεν τέλειον Χριστιανόν. Ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶχαν ἔλθῃ δέκα ξένοι ἀδελφοὶ, τοὺς ὁποίους ἐφιλεύσαμεν μὲ τὰ ἴδια λάχανα, ὁποῦ ἤφερεν ὁ πρώην Ἕλληνας. Ὅθεν ἐδοξάσαμεν τὸν Θεὸν, τὸν οἰκονομοῦντα πάντα πρὸς τὸ συμφέρον τὸ ἐδικόν μας.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Σούρου, καὶ Ἡσαΐου, καὶ Παύλου.

Ὁ Ἀββᾶς Σοῦρος, καὶ Ἡσαΐας, καὶ Παῦλος, ἔτυχε νὰ ἀνταμωθοῦν καὶ οἱ τρεῖς σιμὰ εἰς ἕνα ποταμόν. Οἱ ὁποῖοι ἦτον ὁσιωτατοι καὶ Ἅγιοι σημειοφόροι, καὶ ἤρχοντο καὶ οἱ τρεῖς διὰ νὰ ἐπισκέψουν τὸν Ἀββᾶν Ἀνοὺβ, ὁποῦ ἦτον ἕως τρεῖς ὥρας τὸ διάστημα ἕως εἰς τὸ κελλίον του. Τότε εἶπαν ἀναμεταξύ τους, καθ' ἕνας (εἰς δόξαν Θεοῦ) νὰ φανερώσῃ τὴν ζωὴν, καὶ πολιτείαν ὁποῦ ἐπέρασεν εἰς τὴν ἡσυχίαν. Καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἐτιμήθῃ ἀπὸ τὸν Θεόν; Τότε εἶπεν ὁ Ἀββᾶς Σοῦρος· ζητῶ, ἀδελφοὶ, ἀπὸ τὸν Θεὸν, νὰ μᾶς παραστήσῃ εἰς τὸ κελλίον τοῦ Ἀββᾶ Ἀνοὺβ χωρὶς κανένα κόπον, μὲ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ μὲ τὸν λόγον τοῦτον εὐθὺς εὑρέθῃ πλεύσιμον εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἄνεμος ἐπιτήδειος, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν τοὺς εὔγαλεν εἰς τὸν ζητούμενον τόπον. Καὶ ὁ Ἀββᾶς Ἡσαΐας εἶπεν· Ὦ ἀδελφοὶ, καὶ τί θαυμαστὸν, ἀνίσως ὁ Ἀββᾶς Ἀνοὺβ ἤθελε μᾶς ἀπαντήσῃ, καὶ νὰ φανερώσῃ τοῦ καθ'

ένός μας τὸ ἐπάγγελμα; Καὶ ὁ Ἀββᾶς Παῦλος εἶπεν· Καὶ τί θαυμαστὸν, ἀνίσως καὶ Θεὸς εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ πάρῃ τὸν Ἀββᾶν Ἀνοὺβ εἰς τὴν ἄλλην ζωήν; Καὶ καθὼς ἤλθον ὀλίγον ἐμπρὸς, βλέπουν τὸν Ἀββᾶν Ἀνοὺβ, ὁποῦ ἤλθεν εἰς ἀπάντησίν τους, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸν συνηθισμένον ἀσπασμόν. Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἀββᾶς Παῦλος, εἰπέ μας Πάτερ τὰ κατορθώματά σου, ἐπειδὴ καὶ μεθαύριον τελειώνει ἡ ζωή σου, καὶ πηγαίνεις πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ὁ Ἀββᾶς· Δοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Κύριος, ὁποῦ ἐφανέρωσε καὶ εἰς ἐμὲ τὸν δοῦλόν του τὰ ἴδια, ὁμοίως ἐφανέρωσέ μοι καὶ τὴν πολιτείαν σας καὶ τὸν ἐρχομόν σας. Καὶ λέγωντας τοῦ καθ' ἑνός μας τὴν πολιτείαν καὶ κατορθώματα, ἄρχησε νὰ ἐξηγῇ καὶ τὰ ἰδικά του. Ἀφ' οὗ (λέγει) ἀδελφοί μου, ἄρχησα νὰ ὀνομάζω τὸ ὄνομα τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ψεῦδος δὲν εὐγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα μου. Καὶ ἀφ' οὗ ἤλθα ἐδῶ, γήϊνον τροφὴν δὲν ἔφαγα, ἀλλὰ ἔρχεται ἡμέραν Ἄγγελος Κυρίου, καὶ φέρει τροφὴν οὐράνιον. Ἄλλο τίποτες δὲν ἐπεθύμησα ποτὲ εἰς τὸν Κόσμον πάρεξ μόνον τὸν Θεόν. Ὅσα ἔγιναν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, μοῦ τὰ ἐφανέρωσεν ὁ Κύριος. Ὕπνος καὶ ἄνεσις ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τοῦ λόγου μου ἦτον νὰ ζητῶ, καὶ νὰ ὀρέγωμαι τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ πνευματικὴ ὄρεξις δὲν ἔλειψε ποτὲ ἀπὸ τὴν καρδίαν μου. Ὅσα ζητήματα ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὅλα τὰ ἀπήλαυσα. Ἤλθα πολλαῖς φοραῖς εἰς ἔκστασιν, καὶ εἶδα πολλὰς μυριάδας, ὁποῦ ἐπαράστεκαν ἐνώπιον τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ. Χορούς τῶν Μαρτύρων, τάγματα τῶν Δικαίων, τάξεις τῶν Ὁσίων καὶ Ἀσκητῶν, ὅλοι μὲ μίαν συμφωνίαν ὑμνοῦντες τὸν Θεὸν, μὲ ἄῤῥητον χαρὰν καὶ εὐφροσύνην. Εἶδα τὸν σατανᾶν, ὁποῦ παρεδίδετο εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον μὲ ὅλους τοὺς ὑπηρέτας του. Καὶ εἶδα καὶ πόσην εὐφροσύνην, καὶ ἀγαλλίασιν μέλλουν νὰ ἔχουν εἰς τὰ κάλλη τοῦ Παραδείσου ἐκεῖνοι, ὁποῦ κάμνουν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου. Αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ διηγούμενος, μετὰ τρεῖς παρέδωκε τὴν ψυχήν του εἰς χεῖρας Θεοῦ. Καὶ ἠκούσαμεν ἡμεῖς τοὺς ὕμνους τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, ὁποῦ παρέλαβον τὴν ἱεράν του ψυχήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἕλληνος.

Ἄλλος τις ὀνομαζόμενος Ἕλλην, ἀπὸ παιδιόθεν ἔγινε δοκιμώτατος ἀγωνιστὴς εἰς τὴν ἄσκησιν. Ὁ ὁποῖος ἔλαβε χάριν ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ πολλαῖς φοραῖς ἔβανε φωτίαν εἰς τὸν κόλπον του, καὶ ἔλεγεν εἰς τοὺς γείτονάς του τοὺς ἀσκητὰς, ὅτι ἀνίσως ἐν ἀληθείᾳ ἀσκητεύετε ἀδελφοί, δείξατε τὰ σημεῖα τῆς ἀρετῆς, ἡ ὁποία δὲν φοβᾶται μήτε πῦρ, μήτε ἄλλο κανένα στοιχεῖον. Ἄλλην φορὰν πηγαίνωντας εἰς τὴν ἔρημον ὡρέχθηκε νὰ φάγῃ μέλι, καὶ παρευθὺς εὑρέ-

θη κηρόμελον εἰς μίαν μεγάλην πέτραν. Τότε ἐπολέμησε τὸ πάθος καὶ τὸν λογισμόν του, λέγωντας· Μίσευσαι ἀπὸ λόγου μου κακὴ καὶ βλαβερὰ ὄρεξις· Διότι εἶναι γραμμένη παραγγελία εἰς ἡμᾶς. Περιπατεῖτε Χριστιανοὶ, καὶ μάλιστα Μοναχοὶ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ πνεύματος, ἤγουν τῆς ψυχῆς, καὶ ὄχι κατὰ τὸ θέλημα τοῦ κορμιοῦ. Καὶ ἔτζι χωρὶς νὰ γευθῇ τελείως ἐμίσευσεν. Ἔχωντας λοιπὸν εἰς τὴν ἔρημον τρεῖς ἑβδομάδας, ὁποῦ δὲν ἔφαγε τελείως, εὑρῆκε πωρικὰ ὡραιότατα, ὅμως δὲν ἐδύνηθη ὁ λογισμός του, οὔτε ἡ πεῖνα, νὰ τὸν καταπείσῃ νὰ ἁπλώσῃ εἰς αὐτά. Ἀλλὰ ἔλεγεν ὁ μακάριος· Μᾶς ἑρμηνεύει ἡ Θεία Γραφὴ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῇ μὲ μοναχὴν τροφὴν σωματικὴν, ἀλλὰ τὸν θρέφει περισσότερον ἡ ἀγάπη, ὁποῦ ἔχει πρὸς τὸν Θεόν. Ἔπειτα, ἔστωντας καὶ νὰ ἐνήστευσε καὶ ἄλλην μίαν ἑβδομάδα, ἀπεκοιμήθη, καὶ βλέπει ἐν ὁράματι Ἄγγελον Κυρίου, καὶ τοῦ εἶπεν, ὅτι νὰ συκωθῇ, καὶ νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰ εὑρισκόμενα. Ἐσυκώθη λοιπὸν ὁ Ὅσιος, καὶ στοχαζόμενος εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος, βλέπει βρύσιν μὲ νερὸν ψυχρότατον καὶ καθαρὸν, καὶ τριγύρου εἰς τὴν βρύσιν βότανα τρυφερά. Λοιπὸν ἔφαγεν ἀπ' ἐκεῖνα χορταστικὰ, καὶ ἔπιεν ἀπὸ τὴν βρύσιν ὅσον ἤθελε, καὶ ἐβεβαίωνεν εἰς ἡμᾶς, ὅτι ποτέ του νὰ μὴν ἔφαγε νοστιμώτερα, καὶ νὰ μὴν ἔπιε γλυκύτερα. Εὑρίσκωντας δὲ ἐκεῖ μικρὸν σπήλαιον, ἐκατοίκησεν ὀλίγαις ἡμέραις, χωρὶς νὰ φροντίσῃ διὰ τροφὴν, καὶ ποτόν. Ὁπόταν ὅμως ἤθελε τὸν ἐνοχλήσῃ ἡ περισσὴ νηστεία, ἔκαμνε περὶ τούτου προσευχὴν, καὶ εὐθὺς ἤρχοντο ἀοράτως ἄρτοι ζεστοὶ, καὶ ἐλαίαις, καὶ παρικὰ διάφορα εἴδη. Μίαν φορὰν ἐπίσκεψε καὶ ἦλθεν εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἀφ' οὗ τοὺς ἐνουθέτησεν ἀρκετὰ διὰ τὴν καλογερικὴν, ἐβιάζετο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν βαθυτέραν ἔρημον, νὰ ἐπισκέψῃ καὶ ἐκεῖ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐσήκωνεν εἰς τοὺς ὤμους του μερικὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα διὰ τοὺς ἀδελφούς. Καὶ ἐπειδὴ ἐκουράσθη ἀπὸ τὸν δρόμον, καὶ τὸ βάρος, βλέπει μερικοὺς ἀγρίους γαϊδάρους· καὶ ἐβόσκοντο, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπε μετὰ πίστεως· Ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἔλθῃ ἕνας ἀπὸ ἐσᾶς, καὶ νὰ σηκώσῃ τὸ φορτίον μου. Καὶ μὲ τὸν λόγον εὐθὺς ἔτρεξε πρὸς τοῦ λόγου του ἕνας ἀπὸ τοὺς γαϊδάρους ἐκείνους, εἰς τὸν ὁποῖον ἔβαλε τὸ φορτίον, καὶ αὐτὸς ἐκάθισεν ἀπάνω του, καὶ μονήμερα ἔφθασεν εἰς τὸ σπήλαιον. Βάνωντας τοὺς ἄρτους καὶ τὰ πωρικὰ ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιον, ἠθέλησαν μερικὰ θηρία νὰ τὰ βλάψουν, καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἤγγιζαν ἐψοφοῦσαν. Εἶχαν οἱ ἀδελφοὶ καιρὸν, ὁποῦ δὲν ἤκουσαν τὴν θείαν Λειτουργίαν· ὅθεν ἐρώτησεν ὁ Ἀββᾶς τὴν αἰτίαν, καὶ τοῦ εἶπαν, ὅτι μὲ τὸ νὰ μὴν ἦλθεν ὁ Ἱερεὺς, ἔμειναν ἀλειτούργητοι· καὶ ὁ Ἅγιος εἶπεν, ὅτι ἐγὼ νὰ πηγαίνω νὰ τὸν φέρω. Καὶ οἱ ἀδελφοὶ εἶπαν εἰς αὐτὸν, ὅτι δὲν εἶναι βολετὸν νὰ ὑπάγῃ τινὰς ἐκεῖ, ἐπειδὴ ἀναμεταξὺ εἶναι ποταμὸς, ὁ

ὁποῖος ἐπλημμύρισε, καὶ δὲν ἠμποροῦ διὰ τὸ βάθος νὰ περάσῃ τινάς. Καὶ μάλιστα εἰς τὸν τόπον τοῦ περάματος εὑρίσκεται Κροκόδειλος μέγας καὶ φοβερὸς, ὁποῦ καὶ πολλοὺς ἀνθρώπους κατέφαγεν.

Ὁ δὲ Ἀββᾶς εὐθὺς χωρὶς διωρίαν ἐκίνησε κατὰ τὸ πέραμα, καὶ τὸ θηρίον εὐγῆκε πάραυτα, καὶ τὸν ἐπῆρεν εἰς τὴν ῥάχιν του, καὶ τὸν ἐπέρασεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος. Εὑρίσκωντας δὲ τὸν Ἱερέα εἰς τὸ χωρίον, τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ μὴ παραβλέψῃ τὴν ἀδελφότητα, ἀλλὰ νὰ ἔλθῃ μάλιστα νὰ κοινωνήσουν τὰ Ἄχραντα Μυστήρια. Βλέπωντας ὅμως ὁ Ἱερεὺς τὸν Ἀββᾶν μὲ τέτοια ἀχρεῖα καὶ οὐτιδανὰ ῥάσα ἐνδεδυμένον, τὸν ἐμακάρισε λέγωντας· Ὡραιότατον φόρεμα ἐστόλισες τὴν ψυχήν σου Πάτερ. Καὶ μὲ τοῦτο ἠκολούθησεν ὁ Ἱερεὺς τὸν Ἀββᾶν· καὶ ὅταν ἦλθαν νὰ ἀπεράσουν τὸν ποταμὸν, μὴν εὑρίσκωντας πέραμα ἕτοιμον νὰ τοὺς περάσῃ, ἐφώναξεν ὁ Ἀββᾶς, καὶ παρευθὺς ἦλθεν εἰς τὴν ἄκραν ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ ἀνθρωποφάγος Κροκόδειλος, καὶ ἔδωκε τὴν ῥάχιν του νὰ ἀνέβῃ ὁ Ὅσιος, ὁ ὁποῖος ἐπροσκαλοῦσε καὶ τὸν Ἱερέα νὰ ἀνέβουν μαζὶ εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ θηρίου, ὅμως ὁ Ἱερεὺς καθὼς εἶδε τὸ θηρίον μὲ μεγάλον φόβον καὶ τρόμον ἐγύρισεν εἰς τὰ ὀπίσω· εὐγῆκε λοιπὸν ὁ Ὅσιος καθήμενος εἰς τὸ θηρίον, καὶ εὐθὺς ὁποῦ εὐγῆκεν ἔξω ἔκαμεν εὐχὴν, καὶ ἔσκασε τὸ θηρίον, ἐπειδὴ ἔμελλε νὰ φονεύσῃ καὶ νὰ φθείρῃ πολλούς. Καθίσας ἐκεῖ μὲ τοὺς ἀδελφοὺς ἡμέρας τρεῖς, τοὺς ἐδίδασκε νὰ φυλάττουν τὰς ἐντολὰς τῆς μοναχικῆς ζωῆς· καὶ ὅσα κρύφια ἐγνώριζεν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου τῶν ἀδελφῶν, τὰ ἐδίδασκε μὲ τρόπον νὰ τὰ διορθώσουν. Καθ' ἕνας ἤκουεν ἀπὸ τὸ στόμα του τοὺς λογισμοὺς ὁποῦ εἶχε, καὶ ἐθαύμαζαν τὸ προορατικὸν τοῦ Ὁσίου, ὁποῦ ἔλεγεν ἐκεῖνα ὁποῦ εἶχε κρυφὰ καθ' ἕνας εἰς τὴν καρδίαν του.

Καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὴν διδαχὴν, τοὺς εἶπε νὰ ἑτοιμάσουν μαγείρευμα λαχάνων, ἐπειδὴ ἔχουν νὰ ἔλθουν σήμερον εἰς τοῦ λόγου μας περισσότεροι φίλοι. Καὶ ὅταν ἄρχησαν νὰ ἑτοιμάζουν, ἦλθαν καὶ οἱ ἀδελφοὶ, καὶ μετὰ τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸν, ἕνας ἀπὸ τοὺς ξένους ἐπαρακαλοῦσε τὸν Ἀββᾶν Ἕλληνα νὰ τὸν δεχθῇ νὰ μείνῃ μὲ τοῦ λόγου του. Ὁ δὲ Ἀββᾶς τοῦ ἔλεγεν, ὅτι δὲν θέλει ὑποφέρει τὴν σκληρότητα τοῦ τόπου, καὶ τὸ βάρος τοῦ κανόνος. Ὅμως ὁ ἀδελφὸς ἔταζε νὰ τὰ ὑποφέρῃ ὅλα μὲ εὐχαριστίαν τῆς γνώμης του. Λοιπὸν τὸν ἐδέχθη ὁ Ἀββᾶς, καὶ τὸν ἐδιώρισε νὰ καθίσῃ εἰς ἕνα ξεχωριστὸν σπήλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡσυχάζωντας, ἦλθαν τὴν νύκτα πλῆθος δαιμόνων, καὶ πρῶτον τὸν ἐτάραξαν μὲ τοὺς αἰσχροὺς λογισμοὺς τῆς πορνείας, ἔπειτα ἔδειχναν σχῆμα πῶς ἤθελαν νὰ τὸν πνίξουν. Αὐτὸς ὅμως ἔτρεξεν εἰς τὸν Ἀββᾶν, καὶ ἀκούωντας ὁ Ἀββᾶς τὰς πονηρίας τῶν δαιμόνων, τὸν ἐσφράγισε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ τὸν ἔστειλε νὰ καθίσῃ χωρὶς καμμίαν ἐνόχλησιν εἰς τὸ σπήλαιον, ὁποῦ εἶχε τὸν διορισμόν.

Ὁπόταν ἤθελε λείψῃ ἡ τροφὴ τοῦ Ὁσίου, ἤρχετο Ἄγγελος Κυρίου εἰς σχῆμα Μοναχοῦ, καὶ τοῦ ἔφερε τροφήν.

Ἄλλην φορὰν ἦλθον ἀπὸ μακρὰ μέρη δέκα ἀδελφοὶ νὰ εὕρουν τὸν Ἀββᾶν, καὶ ἐπεριπάτησαν εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην νηστικοί, καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τοὺς εὗρεν ὁ Ὅσιος, καὶ τοὺς ἐπῆρεν εἰς τὸ σπήλαιον νὰ ἀναπαυθοῦν ἀπὸ τὸν κόπον. Ἐκεῖνοι ὅμως ἐπεινοῦσαν, καὶ αὐτὸς δὲν εἶχε τίποτες ἀπὸ τροφὴν εἰς τὸ σπήλαιον. Τοῦτο μόνον εἶπεν εἰς τοὺς ἀδελφούς· Ὅτι δυνατὸς εἶναι ὁ Θεὸς νὰ ἑτοιμάσῃ τράπεζαν ἐν ἐρήμῳ. Καὶ παρευθὺς ἐφάνη ἕνα πλεύσιμον, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ἕνας νέος ὡραιότατος, καὶ ἔφερεν εἰς τὴν θύραν τοῦ Ὁσίου μίαν μεγάλην σπυρίδα ἄρτους λευκοὺς καὶ ἐλαίας, καὶ εὐθὺς ὁποῦ τὰ ἐπῆραν μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, ἔγινεν ἄφαντος ἐκεῖνος ὁ νέος. Αὐτὰ καὶ ἄλλα θαυμαστά, καὶ παράδοξα μᾶς ἐδιηγήθη ὁ Ἀββᾶς Κόπρις. Ἔπειτα μὲ μεγάλην φιλοφροσύνην μᾶς ἐπῆρεν εἰς τὸν κῆπόν του, καὶ μᾶς ἔδειξε φοίνικας, καὶ ἄλλα πωρικὰ ὁποῦ ἐφύτευσεν ἀτός του εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ μᾶς ἔλεγεν, ὅτι ἀπὸ τὴν πίστιν τῶν χωρικῶν ἐκείνων, ὁποῦ ἔσπειραν τὴν ἄμμον μὲ τὸν σῖτον καὶ ἐκαρποφόρησεν, ἐπαρακινήθη καὶ αὐτὸς, καὶ ἐφύτευσεν εἰς τὴν ἔρημον φυτὰ, καὶ ἐκάρπισαν ἐλέει Θεοῦ.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀπελλῆ.

Εἴδαμεν καὶ ἄλλον γέροντα εἰς τὰ μέρη τῆς ἀπάνω χώρας, καὶ τὸ ὄνομά του Ἀπελλῆς. Ὁ ὁποῖος πρότερον ἦτον χαλκεὺς, ἔγινε Μοναχὸς, καὶ ἀσκητὴς δοκιμώτατος. Ἦλθε μίαν φορὰν εἰς τοῦτον τὸν Ὅσιον ὁ σατανᾶς μὲ σχῆμα γυναικός, (ἐκείνην τὴν ὥραν ἔτυχεν ὁ Ἀββᾶς νὰ χαλκεύῃ ἕνα σιδερικὸν διὰ τὴν ἀδελφότητα,) καὶ βλέπωντας τὸν σατανᾶν καθὼς ἦτον τὸ σιδερικὸν ἀπὸ τὴν φωτίαν πυρωμένον, μὲ ἐκεῖνο ἔκαυσε τὸ πρόσωπον, καὶ τὰ κορμὶ ἐκείνης τῆς φαινομένης γυναικός. Ἡ ὁποία κατακαεῖσα ἐν πνεύματι, ἐφώναξε μὲ λυπηρὰν φωνὴν, ὥστε ὁποῦ ἤκουον οἱ ἀδελφοὶ ταῖς φωναῖς της. Καὶ ἀπὸ τότε ὁ γέρων ἐκράτει πάντοτε ἕνα σιδερικὸν εἰς τὸ χέρι πεπυρωμένον, καὶ δὲν ἐβλάπτετο. Τοῦτος λοιπὸν ὁ Ἅγιος Γέρων, ἀφ' οὗ μᾶς ἐδέχθη φιλοφρόνως, μᾶς ἐδιηγεῖτο διὰ μερικοὺς ὁσιωτάτους ἄνδρας, ὁποῦ ἐγνώρισεν αὐτὸς, καὶ ἀκόμι εὑρίσκοντο εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου.

Εἶναι (μᾶς ἔλεγεν) ἐδῶ εἰς τὴν ἔρημον ἀδελφὸς τὸ ὄνομά του Ἰωάννης, ὄχι πολλὰ γέροντας, ὅμως εἰς τὰς ἀρετὰς ὅλους τοὺς ξαπερνᾷ. Τὸν ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖ καθ' ἕνας νὰ τὸν ἀνταμώσῃ εὔκολα,

ἐπειδὴ ποτὲ δὲν στέκει εἰς ἕνα μέρος, ἀλλὰ περιπατεῖ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, μέσα εἰς τὴν ἔρημον. Ἕνα καιρὸν ἐστάθη εἰς μίαν μεγάλην πέτραν ἀποκάτω, καὶ ἔκαμε τρεῖς χρόνους πάντοτε προσευχόμενος. Εἰς τοὺς ὁποίους τρεῖς χρόνους, οὔτε ἐκάθισεν, οὔτε ἐπλαγίασε νὰ κοιμηθῇ, παρὰ μόνον στεκόμενος ἥρπαζεν ὀλίγον ὕπνον. Καὶ ἡ τροφή του ἦτον ἡ Ἁγία Κοινωνία μόνον ἀπὸ ἑβδομάδα εἰς ἑβδομάδα. Μίαν τῶν ἡμερῶν μετεσχηματίσθη ὁ σατανᾶς εἰς τὸ εἶδος τοῦ Ἱερέως, ὁποῦ ἔφερνε τὴν Ἁγίαν Κοινωνίαν εἰς τὸν Ὅσιον, τάχα διὰ νὰ τὸν μεταλάβῃ, καὶ γνωρίζωντας τὴν πονηρίαν τοῦ σατανᾶ ὁ μακάριος Ἰωάννης, εἶπε πρὸς αὐτόν· Ὦ δολερώτατε καὶ πάσης πονηρίας ἐργάτα, ἐχθρὲ καὶ ἐπίβουλε τοῦ καλοῦ, δὲν παύεις ἀπὸ τὸ νὰ πλανᾷς τοὺς Χριστιανούς, ἀλλὰ ἐτόλμησες καὶ εἰς αὐτὰ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια; Καὶ ὁ σατανᾶς εἶπε πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐνόμισα νὰ πλανέσω καὶ ἐσένα, καθὼς ἐπλάνεσα ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς σου, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ νὰ ἐδέχθη τοὺς λογισμούς ὁποῦ τοῦ ἔβαλα, ἔχασε τὰ λογικά του, καὶ μὲ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἄλλων Ἀσκητῶν πάλιν τὸν ἔχασα ἀπὸ λόγου μου, καὶ ἦλθεν εἰς τὰς φρένας του. Καὶ λέγωντας ταῦτα ὁ δαίμων, ἔγινεν ἄφαντος.

Εἶχαν πληγωθῇ τὰ πόδια τοῦ Ὁσίου ἀπὸ τὸ πολὺ στάσιμον, καὶ τὸ περισσότερον ἐσάπησαν, καὶ ἔτρεχεν ὕλη ἀκατάπαυστος. Ἦλθε δὲ Ἄγγελος Κυρίου καὶ λέγει του· Εἰς τὴν νηστείαν, Ἰωάννη, βρῶσις καὶ πόσις εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ ὁποῖος σοῦ δίδει καὶ τὴν ὑγείαν τῶν ποδῶν σου. Καὶ παρευθὺς ἔγινεν ὁ Ὅσιος ὑγιὴς, καὶ ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ τὸν εὔγαλεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ ἐτριγύριζε μὲ τὰ θηρία τρώγωντας χόρτα μόνον. Καὶ κάθε Κυριακὴν εὑρίσκετο εἰς τόπον διωρισμένον, καὶ ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸν Ἱερέα τὴν Θείαν Κοινωνίαν. Ἐζήτησε δὲ ἀπὸ τὸν ἱερέα καὶ τοῦ ἤφερεν ὀλίγα Βαΐα, καὶ ἔκαμνεν ἐργόχειρον, νὰ τρώγῃ τὰς βοτάνας μὲ τὸν κόπον του. Καὶ τὸ ἐργόχειρόν του ἦτον, νὰ κάμνῃ καὶ νὰ πλέκῃ ζώματα εἰς τὰ ζῶα ὁποῦ ἐδούλευαν. Μίαν φορὰν ἠθέλησεν ἕνας χωλὸς ἄνθρωπος νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Ὅσιον Ἰωάννην διὰ νὰ ἰατρευθῇ, καὶ καθὼς ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὸν ὄνον, (τοῦ ὁποίου τὸ σαμάρι ἦτον ζωσμένον ἀπὸ τὰ ζωνάρια, ὁποῦ ἔπλεκεν ὁ Ὅσιος) καὶ ἤγγισαν τὰ πόδια του εἰς τὴν ζώνην, παρευθὺς ὑγίανεν ὁ χωλός. Ἄλλαις φοραῖς εἰς μακρυνοὺς τόπους, ὁποῦ δὲν ἦτον βολετὸν βολετὸν νὰ ἔλθουν εἰς τοῦ λόγου του οἱ ἀσθενεῖς, ἔστειλε τὴν εὐχήν του μὲ σημεῖον ἄρτου εὐλογίας, καὶ ἰατρεύοντο.

Ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτὸν τὸν ἁγιώτατον Ἰωάννην παρὰ Θεοῦ μίαν φορὰν, καὶ τοῦ ἐφανέρωσε διὰ τὰ Μοναστήρια, ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν ἐπίσκεψίν του, ὅτι πῶς μερικοὶ ἀδελφοὶ δὲν ἐπολιτεύοντο καθὼς πρέπει εἰς τοὺς μοναχούς. Ὅθεν ἔγραψε γράμματα καὶ τὰ ἔστειλε μὲ τὸν Ἱερέα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔγραφε φανερὰ, ὅτι ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖ-

νὰ πολιτεύονται καλὰ καὶ ἐνάρετα, καὶ ὁ δεῖνα καὶ δεῖνα πολιτεύονται κακὰ καὶ διεστραμμένα. Καὶ ἔτζι ἀκούοντες ἐθαύμαζον, καὶ καθ' ἕνας ἐδιώρθωνε τὴν κακήν του πολιτείαν. Ἔγραφεν ἀκόμι καὶ εἰς τοὺς Ἡγουμένους τῶν Μοναστηρίων, καὶ εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἔβαναν ἐπιμέλειαν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν, τοὺς ἐπαινοῦσε καὶ τοὺς προέλεγε τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἀγαθά, ὁποῦ εἶχαν νὰ ἀπολαύσουν παρὰ Θεοῦ. Καὶ πάλιν δὶ ἐκείνους ὁποῦ ἀμελοῦσαν νὰ διδάσκουν, καὶ νὰ διορθώνουν τοὺς ἀτάκτους καὶ ἀμελεῖς, ποίαν κόλασιν ἔχουν νὰ λάβουν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Καὶ ἄλλους πάλιν τοὺς ἐνουθετοῦσε νὰ ἀναβαίνουν εἰς τὸν ὑψηλότερον βαθμὸν τῆς ἀρετῆς, καὶ νὰ πέρνουν παράδειγμα ἀπὸ τὰ αἰσθητὰ νὰ κατορθώνουν τὰ νοητά. Διότι δὲν πρέπει εἰς κάθε καιρὸν τῆς ζωῆς μας νὰ εὑρισκώμεθα εἰς παιδιακὴν ἡλικίαν καὶ κατάστασιν, ἀλλὰ μὲ τὴν αὔξησιν τῆς ζωῆς καὶ ἡλικίας, νὰ αὐξάνῃ καὶ ἡ γνῶσις καὶ ἡ σύνεσις. Ὁμοίως καὶ ἡ μοναδικὴ πολιτεία, ὅσον περνᾷ ὁ καιρὸς νὰ ἔρχεται εἰς προκοπήν, καὶ ὕψος ἀρετῆς. Μάλιστα ὁποῦ κοντεύει ὁ καιρὸς νὰ ἔλθῃ ὁ Θάνατος. Αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσότερα μᾶς ἐδιηγήθη ὁ Ἀββᾶς Ἀπελλῆς διὰ τὸν Θαυμάσιον Ἰωάννην, τὰ ὁποῖα εἶναι ὄντως Θαύματος ἄξια καὶ ὑπερβολικά, ὥστε ὁποῦ εἰς τοὺς ὀλιγοπίστους καὶ δειλοὺς φαίνονται ὡσὰν ἀδύνατα. Ὅμως ἡμεῖς τὰ ἐπληροφορηθήκαμεν, καὶ μὲ τὴν ἀκοὴν καὶ μὲ τὴν ὅρασιν ἀπὸ ἐναρέτους καὶ Ἁγίους ἄνδρας.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Παφνουτίου.

Εἴδαμεν καὶ τὸν τόπον, ὁποῦ ἐδέχθη τοὺς ἀγῶνας καὶ ἄσκησιν τοῦ μεγάλου Πατρὸς ἡμῶν Παφνουτίου. Ὁ ὁποῖος τόπος εἶναι εἰς τὴν περίχωρον τῆς Θηβαΐδος τῶν Ἡρακλεωτῶν καλούμενος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτελείωσε καὶ τὴν ζωὴν πρὸ ὀλίγου καιροῦ. Διὰ τοῦτον τὸν Θειότατον Παφνούτιον πολλοὶ πατέρες ἁγιώτατοι μᾶς ἐδιηγήθηκαν μεγάλα καὶ πολλὰ κατορθώματα. Τοῦτος ἀφ' οὗ ἔκαμεν ἱκανὸν καιρὸν εἰς τὴν ἄσκησιν, παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τοῦ φανερώσῃ μὲ ποῖον τὸν ἔχει ὅμοιον εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν, καὶ τοῦ ἐφάνη Ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν, ὅτι ὁ Θεὸς σὲ ἔχει εἰς τὴν στάσιν καὶ εἰς τὰ μέτρα ἐκείνου τοῦ Αὐλητοῦ, ὁποῦ παίζει παιγνίδια εἰς ταῖς χαραῖς, καὶ εἰς τὰ πανηγύρια. Καὶ ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ Ὅσιος, ἐσηκώθη μὲ μεγάλην σπουδὴν, καὶ ὑπῆγε καὶ τὸν ηὗρε, καὶ ἄρχησε καὶ τὸν ἐξέταζε μὲ λεπτοτάτην ἐξέτασιν νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν ἐργασίαν καὶ πολιτείαν του. Καὶ ἐκεῖνος τοῦ εἶπε τὴν ἀλήθειαν, πῶς εἶναι ἁμαρτωλὸς, καὶ μεθυστὴς, καὶ πόρνος. Καὶ ἔχει καὶ ὀλίγον καιρὸν ὁποῦ ἄφησε τὴν κλεψίαν, ἐπειδὴ καὶ ἦτον λῃστὴς, καὶ ἄρχησεν αὐτὴν τὴν τέχνην νὰ παίζῃ τὸν αὐλόν. Ὅμως ὁ Ὅ-

σιος τὸν ἐβίαζε πολλὰ ἀνίσως καὶ ἔκαμε κανένα καλὸν κἀμμίαν φορὰν, καὶ αὐτὸς ἔλεγεν· ὅτι ἄλλο κανένα καλὸν δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ ἔκαμα, παρὰ ὅταν εὑρίσκομουν λῃστὴς, ἐπιάσθη μία Παρθένος, καὶ ἔχοντες σκοπὸν οἱ κλέπται νὰ φθείρουν τὴν παρθενίαν της, ἐγὼ τὴν ἐγλύτωσα, καὶ ἐπεριπάτησα τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἔφερα ἕως τὴν χώραν της. Καὶ ἄλλην φορὰν ἥρπαξα μίαν ὡραίαν καὶ νέαν γυναῖκα εἰς τὴν ἔρημον, ἡ ὁποία εἶχε φύγῃ ἀπὸ τὴν χώραν διὰ χρέος τοῦ ἀνδρός της. Βλέπωντάς την δὲ ἐγὼ τὴν ἐρώτησα τὴν αἰτίαν, καὶ αὐτὴ μὲ ἀπεκρίθη λέγουσα· Μή με ἐρωτᾷς, αὐθέντη μου, μόνον ἔχε με σκλάβαν σου ὅπου καὶ ἂν εἶσαι. Ἐγὼ ἡ ταλαίπωρος ἔχω ἄνδρα, καὶ παιδία. Ὁ ἄνδρας μου ἔπεσεν εἰς χρέος αὐθεντικὸν διὰ τριακόσια φλωρία. Καὶ διὰ τοῦτο δύο χρόνους εἶναι τώρα ὁποῦ μὲ δαρμοὺς τὸν ἔχουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ τὰ παιδία μου ἐπούλησαν, καὶ ἐγὼ φεύγω ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· καὶ πολλαῖς φοραῖς μὲ ἥρπαν καὶ μὲ ἔδειραν τὴν ἀθλίαν, καὶ τώρα πάλιν εἶμαι φευγάτη, καὶ ἔχω τρεῖς ἡμέρας ὁποῦ δὲν ἐγεύθηκα τίποτες. Τότε ἐγὼ ἀκούωντας αὐτὰ ἀπὸ τὴν γυναῖκα, τὴν ἐλυπήθηκα, καὶ ἔτζι τὴν ἐπῆρα εἰς τὸ κατοικητήριόν μου, καὶ τῆς ἔδωκα τὰ τριακόσια φλωρία, καὶ τὴν ὑπῆγα μὲ φύλαξιν ἕως εἰς τὴν χώραν της, καὶ ἐγλύτωσε καὶ αὐτὴ καὶ ὁ ἄνδρας της, καὶ τὰ παιδία της. Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἱερὸς Παφνούτιος· Ἐγὼ, τέκνον μου, τοιαῦτα κατορθώματα δὲν ἔτυχε νὰ κάμω, ὅμως διὰ τὴν ἄσκησιν ἠξεύρεις πῶς εἶναι ἀκουσμένον τὸ ὄνομά μου εἰς καθε μέρος, καὶ μὲ ὅλον τοῦτο εἶχα παρακαλέσει τὸν Θεὸν νὰ μοῦ φανερώσῃ εἰς ποῖα μέτρα, καὶ εἰς τίνος στάσιν μὲ ἔχει. Καὶ ἦλθεν Ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἀπεκάλυψέ μοι ὅτι ἔχει με ὁ Κύριος εἰς τὰ μέτρα τὰ ἐδικά σου, καὶ διὰ τοῦτο ἐγὼ ὁ γέροντας ἦλθα εἰς τοῦ λόγου σου. Καὶ ἐπειδὴ, τέκνον μου, καὶ σὲ ἔχει ὁ Θεὸς εἰς τοιαῦτα μέτρα, μὴ καταγίνεσαι εἰς τοιαῦτα μάταια καὶ ἄτιμα παίγνια. Ἀκούσας ὁ αὐλητὴς ταῦτα ἀπὸ τὸν Ὅσιον, ἔῤῥιψε τοὺς αὐλοὺς παρευθὺς, καὶ τὴν λύραν, καὶ ἐμετάβαλε τὸν σκοπὸν εἰς ἁρμονίαν πνευματικήν. Ἠκολούθησε τὸν γέροντα εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ὁποίαν ἀγωνιζόμενος μὲ ἄσκησιν τελείαν εἰς τρεῖς χρόνους, ἠξιώθη ὁ τρισμακάριστος τῆς Οὐρανίου μακαριότητος.

Περὶ τοῦ Πρωτοκομήτου.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ πρώην Αὐλητὴς, ἐδόθη ὁ μέγας Παφνούτιος εἰς περισσοτέραν ἄσκησιν, καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τοῦ φανερώσῃ εἰς τίνος Ἁγίου μέτρα εὑρίσκεται. Καὶ τοῦ ἦλθεν ἀοράτως φωνὴ Θεϊκὴ, καὶ τοῦ ἐφανέρωσεν, ὅτι τὸν ἔχει εἰς τὰ μέτρα τοῦ Πρωτοκομήτου, ὁποῦ εὑρίσκεται εἰς τὴν χώραν ὁποῦ ἐπλησίαζεν ἐκεῖ. Εὐθὺς πάλιν ἐκίνησεν ὁ Ὅσιος Παφνούτιος, καὶ

τὸν ηὗρεν εἰς τὴν χώραν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ ὁσπήτιόν του, καὶ ἐκεῖνος τὸν ἐδέχθη μετ' εὐλαβείας, καὶ ἔφερε λεκάνην, καὶ ἔπλυνε τὰ πόδια τοῦ Ἁγίου, καὶ ἔστησε τράπεζαν, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ γευθῇ ἀπὸ τὰ εὑρισκόμενα. Ὅμως ὁ Ὅσιος τὸν ἐπαρακίνει νὰ τοῦ εἰπῇ τὰς πράξεις, καὶ πολιτείαν του, καὶ τοῦ ἔλεγε μάλιστα, ὅτι πῶς τοῦ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς νὰ εἶναι ἁγιώτερος ἀπὸ πολλοὺς μοναχοὺς ἐναρέτους. Ἐκεῖνος ὅμως ἄλλο δὲν ἔλεγε, παρὰ πῶς εἶναι ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος νὰ ὁμοιάσῃ μὲ μοναχούς. Ἀλλ' ὁ Ὅσιος τὸν ἐβίαζε τόσον, ὥστε ὁποῦ τὸν ἐκατέπεισε νὰ φανερώσῃ τὴν πολιτείαν του. Λοιπὸν ἄρχησε καὶ ἔλεγε ταῦτα.

Ἐπειδή, τίμιε Πάτερ, λέγεις μοι, ἀπεκαλύφθη παρὰ Θεοῦ εἰς τὴν ἁγιωσύνην σου δι' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν, ἄκουσον τὰ περὶ ἐμοῦ. Ἐγὼ ἔλαβα γυναῖκα κατὰ νόμους, μὲ τὴν ὁποίαν εἰς τρεῖς χρόνους ἐκάμαμεν τρεῖς υἱούς. Ἔπειτα μὲ συμφωνίαν δὲν ἐσμίξαμεν πλέον, καὶ ἔχομεν τώρα χρόνους τριάκοντα, ὁποῦ δὲν ἐγνωρίσαμεν ἀναμεταξύ μας σαρκικὸν λογισμόν. Ἔχω τὴν ὑπηρεσίαν μου ἀπὸ τὰ ἴδιά μου τέκνα. Ἕως τὴν σήμερον δὲν ἔπαυσα ἀπὸ τὸ νὰ φιλεύω τοὺς ξένους. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανένας ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους, πῶς ἐδέχθη ξένον προτήτερα ἀπὸ λόγου μου. Ἀπὸ τοῦτον τὸν τόπον δὲν εὐγῆκε πτωχὸς καὶ ξένος χωρὶς νὰ ἰδῇ εὐεργεσίαν ἀπὸ λόγου μου. Ἕτοιμος ἤμουν νὰ βοηθῶ πτωχὸν καὶ δυστυχισμένον. Εἰς τὰς κρίσεις δὲν ἔκαμα χάριν μήτε εἰς ἐδικόν μου, μήτε εἰς τὸν ἴδιόν μου τὸν υἱόν, ἀλλὰ ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν. Εἰς τὸ σπῆτί μου δὲν ἦλθε ποτὲ καρπὸς ξένος· μάχην καὶ μνησικακίαν ποτὲ μὲ κανένα δὲν ἔκαμα, διὰ τὰ τέκνα μου δὲν ἐκλαύθη ποτὲ ἄνθρωπος, οὔτε διὰ τὰ ζῶά μου ἔγινε κἀμμία ἀγωγή, πῶς ἔφαγαν ξένον καρπόν. Ὅσα χωράφια καὶ ἂν εἶχα, πρῶτον ἔδιδα ἄδειαν ὅποιος θέλει νὰ σπείρῃ, καὶ ὅσα ἔμενον ἄσπαρτα ἐκεῖνα ἔπερνα καὶ ἐγώ· δὲν ἄφηκα ποτὲ πτωχὸν νὰ στενοχωρηθῇ ἀπὸ ἄρχοντα, ἀλλὰ τὸν ἐπρόφθανα εἰς τὴν ἀνάγκην του. Ὅσον καιρὸν ἔζησα, δὲν ἐσκανδάλισα τινά, οὔτε ἐλύπησα. Μάλιστα εἰς ταῖς κρίσες ποτὲ φιλοπροσωπίαν δὲν ἔκαμα. Αὐτὰ μόνον ἠξεύρω ὁ ἁμαρτωλὸς εἰς τοῦ λόγου μου.

Τότε λοιπὸν ὁποῦ ἤκουσεν ὁ Ἅγιος Παφνούτιος τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀνθρώπου, ἐφίλησε τὴν κεφαλήν του, καὶ τοῦ εἶπεν· « Εὐλογήσαι σε » Κύριος ἐκ Σιὼν, καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἰερουσαλήμ. Καλώτατα τέκνον μου ὅλα αὐτὰ κατὰ Θεὸν τὰ ἐκατώρθωσες. Τώρα ἕνα καὶ μόνον σοῦ λείπεται, νὰ ἀποκτήσῃς τὴν τελειοτάτην γνῶσιν τοῦ Θεοῦ. Ἡ' ὁποία χρειάζεται κόπον, καὶ σήκωμα Σταυροῦ, ἄρνησιν τοῦ Κόσμου. Ὁ ὁποῖος ἀκούωντας ταῦτα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἁγίου, δὲν ἔβαλε καιρὸν εἰς τὸ μέσον ὁ μακάριος, οὔτε νὰ φροντίσῃ καὶ νὰ διαταξῇ διὰ παιδία, καὶ σπῆτι, καὶ πράγματα, μόνον εὐθὺς ἠκολούθησε τὸν μέγαν Παφνούτιον εἰς τὴν ἔρημον, ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος.

Ὅταν δὲ ἔφθασαν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ δὲν εὑρέθη κανένα πέραμα νὰ περάσουν, ἐπρόσταξεν ὁ Ὅσιος τὸν Πρωτοκομήτην νὰ τοῦ ἀκολουθῇ χωρὶς φόβον, καὶ ἔτζι ἐμβῆκαν χωρὶς φόβον εἰς ἐκεῖνο τὸ βάθος περιπατοῦντες (διὰ τὸ ὁποῖον βάθος, ποτὲ τινὰς δὲν τὸν ἐπέρασε χωρὶς πέραμα.) Εἰς αὐτοὺς ὅμως τὸ πλέον βαθύτερον μέρος τοὺς ἦλθεν ἕως εἰς τὴν ζώνην. Ἀφ' οὗ ἀπέρασαν, τὸν κατέστησεν εἰς ἕνα σπήλαιον χωριστὸν, καὶ μὲ ὀλίγον καιρὸν εἶδεν ὁ Θεῖος Παφνούτιος τὴν ψυχὴν τοῦ Πρωτοκομήτου, ὁποῦ τὴν ἀνέβαζαν οἱ Ἄγγελοι εἰς τὸν Οὐρανὸν, ψάλλοντες καὶ λέγοντες· « Μακάριος ὃν » ἐξελέξω καὶ προσελάβου Κύριε. Κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς » σου· Καὶ οἱ δίκαιοι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέ» γοντος· Εἰρήνη πολλὴ εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἀγαποῦν τὰς παραγγε» λίας σου Κύριε, καὶ δὲν εἶναι κανένας φόβος εἰς αὐτούς. Καὶ ἐ» γνώρισεν ὁ Θεῖος Παφνούτιος, ὅτι ἦτον ἡ ψυχὴ τοῦ εὐλογημένου » καὶ τρισμάκαρος Πρωτοκομήτου ».

Περὶ τοῦ Ἐμπόρου.

Καὶ πάλιν ὁ Ἀββᾶς Παφνούτιος ηὔξησε νηστείαν ἐπάνω εἰς νηστείαν, καὶ περισσοτέραν σκληραγωγίαν, παρακαλῶν τὸν Θεὸν νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ ἀκόμι μὲ ποῖον τὸν ἔχει ὅμοιον. Ὅθεν πάλιν τοῦ ἦλθε Θεϊκὴ φωνὴ λέγουσα· Ἐσὺ ὁμοιάζεις μὲ ἕνα πραγματευτὴν ὁποῦ ζητεῖ καλοὺς μαργαρίτας, ὅμως σήκω παρευθὺς καὶ εὔγα εἰς τὸν δρόμον, καὶ θέλει σὲ ἀπαντήσει ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, μὲ τὸν ὁποῖον σὲ ἔχω ὅμοιον εἰς τὴν ἀρετήν. Λοιπὸν κατὰ τὴν προσταγὴν ἐκίνησεν ὁ Ὅσιος, καὶ συναπαντᾷ ἄνθρωπον Ἀλεξανδρινὸν, εὐλαβῆ, καὶ ἐνάρετον, ὁ ὁποῖος ἐπραγματεύετο μὲ εἴκοσι χιλιάδας φλωρία, μὲ ἕνα μεγαλώτατον πλεύσιμον, καὶ ὅσα εἶχε τὰ ἀφιέρωσεν εἰς τοὺς πτωχούς. Τότε εἶχε μαζὶ τὰ κοπέλιά του, τὰ ὁποῖα ἐσήκωσαν δέκα σακκία ὅσπρια νὰ τὰ φέρουν εἰς τὸν Ὅσιον Παφνούτιον. Ὁ ὁποῖος ἠρώτησε τὸν πραγματευτὴν, τί εἶναι αὐτὰ τὰ σακκία; καὶ ἐκεῖνος τοῦ ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι οἱ καρποὶ τῆς πραγματείας μου Πάτερ, οἱ ὁποῖοι προσφέρονται εἰς δόξαν Θεοῦ διὰ κάποιαν παρηγορίαν τῶν Ἁγίων, ὁποῦ ἀγωνίζονται διὰ ἀγάπην του. Λέγει του ὁ Παφνούτιος· Καὶ διατὶ λοιπὸν δὲν ἔρχεσαι καὶ ἐσὺ εἰς τὴν τάξιν τὴν ἐδικήν μας, ἐπειδὴ τὴν εὐλαβεῖσαι τόσον; Καὶ ὁ πραγματευτὴς, ναὶ Πάτερ, εἶπεν, εἰς τοῦτο βιάζομαι νὰ φθάσω. Καὶ πάλιν τοῦ λέγει ὁ Παφνούτιος· Ἕως πότε λοιπὸν πραγματεύεσαι τὰ γῆϊνα, καὶ δὲν πραγματεύεσαι τὰ οὐράνια; Αὐτὰ ἔχεις νὰ τὰ ἀφήσῃς εἰς ἄλλους, καὶ ἐσὺ ἔχεις νὰ κάμῃς τὴν ἀπολογίαν εἰς τὸν δίκαιον Κριτήν. Τότε ὡς ἤκουσεν ὁ πραγματευτὴς αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ὁσίου, παρευθὺς χωρὶς ἄλλον συλλογισμὸν, ἐπαρήγγειλεν εἰς τὰ παιδία του νὰ

δώκουν εἰς τοὺς πτωχοὺς ὅλα τὰ ἐπίλοιπα, ὁποῦ τοῦ ἔμειναν κινητὰ καὶ ἀκίνητα, καὶ αὐτὸς ἠκολούθησε τὸν Ὅσιον εἰς τὸ ὄρος. Ὁ δὲ Ὅσιος ἔβαλε καὶ αὐτὸν εἰς τὸν ἴδιον τόπον, ὅπου ἔβαλε καὶ ἐκείνους τοὺς ἄλλους δύο προτητέρους, καὶ ἐτελειώθησαν, καὶ ἠγωνίζετο καὶ αὐτὸς ὁ τρισμακάριστος. Ὁ ὁποῖος μὲ ὀλίγον καιρὸν ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν οὐράνιον Βασιλείαν. Καὶ ἀφ' οὗ ἐντυφίασε καὶ αὐτὸν ὁ μέγας Παφνούτιος, ἔγινεν ὑπέργηρος. Καὶ (τρόπον τινὰ) ὡς ἄσαρκος ἀπὸ τὴν ὑπέρμετρον ἄσκησιν, καὶ κακοπάθειαν. Τότε Ἄγγελος Κυρίου ἦλθεν ἐξ Οὐρανοῦ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν Παφνούτιον· Ὦ μακάριε, ὁ Κύριος σὲ προσκαλεῖ εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. Εἰς τιμὴν λοιπὸν ἐδικήν σου ἦλθαν οἱ Προφῆται καὶ οἱ Δίκαιοι, νὰ σὲ συνοδεύσουν ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. Ἔζησε μόνον μίαν ἡμέραν, μετὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἀγγέλου, ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Παφνούτιος, εἰς τὴν ὁποίαν ἡμέραν ἦλθαν πλῆθος Ἁγίων Γερόντων καὶ Ἱερέων εἰς τὴν κοίμησίν του, κατὰ ἀποκάλυψιν Θεοῦ. Εἰς τοὺς ὁποίους προεῖπεν ὁ Ἅγιος, ὅτι μέλλει σήμερον νὰ μισεύσῃ ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωήν. Τότε παρέδωκε τὴν ὁλόφωτον ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, τὴν ὁποίαν εἶδαν φανερὰ οἱ Ἅγιοι γέροντες, ὁποῦ κατεστάθη εἰς τοὺς χορούς τῶν Δικαίων, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀπολλωνίου, καὶ Φιλήμονος, καὶ ἄλλων, ὁποῦ ἐμαρτύρησαν ὁμοῦ.

Τοῦτος ὁ Ἀββᾶς Απολλώνιος ἔλαμψεν εἰς τὴν μοναχικὴν ζωήν, κατὰ τὰ μέρη τῆς Θηβαΐδος, μέγας καὶ θαυματουργὸς γενόμενος καὶ μὲ τὰ ἔργα, καὶ μὲ τὸν λόγον τῆς διδασκαλίας του. Τοῦτος ἐξεπέρασεν εἰς τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ κατορθώματα πολλοὺς μεγάλους καὶ θαυμαστοὺς Πατέρας. Καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ἑλλήνων, μὲ τὴν παρακίνησίν του καὶ διδασκαλίαν, πολλοὺς κατέπεισε καὶ ἔγιναν Μάρτυρες διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τοὺς ἀπίστους καὶ τυράννους. Ἕως τὸ ὕστερον ἐπίασαν καὶ αὐτὸν τὸν Ἀπολλώνιον, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς σκοτεινὴν φυλακήν, καὶ ἤρχοντο ἐπιταυτοῦ ἀχρεῖοι καὶ οὐτιδανοὶ Ἕλληνες, καὶ ὑπήγαιναν εἰς τὴν φυλακήν, καὶ ὕβριζαν καὶ ἀτίμαζαν καὶ ἐβλασφήμουν τὸν Ἅγιον. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτον ἕνας μασκαρὰς ὁποῦ ἔπαιζε παιγνίδια, καὶ μῖμος γνωρισμένος εἰς ὅλην τὴν χώραν. Τοῦτος ἐπερυγέλα καὶ ὕβριζε τὸν Ὅσιον εἰς τὴν φυλακήν, καὶ τὸν ὠνόμαζε πλάνον καὶ πονηρότατον, καὶ μισητὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πῶς πρέπει νὰ ἀποθάνῃ μὲ κακὸν θάνατον, παρὰ νὰ ζῇ εἰς τὸν Κόσμον. Καὶ ὁ Ὅσιος Ἀπολλώνιος ἄλλο δὲν τοῦ εἶπε, παρὰ μόνον ταῦτα τὰ λόγια. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἐλεήσῃ ἄνθρωπε. Καὶ τὰ λόγια ὁποῦ ἀποτελ-

μᾶς καὶ λέγεις, νὰ μὴ σοῦ τὰ μετρήσῃ εἰς ἁμαρτίαν. Αὐτὰ τὰ ὀλίγα καὶ ἱλαρὰ λόγια τοῦ Ὁσίου, ἔγιναν, ἰσχυρὰ μὲ τὴν Θείαν χάριν, καὶ εὐθὺς ἐγύρισαν τὴν γνώμην τοῦ Φιλήμονος. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ περιγέλα, καὶ ὕβριζε τὸν Ὅσιον Ἀπολλώνιον, ἄρχησε νὰ λέγῃ πρὸς τὸν ἄρχοντα καὶ τύραννον, ἐμπρὸς εἰς τὸ πλῆθος. Ἄδικα καὶ παράνομα κάμνεις παράνομε δικαστά, ἔστωντας καὶ νὰ παιδεύῃς ἀνθρώπους ὁποῦ δὲν ἔπταισαν, καὶ μάλιστα εὐσεβεῖς καὶ Ἁγίους. Τὸ γένος αὐτὸ τῶν Χριστιανῶν, οὔτε λέγει, οὔτε πράττει κανένα ἄδικον. Καὶ μάλιστα ἐκείνους ὁποῦ ὑβρίζουν καὶ βλασφημοῦν, οἱ Χριστιανοὶ ὄχι μόνον δὲν τοὺς ἐχθρεύονται, ἀλλὰ μόνον ἀκόμι τοὺς εὐλογοῦν καὶ τοὺς εὔχονται.

Ταῦτα λέγωντας ὁ Φιλήμων, τὸ πρῶτον ἐθάρρευσεν ὁ τύραννος πῶς μετεωρίζεται, καὶ περιπαίζει καθὼς τὸν ἤξευραν· μὰ ὅταν ἐγνώρισεν ὅτι τὰ λέγει ἀλήθεια, ἔγινεν ἐξεστηκὼς, καὶ λέγει πρὸς τὸν Φιλήμονα· εἰπέ μοι Φιλῆμον, εὐγῆκες ἀπὸ τὸν νοῦν σου; ἔχασες τὰς φρένας σου ἔξαφνα; καὶ ὁ Φιλήμων· Ὄχι, κριτὰ τῆς ἀδικίας, δὲν ἔχασα ἐγὼ τὰς φρένας μου· μόνον τοῦτο λέγω σου βέβαια, πῶς εἶμαι Χριστιανός. Τότε ὁ Τύραννος καὶ ὅλον τὸ πεπλανημένον πλῆθος, τὸν ἐπαρεκάλεσαν νὰ γυρίσῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν γνώμην, καὶ νὰ εἶναι ὡς πρότερον ἐχθρὸς τῶν Χριστιανῶν. Ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ Θαυμάσιος, ἐπειδὴ ἔστεκε μὲ γνώμην εὐσεβῆ καὶ σταθερὰν, ἄρχησαν εἰς αὐτὸν παιδευτήρια φοβερὰ, καὶ βάσανα παντοδαπὰ, ὁμοίως καὶ τὸν Ἅγιον Ἀπολλώνιον ἁρπάσαντες, τὸν ἐβασάνιζαν, καὶ τὸν ὕβριζαν ὡς πλάνον καὶ ἀπατεῶνα. Καὶ ὁ Ἀπολλώνιος εἶπε πρὸς τὸν τύραννον καὶ τὸ πλῆθος· Ἄμποτε καὶ νὰ ἐγίνετο νὰ ἀκολουθήσετε τὴν πλάνην ὁποῦ ἐγὼ διδάσκω. Τότε ἐπρόσταξεν ὁ ἀσεβὴς ἐμπρὸς εἰς τὸν λαὸν νὰ ῥίψουν καὶ τοὺς δύο εἰς τὸ πῦρ διὰ νὰ καοῦν. Καὶ τούτου γεμομένου ἐτριγύρισεν ἡ φλόγα τὰ κορμία τῶν Ἁγίων. Καὶ κάμνωντας εὐχὴν ὁ Θεῖος Ἀπολλώνιος πρὸς τὸν Θεὸν, ἀκούωντας καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβῶν, εἶπε ταῦτα ἀπὸ μέσον φλογός. Μὴν ἀφήσῃς, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν. Καὶ μὲ τὸν λόγον τῆς προσευχῆς (ὦ ταχείας χάριτος τοῦ Κυρίου) ἦλθεν ἕνα σύγνεφον λαμπρότατον, καὶ ἐδρόσισε τὴν φλόγα, καὶ ἐσκέπασε τοὺς Ἁγίους, καὶ τὸ πῦρ τελείως ἔσβεσε.

Τοῦτο τὸ παράδοξον Θαῦμα βλέποντες οἱ Ἕλληνες, καὶ αὐτὸς ὁ τύραννος καὶ δικαστὴς, μὲ φόβον καὶ μὲ μίαν φωνὴν ἐβόησαν· Ἕνας καὶ μόνος εἶναι Θεὸς, ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν. Ἕνας δὲ ἀπὸ τὸ πλῆθος, παρακινηθεὶς ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὑπῆγεν εἰς τὸν Ἔπαρχον τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τοῦ εἶπεν ὅλα τὰ γενόμενα. Ὅθεν ὁ μιαρὸς Ἔπαρχος ἐδιάλεξε τοὺς πλέον σκληροὺς, καὶ παρανόμους ἑκατονταρχους καὶ στρατιώτας, νὰ ὑπάγουν νὰ ἁρπάσουν ἐκείνους

ὅλους ὁποῦ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, ὁμοῦ καὶ τὸν δικαστὴν, καὶ τὸν Φιλήμονα, μὲ τοὺς ὁποίους ἐσύρετο μαζὶ καὶ ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ὁμολογηταί. Ηηγαινάμενοι λοιπὸν εἰς τὸν δρόμον ὅλοι, καὶ στρατιῶται καὶ κατάδικοι, ὁ Θεῖος Ἀπολλώνιος ἔγινε πλήρης Θείας χάριτος, καὶ τοὺς ἐδίδασκε τὴν ἁγιωτάτην Πίστιν τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ὁποῖοι ἐπίστευσαν μὲ τὴν ψυχὴν καὶ καρδίαν. Καὶ ὄντες πρότερον θηρία ἀνήμερα ἐναντίον εἰς τοὺς Μάρτυρας, εὐθὺς ἔγιναν ἀρνία ἡμερώτατα, θέλοντες νὰ γίνουν θυσία μὲ τοὺς Μάρτυρας. Ὅταν δὲ ὑπῆγαν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ εἶδε καὶ ἐβεβαιώθη ὁ Ἔπαρχος, ὅτι δὲν εἶναι μὲ κανένα τρόπον νὰ μεταβληθοῦν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔδωκεν ἀπόφασιν καὶ τοὺς ἔπνιξαν ὅλους εἰς τὴν θάλασσαν. Τότε κρυφίως, εὐσεβεῖς καὶ ξένοι Χριστιανοὶ ἐπαραμόνευσαν εἰς τὴν ἀκρογιαλίαν διὰ τὰ Ἅγια Λείψανα, τὰ ὁποῖα (θεία χάριτι) ὅλα τὰ εὔγαλεν ἡ θάλασσα. Καὶ ἐκεῖ κατὰ τὴν Θηβαΐδα ἔκαμαν κοινὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν κατέθεσαν τὰ Τίμια Λείψανα, θαύματα καὶ χάριτας βρύοντα. Τοῦτο ἦτον μέγα ὄντως καὶ θαυμαστὸν τοῦ Ὁσιομάρτυρος Ἀπολλωνίου, ὁποῦ ὅσα καὶ ἂν ἐζήτησε παρὰ Κυρίου, εὐθὺς τὰ ἐλάμβανε. Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν χάριν ἔφερε τόσον πλῆθος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι ἐχρημάτισαν καὶ Ἅγιοι Μάρτυρες. Καὶ ἡμεῖς ὅταν ὑπήγαμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τους, ἐπαρακαλέσαμεν τοὺς Ἁγίους Μάρτυρας, οἵτινες ἀπεκαλύφθησαν εἰς τοῦ λόγου μας ὡς ζῶντες, καὶ ἠσπάσθημεν τὰ Ἱερὰ αὐτῶν καὶ πάνσεπτα λείψανα, εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς μιᾶς Θεότητος. Ἀμήν.

Περὶ τοῦ Διοσκόρου.

Εἴδαμεν καὶ ἄλλον ἄνδρα Ἱερὸν εἰς τὴν Θηβαΐδα καὶ Ἅγιον, ὀνόματι Διόσκορον. Ὁ ὁποῖος ἦτον προεστὼς ἐπάνω εἰς ἑκατὸν ἀδελφοὺς, διδάσκων αὐτοὺς κάθε ἡμέραν διὰ τὴν καλογερικὴν ζωὴν, πῶς πρέπει, χωριστὰ ἀπὸ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, νὰ εἶναι μάλιστα καθαρὰ ἀπὸ τοὺς μολυσμοὺς τῆς σαρκὸς, καὶ νὰ εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς καὶ αἰσχρούς. Παρήγγειλεν ἀκόμι, ὅποιος ἔλθῃ εἰς φαντασίαν καὶ ἐνθύμησιν γυναικὸς, ἢ ἐπιθυμίας διαλογισμοῦ, νὰ ἀπέχῃ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Κοινωνίαν. Ἔλεγεν ἀκόμι ὁ μακάριος, ὅτι ἀνίσως καὶ ἐκεῖνοι οἱ μολυσμοὶ, ὁποῦ συμβαίνουν εἰς τοὺς ὕπνους χωρὶς τὸ θέλημα, μολύνουσι (τρόπον τινὰ) τὴν ψυχὴν τοῦ Μοναχοῦ, πόσον μᾶλλον ἐκεῖνοι οἱ μολυσμοὶ ὁποῦ γίνονται ἀπὸ φαντασίας, ἤγουν ἀπὸ τὸ νὰ συλλογίζεται τινὰς ὡραῖα πρόσωπα γυναικῶν καὶ παίδων. Αὐτὴ ἡ φαντασία καὶ ὁ λογισμὸς εἶναι καὶ γίνεται μὲ τὴν προαίρεσιν, ὥστε ἀ-

μαρτάνει βαρύτατα ἐκεῖνος, ὁποῦ δὲν ἀποδιώχνει ἀπὸ λόγου του τὴν φαντασίαν, καὶ ἀνίσως καὶ δέχεται ἀκάθαρτον λογισμόν. Διὰ τοῦτο χρειάζεται ἐξ ἀνάγκης ἐκεῖνος, ὁποῦ θέλει νὰ φυλάττῃ τὴν καρδίαν του καθαρὰν τόσον ἀπὸ ἐνυπνιασμοὺς, ὁποῦ φέρουσι μολυσμὸν ἐκ φύσεως, καὶ μάλιστα ἀπὸ πονηροὺς συλλογισμοὺς, ὁποῦ κάμνουν μολυσμὸν καὶ ἀκαθαρσίαν ἐκ προαιρέσεως, νὰ ἀγωνίζεται ἰσχυρῶς μὲ κόπους πολλοὺς, μάλιστα νηστείαν καὶ ἀγρυπνίαν, νὰ καταδαμάζῃ τὸ κορμί. Καὶ τοῦτο ὁποῦ δαμάζεται τὸ κορμὶ, εἶναι ἡ ὑγεία τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Χριστιανοῦ. Καθὼς ἐξ ἐναντίας, ὁπόταν δυναμώνει καὶ χαίρεται τὸ κορμὶ, τότε ἀδυνατεῖ καὶ λυπᾶται ἡ ψυχή.

Περὶ τῆς Θεωρίας τῶν Πατέρων τῆς Νητρίας.

Ἐφθάσαμεν ἀκόμι καὶ εἰς τὴν Νητρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἴδαμεν μεγάλους καὶ θαυμασίους Ἁγίους Πατέρας πολλούς. Ἀπὸ αὐτοὺς ἄλλοι ἦτον ἐντόπιοι, καὶ ἄλλοι ξενικοὶ, ἔχοντες μίαν καὶ μόνην φροντίδα, ἕνα καὶ μοναχὸν ζῆλον, ποῖος νὰ ξαπεράσῃ τὸν ἄλλον εἰς ταῖς ἀρεταῖς. Ἔχοντες ἀκόμι μίαν φιλονεικίαν ἀναμεταξύτους, ποῖος νὰ δοθῇ εἰς περισσοτέραν ἄσκησιν, καὶ νὰ φανῇ ταπεινότερος. Καὶ ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι θεωρητικοὶ, ἤγουν ὅλως διόλου δίδονται εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ Θεοῦ, φαντάζονται μόνον τὰ οὐράνια, καὶ τὰ κάλλη τοῦ Παραδείσου. Καὶ ἄλλοι εἶναι πρακτικοὶ, ἤγουν καταγίνονται εἰς ὑπηρεσίαις τῶν ἄλλων ἀδελφῶν, κοπιάζουν, ἐργοχειροῦν, καὶ ταλαιπωροῦνται τῷ σώματι μὲ διάφοραις σκληραγωγίαις. Εὐθὺς δὲ ὁποῦ μᾶς εἶδαν ἀπὸ μακρὰν, ὁποῦ ἠρχόμεθα εἰς τὴν ἔρημον, ἦλθαν μὲ ἄμετρον χάριν καὶ ἡμερότητα, καὶ μᾶς προϋπήντησαν, καὶ ἄλλοι ἔφεραν νερὸν, καὶ ἄλλοι ἔκυπτον καὶ ἔπλυναν τὰ πόδιά μας, καὶ ἄλλοι μᾶς ἐπαρακαλοῦσαν νὰ μᾶς φιλεύσουν τὰ εὑρισκόμενα. Ἄλλοι μᾶς ἐδεξιώνοντο μὲ λόγον Θεοῦ, καὶ διδασκαλίαν πνευματικὴν, καὶ ὅλος ὁ σκοπὸς ἐκείνων τῶν μακαρίων Πατέρων ἦτον, καθ' ἕνας νὰ μᾶς ὠφελήσῃ καθὼς ἐδύνετο. Καὶ ποῖος ἀράγε ἠμπορεῖ νὰ διηγηθῇ λεπτομερῶς ἐκείνων τῶν Ὁσίων τὰς ἀρετάς; Ὁ' τόπος ὁποῦ ἀσκητεύουν, εἶναι ἔρημος. Τὰ κελλία τους εἶναι χωριστὰ καὶ μακρὰν ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὥστε ὁποῦ νὰ μὴν γνωρίζῃ ἕνας τὸν ἄλλον, ἀλλὰ μήτε νὰ ἀκούωνται, οὔτε νὰ φαίνωνται εὐκολα. Καθ' ἕνας κλείεται εἰς τὸ κελλίον του, καὶ ἡσυχάζει διαπαντὸς, παρὰ μοναχὰ Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ ὁποῦ ἀνταμώνονται εἰς ταῖς Ἐκκλησίαις. Ἔχουσι τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν, ὥστε ὁποῦ εἶναι ἕτοιμοι οἱ μακάριοι νὰ ἀποθάνουν μυριάκις διὰ τὴν ἀγάπην του. Τοσαύτην δὲ ἀγάπην ἔχουν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον, ὥστε ὁποῦ

διὰ νὰ ἔχῃ ὁ ἄλλος ἄνεσιν, εἶναι ἕτοιμος καθ' ἕνας νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὸ ἰδιόν του κελλίον, καὶ νὰ καθίσῃ ὁ ἄλλος ἀδελφός.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀμμωνίου.

Εἴδομεν ἐκεῖ τὸν Ἀββᾶν Ἀμμώνιον, ὁ ὁποῖος εἶχε κελλία ἐξαίρετα μὲ αὐλὴν καὶ πηγάδι, καὶ ἄλλα χρειώδη ἐπιτήδεια. Εἰς τοῦτον ἦλθεν ἕνας ἀδελφός, καὶ τοῦ ἐζήτησε κελλίον εἰς κατοίκησιν, καὶ ὁ Ἀββᾶς τοῦ ἔδειξε τὸ ἐδικόν του, καὶ τοῦ εἶπε νὰ καθίσῃ ἐκεῖ, ἕως ὁποῦ νὰ τοῦ εὕρῃ ἄλλο. Καὶ ὁ μὲν ἀδελφὸς ἐκάθισεν εἰς τὰ κελλία τοῦ Ὁσίου, αὐτὸς δὲ ὑπῆγε μακρὰν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ εὑρίσκωντας ἐκεῖ σπήλαιον, ἔζησεν ἐκεῖ κεκλεισμένος. Ἀκόμι εἶχε συνήθειαν, καὶ ὁπόταν ἤθελαν ἔλθῃ περισσοὶ διὰ νὰ μονάσουν ἐκεῖ, διὰ νὰ ἔχουν ἄνεσιν, ἐμάζωνεν, ὅλην τὴν σκήτην, καὶ ἄλλος ἔφερε πέτραις, ἄλλος χῶμα, ἄλλος νερὸν, καὶ εὐθὺς ἔκαμνε τὴν κατοίκησιν εἰς κάθε Ἀδελφόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγίνοντο τὰ κελλία, ἐμαζώνοντο ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ, καὶ ἐφίλευαν τοὺς ξένους, ὁποῦ ἦλθαν νὰ κατοικήσουν. Καὶ εὑρισκόμενοι ἐκεῖνοι ἀκόμι εἰς τὴν τράπεζαν, οἱ Πατέρες ὑπάγουν εἰς τὰ κελλία τους, καὶ καθ' ἕνας ἀπ' εἴτι τοῦ εὑρίσκεται, γεμίζει μίαν σπυρίδα ἄρτους, καὶ ἄλλα χρειαζόμενα, καὶ τὰ πηγαίνουν καὶ τὰ βάνουν κρυφίως εἰς τὰ κελλία τῶν νέων ἀδελφῶν, διὰ νὰ μὴ γνωρίζουν πόθεν γίνεται ἡ βοήθεια. Λοιπὸν ἐρχόμενοι οἱ ἀδελφοὶ τὸ ἑσπέρας εἰς τὰ κελλία τους, εὑρίσκουν ἕξαφνα τὰ χρειαζόμενα, καὶ μένουν θαυμάζοντες, καὶ εὐλαβούμενοι. Περισσοὶ ἀπὸ ἐκείνους δὲν ἔτρωγαν οὔτε ψωμὶ, οὔτε πωρικὰ, ἀλλὰ μόνον χόρτα καὶ πικραλίδες. Καὶ ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἐπλαγίαζαν ὅλην τὴν νύκτα, ἀλλὰ ἢ καθήμενοι, ἢ στεκόμενοι ἐπροσηύχοντο.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰσιδώρου.

Εἴδαμεν εἰς τὰ μέρη τῆς Θηβαΐδος Μοναστήριον μεγάλου Πατρὸς, ὀνόματι Ἰσιδώρου. Τὸ ὁποῖον Μοναστήριον εἶχε χιλίους μοναχοὺς εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἰσιδώρου. Εἶχε μέσα τὸ Μοναστήριον πηγάδι, κήπους, καὶ ὅλα τὰ χρειαζόμενα, καὶ δὲν ἦτον συγχωρημένον νὰ εὔγῃ τινὰς ἔξω ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, οὔτε πάλιν νὰ ἐμβῇ μέσα ἄλλος κανένας, πάρεξ μόνον ἐκεῖνοι ὁποῦ εἶχαν σκοπὸν νὰ μείνουν ἐκεῖ ἕως τέλους. Ἔξω μόνον εἰς τὴν πόρταν εἶχασι τόπον, καὶ ἐφίλευε τοὺς ξένους ὁ πορτάρης, καὶ ἐκεῖ ἔμενον, καὶ τὸ ταχὺ ἔπερναν διακονίαν καὶ ἐμίσευαν. Εἶχασι δύο γέροντας, οἱ ὁποῖοι ἔμβαιναν καὶ εὔγαιναν, καὶ ἐφρόντιζαν τὰ χρειαζόμενα εἰς τοὺς ἀδελφούς. Μᾶς ἐδιηγεῖτο ὁ γέροντας, ὁποῦ ἐφύλαγε τὴν θύραν τοῦ Μοναστηρίου, ὅτι τέτοιοι ἁγιώτατοι Πατέρες εἶναι εἰς τὸ

Μοναστήριον, ὥστε ὁποῦ ὅλοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅλοι εἶναι Θαυματουργοί. Καὶ δὲν εἶναι ἀπὸ αὐτοὺς κανένας ὁποῦ νὰ ἀρρωστήσῃ ποτὲ, παρὰ μόνον τότε ὁποῦ ἔχει νὰ τελειώσῃ τὴν ζωήν. Καὶ καθ' ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς γνωρίζει τὸν Θάνατόν του, καὶ ἔτζι τὸ φανερώνει τότε εἰς τοὺς ἄλλους ἀδελφούς. Καὶ ἐρχόμενοι ἐκεῖνοι μετὰ τὸν ἀσπασμὸν, πλαγιάζει, καὶ ἡ τελευτή του ἔρχεται ὡσὰν ἐλαφρότατος ὕπνος.

Περὶ τοῦ Ἱερωτάτου Γέροντος Ἀμμωνᾶ.

Εἶναι καὶ ἄλλη ἔρημος εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου, ἡ ὁποία εἶναι μὲν παραθαλασσία, ὅμως εἶναι σκληρὰ καὶ δυσκολωτάτη, εἰς τὴν ὁποίαν κατοικοῦσιν ἁγιώτατοι καὶ πνευματοφόροι Ἀναχωρηταί. Εἴδαμεν ἐκεῖ τὸν Θεῖον ἄνθρωπον καὶ ἁγιώτατον Ἀμμωνᾶν ὀνόματι, ἔχοντα καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἱερωσύνης. Τοῦτος ὁ Ὅσιος μίαν φορὰν λειτουργῶντας τῷ Κυρίῳ, βλέπει Ἄγγελον Κυρίου εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ Ἁγίου Βήματος, ὁ ὁποῖος ἔγραφεν εἰς Βιβλίον τὰ ὀνόματα τῶν ἀδελφῶν, ὁποῦ ἤρχοντο εἰς τὴν Ἱερὰν Λειτουργίαν. Εἶδε καὶ μερικῶν ἀδελφῶν ὀνόματα, ὁποῦ δὲν ἦλθαν εἰς τὴν Λειτουργίαν, καὶ ἦτον εὐγαλμένα ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ Βιβλίον. Οἱ ὁποῖοι ἀδελφοὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐτελεύτησαν. Αὐτὸν τὸν Ὅσιον πολλαῖς φοραῖς τὸν ἐβασάνισαν οἱ δαίμονες, ὅσον ὁποῦ τὸν ἔρριψαν εἰς ἀσθένειαν, καὶ ἦλθεν εἰς τόσην ἀδυναμίαν, ὁποῦ δὲν ἐδύνετο νὰ ἱερουργήσῃ. Ἀλλ' Ἄγγελος Κυρίου ἐλθὼν ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς, τὸν ἐδυνάμωσε παράυτα, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, καὶ ἀπὸ τότε ἐλειτούργει ὑγιὴς χωρὶς καμμίαν ἀνάγκην. Ὥστε βλέποντες οἱ ἀδελφοὶ ἐθαύμασαν, ὁποῦ ἤξευραν πρῶτον εἰς ποίαν ἀνάγκην καὶ ἀδυναμίαν εὑρίσκετο ἀπὸ τὰς τιμωρίας τῶν δαιμόνων.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου.

Εἴδαμεν εἰς τὴν χώραν Διόλκον τὸν Ἀββᾶν Ἰωάννην, ὅς τις ἦτον ἐπάνω εἰς Μοναστήριον προεστὼς, πολλὴν χάριν ἔχων καὶ ἔξωθεν εἰς τὸ σχῆμα τὸ ἀβραμιαῖον, καὶ ἔσωθεν εἰς τὴν μακαρίαν ψυχήν. Μὲ τὴν ὁποίαν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἰάτρευε κάθε λογῆς ἀσθένειαν, καὶ πολλοὺς ποδαλγοὺς μὲ τὴν προσευχὴν ἐθεράπευσε.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Πιτυρίωνος.

Εἴδαμεν εἰς τὴν Θηβαΐδα ὄρος ὑψηλὸν, ἐπάνωθεν τοῦ Ποταμοῦ. Ὄρος μεγαλώτατον, σκληρὸν, πετρῶδες, ὅλον κρημνοὺς τριγύρω του. Εἰς αὐτὸ λοιπὸν ἐκατοικοῦσαν Ἀσκηταὶ, μέσα εἰς τὰ σπήλαια, καὶ

εἰς ταῖς τρύπαις τοῦ ὄρους, ἔχοντες προεστὸν τὸν ἁγιώτατον Ἀββᾶν Πιτυρίωνα, ὁ ὁποῖος ἐχρημάτισεν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐξαιρέτους μαθητὰς τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, καὶ τρίτος εἰς τὴν τάξιν ὁποῦ ἐδέχθη τὸ κάθισμα, καὶ τὴν τάξιν τοῦ Ἁγίου, ὁ ὁποῖος καθ' ἑκάστην ἰάτρευε μὲ τὴν προσευχὴν πᾶσαν ἀῤῥωστίαν, καὶ ἐδίωχνεν ὡς ἄλλος οὐδεὶς τὰ δαιμόνια. Ἐπειδὴ ἔγινε διάδοχος τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, καὶ Θαυμαστοῦ Ἀμμωνίου, ἔγινε διάδοχος καὶ εἰς τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁποῦ εἶχασιν ἐκεῖνοι οἱ Θειότατοι. Πολλὰς καὶ διαφόρους διδασκαλίας ὡμίλησεν εἰς ἡμᾶς οὗτος ὁ Ὅσιος Πιτυρίων. Καὶ κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα μᾶς ἐδίδαξε καὶ ταῦτα· Νὰ ἠξεύρετε (λέγει) τέκνα μου, ὅτι εἶναι δαιμόνια, τὰ ὁποῖα ἐπιτηροῦσι καὶ ἀκολουθοῦσι τὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου. Ἤγουν δαιμόνιον εἰς τὴν ὑπερηφανίαν, δαιμόνιον εἰς τὴν φιλαργυρίαν, δαιμόνιον εἰς τὴν φιληδονίαν, καὶ γαστριμαργίαν, ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάθη. Τὰ ὁποῖα δαιμόνια ὅποιος θέλει νὰ τὰ ἀποδιώξῃ ἀπὸ λόγου του, εἶναι ἀνάγκη τὰ ξερρίζωνῃ τὰ πάθη ἀπὸ τὴν καρδίαν του, ὁποῦ αὐξάνουν ἀπὸ τοὺς πονηροὺς λογισμούς. Τὸ φαγητὸν τούτου τοῦ Ὁσίου ἦτον ἀλεῦρι ὀλίγον ἀνακατωμένον μὲ τὸ νερόν. Καὶ τοῦτο δύο φοραῖς τὴν Ἑβδομάδα Κυριακῇ καὶ Πέμπτῃ. Ἄλλο τίποτε δὲν ἐδέχετο τὸ στομάχιτου, παρὰ τὸ ἀλεῦρι μὲ τὸ νερὸν, καθὼς εἴπαμεν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Εὐλογίου.

Εἴδαμεν δὲ καὶ τὸν Ἀββᾶν Εὐλόγιον, ὅς τις εἶχε καὶ τὴν Ἱερωσύνην. Καὶ ὅταν ἐπρόσφερε τὰ Θεῖα εἰς τὴν Ἱερὰν Λειτουργίαν ἔπερνε τόσην χάριν, ὁποῦ ἐγνώριζε καὶ τὸν σκοπὸν καὶ γνώμην ἐκείνων, ὁποῦ ἤρχοντο εἰς τὴν Θείαν Λειτουργίαν. Τοῦτος βλέπωντας πολλαῖς φοραῖς μερικοὺς ἀδελφούς, ὁποῦ ἤθελαν νὰ μεταλάβουν τὰ Ἅγια Μυστήρια, τοὺς ἐμπόδιζε λέγωντάς τους· Πῶς ἀποτολμᾶτε νὰ σιμώνετε εἰς τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, ἔχοντες πονηροὺς λογισμοὺς εἰς τὴν καρδίαν σας; Καὶ εἰς ἄλλον ἔλεγεν, ὅτι ἐσυλλογίσθη ταύτην τὴν νύκτα βρωμεροὺς λογισμοὺς τῆς πορνείας. Καὶ εἰς ἄλλον πάλιν, ὅτι ἔχει γνώμην, πῶς ὁ Θεὸς δέχεται ἐπίσης τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἁμαρτωλὸν εἰς τὴν Ἁγίαν Κοινωνίαν· ἄλλον πάλιν, ὅτι εἶχεν ἀμφιβολίαν εἰς τὰ Ἅγια Δῶρα, μήπως καὶ δὲν δίδουν τέλειον ἁγιασμόν. Αὐτὰ ἔλεγε καὶ ἔλεγχεν αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ ἔμεναν ἀναπολόγητοι, καὶ ἐθαύμαζον τὸ προορατικὸν τοῦ Ὁσίου. Καὶ μὲ ἐκεῖνον τὸν ἔλεγχον ἐδιώρθωναν τοὺς πονηροὺς συλλογισμούς, καὶ ἔτζι ἐμεταλάμβαναν ἄξια καὶ ἀκατηγόρητα.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Σεραπίωνος.

Εἴδαμεν καὶ εἰς τὰ μέρη τοῦ Ἀρσενοΐτου τὸν Ἀββᾶν Σεραπίωνα, ἠξιωμένον καὶ αὐτὸν μὲ τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης, καὶ προεστῶτα πολλῶν Μοναστηρίων, καὶ Ἡγούμενον ἐπάνω κοντὰ εἰς δέκα χιλιάδες ἀδελφοὺς, κυβερνῶντάς τους εἰς πάντα τὰ χρειώδη σώματος καὶ ψυχῆς μὲ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁποῦ εἶχε διὰ τὰς ἀρετάς του. Εἰς κάθε καιρὸν θέρους ὑπήγαιναν οἱ δυνάμενοι ἀδελφοὶ, καὶ ἐθέριζαν εἰς ξένα χωράφια. Καὶ ἐμάζωναν σιτάρι διὰ τὴν πληρωμήν τους, καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ ἦτον ἀρκετὸν νὰ φθάσῃ τὸν χρόνον ὁμοῦ μὲ τοὺς ξένους, καὶ τοὺς πτωχοὺς, ὥστε ὁποῦ εἰς ὅλα τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὁμοῦ καὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅσοι πτωχοὶ καὶ ἂν ἦτον, ὅλοι ἐτρέφοντο μὲ αὐτὸν τὸν καρπὸν, ὁποῦ ἐσύναζαν οἱ ἀδελφοὶ μὲ τὸν κόπον τους κάθε χρόνον. Ὁμοίως καὶ ὅσα Μοναστήρια ἦτον εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου, ἐμιμήθησαν τὸν ἴδιον τρόπον, ἤγουν μὲ τὸν κόπον τῶν ἀδελφῶν, ὁποῦ ἐθέριζαν καὶ ἐσύναζαν τὸν καρπὸν, ἐτρέφοντο καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, καὶ ἔτρεφαν καὶ τοὺς ξένους, καὶ τόσον πλῆθος πτωχῶν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ποσειδωνίου.

Διὰ τὴν πολιτείαν καὶ ζωὴν τοῦ τρισμάκαρος Ποσειδωνίου, εἶναι τὰ ἔργα καὶ κατορθώματά του δυσκολοδιήγητα. Ὅσον μὲν διὰ τὴν πραότητα καὶ ἀκακίαν, ὁποῦ εἶδα εἰς ἐκεῖνον, δὲν ἠξεύρω ἂν ἦτον εἰς ἄλλον τινά. Ἔζησα καὶ ἐγὼ μὲ αὐτὸν τὸν ἱερώτατον ἄνδρα ἕνα χρόνον εἰς τὴν ἄσκησιν κατὰ τὴν Βηθλεέμ. Ὀλίγον ἐκατάλαβα καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος ἀπὸ τὴν ἀγγελικήν του πολιτείαν. Καὶ ἐπειδὴ τὸν ἐπαρακαλοῦσα νὰ μοῦ εἰπῇ ἀπὸ τὰς ἀρετάς του κανένα ὠφέλιμον, μετὰ βίας μίαν φορὰν τὸν ἐκατέπεισα, καὶ εἶπέ μοι· Πρέπει, τέκνον μου, πρὸ πάντων νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν, ὅσον εἶναι δυνατὸν, καὶ ὁ Κύριος εὐδοκεῖ καὶ γίνονται τὰ δύσκολα εὔκολα, καὶ τὰ ἀδύνατα δυνατά. Ἐγὼ ἡσύχασα εἰς τὸ μέρος, ὁποῦ ὀνομάζεται Πορφυρίτης, καὶ ἔκαμα ἕνα χρόνον ὁλόκληρον, ὁποῦ ἄνθρωπον δὲν εἶδα, οὔτε ἤκουσα. Ψωμὶ δὲν ἔφαγα τελείως εἰς ὅλον τὸν χρόνον, παρὰ μόνον μερικοὺς φοίνικας, καὶ ἐὰν ἤθελαν τύχῃ νὰ εὑρεθοῦν μερικὰ χόρτα ἄγρια. Ὅμως μίαν φορὰν μοῦ ἔλειψαν τελείως καὶ οἱ φοίνικες, καὶ τὰ χόρτα, καὶ εὐγῆκα ἀπὸ τὸ σπήλαιόν μου νὰ ὑπάγω εἰς τὴν χώραν· καὶ ἔστωντας νὰ ἐπεριπάτησα ὅλην τὴν ἡμέραν, μακραίνωντας ἀπὸ τὸ σπήλαιον πολὺ διάστημα, βλέπω ἄνθρωπον καβαλάρην ὁποῦ εἶχε σχῆμα στρατιώτου, καὶ εἰς τὸ κεφάλι του περικεφαλαίαν πολεμιστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπήγαινε κατὰ τὸ σπήλαιόν μου·

ὅθεν ἐγύρισα καὶ τοῦ ἠκολούθουν καὶ ὅταν ἦλθεν εἰς τὸ σπήλαιον, ἔγινεν ἄφαντος· καὶ ἐγὼ πλησιάσας, εὗρα μέγαν κόφινον γεμάτον σταφύλια, σῦκα νωπά, ὡσὰν νὰ τὰ ἔκοψες ἐκείνην τὴν ὥραν. Καὶ μὲ τὴν τροφὴν ἐκείνην ἐπέρασα ἕνα μῆνα μὲ αὐτάρκειαν. Καὶ εἰς τὴν Βηθλεὲμ ἔκαμε τοιοῦτον θαῦμα ὁ Ὅσιος. Μία γυνὴ ἐγκαστρωμένη εἶχε δαιμόνιον ἄγριον, καὶ τότε εἰς τὸν καιρὸν τῆς γέννας τὴν ἐστενοχώρησε τὸ δαιμόνιον, καὶ νὰ γεννήσῃ δὲν ἐδύνετο. Καὶ εἰς τοῦτο ἐκινδύνευεν ἡ ἀθλία μὲ μυρίους πόνους νὰ ξεψυχήσῃ. Ὅθεν ὁ ἄνδρας τῆς γυναικὸς ἔδραμεν εἰς τὸν Ὅσιον Ποσειδώνιον, καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἔλθῃ ἕως ἐκεῖ νὰ κάμῃ εὐχὴν διὰ τὴν πάσχουσαν. Ὑπήκουσε λοιπὸν ὁ Ἅγιος, καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἦλθε, καὶ ἔῤῥιψε τοῦ λόγου του εἰς τὴν γῆν μὲ τὴν προσευχὴν, εἰς τὴν δευτέραν γονυκλισίαν εὐγῆκε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τὴν γυναῖκα. Καὶ καθὼς ἐσυκώθη, μᾶς εἶπε νὰ εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἐλευθερώθη ἡ γυνὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἀφωνίαν, ὁποῦ εἶχεν ἓξ μῆνας ἄλαλη παντάπασιν, καὶ τότε εὐθὺς ἐλάλησε, καὶ ἀπὸ τὴν γένναν ἐλευθερώθη. Εὐγαίνωντας δὲ τὸ δαιμόνοιν ἐχάλασεν ὅλον τὸν τοῖχον τῆς αὐλῆς ἐκείνου τοῦ ὀσπητίου, ὅπου εὑρίσκετο ἡ πάσχουσα γυνή.

Περὶ Ἱερωνύμου, καὶ Παύλας, Ὀξυπερτίου, Πέτρου, καὶ Συμεών.

Ἐγνώρισα ἀκόμι ἐγὼ καὶ Προφητείαν εἰς τὸν Ἅγιον τοῦτον Ποσειδώνιον. Κάποιος Ἱερεὺς, τὸ ὄνομά του Ἱερώνυμος, ἐκατοικοῦσεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἄνθρωπος σπουδαῖος καὶ ἐνάρετος, καὶ ὀξύτατος, εἰς πᾶσαν ἀρετὴν ἐπιστήμης. Ὅμως εἶχε τόσον φθόνον, ὁποῦ δὲν ἤθελε νὰ φανερώσῃ εἰς τινὰ τὴν προκοπήν του, ἀλλὰ τὸν ἐσκότιζεν ὁ φθόνος, ὥστε ὁποῦ καὶ τὴν γεράντισσαν δούλην, ὁποῦ τὸν ἐπιμελεῖτο, τὴν ἐφθονοῦσε. Μὲ αὐτὸν τὸν Ἱερώνυμον ἐσυνανεστράφη ὁ Ὅσιος Ποσειδώνιος μερικὸν καιρὸν, ὁ ὁποῖος λέγει μου μίαν φορὰν εἰς τὸ αὐτὶ κρυφίως (ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἦτον παρών·) Ἤξευρεν ὅτι ἡ Παῦλα ἡ δούλη αὐτοῦ τοῦ Ἱερωνύμου θέλει ἀποθάνῃ ὀγλήγορα, νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν τυραννικὴν ζηλίαν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ κατόπι διὰ τὸν φθόνον ὁποῦ ἔχει, δὲν θέλει κατοικήσει εἰς τούτους τοὺς τόπους μηδὲ ἁγιώτερος ἀσκητής. Ἐπειδὴ ὁ Ἱερώνυμος καὶ τὸν γνήσιόν του ἀδελφὸν θέλει φθονήσει. Καθὼς καὶ ἔγινεν ὕστερον. Ὁ φθόνος τοῦ Ἱερωνύμου ἐφευγάτισεν ἄνδρας ἐναρέτους καὶ Ἁγίους, Ὀξυπέρτιον Ἰταλιώτην, Πέτρον τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὸν Συμεῶνα, οἱ ὁποῖοι ἀσκήτευαν ἐκεῖ μὲ ἀγῶνας μεγάλους· τοιοῦτος ἐχρημάτισεν ὁ μακάριος Ποσειδώνιος κατὰ τὸ προορατικόν. Κατὰ δὲ τὴν ἐγκράτειαν, ἀπὸ σαράντα χρόνους ἕως

τῆς τελευτῆς του ψωμὶ δὲν ἐχόρτασεν, ἀλλ' οὔτε ἐγνώρισε κἀμμίαν φορὰν τὶ εἶναι ἔχθρα καὶ μνησικακία εἰς τὴν καρδίαν του..

Περὶ τοῦ Θαυμασίου Εὐαγρίου Διακόνου.

Τοῦτος ὁ μακάριος Εὐάγριος ἔζησε ζωὴν Ἀποστολικήν. Τοῦ ὁποίου τὴν πολιτείαν εἶναι ἄδικον νὰ τὴν σιωπήσω. Ὅθεν τὴν περιγράφω διὰ πολλῶν ὠφέλειαν. Καὶ πρῶτον φανερώνω πῶς ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ τίνα τρόπον ἠγωνίσθη. Τοῦτος ὁ Θαυμάσιος τὸ γένος εἶχεν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Μαύρης Θαλάσσης, κοντὰ εἰς τὴν Γ'βρίαν. Ὁ Πατήρ του ἦτον Ἱερεὺς, καὶ αὐτὸς γίνεται ἀναγνώστης ἀπὸ τὸν Μέγαν Βασίλειον· καὶ μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, βλέπωντας τὸν Εὐάγριον ὁ Θεῖος Γρηγόριος ὁ Νύσσης, ἐγνώρισεν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου τὴν μέλλουσαν κατάστασιν καὶ προκοπὴν, καὶ τὸν ἐχειροτόνησεν Ἱεροδιάκονον. Καὶ ἐπειδὴ ἐμίσευσεν ὁ Γερὸς Γρηγόριος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ τὴν Σύνοδον ὁποῦ συναθροίζετο, τὸν ἀφῆκεν εἰς τὸν ἁγιώτατον Νεκτάριον τὸν Ἐπίσκοπον. Ὁ δὲ Εὐάγριος ἦτον εἰς τὸ λέγειν ἐπιτηδειότατος, καὶ ἐμάχετο, καὶ ἐνίκα μὲ τὴν ἀλήθειαν τοὺς αἱρετικούς. Βλέπωντας ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας διάβολος τὰ σέβας καὶ τὴν τιμὴν, ὁποῦ ἀπέδιδεν ἡ πόλις Καισάρεια πρὸς τὸν Εὐάγριον, ἐφθόνησε καὶ ἠθέλησε νὰ ἀφανίσῃ τὴν σωφροσύνην του, διὰ τὴν ὁποίαν στολίζονται καὶ τιμῶνται καὶ ἡ ἄλλαις ἀρεταῖς. Ὅθεν τοῦ ἔφερε πόλεμον ἰσχυρὸν τῆς σαρκὸς, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου, ἔπεσε καὶ εἰς ἔρωτα μιᾶς γυναικὸς ἀρχοντίσσης, ὁμοίως ἔπεσε καὶ ἐκείνη εἰς τὸν ἴδιον ἔρωτα διὰ τὸν Εὐάγριον. Καὶ ὁ μὲν δαίμων ἔστησε τοιοῦτον πόλεμον εἰς τὸν Εὐάγριον, αὐτὸς δὲ πάλιν ἀντεπολεμοῦσεν ὅσον ἐδύνετο, μεταχειριζόμενος ἅρματα ἰσχυρὰ τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεως. Καὶ πολλαῖς φοραῖς θέλωντας νὰ φύγῃ, ἐσύρετο ὀπίσω μὲ τὰ σιδηρᾶ δεσμὰ τοῦ ἔρωτος. Καὶ πρὸς τούτοις τὸν ἐφλόγιζεν ἡ δυνατὴ παρακίνησις τῆς γυναικὸς πρὸς τὴν πρᾶξιν τῆς ἁμαρτίας. Τέλος πάντων, ἐπῆρε τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ἐδόθη εἰς τὴν ἱερὰν προσευχήν.

Ἐδῶ ἔφθασεν ἡ βοήθεια τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία ἔγινε μὲ τοιοῦτον τρόπον. Ἦλθεν εἰς αὐτὸν πλῆθος Ἀγγέλων εἰς σχῆμα στρατιωτῶν ἀπὸ τὸν Ἔπαρχον, καὶ τὸν ἥρπασαν, καὶ τὸν ἐπαρέστησαν ὡσὰν εἰς δικαστήριον. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὸν ἔβαλαν εἰς δεσμὰ καὶ φυλακήν. Καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἔβαλαν εἰς τὰ σίδηρα δὲν τοῦ εἶπαν τὸ σφάλμα του, ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ὁ ἄνδρας τῆς γυναικὸς ὁποῦ ἠγάπα ἔμαθε τὸν ἔρωτα, καὶ ἔκαμεν ἀγωγὴν, καὶ ἐμήνυσεν εἰς τὸν Ἔπαρχον, καὶ ἐσήκωσαν τὸν Εὐάγριον εἰς τὴν φυλακήν. Εἰς τοιούτους λογισμοὺς εὑρισκόμενος, ἔβλεπεν ἄλλους ὁποῦ ἐπαιδεύον-

το κατὰ πολλὰ διὰ τέτοια σφάλματα τοῦ αἰσχοῦ ἔρωτος, καὶ ἔτρεμε καὶ αὐτὸς, πῶς ἔχει νὰ πάθῃ τὰ ἴδια. Ὅθεν εὑρισκόμενος μὲ τοιούτους φοβισμένους λογισμοὺς, φαίνεται εἰς τοῦ λόγου του Ἄγγελος Κυρίου εἰς σχῆμα ἑνὸς φίλου του πιστοῦ, καὶ βλέπωντάς τον τάχα ἔξαφνα εἰς τοσαύτην καταδίκην καὶ ἀτιμίαν, μὲ σίδηρα καὶ δεσμὰ, τὸν ἠρώτησε· Τί εἶναι ἡ αἰτία, κύριε Διάκονε, ὁποῦ εὑρίσκεσαι μὲ τόσα δεσμὰ ἀναμεταξὺ εἰς τοὺς Διακόνους; Καὶ ἐκαμώνετο πῶς ἐλυπᾶτο. Λέγει ὁ Διάκονος· Ὅτι ὅσον μὲν κατὰ ἀλήθειαν δὲν ἠξεύρω τὴν αἰτίαν. Πλὴν ἔχω κάποιαν ὑποψίαν, ὅτι ὁ δεῖνα ἄρχων, μὲ τὸ νὰ ἔπεσεν εἰς μεγάλην ζηλείαν διὰ τὴν γυναῖκά του, ὑποπτεύθη εἰς τοῦ λόγου μου, καὶ διὰ τοῦτο παρέδωκεν ὡς κακοῦργον εἰς τὸν ἄρχοντα καὶ κριτήν. Καὶ ἴσως τὸν διαφθείρῃ μὲ τὰ δῶρα νὰ μὲ βάλῃ εἰς μεγάλαις τιμωρίαις. Τότε τοῦ λέγει ὁ φαινόμενος φίλος· Ἀνίσως καὶ μοῦ ἀκούῃς ὡς γνήσιον φίλον, ἐγὼ σὲ συμβουλεύω νὰ σηκωθῇς νὰ φύγῃς ἀπὸ ταύτην τὴν χώραν, διότι δὲν σὲ συμφέρει νὰ εὑρίσκεσαι αὐτοῦ. Λέγει του ὁ Εὐάγριος, ὅτι ἀνίσως ὁ Θεὸς καὶ μὲ γλυτώσῃ ἀπὸ ταύτην τὴν συμφορὰν, ὁποῦ τώρα εὑρίσκομαι, καὶ ἀπομείνω πάλιν εἰς τοῦτον τὸν τόπον, βέβαια πρέπει νὰ πάσχω, οὐ μόνον αὐτὰ, ὁποῦ τώρα παθαίνω, ἀλλὰ ἀκόμι καὶ ἄλλα χειρότερα. Τότε τοῦ λέγει ἐκεῖνος ὁποῦ ἐφαίνετο. Νὰ φέρω λοιπὸν τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ νὰ ὁμώσῃς πῶς ἀναχωρεῖς ἀπὸ ταύτην τὴν χώραν, καὶ ἐπιμελεῖσαι διὰ τὴν ψυχικήν σου σωτηρίαν, καὶ ἐγὼ νὰ σὲ ἐλευθερώσω ἀπὸ ταύτην τὴν ἀνάγκην σου. Τοῦ λέγει καὶ ὁ Εὐάγριος, ἕτοιμος εἶμαι νὰ κάμω τὸν ὅρκον καθὼς μὲ διατάξεις, μόνον γλύτωσαί με ἀπὸ αὐτὴν τὴν συμφορὰν ὁποῦ πάσχω. Ὅθεν εὐθὺς τοῦ ἔφερε τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ὁ Εὐάγριος ἔκαμε τὸν ὅρκον, ὁμολογῶν καὶ ὑποσχόμενος, ὅτι ἀπὸ μίαν καὶ μόνην ἡμέραν νὰ μὴ σταθῇ ἐκεῖ. Μόνον μίαν ἡμέραν ἐζήτησε, διὰ νὰ προφθάσῃ νὰ βάλῃ τὰ χρειαζόμενα εἰς τὸ πλεύσιμον. Εὑρισκόμενος ἀκόμι εἰς τὸν ὅρκον, ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἐγνώρισε τὸ πρᾶγμα ὅτι εἶναι ἔκστασις, ὅμως εἶπεν εἰς τὴν γνώμην του. Ἂν καλὰ (λέγει) ἡ ὑπόθεσις ἦτον ἔκστασις, καὶ ὅραμα, ὅμως ἐγὼ πλέον ὤμοσα, καὶ ἔκαμα τὸν ὅρκον, καὶ πρέπει νὰ μισεύσω ἀπ' ἐδῶ· καὶ μετὰ τὸν λόγον, ἐμίσευσεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖ ἐδεξιώθη ἀπὸ τὴν ἁγιωτάτην Μελάνην τὴν Ῥωμαίαν.

Ὅμως πάλιν τοῦ ἔβαλεν ὁ σατανᾶς λογισμὸν κενοδοξίας, πῶς τάχα εἶναι ἐξαίρετος εἰς τὸ λέγειν, καὶ ἀπ' ἐδῶ ἐξέπεσεν εἰς τοὺς πρώτους λογισμούς. Καὶ αὐτὰ τὰ δύο φίδια ἔτρωγαν τὴν καρδίαν του καθ' ἑκάστην, καὶ ποτὲ δὲν ἐφανέρωσεν εἰς ἔμπειρον ἰατρὸν, ἤγουν πνευματικὸν, νὰ λάβῃ κἀμμίαν θεραπείαν. Ἀλλὰ πάλιν ἡ Θεία πρόνοια φροντίζουσα διὰ τὴν σωτηρίαν του, ἀφῆκε καὶ τοῦ ἦλθε πυρετὸς δυνατὸς, καὶ ἐβασανίζετο ἀπὸ αὐτὸν ἓξ μῆνας, διὰ

τὸν ὁποῖον τὸν ἐμεταχειρίσθησαν ἰατροὶ διάφοροι, καὶ δὲν ἠμπόρεσε τινὰς νὰ τὸν ὠφελήσῃ. Τοῦτο βλέπουσα ἡ Ὁσία Μελάνη, λέγει του μίαν φοράν· Αὐτὴ ἡ ἀσθένεια, τέκνον μου, δὲν φαίνεται νὰ εἶναι κατὰ φύσιν, ἐπειδὴ ἤθελαν βοηθήσῃ κἂν ὀλίγον οἱ ἰατροί. Ἀλλὰ νομίζω διὰ κάποια ἀπόκρυφα τῆς καρδίας σου ἀφίνει ὁ Κύριος καὶ παιδεύεσαι. Τότε ὁ Εὐάγριος ἐξωμολογήθη εἰς τὴν Ὁσίαν ὅλα του τὰ ἀπόκρυφα, ἤγουν καὶ τῆς κενοδοξίας, καὶ τοῦ αἰσχροῦ ἐκείνου λογισμοῦ. Ὅθεν τοῦ λέγει ἡ μακαρία Μελάνη· Δός μου ὑπόσχεσιν πῶς ἀποφασίζεις νὰ γένῃς μοναχός, νὰ φροντίσῃς διὰ τὴν ψυχήν σου, καὶ ἐγὼ (ἀγκαλὰ εἶμαι καὶ ἁμαρτωλὴ) ὅμως θέλω δεηθῇ τοῦ Θεοῦ, νὰ σοῦ δώσῃ καὶ τὴν ὑγείαν τοῦ σώματός σου, καὶ νὰ δώσῃ καιρὸν ἀρκετὸν ζωῆς, ὁποῦ νὰ δουλεύσῃς διὰ τὴν ψυχήν σου. Καὶ ὁ Εὐάγριος ἔδωκεν ὑπόσχεσιν ἀπὸ καρδίας. Καὶ κάμνωντας ἡ Ἁγία Μελάνη προσευχήν, παρευθὺς ὑγίανε, καὶ χωρὶς διορίαν καιροῦ ἐσηκώθη ἐκεῖθεν, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Νητρίας κατὰ τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔζησε δύο χρόνους. Εἰς τὸν τρίτον χρόνον ἐμβῆκεν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ὁποίαν ἔζησε χρόνους τέσσαρας, εἰς τόπον, ὁποῦ ὀνομάζεται Κελλία. Ἔτρωγε τὴν ἡμέραν μίαν λίτραν ξηρὸν ἄρτον, καὶ νερὸν μοναχὸν, καὶ εἰς τὸ ἕνα τέταρτον τοῦ χρόνου ἔτρωγεν ὀλίγον λάδι. Καὶ δὲν εἶναι ὀλίγη ἐγκράτεια εἰς ἄνθρωπον, ὁποῦ ἦτον καλομαθημένος εἰς διάφορα φαγητὰ καὶ πιοτὰ, καὶ ἄλλαις ἀναπαύσεις καὶ τρυφαῖς, καὶ μὲ πολλοὺς συναναστρεφόμενος, νὰ τρώγῃ ξηρὸν ἄρτον καὶ ὕδωρ μοναχὸν, μέσα εἰς μίαν ἔρημον χωρὶς κἀμμίαν συναναστροφὴν ἀνθρώπων. Αὐτὴ γίνεται μία ζωὴ σκληρὰ καὶ ἀπαρηγόρητος. Κάθε ἡμέραν ἐσηκώνετο ἑκατοντάκις εἰς τὴν προσευχήν. Ἐργόχειρον ἦτον εἰς αὐτὸν ἡ καλλιγραφία. Καὶ τόσον ἔγραφεν, ὅσον νὰ εὐγάζῃ τὴν ζωοτροφίαν του.

Ἀναμεταξὺ λοιπὸν εἰς δέκα χρόνους εἰς τὴν ἄσκησιν, ἐκαθαρίσθη ὁ νοῦς του ἀπὸ τοῦ Κόσμου τὰ πάθη, καὶ φροντίδες, καὶ ἠξιώθη καὶ ἔλαβε χάριν Θεοῦ, καὶ σοφίαν, καὶ γνῶσιν. Ὅθεν συνέγραψε καὶ συνέταξε δύο Βιβλία ἱερὰ καὶ θαυμάσια, καὶ ὠφελιμώτατα διὰ μοναχοὺς, Ἀντιῤῥητικὰ καλούμενα, καὶ ἐκεῖ διαλαμβάνει διὰ τὰς τέχνας καὶ πονηρίας τῶν δαιμόνων. Ἔτυχε μίαν φορὰν εἰς τοῦτον τὸν Ἱερὸν Εὐάγριον νὰ ἐνοχληθῇ καταπολλὰ ἀπὸ τὸν πολεμον τῆς πορνείας. Καὶ εὐγῆκεν εἰς καιρὸν χειμῶνος γυμνὸς εἰς τὸ πηγάδι στεκόμενος, ἕως ὁποῦ ἐπάγωσε μὲ τὸ νερὸν τὸ σῶμά του, καὶ ὁ Κύριος τὸν ἐφύλαξεν ἀπὸ θάνατον. Ἄλλην φορὰν τὸν ἐσύγχυσε τὸ πνεῦμα τῆς βλασφημίας· ὅθεν διὰ νὰ δαμάσῃ τοιοῦτον ἀσύστατον δαιμόνιον, εἰς σαράντα ἡμέρας δὲν ἐμβῆκεν ἀποκάτω εἰς σκέπην κατοικίας, ἀλλὰ ἔτζι εὑρίσκετο ὑποφέρωντας τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν παγετὸν τῆς νυκτός. Ὥστε ὁποῦ ἔγινε τὸ κορμί του ὡσὰν τῶν ἀγρίων ζώων τραχύτατον. Μίαν φορὰν ἦλθαν εἰς αὐτὸν τὸ μακάριον

Εὐάγριον τρεῖς δαίμονες εἰς σχῆμα κληρικῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ ἕνας εἶπε πῶς εἶναι Ἀπολλιναρίος, καὶ ἔκαμαν διάλεξιν περὶ Πίστεως. Καὶ ὁ Εὐάγριος μὲ τοὺς λόγους τῆς ὀρθοδοξίας τοὺς ἐπιστώμισε, καὶ ἔγιναν ἄφαντοι. Ἄλλην ἄλλην φορὰν, ἔστωντας νὰ ἐχάθη τὸ κλειδὶ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ φθάνωντας ἡ ὥρα τῆς Ἀκολουθίας, ἔβαλε τὰ δάκτυλά του ἐπάνω εἰς τὴν κλειδωνίαν, καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν Χριστὸν, παρευθὺς ἤνοιξεν ἡ κλειδωνία. Τοῦτος ὁ μακάριος ἔλαβε πολλὰς πληγὰς ἀπὸ τοὺς δαίμονας, καὶ πολλοὺς πολέμους ἐσύκωσαν κατάπάνω του, τὰ ὁποῖα γλῶσσα ἀνθρώπου δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ διηγηθῇ. Ὅθεν ἠξιώθη μεγάλων χαρίτων παρὰ Κυρίου. Ἠξιώθη νὰ λάβῃ καὶ προφητικὸν χάρισμα. Ὅθεν εἰς ἕνα του μαθητὴν ἐπροφήτευσε δεκαοκτὼ χρόνους προτήτερα τί ἔχει νὰ τοῦ ἀκολουθήσῃ. Καὶ ἔτζι ἔγιναν, καθὼς τὰ ἐφανέρωσε κατόπι ὁ μαθητής του.

Ἐδιηγεῖτο ἀκόμι ὁ θαυμάσιος Εὐάγριος, ὅτι ἀφ' οὗ ἦλθαν εἰς τὴν ἔρημον, κανένα πωρικὸν δὲν ἔφαγε ποτὲ, ἀλλ' οὔτε χλωρὸν χορτάρι, ἢ λαχανικὸν δὲν ἐδοκίμασε. Καὶ ἕως δεκαέξ χρόνους ποτὲ δὲν ἐγεύθηκε πρᾶγμα, ὁποῦ νὰ περάσῃ ἀπὸ φωτίαν. Ἀλλὰ μόνον ὠμὰ ὄσπρια, καὶ νερὸν μὲ τὸ μέτρον. Ἀφ' οὗ ὅμως ἐπέρασαν οἱ δεκαέξ χρόνοι, διὰ τὴν ἀδυναμίαν ἀπὸ τοὺς μεγάλους κόπους, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος, ἐγεύετο ἄρτον, καὶ ὄσπρια βρασμένα, καὶ ὄχι ἄλλο τίποτες. Καὶ τοῦτο ἐμεταχειρίσθη δύο χρόνους, εἰς τοὺς ὁποίους μεταξὺ ἐμίσευσεν ἡ μακαρία του ψυχὴ εἰς τὰ οὐράνια. Τῶν Ἁγίων Θεοφανείων ἐμετάλαβε τὰ Ἄχραντα Μυστήρια εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐτελείωσε τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, καὶ τὸν διεδέχθη ἡ ἀθάνατος. Τοῦτος ὁ ἀείμνηστος ἔλεγεν, ὅτι τρεῖς χρόνους πρὸ τοῦ τελευτήσῃ, δὲν τὸν ἐνώχλησε τὸ δαιμόνιον τῆς πορνείας, εἰ δὲ πρότερον πάντοτε εἶχε τὸν πόλεμον. Ἂς φρίξωμεν ἀδελφοὶ ἀκούοντες. Ἄνθρωπος ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως μαραμένα ἔχωντας τὰ μέλη του, ἀπὸ νηστείαν, ἀγρυπνίαν, προσευχὴν, καὶ λοιπὴν κακοπάθειαν, περισσότερον ἀπεθαμένος, παρὰ ζωντανὸς, περισσότερον πνεῦμα, παρὰ σῶμα, καὶ μὲ ὅλον τοῦτο εἶχεν ἐνόχλησιν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκός. Ἀράγε τί ἀκολουθεῖ εἰς ἐκείνους ὁποῦ κυνηγοῦν τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ κορμιοῦ μὲ φαγητὰ καὶ πιοτὰ, χωρὶς νὰ κοπιάζουν τὸ κατὰ δύναμιν; Διὰ τοῦτο οἱ Πατέρες τὴν ἀμέλειαν ὀνομάζουν θάνατον τῆς ψυχῆς. Μίαν φορὰν τοῦ ἔφερε κάποιος ἄνθρωπος μήνυμα πῶς ἀπέθανεν ὁ πατήρ του. Καὶ ὁ Εὐάγριος τοῦ εἶπεν, ὅτι νὰ μὴ βλασφημᾷ, λέγωντας πῶς ἀπέθανεν ὁ Πατήρ του, ἐπειδὴ ἐκεῖνος εἶναι Ἀθάνατος καὶ αἰώνιος, καὶ μὲ τοῦτο ἐφανέρωσεν, ὅτι ἀρνήθη τελείως τὸν σαρκικὸν καὶ θνητὸν πατέρα, καὶ ἔχει τὸν Ὕψιστον Θεὸν καὶ Ἀθάνατον, τὸν ὁποῖον ἕως τέλους ἠγάπησε καὶ ἠκολούθησε.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Πίωρ.

Τοῦτος ὁ Ὅσιος ἦτον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Καὶ ἀκόμι ὤντας νέος εἰς τὴν ἡλικίαν ἀρνήθη τὸν Κόσμον. Καὶ εὐγαίνωντας ἀπὸ τὰ προγονικά του, ἔκαμεν ἀπόφασιν (ἀπὸ ἄμετρον ἔρωτα καὶ ἀγάπην ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν Θεὸν) νὰ μὴν ἰδῇ ποτέ του κανένα συγγενῆ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέρασαν πενῆντα χρόνοι, εἶχεν ἀδελφὴν γερόντισσαν, ἡ ὁποία μαθοῦσα πῶς ζῇ ὁ ἀδελφός της Ἀββᾶς Πίωρ, ἠθέλησεν ἐπιπόνως νὰ τὸν ἰδῇ. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ὑπάγῃ αὐτὴ ἐκεῖ, ὅπου ἀσκήτευεν ὁ Ὅσιος, παρεκάλεσε τοῦ τόπου τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ καὶ ἔγραψεν εἰς τοὺς Ὁσίους Πατέρας εἰς τὴν σκήτην, νὰ παρακινήσουν τὸν Ἀββᾶ Πίωρ, νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν ἰδῇ ἡ ἀδελφή του. Ὅθεν ὁ Ὅσιος διὰ νὰ μὴ παρακούσῃ τοὺς Πατέρας, ἐπῆρε μαζήτου ἕνα συναδελφὸν, καὶ ἐπῆγεν ἐκεῖ, ὅπου ἐκατοίκει ἡ ἀδελφή του, καὶ ἐστάθη ἔξω ἀπὸ τὸ ὀσπήτιον. Καὶ ἐπειδὴ ἐγροίκησε τὴν ἀδελφήν του, ὁποῦ ἤρχετο ἔξω νὰ τὸν συναπαντήσῃ, ἐσφάλισε καὶ τὰ δύο του μάτια, καὶ λέγει πρὸς τὴν ἀδελφήν του· Ἴδε, ἀδελφή, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σου ὁ Πίωρ, κοίταξαί με τώρα ὅσον θέλεις. Τότε ἡ ἀδελφή του ἀφ' οὗ ἐπληροφορήθη, τὸν παρεκάλεσε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ὀσπήτιον· ὅμως ὁ Ἅγιος τὴν εὐχήθη ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ ἐστέκετο, καὶ παρευθὺς ἐμίσευσε καὶ ἦλθε πάλιν εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ τοῦτο ἐκατώρθωσεν ἡ ἄκρα του ὑπομονή. Εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἐκατοικοῦσεν, ἔσκαψε, καὶ εὗγῆκε νερὸν πικρότατον, καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἔπιεν ἕως τέλους τῆς ζωῆς του. Μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του, πολλοὶ ἀδελφοὶ ἐδοκίμασαν νὰ κατοικήσουν ἐκεῖ ὅπου ἦτον τὸ νερὸν, ὅμως δὲν ὑπόφεραν τὴν πικρότητα, καὶ τὴν σκληρότητα τῆς ἐρήμου.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μωϋσέως τοῦ Λίβεως.

Τοῦτος ὁ Θαυμάσιος ἦτον κατὰ πολλὰ πρᾳότατος, καὶ ὅλους τοὺς ἀγαποῦσεν ὡς ἰδίους ἀδελφούς. Καὶ ἀπὸ τὴν τελείαν ἀρετὴν ὁποῦ εἶχεν, ἠξιώθη Θεϊκοῦ χαρισματος, καὶ ἰάτρευε πᾶσαν ἀῤῥωστίαν καὶ πάθος μὲ τὴν προσευχὴν πρὸς τὸν Θεόν. Τοῦτος ὁ Ὅσιος μᾶς ἐδιηγήθη, ὅτι ὤντας ἀκόμι νέος εἰς τὴν ἡλικίαν, ἔσκαψεν ἕνα πηγάδι εἰς τὸ Μοναστήριον, μεγάλον τὸ πλάτος του εἴκοσι ποδάρια, καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐδούλευαν εἰς αὐτὸ ἦτον ἄνθρωποι ὀγδοήκοντα. Οἱ ὁποῖοι εἰς τρεῖς ἡμέρας εὗγαλαν τὸ χῶμα, καὶ περνῶντες τὴν φλέβα, ὁποῦ ἔμελλε νὰ εὗγῇ τὸ νερὸν, ἐφάνη ὁ κόπος μάταιος. Καὶ εἶχαν οἱ ἀδελφοὶ μεγάλην λύπην, καὶ ἀποφασίσαμεν νὰ ἀφήσωμεν ἐκεῖνο τὸ πηγάδι, νὰ σκάψωμεν εἰς ἄλλο μέρος. Ἐκείνην τὴν ὥραν ἐπάνω εἰς τὴν λύπην βλέπομεν ἔξαφνα τὸν Ἀββᾶ Πίωρ,

ὁποῦ ἦλθεν ἀπὸ τὴν βαθυτάτην ἔρημον, εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν καῦμα τοῦ ἡλίου, καὶ ἀφ' οὗ μᾶς ἀπέδωκε τὸν ἀσπασμὸν, εἶπε πρὸς τοῦ λόγου μας· ὦ ὀλιγόπιστοι, χθὲς σᾶς ἐστοχάσθηκα ὁποῦ ἐμικροψυχήσετε διὰ τὸ πηγάδι, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα. Καὶ μετὰ τὸν λόγον ἐκατέβη μὲ σκάλαν εἰς τὸ σκάψιμον, καὶ ἔκαμε προσευχὴν, καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν ἐκτύπησε μὲ τὸ τζαπὶ τὸ σκάψιμον, καὶ εἰς τὸ τρίτον κτύπημα εἶπεν· ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων μας ἀποδείξον τοῦτον τὸν τόπον χρήσιμον, καὶ στεῖλε εἰς τοὺς ἀδελφούς τὸ ἔλεός σου διὰ τὴν χρείαν τοῦ νεροῦ. Καὶ μετὰ τὸν λόγον πκρευθὺς εὐγῆκε νερὸν, ὅσον ἐξεχείλησε καὶ ἔβρεξε καὶ ἡμᾶς. Ὅθεν ἔκαμε διὰ προσευχῆς τὴν εὐχαριστίαν, λέγωντας· διὰ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐσταλθήκα παρὰ Θεοῦ, ἰδοὺ ὁποῦ ἐτελειώθη, καὶ ἐμίσευσεν εἰς τὴν ἔρημον. Πολλὰ τὸν παρεκάλεσαμεν διὰ νὰ σταθῇ νὰ γευθοῦμεν ὁμοῦ, ὅμως λέγωντας ὅτι δὲν ἐσταλθηκα διὰ τοῦτο, ἐμίσευσεν ἄγευστος.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Χρονίου.

Ὁ Ἀββᾶς Χρόνιος ἦτον ἀπὸ τὴν χώραν, ὁποῦ λέγεται Φοίνικας. Τοῦτος ὁ Ὅσιος, ἐπειδὴ καὶ ἡ χώρα του ἦτον κοντὰ εἰς τὴν ἔρημον, ἐμέτρησεν ἀπὸ τὰ ἄκρα τῆς ἐρήμου δέκα χιλιάδες καὶ πεντακόσια ποδάρια μὲ τὸν δεξιὸν πόδα, καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐτελείωσεν ὁ ἀριθμὸς ἔσκαψε πηγάδι, καὶ εὑρῆκε νερὸν θαυμάσιον, γλυκύτατον καὶ θρεπτικὸν, εἰς τὸ βάθος ὀργυίαις ἑπτὰ, καὶ ἐκεῖ ἔκαμε ξενοδοχεῖον μικρόν. Ἀφ' οὗ δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, παρέκαλεσε τὸν Θεὸν, νὰ τὸν ἀξιώσῃ, νὰ μὴ κατοικήσῃ πλέον εἰς τόπον, ὁποῦ εἶναι ἄνθρωποι. Καὶ μετὰ ὀλίγους χρόνους ἔγινε καὶ Ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἐχρημάτισε προεστὼς ἐπάνω εἰς τριακοσίους ἀδελφούς. Ἔζησε τοῦτος ὁ Μακάριος μετὰ τὴν Ἱερωσύνην χρόνους ἑξήκοντα. Καὶ οὔτε εὐγῆκε ποτὲ ἀπὸ τὴν ἔρημον, οὔτε ἔφαγε χωρὶς ἐργόχειρον.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰακώβου καὶ Παφνουτίου, καὶ Χαιρήμονος, καὶ τοῦ παραχωθέντος Ἀδελφοῦ, καὶ τοῦ ἀποθανόντος ἀπὸ δίψαν.

Ὁ Ἀββᾶς Ἰάκωβος ἐσυγκατοικοῦσε μὲ τὸν Ἀββᾶν Χρόνιον, ὁποῦ ἀναφέραμεν ἀνωτέρω. Ἦτον τοῦτος ὁ Ἰάκωβος θαυμάσιος εἰς τὴν σύνεσιν, καὶ φίλος τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου, καθὼς καὶ ὁ Ἀββᾶς Χρόνιος. Ὁ δὲ Ἀββᾶς Παφνούτιος, ὁποῦ ὠνομάζετο Κεφαλᾶς, εἶχεν ἐξαίρετον χάρισμα, ὅτι χωρὶς νὰ μελετήσῃ ταῖς Θείαις Γραφαῖς, παλαιὰν καὶ νέαν, ἤξευρε καὶ ταῖς ἐξηγοῦσε θαυμασιώτατα. Ἡ πρᾳότης τούτου τοῦ Ὁσίου ἦτον ξεχωριστή. Ὀγδοηκοστὸν χρόνον

εἶχεν εἰς τὴν ἄσκησιν, καὶ ποτὲ διπλὸν φόρεμα δὲν ἀπόκτησε. Τούτους τοὺς Ἁγίους ἀνταμώσαμεν ἐγὼ καὶ ὁ Θεῖος Εὐάγριος, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐζητούσαμεν νὰ μάθωμεν ταῖς αἰτίαις διὰ ἐκείνους τοὺς ἀδελφοὺς, ὁποῦ ἀποθαίνουν μὲ παράξενον θάνατον. Διότι ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἐσυνέβη καὶ κάποιος ἀδελφὸς ὀνόματι Χαιρήμων, ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθητο καὶ ἐργάζετο τὸ ἐργόχειρόν του, εὐγῆκεν εὐθὺς ἡ ψυχή του. Καὶ ἄλλος πάλιν ἀδελφὸς, ἐκεῖ ὁποῦ ἔσκαπτε πηγάδι, ἔπεσεν ἀπάνω του τὸ χῶμα καὶ τὸν ἐπαράχωσε, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἄλλος ἐρχόμενος εἰς τὴν σκήτην, εἰς τὸν δρόμον ἐδίψησε, καὶ μὴ εὑρίσκωντας νερὸν, ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν δίψαν. Καὶ ἀκόμι ἐξετάσαμεν ποία εἶναι ἡ αἰτία, ὁποῦ καὶ μερικοὶ ἀρχίζουν μὲ εὐλάβειαν καὶ ἄσκησιν, καὶ κατόπι δὲν φυλάγουν ἕως τέλους, ἀλλὰ πίπτουν εἰς διάφορα ἐλαττώματα, καὶ ἀναχωροῦν ἀπὸ τὴν δούλευσιν τῆς ψυχῆς, καὶ τὸ χειρότερον ὁποῦ δὲν ἐπιστρέφουν εἰς μετάνοιαν.

Εἰς αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα ἔδωκε τοιαύτην ἀπόκρισιν ὁ Ὅσιος Παφνούτιος. Ὅσα, λέγει, γίνονται ἔχουν τὸ τέλος κατὰ δύο τρόπους. Ἢ κατ' οἰκονομίαν, ἢ κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ γίνονται. Ὅσα εἶναι ἐπιζήμια καὶ βλαβερὰ, καὶ φοβερὰ μὲ λύπην καὶ κίνδυνον, γίνονται κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ, καὶ προέρχεται κάθε ἐναντίον ἀπὸ τὴν κακὴν προαίρεσιν τοῦ ἀνθρώπου. Διότι ἀδύνατον εἶναι, ἐκεῖνος ὁποῦ θέλει μὲ ὅλην του τὴν θέλησιν, καὶ μὲ πᾶσάν του προαίρεσιν νὰ εἶναι καλὸς, καὶ νὰ γίνῃ κακός. Νὰ εἶναι σώφρων, καὶ νὰ γίνῃ ἀσελγής. Ἀδύνατον νὰ θέλῃ μὲ τὴν προαίρεσίν του νὰ εἶναι ταπεινὸς, ἀκτήμων, πρᾶος, καὶ ἄκακος, καὶ νὰ ξεπέσῃ εἰς τὰ ἐναντία. Ἐπειδὴ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ παραστέκει εἰς τὰς καλὰς προαιρέσεις, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ γίνωνται κακὰ ἀποτελέσματα. Μάλιστα γίνεται βοηθὸς καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ καλὰ, ὁποῦ δὲν δύνεται νὰ φθάσῃ ἡ ἀνθρωπίνη δύναμις. Εἰδὲ καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ξεπέφτουν εἰς τὰ ἐναντία ἀπὸ ἄσκησιν καὶ ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς, φαίνεται νὰ εἶχαν καὶ ἐκεῖνοι καλὴν προαίρεσιν εἰς τὸ καλόν. Ὅμως δὲν εἶναι μὲ ἀληθινὴν διάθεσιν, καὶ καθαρὰν προαίρεσιν. Ἐπειδὴ ἄλλος κάμνει τὴν ἀρετὴν μὲ ἀνθρωπαρέσκειαν. Ἄλλος κάμνει καλὸν διὰ νὰ ἀπολαύσῃ κανένα κέρδος, ἢ κἀμμίαν τιμήν. Ἄλλος κάμνει ἐλεημοσύνην εἰς πρόσωπα ὡραῖα διὰ κακὴν ἐπιθυμίαν. Ἄλλος κάμνει ἐλεημοσύνην εὔλογον, ἢ εἰς χήρας ἢ, εἰς ὀρφανὰ, ἢ εἰς πτωχοὺς καὶ ἀσθενεῖς καὶ γέροντας ἀδυνάτους. Ὅμως κάμνει τὴν ἐλεημοσύνην μὲ γογγυσμὸν, καὶ ὄχι καθὼς προστάζει ὁ Θεὸς μὲ ἱλαρότητα· « Ἱ-» λαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ, λέγει, ὁ Θεὸς, καὶ ὄχι γογγυστὴν ἐλεή-» μονα ». Ἢ κάμνει τὴν ἐλεημοσύνην, ὅσον μόνον νὰ γλυτώσῃ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον ὁποῦ ἔχει ἀνάγκην, καὶ ὄχι κατὰ τὴν δύναμίν του. Καὶ ἀκόμι καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν χαρίσματα, ἤγουν προκοπὴν, ἢ εὐτυχίαν, ἢ κάλλος, ἢ ἀνδρείαν, ἢ μάθησιν, καὶ λο-

γιάζουν πῶς εἶναι ἄξιοι, καὶ τὴν προκοπὴν ἀπόκτησαν μὲ τὴν γνῶσίν τους, καὶ ὄχι νὰ εἶναι ὅλα δῶρα Θεοῦ. Ὅλοι αὐτοὶ δὲν ἔχουσι προκίρεσιν καθαρὰν, διὰ τοῦτο ἀφίνονται ἀπὸ τὴν Θεϊκὴν χάριν, καὶ ὅταν ἀφεθῶσιν ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, πίπτουν εἰς διάφορα πάθη καὶ πειρασμούς. Ἐκεῖνος λοιπὸν ὁποῦ ἔχει τὸ χάρισμα τῆς ὑψότητος, ἢ τῆς σοφίας, ἢ τῆς προκοπῆς εἰς τοῦ λόγου του, καὶ δὲν νομίζει πῶς κάθε χάρισμα εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι δῶρον Θεοῦ, ἀλλὰ θαρρεῖ πῶς τὸ ἀπόκτησε μὲ τὸ νὰ ἦτον ἄξιος, μακρύνει ὁ Θεὸς τὸν Ἄγγελον τὸν ἐπιστάτην ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὑπερήφανον, καὶ καταντᾷ εἰς πονηροὺς καὶ αἰσχροὺς λογισμούς, ἔπειτα πίπτει καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς ἁμαρτίας. Ἐπειδὴ τότε ζυγώνει εἰς αὐτὸν ὁ σατανᾶς, καὶ τὸν κρεμνίζει ἐν εὐκολίᾳ, καὶ πίπτωντας εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἁμαρτίας, τυφλώνεται ἡ διάνοια. Ὅθεν μὴ δυνάμενος νὰ φυλάξῃ τὰ ἅγιά του, πομπεύεται φανερὰ, καὶ πλέον καὶ ὁ λόγος καὶ ἡ διδαχή του γίνεται ἀχρεία εἰς τοὺς ἀκροατὰς, καὶ δὲν εἰσακούεται. Μάλιστα καὶ αὐτὸς καταδικάζεται παρὰ Θεοῦ λέγωντας καὶ μὴ κάμνωντας, καθὼς ὁρίζει εἰς τὸν ψαλμόν· « Τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ εἶ-» πεν ὁ Θεὸς, ἵνα τί σὺ ἐκδιηγῇ τὰ δικαιώματά μου; Διατί νὰ » πέρνῃς εἰς τὸ ἀκάθαρτον στόμα σου τὸν καθαρώτατον νόμον μου; » Ἐ σὺ εἶσαι ψεύστης καὶ δόλιος. Διατὶ νὰ ἀναγγέλῃς τοὺς ἀψευδεῖς » καὶ ἀληθεστάτους λόγους μου;

Ὁμοιάζουν, τέκνα μου, ἡ ψυχαῖς ἐκείνων ὁποῦ νικῶνται ἀπὸ τὰ πάθη, ὡσὰν κάποιαις βρύσες πολυειδεῖς. Οἱ γαστρίμαργοι καὶ μέθυσοι ὁμοιάζουν μὲ βρύσες, ὁποῦ εἶναι εἰς ἀκάθαρτον τόπον, καὶ ἀναβρύουν λάσπην καὶ βούρκαν. Οἱ φιλάργυροι καὶ πλεονέκται ὁμοιάζουν μὲ ἐκεῖνα τὰ νερὰ, ὁποῦ εἶναι γεμάτα βατράχους καὶ χελώνας. Οἱ φθονεροὶ μὲ ἐκείνας τὰς λίμνας, ὁποῦ τρέφονται μέσα ὀφίδια. Οἱ ὁποῖοι φθονεροὶ, ἀνίσως καὶ ἔχουν καὶ γνῶσιν, ὅμως εἶναι φαρμακεροὶ καὶ ἐπιβλαβεῖς. Διὰ τοῦτο ἔλεγε καὶ παρεκάλει ὁ Προφήτης Δαυὶδ τὸν Θεὸν, νὰ τοῦ δοθῇ χρηστότης, ἤγουν καλωσύνη, καὶ σοφία, καὶ γνῶσις. Διότι χωρὶς καλὴν γνώμην, ἡ γνῶσις δὲν ἀξίζει τίποτες. Λοιπὸν ἀνίσως ὁ ἄνθρωπος καὶ γνωρίσῃ, ὅτι ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειάν του ἔλειψεν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἀπ' αὐτὸν, καὶ ταπεινώσει τὴν καρδίαν του πῶς εἶναι ἀχρεῖος καὶ ἀνάξιος, καὶ κρατεῖ τοῦ λόγου του παρακάτω ἀπὸ ὅλους, τότε ἔρχεται πάλιν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτόν. Χρεία εἶναι, ἀδελφοὶ, καὶ εἰς ἐκείνους ὁποῦ θέλουν νὰ εἶναι, καὶ νὰ διδάσκουν ἄλλους, νὰ εἶναι καὶ εἰς τὴν εὐσέβειαν ζηλωταὶ, καὶ εἰς τὴν ζωὴν ἀκατηγόρητοι. Ἀκόμι νὰ ἠξεύρετε, τέκνα μου ἐν Κυρίῳ, ὅτι κάθε ἁμαρτία, ὁποῦ γίνεται ἀπὸ γλῶσσαν, ἀπὸ λογισμὸν πονηρὸν, ἢ μὲ τὸ ἔργον, εἶναι ὅλη ἡ αἰτία ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειαν, καὶ κατὰ τὰ μέτρα τῆς ὑπερηφανείας παραχωρεῖ ὁ Κύριος, καὶ πίπτει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν

ἁμαρτίαν. Εἶναι ἀκόμι οἰκονομία Θεοῦ, ὅτι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν γνῶσιν καὶ προκοπήν, καὶ εὑρίσκονται εἰς κακίαν καὶ ἁμαρτίαν, ἀνίσως καὶ ἄφινεν ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ νὰ τοὺς ἔχῃ ὁ Κόσμος εἰς ὑπόληψιν, καὶ νὰ τοὺς ἀκοΐουν, ἤθελε σμίξῃ ἡ ἁμαρτία μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν· καὶ ἐγίνετο ὁ ἄνθρωπος καθολικὸς δαίμονας. Ἐπειδὴ εὑρισκόμενος καταβρωμεσμένος μὲ τὴν λάσπην τῆς ἁμαρτίας, ἀκόμι καὶ ὑπερηφανεύεται πῶς εἶναι γνωστικὸς καὶ ἄξιος.

Ἀκόμι νὰ ἠξεύρετε, ἀδελφοί, ὅτι ὁπόταν ἰδῆτε τινά, ὁποῦ φαίνεται γνωστικὸς καὶ ἄξιος, ἔπειτα τὰ ἔργα του εἶναι πονηρὰ καὶ αἰσχρά, ἐνθυμηθῆτε τότε τὰ λόγια τῆς Θείας Γραφῆς, ὁποῦ λέγει διὰ τὸν ὄφιν, πῶς εἶναι φρονιμώτερος ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα. Φρόνιμος, ὅμως ὄφις φθοροποιὸς, ὥστε ὁποῦ ἐπλάνεσε καὶ ἔφθειρε τοὺς προπάτορας. Ἡ τοιαύτη γνῶσις, ὁποῦ δὲν εἶναι μὲ καλωσύνην, εἶναι πονηρία καὶ ἀδόκιμος νοῦς. Πρέπει ὁ εὐσεβὴς Χριστιανὸς νὰ συλλογίζεται τὰ καλὰ, καὶ νὰ κάμνῃ ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ, ὁποῦ ἐγνώρισε μὲ τὸν νοῦν, ἔπειτα νὰ διδάσκῃ τὰ καλὰ καὶ μὲ τὸν λόγον, καὶ μὲ τὸ ἔργον. Διὰ τοῦτο ὁπόταν διδάσκῃ καὶ ἑρμηνεύει τινὰς μὲ τὸν λόγον, καὶ τὰ ἔργα δὲν ὁμοιάζουν μὲ τὰ λόγια, εἶναι ὡσὰν ἕνα ψωμὶ ἀνάλατον καὶ μουχλιασμένον, καθὼς λέγει καὶ ὁ πολύαθλος Ἰὼβ· «Ἄρτος ἄνευ ἁλὸς, οὐ βρωθήσεται οὐδαμῶς, εἰδὲ καὶ βρωθῇ, ἄξει εἰς καχεξίαν. Ἀκόμι καὶ ἡ παραχώρησις τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἄλλοτε γίνεται, διὰ νὰ φανερωθῇ καμμία ἀπόκρυφη μεγάλη ἀρετή. Καθὼς ἔγινεν εἰς τὸν Ἰὼβ ἐκείνη ἡ παραχώρησις, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν Κόσμον ἡ μεγάλη ὑπομονή του. Καθὼς τὸ ἐμαρτύρησεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἴδιον αὐτόν· «Ἵνα ἀναφανῇς δίκαιος, διὰ τοῦτο ἐπήγαγον τὴν περίστασιν. Καὶ ἄλλοτε παραχωρεῖ ὁ Κύριος εἰς τοὺς Ἁγίους, διὰ νὰ μὴ τύχῃ καὶ τοὺς ἔλθῃ λογισμὸς ὑπερηφανίας διὰ τὰ καλά τους κατορθώματα, καθὼς συνέβη εἰς τὸν μέγαν Ἀπόστολον Παῦλον· «Ἐδόθη μοι σκόλωψ τῇ σαρκὶ, ἵνα » μὲ κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. Καὶ τρίτον ἡ παραχώρησις » γίνεται διὰ τὰς ἁμαρτίας, καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Παράλυ» τον· » Μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρον τί σοι γένηται. Καὶ ἡ τελεία παραχώρησις, ἡ ἐγκαταλειψις εἶναι, ὅταν μένει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ πεῖσμα, καὶ εἰς τὴν κακίαν, καὶ δὲν θέλει νὰ μετανοήσῃ. Καθὼς ἔγινεν εἰς τὸν προδότην Ἰούδαν. Καὶ πρότερον εἰς τὸν Ἡσαῦ, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ἀκρασίαν του ὑστερήθη τὴν πατρικὴν εὐλογίαν, καὶ ἐμισήθη ἀπὸ τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο ἔλεγε καὶ ὁ μακάριος Παῦλος, ἐπειδὴ (λέγει) μερικοὶ δὲν ἔστερξαν νὰ ἀφιερώσουν τοὺς λογισμούς τους εἰς τὸν Θεὸν, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἀφῆκε καὶ ἔπεσον εἰς ἀδόκιμον νοῦν. Ἀδόκιμος νοῦς εἶναι, ὁπόταν τινὰς κάμνει ἄπρεπα καὶ παράνομα ἔργα, καὶ τοῦ φαίνεται πῶς κάμνει καλὰ καὶ νόμιμα. Ὥστε ὁποῦ ἡ γνῶσις καὶ ἡ παίδευσις πρέπει νὰ

εἶναι στομωμένη μὲ τὴν εὐσέβειαν, καὶ ἐπιμέλειαν τῶν καλῶν. Τότε καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ διαφυλάγει ἐκείνην τὴν γνῶσιν, εἰς τὰ νὰ μὴ πλανεθῇ εἰς τὴν πίστιν, οὔτε νὰ ξεπέσῃ εἰς ἄπρεπα καμώματα. Δὲν εἶναι βέβαια δυνατὸν, ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ λείψει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ γίνωνται διάφοραις κακίαις. Καὶ τοῦτο προέρχεται ἀπὸ αἰτίαν τῆς κακῆς προαιρέσεως, καὶ ὄχι αἴτιος ὁ Θεός.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Σολομῶνος.

Ἔστωντας καὶ νὰ ἐκατοίκησα εἰς τὴν χώραν, ὁποῦ ὀνομάζεται Ἀντινόου, εἰς τὸ μέρος τῆς Θηβαΐδος, σαράντα χρόνους, ἐγνώρισα καὶ τὴν πολιτείαν ὅλων τῶν Μοναστηρίων, ὁποῦ εἶναι εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Εὑρίσκονται τριγύρου εἰς τὴν χώραν Ἀσκηταὶ ὡς χίλιοι διακόσιοι, καὶ ζοῦσι μὲ τὸ ἐργόχειρόν τους· ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι καὶ πολλοὶ Ἀναχωρηταὶ, μέσα εἰς τὰ σπήλαια κλεισμένοι ἀπὸ λόγου τους· εἰς τοὺς ὁποίους ἀνάμεσα εἶναι καὶ ὁ Ἀββᾶς Σολομών· ἀγωνιστὴς κατὰ δαιμόνων, πρᾴοτατος, καὶ εἰς τὴν σωφροσύνην καὶ ὑπομονὴν θαυμάσιος. Ὅθεν καὶ ἔζησε μὲ ἄκραν ἄσκησιν χρόνους πενῆντα μέσα εἰς ἕνα σπήλαιον, ἔχωντας τὴν κυβέρνησίν του ἀπὸ τὰς χεῖράς του, καὶ κυβερνῶντας καὶ ἄλλους πτωχούς· ἀπὸ δὲ τὴν ἄκραν ἡσυχίαν, καὶ καθαρότητα τῶν λογισμῶν, ἐγνώρισεν ὅλην τὴν θείαν Γραφήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου.

Τοῦτος ὁ θεῖος Δωρόθεος εἶχε πᾶσαν ἀρετὴν εἰς τοῦ λόγου του, καὶ ἡσύχαζεν εἰς ἕνα σπήλαιον. Τοῦτος ὁ μακάριος ἦτον καὶ Ἱερεὺς, καὶ ἐλειτουργοῦσεν εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς ἐκοινώνει τὰ Θεῖα Μυστήρια, ὅσοι εὑρίσκοντο εἰς τὰ σπήλαια. Εἰς αὐτὸν τὸν Ἅγιον μίαν φορὰν ἡ νέα Μελάνη, ἡ ἐγγόνη τῆς μεγάλης Ὁσίας Μελάνης, ἔστειλεν ἀργύρια μονέδαν μεγάλην εἰς τὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὰ μοιράσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς. Ὁ δὲ Ὅσιος Δωρόθεος ἐκράτησε μόνον τὰ τρία ἀπ' ἐκεῖνα, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τὰ ἔστειλεν εἰς τὸν Ἀββᾶν Διοκλῆ τὸν ἀναχωρητὴν, λέγωντας, ὅτι ἐκεῖνος εἶναι κατὰ πάντα σοφώτερός μου, καὶ θέλει τὰ οἰκονομήσει καθὼς πρέπει. Καὶ ἐγὼ μὲ τὰ τρία ταῦτα εἶμαι ἀρκετός.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Διοκλῆ.

Τοῦτος ὁ Ὅσιος ἀφ' οὗ ἐσπούδασε Γραμματικὴν, καὶ Φιλοσοφίαν, εἰκοσιοκτὼ χρόνων τῆς ἡλικίας του, ὅλα τὰ ἄφησε, καὶ ἔγινεν ἀναχωρητὴς, κλείσας τοῦ λόγου του εἰς ἕνα σπήλαιον. Εἰς τὸ ὁποῖον

εἶχε ζήσῃ (τότε ὁποῦ τὸν εἴδαμεν) χρόνους τριάντα πέντε. Τοῦτος ὁ μακάριος μᾶς ἐδίδασκε λέγωντας· Ἕνας νοῦς μόνον νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὸν καλὸν συλλογισμὸν, ἤγουν ἀπὸ τὸ νὰ ἐγνοιάζεται πῶς ἔχει νὰ γίνῃ μετὰ θάνατον, ἀράγε σώνεται, ἢ κολάζεται; Ἀνίσως λέγω καὶ δὲν ἔχῃ αὐτὴν τὴν ἔγνοιαν, πίπτει ἐν εὐκολίᾳ εἰς ταῖς κακαῖς ὄρεξες. Καὶ ἔλεγεν ἀκόμι, ὅτι ἡ κακὴ ὄρεξις κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἄλογον ζῶον, καὶ ὁ θυμὸς τὸν κάμνει δαίμονα. Εἶτα καὶ ἐγὼ εἰς τὸν Ὅσιον, ὅτι πῶς εἶναι δυνατὸν ἀνθρώπινος νοῦς νὰ εὑρίσκεται πάντοτε εἰς τὰ Θεῖα νοήματα; Καὶ ὁ Ὅσιος ἀπεκρίθη, ὅτι καθὼς συνηθίσῃ ὁ ἄνθρωπος, εἴτε μὲ καλὰ νοήματα, εἴτε μὲ κακοὺς συλλογισμοὺς, ἔτζι καὶ πολιτεύεται.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Καπίτωνος.

Πλησίον τοῦ Ἀββᾶ Διοκλῆ, ἐκατοίκει ὁ Ἀββᾶς Καπίτων. Ὁ ὁποῖος ἦτον πρῶτον λῃστὴς, καὶ ματανοήσας ἐκλείσθη εἰς ἕνα σπήλαιον χρόνους πεντήκοντα, καὶ δὲν ἐπῆγε κἂν ἕως τὸν Νεῖλον τὸν ποταμὸν, ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ κοντά. Τὸν ἠρώτησαν τινές· Διὰ τί, Ἀββᾶ, δὲν μακραίνεις ὀλίγον ἀπὸ τὸ σπήλαιον; καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη· Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ συναναστρέφωμαι μὲ πολλοὺς, ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς, ὁποῦ μὲ ἐπολεμοῦσεν ἐξ ἀρχῆς, δὲν ἀπέθανε τελείως.

Περὶ ἐκείνου ὁποῦ ἐπεριπαίζετο.

Ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀνωτέρω εἴδαμεν καὶ ἄλλον ἀναχωρητὴν ὁμοίως καὶ αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον. Ὅμως ἀπὸ μωρίαν καὶ κενοδοξίαν ἐπεριγελᾶτο ἀπὸ τὰ ὀνείρατα ὁποῦ ἔβλεπεν. Ὅσον μὲν διὰ τὸ γῆρας εἶχε σωφροσύνην, καὶ ἐγκράτειαν ἐφύλαττεν. Ὅμως ἔβοσκεν ἀνέμους, ἐπειδὴ καὶ ἐκενοδόξει πῶς εἶναι καλλήτερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Περὶ τοῦ Ὁσίου Ἐφραίμ.

Νομίζω, τίμιε Λαῦσε, νὰ ἔμαθες τὴν πολιτείαν τοῦ Ὁσίου Ἐφραὶμ τοῦ Διακόνου τῆς Ἐδεσσηνῶν Ἐκκλησίας. Ὁ ὁποῖος ἔγινεν ἕνας ἀπ' ἐκείνους, ὁποῦ εἶναι ἄξιοι νὰ ἐπαινοῦνται. Τοῦτος ὁ μακάριος ἐπεριπάτησεν ὄντως τὴν ὁδὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, χωρὶς νὰ κλίνῃ δεξιὰ, ἢ ἀριστερά. Ὅθεν ἔλαβε καὶ χάριν Θεοῦ, καὶ ἔγινεν σοφίας καὶ Θεολογίας δοχεῖον. Ἠγάπησε τὴν ἡσυχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκαρτέρησε χρόνους μακροὺς, καὶ κατώρθωσε πᾶσαν ἀρετήν. Ὅσοι δὲ τὸν ἀνταμώναν, τινὰς δὲν ἀπόμεινε χωρὶς μεγάλην ὠφέλειαν. Ὕστερον ὅμως εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν κέλλαν του ἀπὸ τοιαύτην αἰτίαν, ἔστωντας καὶ νὰ ἔγινεν εἰς τὴν Ἔδεσσαν μεγάλη πεῖνα.

Εἶδεν ὁ Ὅσιος ὁποῦ ἐκινδύνευεν εἰς θάνατον ὅλη ἡ πτωχολογία, καὶ ἐλυπήθη εἰς τὴν ψυχήν. Ὅθεν ὑπῆγεν εἰς τοὺς πέριξ ἄρχοντας, ὁποῦ εἶχαν καὶ ἐφύλατταν σῖτον εἰς τὰς ἀποθήκας, καὶ λέγει τους· Διατί δὲν σπλαγχνίζεσθε τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, καὶ κρύβετε τὸν σῖτον καὶ σήπεται, καὶ προξενεῖτε εἰς τοῦ λόγου σας τὴν αἰώνιον κόλασιν; Καὶ ἐκεῖνοι ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν ἔχομεν ἐμπιστευμένον, ὁποῦ νὰ μοιράσῃ κατὰ Θεὸν τὸν σῖτον εἰς τὸν πεινασμένον κόσμον, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι εἶναι κλέπται. Τότε τοὺς λέγει ὁ Ὅσιος· Τί σᾶς φαίνεται διὰ λόγου μου; Ποταπὴν ὑπόληψιν ἔχετε; Λέγουσιν ἐκεῖνοι, ὅτι σὲ γνωρίζομεν ἀναμφιβόλως ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ. Λέγει τους ὁ Ὅσιος· Λοιπὸν ἐμπιστευθῆτε εἰς τοῦ λόγου μου. Νὰ ὁποῦ καὶ ἐγὼ διὰ τὴν βοήθειαν τῶν πτωχῶν, καὶ διὰ σωτηρίαν ἐδικήν σας γίνομαι ἀπὸ τὴν σήμερον ξενοδόχος. Μὲ τοιαύτην ὑπόληψιν ὁ μακάριος Ἐφραὶμ ἐσύναξεν ἀργύρια ἱκανά, καὶ ἔκτισε ξενοδοχεῖον εὐρύχωρον μὲ κλίναις τριακόσιαις. Καὶ ἐκεῖ ἔτρεχαν ὅλοι οἱ πεινασμένοι. Καὶ ὅσοι ἤθελαν ἀποθάνῃ, τοὺς ἐκήδευε πληρέστατα. Καὶ ὅσοι πάλιν εἶχαν ἐλπίδα ζωῆς, τοὺς ἐνοσοκόμει ἐπιμελέστατα. Διατοῦτο καὶ ἀπὸ πολλὰ μέρη ἔδιδαν ἄλλοι ἀργύρια, καὶ ἄλλοι σιτάρι, καὶ ἄλλοι ἄλλα χρειαζόμενα, καὶ ἐκυβέρνα κάθε ἕνα ὁποῦ εὑρίσκετο εἰς ἀνάγκην. Καὶ ἦτον ἕνας κοινὸς τροφεὺς εἰς ὅλους, μάλιστα ὁποῦ ἐκινδύνευαν νὰ ἀποθάνουν πλῆθος ἄπειρον ἀπὸ τὴν πεῖναν, ἕως ὁποῦ ἐπέρασεν ὁ καιρὸς τῆς δυστυχίας. Καὶ δίδωντας ὁ Θεὸς εὐτυχίαν, δὲν ἦτον πλέον τόση ἀνάγκη εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Διατοῦτο καὶ ὁ Ὅσιος ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν κέλλαν του, καὶ μετὰ ἕνα μῆνα ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ἡ μακαρία αὐτοῦ ψυχή. Ἄφῆκε δὲ πολλαῖς νουθεσίαις, καὶ συγγράμματα σοφώτατα καὶ θεολογικώτατα, ὠφέλιμα εἰς εὐσέβειαν καὶ ἀρετήν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰουλιανοῦ.

Οὗτος ὁ Ὅσιος Ἰουλιανὸς εἰς τοσαύτην ἄσκησιν ἐγυμνάσθη, ὁποῦ ἐφαίνετο ὡσὰν ἕνας ἴσκιος, μόνον δέρμα καὶ κόκκαλα. Ὅθεν ἀπόκτησε χάριν παρὰ Κυρίου, νὰ ἰατρεύῃ μὲ λόγον μόνον προσευχῆς πᾶσαν ἀσθένειαν. Ἡ ὁποία χάρις ηὔξανε μὲ τὸν καιρὸν, ἕως ὁποῦ παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ, γενόμενος ὑπέργηρος.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰννοκεντίου.

Διὰ τὸν Ἀββᾶν Ἰννοκέντιον (νομίζω ἐνδοξότατε Λαῦσε) ὅτι νὰ ἤκουσες ἀπὸ πολλούς. Ὅμως θέλεις ἀκούσει καὶ μερικὰ ἀπὸ λόγου μου. Τοῦτος ὁ τρισμακάριστος ἦτον εἰς ἄκρον ἁπλοῦς καὶ ἄκακος. Εἰς τὸν ἀρχὴν ἐστάθη ἔνδοξος εἰς τὸ παλάτι τοῦ Βασιλέως Κων-

σταντίου, ἄρχων μὲ ὀφφίκιον. Εἶχε δὲ καὶ υἱὸν Παῦλον ὀνόματι, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν ἀξίαν ἦτον Δομέστικος στρατιωτικός. Τοῦτος ἔκαμνεν ἁμαρτίαν μὲ μίαν Θυγατέρα Ἱερέως. Ὅθεν παρεκάλει ὁ Πατήρ του τὸν Θεὸν, νὰ ἔλθῃ πνεῦμα ἀκάθαρτον νὰ βασανίζῃ τὸν υἱόν του, διὰ νὰ μὴ πέσῃ πλέον εἰς σαρκικὴν ἁμαρτίαν. Διὰ τὸ ὁποῖον τοῦ ὑπήκουσεν ὁ Κύριος, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν υἱόν του δαιμόνιον πονηρὸν, καὶ ἀκόμι εὑρίσκεται εἰς τὸ ὄρος μὲ τὴν ἅλυσον παιδευόμενος ὑπὸ τοῦ δαίμονος. Τόσον ἐστάθη τοῦτος ὁ Ἰννοκέντιος ἐλεήμων καὶ συμπαθέστατος, ὥστε ὁποῦ βλέπωντας τοὺς ἀδελφοὺς νὰ ἀκριβεύωνται εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἔπερνεν αὐτὸς κρυφὰ καὶ τὰ ἐμοίραζεν εἰς τοὺς πένητας. Ὅθεν διὰ συμπάθειαν καὶ ἀκακίαν ὁποῦ εἶχεν, ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ καὶ ἐδίωχνε δαιμόνια, καὶ ἰάτρευε πᾶσαν ἀσθένειαν. Μίαν φορὰν λείπωντας ὁ Ὅσιος, ἔφερε μία γυνὴ τὸν υἱόν της, ὁ ὁποῖος εἶχε δαιμόνιον, καὶ χωριστὰ ἡ κεφαλή του ἦτον σχεδὸν γυρισμένη εἰς τὴν πλάτην του. Ἐγὼ δὲ βλέπωντας μὲ ἄλλους τινὰς ὁποῦ εὑρέθημεν ἐκεῖ, τὴν μεγάλην ἀνάγκην τοῦ παιδὸς, ἐνομίσαμεν πῶς εἶναι ἀδύνατον νὰ ἰατρευθῇ, καὶ εἴπαμεν πρὸς τὴν γυναῖκα, ὅτι νὰ μὴν ἔχῃ θάρρος. Ἡ ὁποία καθὼς ἤκουσε τὸν λόγον ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα. Ἐκείνην τὴν ὥραν ἦλθε καὶ ὁ Ὅσιος, καὶ βλέπωντας ἐκεῖνον ὁποῦ ἔπασχε, καὶ τὴν μητέρα ὁποῦ ἔκλαιε πικρῶς, ἐλυπήθη καὶ αὐτὸς, καὶ ἐδάκρυσε. Καὶ πέρνωντας τὸν πάσχοντα εἰς τὸ Προσκυνητάριον, ὁποῦ ἔκτισεν αὐτὸς ὁ ἴδιος, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε μέρος ἀπὸ Ἅγιον Λείψανον τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἐκεῖ λοιπὸν φέρωντας τὸν ἀσθενῆ, ἄρχησε τὴν προσευχὴν ἀπὸ ὥραν τρίτην τῆς ἡμέρας ἕως ὥρας ἐνάτης. Καὶ ἐπακούσας ὁ Κύριος τὴν δέησιν τοῦ δούλου του, μετὰ τὴν ἐνάτην ὥραν τὸν ἀπέδωκεν ὑγιῆ πρὸς τὴν Μητέρα του, καὶ ἀπὸ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλο πάθος. Καὶ πάλιν ἄλλην φορὰν, ἔτυχε μία πτωχὴ νὰ χάσῃ τὸ πρόβατόν της ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ τὸ ἔβοσκεν, ὅθεν ἦλθε κλαίουσα πρὸς τὸν Ὅσιον, καὶ λυπηθεὶς εἶπε πρὸς τὴν γυναῖκα, νὰ τοῦ δείξῃ τὸν τόπον ὁποῦ τὸ ἔχασεν, ἡ ὁποία τοῦ ἔδειξεν ἐκεῖ ὅπου ὀνομάζεται τόπος τοῦ Λαζαρίου. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐστάθη ὁ Ὅσιος εἰς προσευχήν. Ὅμως ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸ ἔκλεψαν ἐπρόφθασαν, μεταξὺ ὁποῦ προσηύχετο ὁ Ἅγιος, καὶ τὸ ἔσφαξαν. Καὶ τὸ πρόβατον ὄντας κεκρυμμένον (μετὰ τὴν σφαγὴν) εἰς τὸ ἀμπέλι, ἔξαφνα ἐφάνη ἕνας κόραξ, ὁ ὁποῖος ἥρπασεν ἕνα κομμάτι κρέας ἀπὸ τὸ πρόβατον, καὶ ἐπέταξε. Τότε λοιπὸν βλέποντες ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸ ἔκλεψαν, ὅτι ἐφανερώθησαν διὰ μέσου τοῦ κόρακος, ἦλθαν καὶ ἐπρόσπεσαν εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ πληρώσαντες τὴν τιμὴν τοῦ προβάτου εἰς ἐκείνην τὴν πτωχὴν, ἔλαβαν συγχώρησιν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀδολίου.

Ἐγνώρισα εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ἀββᾶ Ἀδόλιον ἀπὸ τὴν Ταρσόν. Ὁ ὁποῖος ἔζησε μίαν ζωήν, τὴν ὁποίαν ἢ δὲν ἐδυνήθη τινὰς νὰ τὴν ζήσῃ, ἢ πολλὰ ὀλίγοι νὰ εὑρέθησαν νὰ ἔμβουν εἰς τοσοῦτον ἀγῶνα, καὶ ὑπερβολικὴν ἄσκησιν· τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οἱ δαίμονες ἔφριξαν. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἀπετόλμησάν ποτὲ νὰ τοῦ σιμώσουσιν. Ὅσον μὲν διὰ τὴν τροφὴν εἶχε συνήθειαν τὸν ἄλλον καιρὸν καὶ ἔτρωγε κάθε δύο ἡμέρας μίαν φοράν, τὸν δὲ καιρὸν τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς εἰς κάθε πέντε ἡμέρας μίαν φοράν. Εἶχεν ἀκόμι συνήθειαν καὶ ὑπήγαινεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ἀφ' ἑσπέρας, καὶ ἐπροσηύχετο, ἕως νὰ ἔλθουν οἱ ἀδελφοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῇ ὥρᾳ τοῦ Ὄρθρου, καὶ ἤρχετο καὶ αὐτὸς, καὶ ἤκουεν ὁμοῦ τὴν Ἀκολουθίαν. Καὶ τοῦτο ἦτον θαυμαστότερον, ἐπειδὴ ἢ ἔβρεχεν, ἢ ἐχιόνιζε, δὲν ἐπαραμέρα ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ ἔστεκεν εἰς προσευχὴν ὅλην τὴν νύκτα. Ἔπειτα εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ὄρθρου ἐξυπνοῦσε τοὺς ἀδελφοὺς εἰς τὴν Ἀκολουθίαν, μὲ τοὺς ὁποίους συνέψαλλεν ἕως νὰ φέξῃ. Καὶ τότε πολλαῖς φοραῖς βρεγμένος, ἢ χιονισμένος ἀνεπαύετο ἕως τρίτην ὥραν, καὶ πάλιν ἐδίδετο εἰς τὴν προσευχὴν ἕως ἑσπέρας. Καὶ ἐπέρασεν οὕτως ὅλη του ἡ ζωὴ, ἕως ὁποῦ παρέδωκεν εἰς χεῖρας Θεοῦ τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν ἐκεῖ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Περὶ Ἀβραμίου τινός.

Τοῦτος ὁ Ἀβράμιος ἦτον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἠγωνίσθη εἰς τὴν ἔρημον μὲ μεγάλην ἄσκησιν. Ὅμως ἔπεσεν εἰς ματαιότητας λογισμῶν, καὶ ἐνόμισεν εἰς τὸν ἑαυτόν του πῶς εἶναι μέγας καὶ ἄξιος. Ὅθεν ἑστωντας καὶ νὰ ἤλθεν εἰς τὸ Κυριακὸν, ἐφώναξεν ὅτι ἀπόψε μὲ ἐχειροτόνησεν ὁ ἴδιος Χριστὸς, καὶ νὰ μὲ δεχθῆτε ὡς Ἱερέα. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Πατέρες τὸν ἀπέβαλαν ἀπὸ τὴν ὁμήγυριν τῶν ἀδελφῶν, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὅτι ἀπὸ ὑπερηφάνειαν ἔγινε παίγνιον τῶν δαιμόνων.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἐλπιδίου.

Τοῦτος ὁ θεῖος ἀνὴρ Ἐλπίδιος ἐπολιτεύθη εἰς τὰ σπήλαια ὁποῦ εἶναι κατὰ τὴν Ἱεριχώ. Ὁ ὁποῖος ἦτον ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν. Ἔλαβε τὴν Ἱερωσύνην, καὶ Πρεσβύτερος ἐστάθη τοῦ Μοναστηρίου παρὰ τοῦ Χωρεπισκόπου τῆς Καππαδοκίας Τιμοθέου. Ἦλθε δὲ καὶ κατοίκησεν εἰς ἕνα σπήλαιον, καὶ ἐπέρασεν εἰς ἐκεῖνο ζωὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον. Εἰκοσιπέντε χρόνους μόνον Σάββατον καὶ Κυριακὴν ἔτρωγε

τροφήν. Ὅλαις ταῖς νύκταις ἐπερνοῦσε προσευχόμενος, καὶ στεκόμενος ὄρθιος. Καὶ καθὼς εἰς τὸ μελίσσι εὑρισκόμενος ὁ βασιλεὺς, συνκθροίζεται πλῆθος μελισσῶν, ἔτζι καὶ τοῦτος ὁ μακάριος κατοικήσας εἰς τὴν ἔρημον, ἐσυνάχθησαν πλῆθος ἀδελφῶν, καὶ ἔγινεν ὡς μία πόλις ἡ ἔρημος. Καὶ ἦτον ἐκεῖ νὰ ἰδῇ τινὰς διαφόρους τρόπους τῆς ἀσκήσεως. Μίαν φορὰν ἔτυχε νὰ ἀναγινώσκωμεν τὴν Ἀκολουθίαν μὲ αὐτὸν τὸν Ὅσιον, καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Ἀκολουθίας, συνεργείᾳ τοῦ πειρασμοῦ,] τὸν ἐκέντρωσεν εἰς τὸν πόδα σκορπιὸς, καὶ ὑπόφερε τὸν δριμύτατον τοῦ σκορπίου πόνον, ἕως ὁποῦ ἐτελείωσεν ἡ Ἀκολουθία, χωρὶς νὰ ταραχθῇ τελείως. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἔτυχε νὰ βαστᾷ ἕνας ἀδελφὸς κομμάτι κλῆμα ξηρόν· τὸ ὁποῖον ἐπῆρεν ὁ Ὅσιος, καὶ τὸ ἐφύτευσε παράκαιρα καὶ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους. Τὸ ὁποῖον ἐκαρποφόρησε καὶ ἔγινεν ἄμπελος, ὥστε ὁποῦ ἔφθανε καὶ ἐσκέπαζεν ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν.

Περὶ τῶν Ἀββάδων Αἰνεσίου καὶ Εὐσταθίου.

Μὲ τὸν εἰρημένον Ἀββᾶ Ἐλπίδιον ἐτελειώθη ὁμοῦ καὶ ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ Αἰνέσιος, καὶ ὁ ἀδελφός του ὁ Εὐστάθιος. Ὁ ὁποῖοι ἐστάθηκαν καὶ οἱ δύο ἀγωνισταὶ τῆς ἀσκήσεως θαυμασιώτατοι, καὶ ἐσυνερίζοντο τὴν καλὴν φιλονεικίαν, ἤγουν ἐφιλονεικοῦσαν νὰ κάμνουν τοὺς ἀγῶνας, καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ Ἁγίου Ἐλπιδίου. Διὰ τὸν ὁποῖον (λέγουσιν) ὅτι τόσον ἐδάμασε τὸ κορμὶ μὲ τὴν κακοπάθειαν, ὥστε ὁποῦ ἐφαίνοντο ὅλα του τὰ κόκκαλα ἀπὸ καταξηρον δέρμα. Ἀκόμι διηγοῦνται οἱ συναγωνισταί του καὶ μαθηταὶ, ὅτι εἰς εἰκοσιπέντε χρόνους ὁποῦ ἐκάθισεν εἰς τὸ σπήλαιον, δὲν ἐγύρισε τὸ πρόσωπόν του κατὰ δυσμὰς, οὔτε τὸν Ἥλιον εἶδε νὰ κλίνῃ κατὰ τὴν δύσιν, μὲ ὅλον ὁποῦ ἡ θύρα τοῦ σπηλαίου ἔβλεπε πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ὄρους. Οὔτε τοὺς ἀστέρας εἶδε ποτὲ ὁποῦ ἀνατέλλουν πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη. Οὔτε ἀφ' οὗ ἀνέβη εἰς τὸ Ὄρος εἰκοσιπέντε χρόνους ἐκατέβη ποτὲ, ἕως ὁποῦ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. Καὶ ἀπῆλθεν ἡ μακαρία ψυχὴ τούτου τοῦ γενναίου ἀθλητοῦ εἰς τὰς χορείας τῶν Ἁγίων, καὶ ἐκλεκτῶν τοῦ Ὑψίστου.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Σισινίου.

Τοῦτος ὁ τρισμακάριστος Σισίνιος ἦτον πρῶτον δοῦλος, καὶ ἀπὸ θερμὸν πόθον καὶ εὐλάβειαν, εὐθὺς ὁποῦ ἔλαβε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ σώματος, ἐδούλωσεν ὅλον ἑαυτὸν εἰς τὸν Θεῖον ἔρωτα, καὶ παρέδωκε τοῦ λόγου του εἰς τὸν εἰρημένον Ἅγιον Ἐλπίδιον. Εἰς τὸν ὁποῖον κοντὰ ἐστάθη χρόνους ἑπτὰ, καὶ ἐδιδάχθη κάθε λογῆς ἀρετὴν, καὶ ἄσκησιν, καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα τὴν μεγάλην ὑπομονὴν τῆς ἀσκήσεως.

Ὕστερα ἀπὸ ταῦτα ἐμβήκε καὶ ἐκλείσθη εἰς ἕνα μνῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκαρτέρησε χρόνους τρεῖς, προσευχόμενος νύκτα καὶ ἡμέραν, χωρὶς νὰ πλαγιάσῃ, καὶ χωρὶς νὰ περιπατήσῃ πουθενά. Διὰ τοῦτο εὐγῆκεν ἡ φήμη του εἰς μέρη πολλά. Καὶ τὸν ἐπῆραν στανικῶς ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν τοῦ Πρεσβυτερίου τὸν ἔκαμαν προεστῶτα εἰς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μονήδρια εἰς τὴν Καππαδοκίαν. Εἰς τοὺς ὁποίους ἀνάμεσα ἔλαμπεν ὡς ἀστέρας πολύφωτος μὲ τὴν ἀπάθειαν, καὶ μὲ τὴν ἀσκητικὴν καὶ ἀγγελικὴν πολιτείαν. Καὶ τοῦτο εἶναι ὁποῦ ἔλεγεν ὁ Θεῖος Ἀπόστολος· «Ἔμπροσθεν » εἰς τὸν Χριστὸν δὲν εἶναι διαφορὰ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς δούλου καὶ » ἐλευθέρου ». Ἀνάμεσα εἰς τὰς Παρθένους ἦτον καὶ αὐτὸς ὁ μακάριος ὡς μία Παρθένος. Δοῦλος ἐστάθη εἰς τὸ σῶμα, ὅμως εἰς τὴν ψυχὴν ἔγινε συγκληρονόμος Χριστοῦ. Εἰς δὲ τὴν φιλοξενίαν ἦτον δεύτερος Ἀβραάμ, μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον τελείως ἀκτήμων, καὶ παντάπασιν ἀνάργυρος. Καὶ ἂς ἐντρέπωνται ἐκεῖνοι μάλιστα ὁποῦ ἔχουν χάριν καὶ ἀκριβεύονται.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Γαδδανᾶ.

Ἐγνώρισα ἐγὼ ὁ ἴδιος Ἅγιον Γέροντα τὸ ὄνομά του Γαδδανᾶ, καὶ ἡ πατρίδα του ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην. Ὁ ὁποῖος ἐπέρασε τὴν ζωὴν ὡσὰν ἕνα πετεινόν, χωρὶς νὰ ἀναπαυθῇ ὑποκάτω εἰς σκέπην, ἀλλὰ εὑρισκόμενος μὲ τὰ θηρία εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου. Τοῦτος ὁ μακάρι εὑρισκόμενος μίαν φορὰν εἰς τὸ μέρος τῆς νεκρᾶς Θαλάσσης, ἔδραμαν καταπάνω του μερικοὶ Ἑβραῖοι μὲ σπαθία ξεγυμνωμένα. Ὁ δὲ Θεὸς ἐφύλαξε τὸν δοῦλόν του μὲ τοιοῦτον Θαυμάσιον. Ἤγουν εὐθὺς ὁποῦ ἠλθεν εἰς τὸν Ἅγιον σιμὰ ὁ εἷς Ἑβραῖος, καὶ μέλλωντας νὰ κατεβάσῃ τὸ σπαθὶ νὰ τὸν βαρέσῃ, ἐξηράνθη τὸ χέρι τοῦ Ἑβραίου παρευθὺς, καὶ ἔπεσε τὸ ξίφος, ὡς ἀπὸ χέρι νεκρόν, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐλευθέρωσεν ὁ Θεὸς τὸν δοῦλόν του Γαδδανᾶν ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἠλία.

Τοῦτος ὁ Θαυμάσιος Ἠλίας ἀσκήτευεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐκατοίκει εἰς ἕνα σπήλαιον μέσα, μὲ πολλὴν ἐγκράτειαν, προσευχὴν, καὶ κακοπάθειαν. Ἦτον δὲ καὶ τοσοῦτον φιλόξενος, ὥστε μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον τελείως ἀκτήμων, ἐδέχετο καθ' ἕνα ὁποῦ ἤθελεν ὑπάγῃ ἐκεῖ μὲ φιλοφροσύνην πολλὴν καθὼς ἐδύνετο. Μίαν ἡμέραν ὅμως ἔτυχε νὰ ἔλθουν περισσοὶ εἰς αὐτὸν, οἱ ὁποῖοι ὄντες πεινασμένοι, ἐστενοχωρεῖτο ὁ Ἀββᾶς Ἠλίας, ἐπειδὴ δὲν τοῦ εὑρέθη τίποτες, οὔτε ἕνα ψωμὶ νὰ τοὺς φιλεύσῃ, καὶ ἐμβαίνων-

τας μέσα εἰς τὸ σπηλαιον περίλυπος, βλέπει τρεῖς ἄρτους νωπούς, ὡσὰν νὰ εὐγῆκαν ἐκείνην τὴν ὥραν ἀπὸ τὸν φοῦρνον. Τοὺς ὁποίους ἄρτους πέρνωντας μὲ χαρὰν μεγάλην, τοὺς ἔβαλεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐφίλευσε τοὺς ξένους, οἱ ὁποῖοι ἦτον εἰκοσιν ἄνδρες. Ἔφαγαν ὅλοι λοιπὸν χορταστικὰ, καὶ ἐπερίσσευσεν ὁ ἕνας ἄρτος ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἄρτους. Ὁ ὁποῖος ἔφθασε καὶ ἔτρωγεν ὁ Ὅσιος ἡμέρας εἰκοσιπέντε. Αὐτὴ ἡ χάρις μάλιστα ἐδόθη εἰς τὸν Ἀββᾶν Ἠλίαν, διὰ τὴν προθυμίαν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν φιλοξενίαν. Τῆς ὁποίας τοὺς μισθοὺς ἀπολαμβάνει καὶ εἰς τὰ οὐράνια.

Περὶ Σαββατίου τινός.

Τοῦτος ἦτον κοσμικὸς, καὶ ἔχων γυναῖκα νόμιμον. Εἰς τόσην δὲ εὐλάβειαν, καὶ ζέσιν, καὶ ἀγάπην εἶχε τοὺς Μοναχοὺς, ὥστε ὁποῦ ἐφόρτωνε τὸ κτῆνός του (ὅσον ἐδύνετο νὰ συκώσῃ) χουρμάδες, καὶ λαχανικὰ, καὶ ὑπήγαινε τὴν νύκτα εἰς τὴν ἔρημον εἰς κάθε ἀσκητήριον, καὶ τὰ ἐξεφόρτωσεν ἀπ' ἔξω εἰς κάθε κελλίον, καὶ ἐμίσευε κρυφίως. Καὶ τοῦτο τὸ ἔργον τὸ ἔκαμνε συχνὰ εἰς ταῖς σκήταις. Ὅμως μίαν φορὰν ἐρχόμενος κατὰ τὴν συνήθειαν μὲ τὸ ζῶόν του φορτωμένον εἰς τὴν ἔρημον, ἀπὸ φθόνον ὁ σατανᾶς, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ καὶ αὐτὸν ἀπὸ τὸν μισθὸν, νὰ ὑστερήσῃ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἀπ' ἐκεῖνα τὰ χρειωδη τῆς τροφῆς, ἔφερεν ἐμπρός του ἕξαφνα λέοντα μέγαν καὶ φοβερὸν, ἕως ἕνα μίλι μακρὰν ἀπὸ τὴν σκήτην, καὶ ὁρμήσας ὁ λέων εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπάνω, τοῦ ἔδωκεν εἰς τὸ στῆθος, καὶ τὸν ἐξεκύλισεν ὡσὰν ἕνα σακκὶ ἄχυρον. Ὅμως ἐκεῖνος ὁ Παντοκράτωρ, ὁποῦ ἐφύλαξε τὸν Δανιὴλ ἀπὸ τὰ στόματα τῶν λεόντων, ἐφύλαξε καὶ τοῦτον τὸν εὐλογημένον Σαββάτιον ἀπὸ τὰ ὀδόντια τούτου τοῦ πεινασμένου λέοντος. Ὅμως ἥρπασε τὸ κτῆνος τοῦ Σαββατίου, καὶ ἀνεχώρησε.

Περὶ τοῦ Πρεσβυτέρου Φιλορώμου.

Ἐτύχαμεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλατίας τὸν μακάριον τοῦτο Φιλόρωμον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐζήσαμεν περισσὸν καιρὸν, καὶ ἐγνωρίσαμεν τοὺς ἀγῶνας καὶ σκληρότητα τῆς ἀσκήσεως. Τοῦτος ὁ θεῖος ἀνὴρ εἶχε μητέρα μὲν δούλην, πατέρα δὲ ἐλεύθερον. Ἔφθασε δὲ εἰς τοιαῦτα μέτρα τῆς ἀρετῆς, ὥστε ὁποῦ ἐκεῖνοι οἱ μεγάλοι ἄρχοντες καὶ μεγιστᾶνες ἐπεθύμουν νὰ τὸν προσκυνήσουν, νὰ τοὺς εὐλογήσῃ. Τοῦτος ὁ θαυμάσιος Φιλόρωμος ἐστάθη ἐμπρὸς εἰς τὸν παραβάτην βασιλέα Ἰουλιανὸν, καὶ τὸν ἤλεγξε μετὰ παῤῥησίας, ὡς ἀσεβῆ καὶ ἀποστάτην. Ὅθεν ὁ παραβάτης θυμωθεὶς ἐπρόσταξε (τάχα διὰ αἰσχύνην τοῦ Ἁγίου,) καὶ τὸν ἐξουράφισαν μαλλία καὶ γένεια, καὶ

τὸν παρέδωκαν εἰς τὰ παιδία, διὰ νὰ τὸν περιπαίζουν μὲ ῥαπίσματα εἰς τὸ πρόσωπον. Τὰ ὁποῖα ὑπόφερεν ὁ γενναῖος ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, καὶ εὐχαρίστα τὸν τύραννον, ὡσὰν ὁποῦ διὰ μέσου του ἠξιώθη νὰ ἀτιμασθῇ διὰ τὸν Χριστόν. Ἔλεγε πρὸς ἡμᾶς τοῦτος ὁ ἀείμνηστος· Ὅτι εἰς τὰς ἀρχὰς ὁποῦ ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον, ἐσήκωσεν ὁ σατανᾶς ἀγριώτατον πόλεμον τῆς πορνείας, καὶ αὐτὸς ἀντιπολεμοῦσε μὲ τὰ ἅρματα τῆς ἐγκρατείας, κακοπαθείας, ἀγρυπνίας, μὲ ἄλυσον ζωσμένος τὸ κορμὶ, καὶ κατασφαλισμένος μὲ ἡσυχίαν εἰς προσευχὴν παντοτινήν. Ἐπέρασε χρόνους ὁποῦ δὲν ἐγεύθη τελείως τροφὴν ὁποῦ νὰ περάσῃ ἀπὸ φωτίαν. Ὅθεν μὲ τοιούτους μεγάλους καὶ θαυμαστοὺς ἀγῶνας ἠξιώθη νὰ ἐκφωνῇ, καὶ νὰ ψάλλῃ μὲ χαρὰν καὶ παῤῥησίαν πρὸς Κύριον τὸν ἐπινίκιον ὕμνον· « Ὑψώσω σε ὁ Θεὸς, ὅτι ἔδωκές μοι βοήθειαν, καὶ δὲν ἀφῆκες τοὺς » ἐχθρούς μου νὰ χαροῦν εἰς τοῦ λόγου μου ».

Μετὰ ταῦτα πάλιν καὶ πολλάκις ἐπολεμήθη ὁ Ὅσιος ἀπὸ δαιμονικὰς πονηρίας. Ὑπόφερεν εἰς ἕνα Μοναστῆρι πολεμούμενος χρόνους τεσσαράκοντα. Ἕως τοὺς τριάντα δύο χρόνους, δὲν ἄπλωσε κἂν τὸ χέρι του νὰ λάβῃ κανένα πωρικόν. Μίαν φορὰν ἐπολεμήθη τοῦτος ὁ Ἅγιος ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς δειλίας, καὶ τόσον ἔπεσεν εἰς φόβον, ὥστε ὁποῦ καὶ τὴν ἡμέραν ἐφοβεῖτο. Ἐσφάλισε τοῦ λόγου του μέσα εἰς ἕνα μνῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἔζησεν ἓξ χρόνους, καὶ ἔτζι ἐνίκησε καὶ τῆς δειλίας τὸν πειρασμόν. Τοῦτον τὸν Ἅγιον ἠγάπα καὶ ἠσπάζετο ὁ μέγας Βασίλειος, καὶ τὸν ἐπαινοῦσε διὰ τὴν ἀσκητικήν του ζωὴν καὶ σκληραγωγίαν. Ἔγινεν ὁ Ἅγιος ὀγδοήκοντα χρόνων γέροντας, καὶ ποτὲ δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τὸ γράψιμον. Ἔλεγεν αὐτὸς ὁ μακάριος, ὅτι ἀφ' οὗ ἐγνώρισε τοῦ λόγου του Χριστιανὸν, ποτὲ ἄρτον δὲν ἔφαγεν ἀπὸ τινὰ χάρισμα. Ἀλλὰ μὲ τὸν κόπον του ἔτρεφε καὶ τοῦ λόγου του, καὶ ἐκυβέρνα πολλοὺς ἀδυνάτους. Μάλιστα μὲ ἰδικά του ἔξοδα ἀπὸ τὸ ἐργόχειρόν του ἐπιμελήθη περισσοὺς λωβοὺς, τυφλοὺς, χωλοὺς, καὶ μισεροὺς. Ποτὲ δὲν ἔμεινε τινὰς ἀπὸ ὅσους συνανεστράφη, ὁποῦ νὰ μὴν εὐεργετήσῃ. Ἐπεριπάτησε πεζὸς τοσούτων ἡμερῶν διάστημα ἕως εἰς τὴν Ῥώμην, διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸ Μαρτύριον Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν διὰ τὸ Μαρτύριον Μάρκου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Καὶ ἐκεῖθεν πάλιν πεζὸς ἦλθε δεύτερον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα εἰς προσκύνησιν τῶν Ἁγίων Τόπων. Καὶ εἰς τόσους δρόμους ὁποῦ ἔκαμνε δὲν ἐζήτησε ποτέ του ἀπό τινος κἀμμίαν βοήθειαν. Ἔλεγεν εἰς ἡμᾶς ὁ μακάριος, ὅτι δὲν ἐνθυμᾶτο (λέγει) ὁ νοῦς του νὰ ἐξέπεσε ποτὲ ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ πολιτεία, ἡ ἄσκησις, οἱ ἀγῶνες, καὶ τὰ παλαίσματα τούτου τοῦ τρισμάκαρος Φιλορώμου. Οὗ ταῖς ἱκεσίαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς εὐαρεστῆσαι τῷ Θεῷ. Ἀμήν.

Περὶ τοῦ Σεβηριανοῦ, καὶ τῆς Συζύγου αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Ἄγκυραν τῆς Γαλατίας ἔτυχα τοῦτον τὸν μακάριον Σεβηριανὸν μὲ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, μὲ τοὺς ὁποίους ἐσυνωμίλησα, καὶ ἔλαβα μεγάλην ὠφέλειαν. Τοῦτοι οἱ τρισμακάριστοι, διὰ τὴν ἐλπίδα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ἐπαράβλεψαν καὶ τὰ γνήσια τέκνα τους, ἐπειδὴ ὅσα καὶ ἂν ἔπερναν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά τους, ὅλα τὰ ἐμοίραζαν εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀδυνάτους. Εἶχαν τέσσαρας υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας. Εἰς τὰ ὁποῖα τέκνα τους ἔλεγαν ἔτζι· Ἀκούσατε τέκνα. Νὰ ἠξεύρετε, ὅτι ἀφ' οὗ ἀποθάνωμεν, εἴτι καὶ ἂν ἔχωμεν εἶναι ὅλα ἐδικά σας, εἰδὲ πρὸ τοῦ ἀποθάνωμεν, εἴμεσθεν ἡμεῖς κύριοι, καθὼς θέλομεν νὰ τὰ οἰκονομήσωμεν, εἰς Ἐκκλησίας, εἰς Μοναστήρια, εἰς Ξενοδοχεῖα, καὶ πτωχοὺς, καὶ ἀδυνάτους. Ἔδιδαν λοιπὸν καθ' ἑκάστην τὸν πλοῦτόν τους εἰς τοὺς πένητας. Συνέβη δὲ εἰς ἕνα καιρὸν, ὁποῦ ἔγινε πεῖνα φοβερὰ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ὥστε ἀπέθαναν περισσοί. Τότε λοιπὸν ὁ μακάριος Σεβηριανὸς ἤνοιξεν ὅλα του τὰ σιτοδοχεῖα, καὶ χωριστὰ μὲ ἀργύρια ἔστειλε ἀνθρώπους, καὶ ἀγόραζεν ἀπὸ μακρὰ μέρη σιτάρι, καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐλευθέρωσε πλῆθος πολὺ ἀπὸ θάνατον σωματικὸν τῆς πείνας, καὶ ἀπὸ θάνατον ψυχικὸν τῆς αἱρέσεως. Διότι ὄντες εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη πλεῖστοι αἱρετικοὶ, βλέποντες τόσην φιλανθρωπίαν καὶ εὐεργεσίαν, ὁποῦ ἐγίνετο εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Σεβηριανοῦ, ἐγίνοντο μετὰ χαρᾶς Ὀρθόδοξοι. Ξεχωριστὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐλεήμονα καὶ φιλάνθρωπον γνώμην, ὁποῦ εἶχασιν ἐκεῖνο τὸ μακάριον ἀνδρόγυνον, ἐπερνοῦσαν καὶ ἀσκητικὴν ζωὴν μὲ φορέματα εὐτελῆ, μὲ τροφὴν σκληρὰν καὶ ὀλιγοστὴν, μόνον διὰ νὰ ζοῦσι. Καὶ τὴν ζωὴν ἐπερνοῦσαν σωφρόνως ὡς ἀδελφοί. Τὸν περισσότερον καιρὸν ἐξοδιάζοντες εἰς τὴν ἔρημον τῶν χωραφίων τους, καὶ ἐκεῖ ἐπροσύηχοντο ἡσυχα, δοξάζοντες τὸν Θεὸν, ὁποῦ τοὺς ἠξίωσε νὰ ὀνομασθοῦν δοῦλοί του ἀληθινοί, μὲ τὰς γλυκυτάτας ἐλπίδας τῆς αἰωνίου Μακαριότητος. Ἧς ἀξιωθείημεν πάντες εὐχαῖς αὐτῶν. Ἀμήν.

Περὶ Ἐλεήμονος Μοναχοῦ.

Εἶδα εἰς τὴν χώραν Μοναχὸν προεστῶτα Μοναστηρίων. Εἰς τὰς ἀρχὰς ἔκαμε μερικὸν καιρὸν, ὁποῦ δὲν ἔστεργε νὰ ἀνταμωθῇ μὲ τινὰ ἄνθρωπον. Ἀφ' οὗ ἔκαμεν ὅμως εἴκοσι χρόνους εἰς τὴν ἄσκησιν, ἀνταμώνετο καὶ συναναστρέφετο μὲ τὸν Ἐπίσκοπον τῆς χώρας, μὲ τὸ νὰ τὸν ἐγνώριζεν ἄνθρωπον ἁγιώτατον. Ὕστερον δὲ τόσον ἔγινε πρόθυμος εἰς τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ φιλανθρωπίαν, ὥστε ὁποῦ ἐπερπάτει εἰς ταῖς νύκταις κρυφίως, καὶ ἐκυβέρνα τοὺς ἀδυνάτους· ἤγουν εἰς

ταῖς φυλακαῖς, καὶ νοσοκομεῖα, καὶ εἰς τὰ πτωχοτροφεῖα. Ὁ σκοπός του ἦτον νὰ βοηθήσῃ, καὶ νὰ ὠφελήσῃ τόσον τὸν πλούσιον, ὅσον καὶ τὸν πτωχόν. Τοὺς πλουσίους ἑρμηνεύωντας μὲ λόγους παρακαλεστικοὺς, νὰ εἶναι ἐλεήμονες, καὶ νὰ εἶναι φιλόπτωχοι. Καὶ τοὺς πτωχοὺς πάλιν ἐβοηθοῦσε μὲ τὸ ἔργον ὅσον ἐδύνατο. Εἶχε πολλὴν ἐπιμέλειαν νὰ εἰρηνεύῃ ἐκείνους, ὁποῦ ἤθελαν σκανδαλισθῇ πολὺ ἢ ὀλίγον ἀναμεσόν τους. Εἰς τοὺς πεινασμένους ἦτον τροφεὺς, εἰς τοὺς γυμνοὺς σκέπη, εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἰατρὸς, καὶ εἰς κάθε ἕνα, κατὰ τὴν ἀνάγκην ὁποῦ εἶχεν, ἦτον κυβερνήτης καὶ πρόθυμος βοηθός. Εἶχε μεγάλην καμάραν ἡ χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποκάτω ἦτον τὸ πλῆθος τῶν λωβῶν, καὶ πολλῶν μισερῶν. Τοὺς ὁποίους ἔτρεφεν ὁ Ὅσιος καὶ ἐπιμελεῖτο ἀπὸ λόγου του. Εἰς ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν μισερῶν ἦτον καὶ μερικοὶ ὑπανδρευμένοι. Ὅθεν συνέβη μίαν νύκτα, νὰ ἔλθουν πόνοι τῆς γέννας εἰς μίαν πτωχὴν καὶ ἄπορον γυναῖκα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εὑρέθη τότε μάμμη νὰ τὴν ξεγεννήσῃ, ἐφώναζεν ἡ ἐλεεινὴ μὲ τὰς ὠδῖνας τῆς γέννας, χωρὶς νὰ δυνηθῇ τινὰς νὰ τῆς βοηθήσῃ. Ὅθεν ἀκούωντας ὁ Ὅσιος τὰς φωνὰς, καὶ μανθάνωντας τὴν αἰτίαν, ἔκαμε προσευχὴν μὲ πόνον καρδίας, καὶ μὲ τοῦτο, χωρὶς νὰ συγχασθῇ ταῖς ἀκαθαρσίαις, ὁποῦ ἀκολουθοῦν εἰς ἐκείναις ὁποῦ γεννοῦν, ἐπιχειρίσθη τοῦτος ὁ τρισόλβιος εἰς τόπον μάμμης, καὶ ἐξεγέννησε τὴν πάσχουσαν.

Τὰ φρέματα τοῦ Ὁσίου ἦτον ἀπὸ παλαιὰ μπαλώματα, ὁποῦ δὲν ἄξιζαν οὔτε ἕνα ὀβολόν. Ἡ τροφή του ἦτον παρομοία μὲ τὰ φορέματα, εὐτελὴς καὶ ὀδυνηρά. Τόσον μόνον διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν ἄμετρον νηστείαν, ἡ ἀνάγνωσις ὁποῦ ἔκαμναν εἰς τὰ βιβλία ἦτον πολλὰ ὀλίγη. Καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἄμετρον συμπάθειαν, ὁποῦ εἶχεν εἰς τοὺς δεομένους. Διότι καθὼς ἤνοιγε τὸ Βιβλίον διὰ ἀνάγνωσιν, καὶ ἐνθυμᾶτο νὰ βοηθήσῃ τινά, εὐθὺς ἄφινε τὸ βιβλίον, καὶ ἔτρεχεν εἰς βοήθειαν ἐκείνου ὁποῦ εἶχε κάμμιαν ἀνάγκην. Ἀνίσως καὶ ἤθελε τὸν χαρίσῃ τινὰς κανένα Βιβλίον, εὐθὺς τὸ ἐπωλοῦσε, καὶ ἔδιδε τὴν τιμὴν ἐλεημοσύνην· τὸν ἐρωτοῦσαν διατὶ τὸ πωλεῖ; Καὶ αὐτὸς ἀπεκρίνετο λέγωντας· Δὲν ἠμπορῶ ἀλλέως νὰ παραστήσω πῶς ἐμιμήθηκα ἐκεῖνον ὁποῦ ἔκαμε τὴν χάριν, παρὰ νὰ χαρίσω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδιαν ὁποῦ μοῦ ἔκαμε. Διὰ τοῦτο ὁ ἐλεήμων Χριστιανὸς λέγεται γνήσιος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ τὰ ὅσα ἔκαμεν ὁ Χριστὸς διὰ λόγου μας ἦτον ἕνα πέλαγος τῆς ἐλεημοσύνης. Ἔτζι τοῦτος ὁ τρισμακάριστος, ἀπὸ αὐτὴν τὴν χαριτωμένην ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς, λέγω τῆς ἐλεημοσύνης, εὔγαλε φήμην θαυμασίαν εἰς ἐκεῖνα ὅλα τὰ μέρη, καὶ ἔμεινε τὸ μνημόσυνόν του εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, γενόμενος μέγας εἰς τὴν γῆν, καὶ μείζων εἰς τὸν Παράδεισον.

Περὶ τῆς Ὁσίας Μελάνης τῆς Νεωτέρας.

Αὐτὴ ἡ μακαρία καὶ τρισόλβιος Μελάνη ἡ νεωτέρα ἦτον ἐγγόνη τῆς μακαρίας Μελάνης τῆς Ῥωμαίας. Ἡ ὁποία τοσαύτην ἀρετὴν καὶ ἁγιότητα ἐκατώρθωσεν, ὥστε ὁποῦ μὲ τὴν νεότητά της ἐξαπέρασε πολλαῖς Ὁσίαις παλαιαῖς, ὁποῦ ἔλαμψαν εἰς τὴν ἄσκησιν μὲ μεγάλους ἀγῶνας. Αὐτὴν τὴν μακαρίαν εἰς τὰς ἀρχὰς τὴν ἐβίασαν οἱ γονεῖς της, καὶ τὴν ὑπάνδρευσαν μὲ τὸ πρῶτον ἀρχοντόπουλον τῆς Ῥώμης. Ἔχωντας ὅμως ἀγαθὸν σκοπὸν ἐκ φύσεως, καὶ ἀκούωντας κάθε ἡμέραν ἀπὸ τὴν μάμμην της τοὺς ἐπαίνους τῆς Καλογερικῆς ζωῆς, ἄναψεν ἡ καρδία της ἀπὸ τὴν Θεϊκὴν ἀγάπην, ὥστε ὁποῦ δὲν ἐδέγετο πλέον τὴν συνήθειαν τοῦ γάμου. Δύο μόνα παιδία ἀρσενικὰ ἔκαμεν, καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἀπέθαναν, εἶπεν ἡ Μελάνη εἰς τὸν ἄνδρα της, νὰ ἠξεύρῃς ἀπὸ τὴν σήμερον ἀγαπητὲ, εἰ μὲν καὶ στέρξῃς νὰ φυλάξωμεν σωφροσύνην, νὰ ἀπεράσωμεν τὴν ζωὴν ὡσὰν ἀδελφοὶ, σὲ ἔχω ὡσὰν αὐθέντην μου, καὶ κύριον τῆς ζωῆς μου. Εἰδὲ καὶ σοῦ φαίνεται τὸ πρᾶγμα βαρὺ διὰ τὴν νεότητα, ἔπαρε ὅσα πράγματα καὶ ἂν ἔχω κινητὰ καὶ ἀκίνητα, καὶ ἄφησέ με μόνον μὲ τὴν ψυχὴν ἐλευθέραν, διὰ νὰ δουλεύσω τὸν Θεὸν χωρὶς κἀμμίαν φροντίδα κοσμικὴν, καθὼς ὀρέγεται ἡ ψυχή μου. Θέλω νὰ φανῶ κληρονόμος τῆς ἀρετῆς τῆς μάμμης μου, τῆς ὁποίας ἔχω τὸ ὄνομα, καὶ σπουδάζω νὰ γένω ὁμοία καὶ εἰς τὴν πολιτείαν της· ἀνίσως καὶ ἤθελεν ὁ Θεὸς νὰ πολιτεύωμαι ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον, δὲν ἤθελε πάρῃ πρὸ καιροῦ τὰ τέκνα μας.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλυπήθη διὰ τὸν χωρισμὸν, ἐπειδὴ καὶ ἦτον κατὰ πολλὰ νέος. Ὅμως μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ εἰς ὀλίγον καιρὸν κατενύγη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς συζύγου του, καὶ ἀποφάσισε καὶ αὐτὸς, καὶ ἀρνήθη τελείως τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἐγκόσμια, καὶ ἐπληρώθη ὁ λόγος τοῦ Θείου Ἀποστόλου ὁποῦ εἶπε· « Ποῖος ἠξεύ» ρει, ὦ γῦναι, (λέγει) ἀνίσως καὶ σώσῃς καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀν» δρός σου »; Ἦτον ἡ Ὁσία ὅταν ἀφῆκε τὸν κόσμον χρόνων εἴκοσι. Καὶ πρῶτα καὶ ἀρχῆς ὅσα ρουχικὰ εἶχε μεταξωτὰ, τὰ ἔδωκεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ ἔκαμαν Ἱερά. Τὰ ἀσιμικὰ καὶ μαλαγματικὰ, ἀργύρια καὶ χρυσία, ἐμπιστεύθη καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς κάποιον Ἱερομόναχον, ἄνδρα ἁγιώτατον ὀνόματι Παῦλον, ὁ ὁποῖος ἐπέρασε διὰ θαλάσσης εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς. Εἰς μὲν τὴν Αἴγυπτον καὶ Θηβαΐδα ἐμοιράσθησαν δέκα χιλιάδες φλωρία. Ὁμοίως εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀντιοχείας δέκα χιλιάδες, καὶ εἰς τὴν Παλαιστίνην ὡσαύτως δέκα χιλιάδες. Εἰς δὲ τὰ δυτικὰ μέρη εἰς Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια, εἰς Ξενοδοχεῖα, καὶ εἰς πτωχοὺς καὶ ἀδυνάτους,

ἐμοίραζεν αὐτὴ μὲ τὰ ἴδιά της χέρια τετραπλάσια ἀπὸ ὅσα ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Εἶχεν ἡ μακαρία δούλους καὶ δουλεύτριαις πλῆθος πολύ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅποιος καὶ ὅποια ἠθέλησεν, ἐξεχώρισε μὲ κυβέρνησιν ἀρκετήν. Καὶ πολλοὶ πάλιν δὲν ἠθέλησαν νὰ ξεχωρίσουν, ἀλλὰ ἔμειναν μὲ τὸν ἀδελφὸν τῆς Ἁγίας. Ὅσα πράγματα καὶ κτήματα εἶχεν εἰς τὴν Ἱσπανίαν, καὶ Φράντζαν, καὶ εἰς ἄλλαις χώραις, ὅλα τὰ ἐπούλησε καὶ τὰ ἐμοίρασεν εἰς ἐνδεεῖς. Ἐκεῖνα ὅμως ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ Καμπανίαν, καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν, τὰ ἐκράτησεν εἰς τοῦ λόγου της, διὰ κυβέρνησιν Μοναστηρίων, καὶ τόπων ὁποῦ εἶχαν μεγάλαις ἀνάγκαις. Ἔτζι ἡ μακαρία νέα Μελάνη ἐκυβέρνησε τὸν πλοῦτον καὶ θησαυροὺς μὲ σύνεσιν καὶ γνῶσιν γεροντικὴν, καθὼς ἤθελεν ὁ Κύριος. Ἦτον δὲ καὶ κατὰ τὴν ἄσκησιν τοιουτοτρόπως. Εἰς τὰς ἀρχὰς οὖσα νέα, ἔτρωγεν εἰς κάθε πέντε ἡμέραις μίαν φοράν. Κατόπι μὲ τὸ νὰ ἀδυνάτησεν, ἔτρωγεν ἄρτον μίαν φορὰν τὴν ἡμέραν. Εἶχε μεγάλην χαρὰν πῶς ἠξιώθη, καὶ ὑπηρετοῦσε μὲ τὰ ἴδιά της χέρια ταῖς δουλεύτριαις, ὁποῦ εἶχε πρότερον, ταῖς ὁποίαις ἔκαμε συνασκήτριαις. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ συγγενεῖς τῆς Ὁσίας εὐγενέστατοι ἄρχοντες, διὰ τὸν ζῆλον τῆς μακαρίας Μελάνης, ἀφῆκαν κάθε λογῆς ἀπόλαυσιν τοῦ Κόσμου, καὶ ἔγιναν ἐρημῖται καὶ ἀσκηταὶ δοκιμώτατοι, εἰς δόξαν Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Περὶ Ἀλβίνας, καὶ περὶ Ὀππιανοῦ.

Εἶχεν ἡ μακαρία Μελάνη καὶ τὴν Μητέρα της Ἀλβίναν συνασκήτριαν κοντά της. Ἡ ὁποία, ξεχωριστὰ ἀπὸ τὴν Θυγατέρα της, ἐμοίραζεν ἐλεημοσύνην ὅλον τὸν πλοῦτόν της. Ἀσκήτευαν δὲ ἔξω εἰς τὰ χωράφια, ἄλλην φορὰν εἰς τὰ μέρη τῆς Σικελίας, καὶ ἄλλην φορὰν εἰς τὰ μέρη τῆς Καμπανίας. Συνασκήτευαν δὲ μαζί τους καὶ εὐνοῦχοι δεκαπέντε. Καὶ ἄλλαις πολλαῖς Παρθέναις καὶ δουλεύτριαις. Χωριστὰ ἠγωνίζετο καὶ ὁ μακάριος Ὀππιανὸς, ὁ ποτὲ ἄνδρας τῆς Ὁσίας Μελάνης, μὲ τριάκοντα ἀσκητάς. Ὁ ὁποῖος εἶχεν ὡσὰν ἐργόχειρον νὰ διαβάζῃ ταῖς Θείαις Γραφαῖς, καὶ νὰ σκάπτῃ κήπους, καὶ νὰ ἑρμηνεύῃ μὲ ἄκραν ἀγάπην ὅποιον ἀδελφὸν ἤθελε τύχῃ. Ὅταν ὑπήγαμεν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ ὁποῦ ἀσκήτευαν αὐτοὶ οἱ Ὅσιοι, μᾶς ἔκαμαν μεγάλην καὶ ἐξαίρετον τιμὴν καὶ περιποίησιν. Καὶ πάλιν ὅταν ἐπερνούσαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ῥώμην διὰ τὸν Ἅγιον Γωάννην τὸν Ἐπίσκοπον, ὄχι μόνον μᾶς ἐδεξιώθηκαν θαυμαστῶς, ἀλλὰ ἀκόμι καὶ διὰ τὸν δρόμον μᾶς ἔκαμαν μεγάλην ἑτοιμασίαν, διὰ τὴν κατὰ Χριστὸν ἀγάπην οἱ τρισμακάριοι.

Περὶ Παμμαχίου, καὶ Μακαρίου, Κωνσταντίου, καὶ Παύλας.

Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Ὁσίους, ὁ μὲν Παμμάχιος ἦτον Ἀνθύπατος (τὸ ὁποῖον εἶναι μέγα ὀφφίκιον) καὶ πλούσιος κατὰ πολλά· εὐθὺς δὲ ὁποῦ ἀρνήθη τὸν κόσμον, ἄρχησε καὶ ἐσκόρπιζε τὸν πλοῦτόν του εἰς τοὺς ἐνδεεῖς, καὶ ὥστε ὁποῦ ἐτελείωσεν (ὅσον ἐδύνετο) ἔκαμνε τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ μετὰ τὸ τέλος ὅλα ἔμειναν εἰς τοὺς πτωχούς. Ἀκόμι καὶ ἄλλος κάποιος Μακάριος, Ἄρχων καὶ ἐπίτροπος Αὐθεντικός. Καὶ ἕτερος Κωνστάντιος ὀνόματι, ὁ ὁποῖος ἦτον κριτὴς μετὰ τὸν Ἔπαρχον. Αὐτοὶ ὅλοι χωριστὰ ὁποῦ ἦτον πλουσιώτατοι, καὶ ἀξιωματικοί, ἀκόμι ἦτον καὶ σοφώτατοι, καὶ στολισμένοι μὲ πᾶσαν λογῆς ἐπιστήμην. Ὅθεν ἔφθασαν εἰς τὴν τελείαν Θεωρίαν, καὶ ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὁποῖοι νομίζω νὰ εὑρίσκωνται ἀκόμι εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν μὲ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, ἀναμένοντες μὲ πόθον τὴν τελευταίαν ὥραν τούτης τῆς γηΐνης φυλακῆς, νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν οὐράνιον ἐλευθερίαν. Εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἦτον καὶ ἡ Ὁσία Παύλα ἡ Ῥωμαία ἀσκητεύουσα, εὐγενεστάτη οὖσα, καὶ Μήτηρ ἐκείνου τοῦ Τοξοτίου Ἄρχοντος.

Περὶ Εὐστοχίας, καὶ Βενερίας, Θεοδώρας, Οὐσίας, καὶ Ἀδολίας.

Αὕτη ἡ Εὐστοχία ἦτον Θυγατέρα τῆς Παύλας. Ἡ ὁποία ἀκόμι καὶ τώρα εὑρίσκεται ἀγωνιζομένη εἰς τὰ μέρη τῆς Βηθλεέμ. Αὐτὴν τὴν Ὁσίαν δὲν ἔτυχε νὰ τὴν ἀνταμώσω, μόνον ἔμαθα ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ ἐβεβαιώθησαν μὲ ἀκοὴν καὶ ὅρασιν, ὅτι εἶναι δοσμένη εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς σωφροσύνης, καὶ καθαρότητος, ἔχωντας συνασκήτριαις πενῆντα Παρθένους. Εἶδα ἐγὼ πάλιν τὴν εὐλογημένην Βενερίαν, ἡ ὁποία ἦτον Θυγατέρα κάποιου Βαλλομίκου τὸ ὄνομα, Ἄρχοντος μεγάλου καὶ Κόμητος. Ἡ ὁποία ὅσα καὶ ἂν ἦτον διὰ πατρικόν της, ὅλα τὰ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πένητας. Ἀκόμι εἶδα καὶ τὴν μακαρίαν Θεοδώραν, τὴν Θυγατέρα μεγάλου καὶ ἀξιωματικοῦ, ἔχοντος ὀφφίκιον Τριβούνου σιμὰ εἰς τὸ Βασίλεια. Ἡ ὁποία ἐμοίρασεν ὅλην της τὴν περιουσίαν, καὶ εἰς τόσην πτωχείαν ἦλθεν, ὁποῦ εἰς τὰ τέλητης ἐλάμβανεν ἡ μακαρία ἐλεημοσύνην. Καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον Ἡσύχα λεγόμενον, εἰς τὴν παραθαλασσίαν, εἶδα τὴν εὐλογημένην Οὐσίαν ὀνόματι, ὁμοῦ καὶ τὴν ἀδελφήν της Ἀδολίαν. Καὶ ἡ δύο δουλεύουσαι καὶ ἀσκοῦσαι τὴν ἀρετὴν, μὲ ἐγκράτειαν καὶ σωφροσύνην, εἰς δόξαν Θεοῦ.

Περὶ Βασιανίλας, Φωτεινῆς, Ἀσέλας, καὶ Ἀβίτας.

Ἐγνώρισα ἐγὼ καὶ τὴν Βασιανίλαν θυγατέρα τοῦ Κανδιδιανοῦ τοῦ Στρατηλάτου. Ἡ ὁποία μετὰ πάσης προθυμίας εἰργάζετο τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, καὶ ἀκόμι τὴν Παρθένον Φωτεινὴν θυγατέρα Θεοκτίστου Πρεσβυτέρου Λαοδικείας. Ἡ ὁποία ἀκόμι καὶ τώρα εὑρίσκεται εἰς μεγάλους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Καὶ εἰς τὴν Ῥώμην, τὴν θαυμαστὴν εἰς τὸ κάλλος σώματος καὶ ψυχῆς Ἀσέλαν, τὴν Παρθένον τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ὁποία εἶχε γηράσῃ μὲ ἀσκητικὴν ζωὴν εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἐστάθη ἡ μακαρία, καὶ πρωτάτη εἰς τὰ ἤθη, καὶ ἀξία νὰ κυβερνήσῃ συνοδίαν εὐλαβῆ. Ἐκεῖ εἶδα ἀκόμι ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἀρχαίους, ὁποῦ τοὺς ἐδίδασκαν τὰς τάξεις καὶ κανόνας τῆς Καλογερικῆς ζωῆς, καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀσκητικῆς διαγωγῆς. Ἀκόμι εἶδα ἐκεῖ καὶ τὴν Ὁσίαν Ἀβίταν, καὶ τὸν σύζυγόν της Πρινιανὸν μὲ τὴν θυγατέρα τους Εὐνομίαν. Αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο μὲ ζωὴν ἐνάρετον, καὶ μακαρίαν διαγωγήν. Ἀφῆκαν κάθε λογῆς ἀπόλαυσιν τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ ἐσυνερίζοντο τοὺς Ἀσκητὰς τῆς ἐρήμου. Ἐφύλαξαν οἱ μακάριοι τὴν ἐγκράτειαν, καὶ σωφροσύνην μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς, διὰ τὴν μέλλουσαν ἀπόλαυσιν τῶν Αἰωνίων Ἀγαθῶν.

Περὶ τῆς Μακαρίας Μάγνας.

Εἰς τὰ μέρη τῆς Πόλεως Ἀγκύρας εἶναι πλῆθος ἀσκητριῶν ἕως δέκα χιλιάδες. Ἀναμέσα εἰς ταῖς ὁποίαις ἀστράπτει μὲ τὰς ἀρετὰς ἕνας αὐγερινὸς ἡ μακαρία Μάγνα, τὴν ὁποίαν δὲν ἠξεύρω Παρθένον νὰ τὴν ὀνομάσω, ἢ χήραν; Αὐτὴν τὴν ὄντως δούλην τοῦ Χριστοῦ μὲ βίαν τὴν ἔδωκεν εἰς ἄνδρα ἡ μητέρα της. Ὅμως ἐπειδὴ ὁ πόθος της ἦτον νὰ φυλάξῃ τὴν Παρθενίαν της, ἀπατοῦσε μὲ διαφόρους προφάσεις τὸν ἄνδρα της. Ἄλλην φορὰν πῶς ἔχει πάθος, ὁποῦ τὴν ἐνοχλεῖ μὲ πόνους πολλοὺς, ἄλλοτε δὲ πῶς ἔχει ἀσθένειαν, καὶ ἄλλοτε ὅτι δὲν ἐβόλει, καὶ μὲ ἄλλαις πολλαῖς πρόφασες ἐγελοῦσε τὸν ἄνδρα της, διὰ νὰ φυλάξῃ τοῦ λόγου της καθαρὰν ἀπὸ σαρκικὴν σμίξιν. Εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανεν ὁ ἄνδρας της, καὶ ἔτζι μένουσα Παρθένος, ἐλευθερώθη καὶ ἀπὸ τὴν ἀνδρικὴν ἐνόχλησιν. Ὅθεν τῆς ἔμεινε κληρονομία πλοῦτος, καὶ περιουσία πολλὴ, τὰ ὁποῖα ὅλα τὰ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς ἐνδεεῖς διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ἔμεινε λοιπὸν δοσμένη εἰς πᾶσαν ἀρετὴν καὶ ἐργασίαν τῆς ἀσκήσεως, διδάσκουσα καὶ τοὺς δούλους καὶ δουλεύτριαις μὲ λόγον καὶ ἔργον, ἐγκράτειαν καὶ σωφροσύνην. Καὶ εἰς τέτοια μέτρα ἔφθασεν, ὥστε ὁποῦ εὐλαβεῖτο κάθε ἕνας νὰ βλέπῃ τὴν ὄψιν της. Ὄχι μόνον εἰς

ἁπλοῦς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀκόμι καὶ εἰς Ἀρχιερεῖς. Αὐτὴ ἡ μακαρία, ἔστωντας καὶ μὲ τὴν φλόγα τῆς ἀκτημοσύνης νὰ κατέκαυσεν ὅλην τὴν ὕλην τῆς κοσμικῆς ματαιότητος, ὅσα τῆς ἔμειναν κινητὰ καὶ ἀκίνητα πράγματα, ὅλα τὰ ἐκυβέρνησε μὲ εὐλαβεῖς καὶ πιστοὺς οἰκονόμους, εἰς Μοναστήρια, εἰς Ἐκκλησίας, καὶ πτωχοτροφεῖα, νοσοκομεῖα, καὶ ξενοδοχεῖα. Καὶ ἐπάνω εἰς δρόμους ἔκαμεν ὁσπήτια ἀναπαυτικὰ, διὰ νὰ οἰκονεύσουν διάφοροι ὁδοιπόροι, πλούσιοι καὶ πτωχοὶ, Ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ, μὲ ἔξοδα ἐδικάτης, προφθάνουσα ἀκόμι εἰς κυβέρνησιν χήρας, καὶ ὀρφανά. Δὲν ἔπαυσεν οὔτε παύει ἡ μακαρία ἀπὸ τὸ νὰ ἐλεημονῆται πτωχοὺς, μισεροὺς, καὶ διαφόρως ἔχοντας ἀνάγκην. Καὶ χωριστὰ καταγινομένη εἰς νηστείας, καὶ ξηροφαγίας, καὶ ὁλονυκτίους ἀγρυπνίας, εἰς αἰσχύνην τοῦ δαίμονος νὰ νικᾶται ἀπὸ μίαν κόρην ἀπαλήν. Εἰς δόξαν δὲ Χριστοῦ, ὁποῦ δίδει τὴν χάριν, καὶ δύναμιν κατὰ τὴν προαίρεσιν καὶ γνώμην τοῦ καθ' ἑνός.

Περὶ τῆς Παρθένου, ὁποῦ ἐδέχθη τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον.

Ἐπρόφθασα ἐγὼ αὐτὴν τὴν Παρθένον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν γηραλαίαν χρόνων ἑβδομήκοντα. Ἔλεγαν εἰς τοῦ λόγου μου διὰ ταύτην τὴν μακαρίαν γέροντες κληρικοὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅτι αὐτὴ ἡ Παρθένος, ὅταν ἦτον νέα εἴκοσι χρόνων, εἶχεν εὐμορφίαν ξεχωριστήν. Ὅθεν διὰ τὸ κάλλος τὴν ἀποστρέφοντο ἐκεῖνοι, ὁποῦ ἐσπούδαζαν νὰ ἀρέσουν τῷ Θεῷ, διὰ νὰ μὴ τοὺς τύχῃ κανένας πειρασμὸς ἀπὸ τὸ σωματικὸν κάλλος τῆς Παρθένου. Ὁπόταν ὅμως ἡ πλάνη τοῦ μιαροῦ Ἀρείου ἁρματώθη ἐναντίον τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, διὰ νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπὸ τὴν μέσην, διὰ μέσου τοῦ δυσσεβοῦς Εὐσεβίου Πραιποσίτου, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίου, φέροντες κατὰ πάνω τοῦ Ἁγίου κατηγορίαις καὶ συκοφαντίαις, γεννήματα τοῦ σατανᾶ. Διὰ τὰς ὁποίας ἀδικίας, καὶ κρίσεις παρανόμους, φεύγωντας ὁ μέγας Ἀθανάσιος, δὲν ἐξεθάρρησε τὴν ὑπόθεσιν μητὲ εἰς συγγενῆ, μήτε φίλον, μήτε κληρικὸν, ἢ ἄλλον τινά. Μόνον καθὼς ἐμβῆκαν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἔξαφνα οἱ στρατιῶται νὰ τὸν ἁρπασουν, αὐτὸς πέρνωντας ἕνα καὶ μόνον φόρεμα ἀπάνω του καὶ τὸ ῥάσον ὥρᾳ μεσονυκτίου, ἐπρόφθασε μόλις εἰς τὸ σπῆτι αὐτῆς τῆς παρθένου. Ἡ ὁποία τὸ πρῶτον ἐθαύμασε διὰ τὸ ἐξαφνικὸν τῆς ὑποθέσεως. Ὅθεν καὶ ὁ Ἅγιος λέγει της· Ἐπειδὴ, τέκνον μου, οἱ Ἀρειανοὶ μὲ κυνηγοῦν μὲ παράνομα κριτήρια, παραλόγως συκοφαντοῦντές με, διὰ νὰ μὴ δώκω κακὴν ὑπόληψιν εἰς ἐκείνους ὁποῦ δὲν ἠξεύρουν τὴν αἰτίαν, καὶ διὰ νὰ δώκω ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐχθροὺς νὰ κολασθοῦν περισσότερον μὲ τὴν ἀδικοκρισίαν, διὰ τοῦτο ἐπρόκρινα νὰ δώκω τόπον τοῦ

κακου. Ὅθεν ὁ Κύριος μοῦ ἀπεκάλυψεν εἰς ταύτην τὴν νύκτα, ὅτι ἀλλοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φυλαχθῶ, παρὰ εἰς τὸν οἶκόν σου. Ἐκείνη δὲ καθὼς ἤκουσε τὰ λόγια τοῦ Ἁγίου, μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ ἄμετρον εὐλάβειαν, ἐφύλαξε τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, καὶ τὸν ἐπιμελήθη χρόνους ἓξ, ἕως ὁποῦ ἔζοῦσεν ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος. Καὶ ὄχι μόνον ὑπηρετοῦσεν ἡ μακαρία εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα μὲ προθυμίαν καὶ εὐλάβειαν τὸν Ἅγιον, ἀλλὰ ἀκόμι καὶ βιβλία διάφορα εὕρισκε, καὶ τὰ ἔφερεν εἰς αὐτὸν τὰ ὁποῖα ἐθεώρει, ἀνεγίνωσκε, καὶ ἐρμήνευεν ὁ Ἅγιος. Καὶ μὲ ὅλον τοῦτο, εἰς ἓξ χρόνους δὲν ἠξευρε τινὰς εἰς ὅλην τὴν Ἀλεξάνδρειαν ποῦ εὑρίσκεται ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Ὅμως καθὼς ἐσίμωσεν ὁ Θάνατος τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίου, πέρνωντας τὴν εἴδησιν ὁ Ἅγιος, εὐθὺς πάλιν χωρὶς νὰ τὸ γνωρίσῃ τινὰς, εἰς μίαν νύκτα εὑρέθη ἔξαφνα μέσα εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ βλέπωντάς τον πάντες ἐξεπλάγησαν, καὶ κατενύγησαν τόσον, ὥστε ὁποῦ ἐνόμιζαν, ὅτι ὁ Ἅγιος ἦτον ἀποθαμμένος καὶ ἀναστήθη. Καὶ πολλοὶ φίλοι ἐταλάνιζαν τοῦ λόγου τους, ὅτι μὲ τὸ νὰ μὴν ἔβαλαν ἐπιμέλειαν νὰ τὸν εὕρουν, ἔμεινε τοσοῦτον καιρὸν ἀνεπιμέλητος. Καὶ ὁ Ἅγιος ἔλεγεν, ὅτι διὰ ταῦτο κατέφυγα πρὸς ἐκείνην τὴν ἀγνώριστον Παρθένον, καὶ δὲν ἦλθα πρὸς τοῦ λόγου σας τοὺς γνωρίμους, ἐπειδὴ ἕνα μὲν ἤθελαν μὲ εὕρῃ μὲ τὴν ἐξέτασιν, ἢ ἂν δὲν μὲ εὕρισκαν, ἤθελαν σᾶς βάλῃ εἰς ὅρκον διὰ λόγου μου. Ἐπροξενήθησαν ἀκόμι δύο καλά. Ἕνα μὲν ὁποῦ ἀκούουσα ἐκείνη ἡ μακαρία καθ' ἑκάστην διδασκαλίαν ἀπὸ λόγου μου, ἀποφάσισε νὰ ζήσῃ ὅλην της τὴν ζωὴν μὲ παρθενίαν, καὶ ἐγκράτειαν. Καὶ δεύτερον, ὁποῦ ἐφυλάχθηκα καὶ ἐγὼ ἀπὸ χεῖρας ἀδίκων καὶ παρανόμων.

Περὶ τῆς Ὁσίας Ταλίδας.

Εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἀντινόου εὑρίσκονται δώδεκα Μοναστήρια Γυναικῶν, εἰς τὰ ὁποῖα εἶδα τὴν Ὁσίαν Ταλίδαν, ὁποῦ εἶχεν ὀγδοήντα χρόνους εἰς τὴν ἄσκησιν, καθὼς καὶ αὐτὴ, καὶ ἡ ἄλλαις Γερόντισσες μᾶς ἐδιηγοῦντο. Εἶχε μαζί της συνασκήτριαις ἑξήντα Παρθέναις νέαις, ἡ ὁποίαις τόσον τὴν ἀγαποῦσαν καὶ τὴν εὐλαβοῦντο, ὥστε ὁποῦ οὔτε ἐκλείδωνε τὸ Μοναστήριον τὴν νύκτα, ἐπειδὴ δὲν ἦτον ὑποψία νὰ ἀναχωρήσῃ κἀμμία Παρθένος. Τούτη ἡ μακαρία Ταλίδα μὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀσκήσεως ἔφθασεν εἰς τελείαν ἀπάθειαν, καὶ δὲν ἐδόθη ποτὲ ὁ νοῦς της εἰς τὰ ἐγκόσμια. Ἐπόθησε τὰ οὐράνια, ὅθεν καὶ χαίρει εἰς αὐτὰ αἰωνίως.

Περὶ τῆς Ὁσίας Ταὼρ.

Εἰς τὸ ἴδιον Μοναστήριον ἐστάθη ἡ Ὁσία Ταὼρ, μαθήτρια τῆς Ὁσίας Ταλίδας, ἡ ὁποία εἶχε τότε τριάντα χρόνους εἰς τὴν ἄσκησιν. Ποτέ της δὲν ἠθέλησε νὰ φορέσῃ οὔτε ῥάσον, οὔτε ἄλλο κανένα φόρεμα καινούριον, ἀλλ' οὔτε παπούτζια εἰς τὴν ζωήν της. Ὅταν τῆς ἔλεγαν νὰ φορέσῃ καὶ αὐτὴ ὡσὰν καὶ ἡ ἄλλαις, ἔλεγεν ὅτι φοβεῖται, μήπως μὲ ῥοῦχα καὶ παπούτζια ἤθελε τὴν πλανέσῃ ὁ πειρασμὸς νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Μοναστήριον. Διὰ τοῦτο καὶ ποτὲ δὲν εὐγῆκεν ἔξω ἀπὸ τὸ Μοναστήριον. Μὲ ὅλον δὲ ὁποῦ ἐφόρει ἐκεῖνα τὰ παλαιόρασα τὰ ξεσχισμένα, μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ἄλουστη, καὶ ἄπλυτη, καὶ λερωμένη, ἦτον ἕνα θαῦμα νὰ βλέπῃ τινὰς τὸ κάλλος, καὶ εὐμορφίαν ὁποῦ ἔλαμπεν εἰς ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον. Δὲν ἔφερεν ὅμως εἰ πονηρὸν λογισμὸν ἐκείνους ὁποῦ τὴν ἔβλεπαν, ἐπειδὴ εἶχε χάριν Θεοῦ ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον, τὴν ὁποίαν ἔῤῥιπτεν ὡσὰν τὴν ἀκτῖνα, ἡ σωφροσύνη καὶ καθαρότης τῆς καρδίας. Ὥστε ὁποῦ καὶ ὅσοι τὴν ἔβλεπαν, ἔκλινεν ὁ νοῦς των εἰς εὐλάβειαν, καὶ ὄχι εἰς πονηρίαν.

Ἦτον καὶ ἄλλη Μοναχὴ, ὁποῦ ἐγειτόνευεν αὐτὴν τὴν μακαρίαν Ταὼρ, τὴν ὁποίαν ἐγὼ δὲν εἶδα εἰς τὸ πρόσωπον. Ἀφ' οὗ ἐκουρεύθη εἰς τὸ ἀσκητήριόν της, πλέον δὲν εὐγῆκεν ἔξω τελείως εἰς ἑξῆντα χρόνους ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὴν ἄσκησιν. Ἀσκήτευε δὲ μὲ τὴν ἰδίαν Μητέρα της. Ὅταν δὲ ἔφθασεν ὁ καιρὸς νὰ ὑπάγῃ πρὸς Κύριον, ἐφάνη πρὸς αὐτὴν ὁ Μάρτυς Κόλλουθος ὀνόματι, ὁ ὁποῖος εἶχε μαρτυρήσῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, καὶ λέγει της· Σήμερον ἔχεις νὰ ὑπάγῃς πρὸς τὸν οὐράνιον Βασιλέα, νὰ ἰδῇς ὅλους τοὺς Ἁγίους. Ἔλα λοιπὸν νὰ προγευθῇς μὲ τοῦ λόγου μας εἰς τὸ Μαρτύριόν μου. Τότε συκώνεται ἡ μακαρία κατὰ τὸν Ὄρθρον, καὶ ἐνδύνεται. Ἔπειτα ἐπῆρε μίαν σπυρίδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἔβαλε ψωμὶ, καὶ ἐλαίας, καὶ ὠμὰ λάχανα. Καὶ ὑπαγαίνωντας εἰς τὸ Μαρτύριον ἐπροσευχήθη. Μετὰ ταῦτα ἐφύλαξεν ὅλην τὴν ἡμέραν, ἕως ὁποῦ δὲν ἔμεινε τινὰς εἰς τὸ Μαρτύριον μέσα, καὶ τότε καθίσασα, ἐλάλησε τὸν Μάρτυρα λέγουσα· Εὐλόγησον τὰ φαγητὰ ταῦτα, Ἅγιε Κόλλουθε, καὶ συνόδευσόν με μὲ ταῖς προσευχαῖς σου. Καὶ τότε ἐγεύθη, καὶ πάλιν ἔκαμε προσευχήν. Καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν, βασίλευμα Ἡλίου ἦλθεν εἰς τὴν κατοικίαν της. Καὶ ἔστωντας νὰ ἔδωκε πρὸς τὴν Μητέρα της ἕνα σύγγραμμα Κλήμεντος τοῦ Στρωμματέως, ὁποῦ ἐξηγεῖ τὸν Προφήτην Ἀμμὼς, τῆς εἶπε νὰ τὸ δώκῃ εἰς τὸν ἐξωρισμένον Ἐπίσκοπον, καὶ νὰ τοῦ εἰπῇ, ὅτι νὰ εὔχεται διὰ λόγου της, ἐπειδὴ σήμερον μεσεύει. Ταῦτα εἰποῦσα ἡ μακαρία, χωρὶς κἀμμίαν ἀσθένειαν, χωρὶς κανένα κόπον ἐκείνην τὴν νύκτα παρέδωκε τὸ Πνεῦμα τῷ Κυρίῳ.

Περὶ τῆς Θυγατρὸς τοῦ Ἱερέως.

Εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης, Θυγάτηρ Ἱερέως τινὸς, ἐξέπεσεν εἰς ἁμαρτίαν μὲ κάποιον νέον, ὁ ὁποῖος τὴν ἐρμήνευσε νὰ συκοφαντήσῃ κάποιον Ἀναγνώστην, ὅτι πῶς ἐκεῖνος τὴν ἔφθειρεν. Ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ἐγγαστρώθη, ἐξεταίζετο ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, μὲ ποῖον ἔφθειρε τὴν παρθενίαν της. Καὶ ἐκείνη μαρτυρήσασα, ὅτι μὲ τὸν ἀναγνώστην, ὁ Ἱερεὺς ἐγκάλεσε τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸν Ἐπίσκοπον. Καὶ ὁ Ἐπίσκοπος ἐσύναξε τὸ Ἱερατεῖον, καὶ τότε ἐλάλησεν εἰς ἀπολογίαν τὸν Ἀναγνώστην, καὶ τὸν ἐξέταζε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ Ἀναγνώστης μὴ ἔχωντας εἴδησιν, δὲν ἀπεκρίνετο λόγον παντάπασιν. Ὅθεν θυμωθεὶς ὁ Ἐπίσκοπος, λέγει του· Ἄθλιε καὶ ταλαίπωρε, δὲν ὁμολογεῖς τὸ πταῖσμά σου, καὶ νὰ μετανοήσῃς κἂν διὰ τὴν ἀνομίαν ὁποῦ ἔκαμες; Τότε ἀπεκρίθη ὁ ἀναγνώστης καὶ εἶπεν· Ἐγὼ ὁμολογῶ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι δὲν ἔχω εἴδησιν ἀπὸ τέτοιον ἔργον. Εἰδὲ καὶ θέλετε νὰ εἰπῶ ψεύματα, λέγω πῶς ἔχω εἴδησιν, ὅμως ὁ Κύριος γινώσκει, ὅτι μήτε λογισμὸν δὲν ἔβαλα δι' αὐτήν. Ὅμως ἔστωντας λοιπὸν ὁ Ἐπίσκοπος νὰ ἐκάθηρε τὸν Ἀναγνώστην, αὐτὸς ἔπεσεν εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ τὸν παρεκάλει λέγωντας· Ἐπειδὴ, Δεσπότη μου, διατὶ εἶπα ψεύματα πῶς ἔχω εἴδησιν, διὰ τοῦτο μὲ ἐκάθηρες ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμά μου, παρακαλῶ νὰ προστάξετε νὰ τὴν πάρω ἀπὸ τώρα καὶ ἐμπρὸς, νὰ τὴν ἔχω ἰδίαν μου γυναῖκα. Μήτε ἐγὼ πλέον Κληρικὸς εἶμαι, οὔτε ἐκείνη εἶναι παρθένος. Ἀκούωντας ταῦτα ὁ Ἐπίσκοπος, καὶ ὁ πατὴρ ἐκείνης ἔστερξαν, καὶ παρευθὺς τοῦ τὴν ἔδωκαν γυναῖκα. Πέρνωντάς την λοιπὸν ὁ Ἀναγνώστης, παρευθὺς, τὴν παρέδωκεν εἰς ἕνα γυναίκειον Μοναστήριον, παρακαλέσας καὶ τὴν Ἡγουμένην τοῦ Μοναστηρίου νὰ τὴν ἔχῃ ἐκεῖ ἕως νὰ γεννήσῃ, καὶ πάλιν νὰ τὴν πάρῃ.

Ἀφίνωντάς την λοιπὸν εἰς τὸ Μοναστήριον, ὑπῆγεν ὁ Ἀναγνώστης καὶ εὑρῆκεν ἕνα κελλάκι εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ μέσα ἐσφαλίσθη, καὶ ἔζοῦσεν ἐκεῖ μὲ μεγάλην ἐγκράτειαν, καὶ σκληραγωγίαν, καὶ πίπτωντας συχνὰ εἰς τὴν γῆν προσηύχετο λέγωντας· Σὺ Χριστὲ Βασιλεῦ, γνωρίζεις τὰ πάντα, καὶ δέν σε λανθάνουν, Θεέ μου, τὰ ἔργα μου. Οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ κρυφθῇ κανένα πρᾶγμα, εἴτε λόγος, εἴτε ἔργον ἀπὸ τὴν μεγαλοδυναμίαν σου, ὁποῦ ἐπιβλέπει τὰ πάντα, καὶ τὰ ἠξεύρει ἀκόμι πρὸ τοῦ γίνουν. Σὺ, Κύριε, γνωρίζεις τὰ βάθη τῆς καρδίας τοῦ καθ' ἑνὸς, καὶ κρίνεις ἀσφαλτα τὰ διανοήματα καὶ λογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων. Σὺ τῶν ἀδικουμένων βοηθὸς, τῶν συκοφαντουμένων φανερωτὴς, σὺ ὁ μισῶν τὴν ἀδικίαν, καὶ ἀγαπῶν δικαιοσύνην. Ὅλος εἶσαι φῶς, καὶ ἐμπρός σου ἀδύνατον εἶναι νὰ κρυφθῇ κανένα κάμωμα ἀνθρώπου. Εἰς τὴν δικαίαν σου κρίσιν, Θεέ μου, ἀφίνω καὶ τὴν

ἐδικήν μου ὑπόθεσιν. Καὶ μὲ τὸ ζύγι τῆς ἄκρας σου δικαιοσύνης ζυγίασαι καὶ τὴν ἐδικήν μου κρίσιν. Ταῦτα προσευχόμενος μὲ δάκρυα καὶ στεναγμοὺς ὁ εὐλαβὴς Ἀναγνώστης, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐκείνη ἡ ταλαίπωρος ὁποῦ τὸν ἐσυκοφάντησε, τῆς ἔφθασαν οἱ πόνοι τῆς γέννας, νὰ γεννήσῃ τὸ τέκνον τῆς ἀνομίας. Ἡ ὥρα μὲν ἔφθασεν, ὅμως τὰ δεσμὰ τῆς ἀδίκου συκοφαντίας δὲν ἀφίνουν τὴν γέννα, νὰ ἐνεργήσουν τὰ τῆς φύσεως. Ἐκεῖ φέρει ἡ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ πόνους, καὶ φόβους, ἔξω τὰ μέτρα εἰς ἐκείνην τὴν ἀθλίαν· στενοχωρίαις τοῦ Θανάτου παρόμοιαις· φαντάσματα τρομερὰ τῆς κολάσεως, στεναγμοὺς καὶ δάκρυα μὲ ἄγριαις φωναῖς· καὶ τὸ βρέφος δὲν φαίνεται ἔξω. Ἐπέρασαν δύο ἡμέραις, καὶ οἱ πόνοι αὐξάνουσιν. Ἔφθασεν ἡ ἑβδομάδα, καὶ τὸ πρᾶγμα καταντᾷ εἰς τὰς πύλας τοῦ ᾅδου, ἤγουν τοῦ Θανάτου. Καὶ χωριστὰ ἀπὸ τοὺς μεγάλους καὶ φοβεροὺς πόνους καὶ στενοχωρίας, ἀκόμι εἰς ἐκείναις ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις δὲν ἐγεύθη τελείως ἡ ταλαίπωρος, ἀλλ' οὔτε ἐκοιμήθη ἢ πολύ, ἢ ὀλίγον. Ὅθεν μὴν ὑποφέρουσα πλέον τέτοιαις καὶ τόσαις Θανατεραῖς πληγαῖς, ὁποῦ ἐπερίσσευαν ἀπὸ ταῖς προσευχαῖς τοῦ δικαίου Ἀναγνώστου, ἄρχησε πλέον νὰ ἐξομολογῆται μὲ μεγάλους ἀναστεναγμοὺς τὴν ἄδικον συκοφαντίαν, ὁποῦ ἔκαμε πρὸς τὸν μακάριον Ἀναγνώστην. Ἐφώναζε λοιπὸν ἀπαρηγόρητα μὲ πόνους μεγάλους καὶ ὀδυρμοὺς λέγουσα· Ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα τὴν παναθλίαν, ἀλλοίμονον, ἐπειδὴ καὶ κινδυνεύω νὰ κατέβω εἰς τὰ καταχθόνια διὰ διπλῆν ἁμαρτίαν, τῆς συκοφαντίας, καὶ πορνείας· μὲ ἄλλον ἔφθειρα τὴν παρθενίαν μου ἡ ταλαίπωρος, καὶ τὸν Ἀναγνώστην ἐσυκοφάντησα.

Αὐτὰ ὅλα τὰ ἤκουσαν καὶ ἤκουαν ἡ Παρθέναις τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τὰ εἶπαν ὅλα εἰς τὸν Πατέρα της. Ὅμως ἐκεῖνος φοβηθεὶς νὰ μὴν καταδικασθῇ ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον ὡς ἄδικος συκοφάντης, ἐκαρτέρησεν ἀκόμι δύο ἡμέραις, ἕως ὁποῦ δὲν ἦτον πλέον δυνατὸν νὰ ὑποφέρῃ τοὺς πόνους ἡ παναθλία ἐκείνη, ἀλλ' οὔτε ἡ Καλογραίαις εἰς ἐκεῖνο τὸ Μοναστήριον δὲν ἐδύνοντο νὰ ὑποφέρουν ταῖς φωναῖς καὶ βοαῖς της. Ὅθεν ἔτρεξαν καὶ ἀνέφεραν μὲ ἀδημονίαν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον τὴν ὑπόθεσιν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ Ἐπίσκοπος ἔμαθε τὰ πάντα, καὶ ἐγνώρισε τὴν συκοφαντίαν, εὐθὺς ἔστειλε δύο Διακόνους εἰς τὸν ἀναγνώστην, οἱ ὁποῖοι τοῦ εἶπαν διὰ ἐκείνην τὴν τάλαιναν τὰ πάντα, καὶ νὰ δεηθῇ τοῦ Θεοῦ διὰ αὐτήν. Ὅμως ὁ ἀναγνώστης οὔτε τὴν θύραν τοῦ κελλίου του ἤνοιξεν, οὔτε κἀμμίαν ἀπόκρισιν ἔδωκεν, ἀλλὰ ἦτον κλεισμένος μέσα, καὶ ἐπροσηύχετο. Ὁ δὲ Πατὴρ ἔστωντας πλέον νὰ ἐπόνεσεν ἡ ψυχή του εἰς τὴν μεγάλην ταλαιπωρίαν τῆς Θυγατρός του, ὑπῆγε καὶ παρεκάλεσε τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ἔγινε κοινὴ δέησις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὴν πάσχουσαν. Ὅμως ὁ Θεὸς περισσότερον ἤκουεν ἕνα ἀδικημένον ἀν-

θρωπον, ἤγουν τὸν Ἀναγνώστην, παρὰ τόσον πολὺ πλῆθος, ὁποῦ τὸν ἐπαρακαλοῦσαν.

Τότε ἐσυκώθη ἀτός του ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ κελλίον τοῦ Ἀναγνώστου, καὶ κρούσας τὴν θύραν, δὲν ἤθελε νὰ τοῦ ἀνοίξῃ. Μετὰ ὥραν πολλὴν ἐπρόσταξεν ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ἐσύκωσαν τὴν θύραν, καὶ ἔτζι ἐμβῆκαν μέσα, καὶ ηὗραν τὸν Ἀναγνώστην ὁποῦ ἔκειτο εἰς τὴν γῆν πρίμητα, καὶ προσηύχετο. Λέγει του ὁ Ἀρχιερεὺς· Ἀδελφὲ Εὐστάθιε, ἰδοὺ ὁποῦ διὰ τὰς προσευχάς σου ἐφανέρωσεν ὁ Κύριος τὴν ἄδικον συκοφαντίαν. Ὅλοι μας λοιπὸν παρακαλοῦμεν, νὰ λυπηθῇς αὐτὴν τὴν ταλαίπωρον, ὁποῦ ἔπταισεν εἰς τοῦ λόγου σου, καὶ ὁποῦ ἐπαιδεύθη παρὰ Θεοῦ μὲ φοβερὰν μάστιγα τῆς δικαιοκρισίας του. Σήκω ἀναγνῶστα διὰ τὸν Κύριον, καὶ λύται τὴν ἀθλίαν ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν βασάνων, ἐπειδὴ ἡ ἐδική σου προσευχὴ ἔδεσε τὰ ὄργανα τῆς γέννας, καὶ δὲν ἐνεργοῦσι νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ ταλαίπωρος. Τότε ὑπήκουσεν ὁ ἀναγνώστης, καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἔκαμε προσευχὴν, μαζὶ μὲ τὸν Ἐπίσκοπον, ἐλευθερώθη, καὶ ἐγέννησε παιδίον ἡ πάσχουσα. Ἡ ὁποία ἐφώναζε μὲ ἐλεειναῖς φωναῖς, καὶ ἐζήτει ἀπὸ ὅλους συγχώρησιν διὰ τὴν ἀνομίαν, ὁποῦ ἐτόλμησε νὰ συκοφαντήσῃ τοιοῦτον σώφρονα καὶ ἅγιον ἄνθρωπον. Ὁ ὁποῖος ἐδόθη ὕστερον εἰς μεγάλους καὶ πολλοὺς ἀγῶνας, καὶ τὸν εὐλαβεῖτο ὁ κόσμος ὡς ἀθλητὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ Μάρτυρα. Κατηξιώθη καὶ παρὰ Χριστοῦ νὰ κάμῃ θαύματα εἰς ἀσθενεῖς καὶ δαιμονισμένους. Εἶναι συκοφαντία καὶ κατάκρισις, καὶ καταλαλιὰ, καὶ ἄλλα παρόμοια, τὰ ὁποῖα ἐὰν καὶ εἶναι ἀληθινὰ, πάλιν κολάζεται ἐκεῖνος ὁποῦ κατακραίνει καὶ καταλαλεῖ, καθὼς ὁρίζει ὁ Κύριος· «Μὴ κρί-» νετε καὶ οὐ μὴ κατακριθῆτε· πόσον μᾶλλον νὰ εἶναι καὶ ψεύμα-» τα»; Ἀκόμι νὰ γνωρίσωμεν καὶ τὴν τιμὴν καὶ δόξαν, ὁποῦ ἀκολουθεῖ εἰς τὴν ὑπομονήν. Καθὼς εἴδαμεν τὴν ὀργὴν καὶ κόλασιν, ὁποῦ ἔπαθεν ἐκείνη ὁποῦ ἐσυκοφάντησε, καὶ πόσης δόξης ἠξιώθη ὁ συκοφαντηθεὶς διὰ τὴν ὑπομονήν.

Εἰς ἐκείνας τὰς ἡμέρας ὁποῦ ἔγινε τοῦτο, ἔτυχε τότε νὰ πηγαίνωμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ νὰ ξεπροβοδίσωμεν τὴν μακαρίαν Σιλβανίαν τὴν Παρθένον. Μὲ τοὺς ὁποίους ἀνταμα ἦτον καὶ ὁ θαυμαστὸς Ἰουβῖνος ὁ νῦν Ἐπίσκοπος τῆς Ἀσκάλωνος. Ἔστωντας δὲ τότε καὶ νὰ μᾶς συνέβη εἰς τὸ Ἠλούσιον μεγάλη καῦσις καὶ φοβερὰ, ἔτυχε νὰ πλύνῃ τὰς χεῖρας καὶ πόδας του ὁ Ἐπίσκοπος, καὶ ἀφ' οὗ τὰ ἔπλυνεν, ἔστρωσεν εἰς τὴν γῆν ἕνα καμηλόδερμα, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἀνεπαύετο. Τότε ἐκείνη ἡ σοφωτάτη καὶ ἁγιωτάτη Μήτηρ τοῦ αὐτοῦ Ἰουβίνου λέγει πρὸς αὐτόν· Ὦ τέκνον, πῶς ξεθαρρεῖς καὶ κολακεύεις τόσον τὸ κορμί σου μὲ τοιαύτην νέαν ἡλικίαν; Τὸ ὁποῖον κορμὶ ὅσον περισσότερον τὸ ἐπιμελεῖσαι, ἐκεῖνο τόσον περισσότερον ἀγριεύει ὡσὰν ὄφις καταπάνω

σου νὰ σὲ θανατώσῃ. Ἐξήκοντα χρόνων εἶμαι τώρα, καὶ ἀκόμι δὲν ἔβρεξα μὲ νερὸν οὔτε τὰ πόδιά μου, οὔτε τὸ πρόσωπόν μου, παρὰ μόνον τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν μου. Καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἔσυρα καὶ ἔπαθα τόσαις ἀῤῥωστίαις, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ μὲ ἀνάγκαζαν οἱ ἰατροὶ νὰ μεταχειρίζωμαι λουτρὰ, καὶ ἄλλαις θεραπείαις τοῦ κορμίου, δὲν ἤθελα ποτὲ νὰ τὸ πιστευθῶ, νὰ τὸ κολακεύσω, γνωρίζωντας τὴν ἔχθραν, ὁποῦ εὑρίσκεται ἀναμεταξὺ εἰς τὸ κορμὶ καὶ εἰς τὴν ψυχήν. Διὰ τοῦτο τέκνον μου, οὔτε εἰς κλίνην ἐπλαγίασα νὰ ἀναπαυθῶ, οὔτε ἐμεταχειρίσθηκα ἁμάξι εἰς δρόμους, ὁποῦ εἶχαν καὶ μάκρος, ἀλλὰ μὲ πολὺν κόπον ἐπεριπατοῦσα πεζή. Αὐτὴ ἡ μακαρία, χωριστὰ ἀπὸ τὴν ἄσκησιν, εἶχε καὶ τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων. Καὶ μάλιστα κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὥστε ὁποῦ ἐπέρασε μὲ μεγάλην προσοχὴν παλαιὰν καὶ νέαν θείαν Γραφήν, καὶ Ἀποστόλους, καὶ ὅλους τοὺς παλαιοὺς Θεολόγους, καὶ Διδασκάλους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καὶ ἔλεγον ὅτι νὰ ἐπέρασεν εἰς τὸν καιρόν της ἡ θαυμασία εἰκοσιπέντε μυριάδες βιβλία, καὶ κάθε Βιβλίον τὸ ἐδιάβαζεν ἀπὸ ἑπτὰ φοραῖς. Ὅθεν ἔφθασεν ἡ τρισόλβιος εἰς ἄκραν γνῶσιν, καὶ σοφίαν πνευματικὴν, καὶ χαίρεται τώρα τοὺς καρποὺς, ὁποῦ ἐσύναξε μὲ τὸν κόπον της εἰς τὰς οὐρανίους ἀποθήκας.

Περὶ τῆς Ὁσίας Ὀλυμπιάδος.

Κατόπι ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ἁγίαν ὁποῦ ἀναφέραμεν, ἠκολούθησεν ἀπὸ τὰ ἴχνη ὅλων τῶν ἀρετῶν της, καὶ τῆς πνευματικῆς πολιτείας, ἡ μακαρία καὶ θαυμασία κατὰ πάντα Ὀλυμπιάς. Ἡ ὁποία ἠκολούθησεν ἐκείνην τὴν Ἁγίαν, καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν ἀρετῶν, καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων Γραφῶν. Αὐτὴ ἦτον θυγάτηρ τοῦ Σελευκίου ὁποῦ ἐχρημάτισε Κόμης, ὁ ὁποῖος εἶχε πατέρα Ἔπαρχον ἐκεῖνον τὸν Ἀβλάβιον. Ἐχρημάτισε καὶ νύμφη εἰς ὀλίγας ἡμέρας Νεβριδίου, ὁποῦ ἔγινεν Ἔπαρχος τῆς Πόλεως. Αὐτὴ, μὲ ὅλον ὁποῦ τὴν ὑπάνδρευσαν, εὑρέθη Παρθένος εἰς τὸ τέλος της. Ἠγάπησεν ἡ μακαρία τὸν Χριστὸν, ἐμίσησε τὸν χρυσὸν, ἐπρόκρινε τὴν ταπεινὴν ζωὴν, καὶ ἐσυγχάθη τὴν τιμὴν καὶ δόξαν τῶν ἀνθρώπων. Ἐπροτίμησε διὰ τὸν Κύριον νὰ ὑπηρετῇ καὶ νὰ βοηθῇ τοὺς ἄλλους, καὶ ἀπεστράφη αὐτὴ ἀπὸ τοὺς ἄλλους κάθε περιποίησιν. Ὅθεν ἄνοιξεν ὅλα της τὰ θησαυροφυλάκια, καὶ ἐμοίραζε τοσοῦτον θησαυρὸν χωρὶς κανένα λογαριασμὸν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ πένητας. Καὶ τόσην ἐλεημοσύνην ἔκαμνεν ἀκαταπαύστως, ὁποῦ δὲν ἔμεινε μήτε χώρα, μήτε χωρίον, μήτε ἔρημος, μήτε Μοναστήριον, μήτε Ἐκκλησία, μήτε πτωχοτροφεῖον, μήτε ξενοδοχεῖον, μήτε φυλακὴ, ὁποῦ νὰ μὴν ἀπόλαυσεν ἀρκετὴν ἐλεημοσύνην ἀπὸ αὐτὴν τὴν τρισμακά-

ριστον Ὀλυμπιάδα. Εἰς δὲ τὴν ταπείνωσιν ἐδόθη ὅλως διόλου, καὶ εἰς ὅλα νὰ φαίνεται εὐτελὴς καὶ ποταπή. Ἡ ζωή της πενιχρά, εἰς τὰ ἤθη πραοτάτη, εἰς τὸ πρόσωπον ἁπλουστάτη, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ μὲ ὅλον τὸ σῶμα ἦτον ἀνεπιμέλητον, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ νίψιμον. Εἰς τὸν νοῦν της εὑρίσκετο φαντασία οὐράνιος, καὶ ὄχι ἐπίγειος. Εἰς τὴν γνώμην παρεστέκετο πάντοτε ἡ αὐτοκατηγορία, ἤγουν ὁποῦ κατέκρινε πάντοτε τοῦ λόγου της, καὶ ὄχι ἄλλον τινά. Εἰς τὴν ψυχὴν ἀπερίεργος, ἤγουν, δὲν ἐξέταζε ποτὲ διὰ κάθε ἕνα τί ἔκαμεν, ἢ τί εἶπεν, ἀλλὰ ἐσυλλογίζετο αὐτὴ ποῦ ἔχει νὰ καταντήσῃ. Εἰς τὴν κατὰ Θεὸν ἀγάπην δὲν ἔβαλε ποτὲ σύνορον, ἀλλ' οὔτε ἐμποδίσθη ποτὲ ἀπὸ τὸ νὰ ἀγαπᾷ (καθὼς παραγγέλλει ὁ Χριστὸς τοὺς Χριστιανούς. Κατὰ τὴν ἐγκράτειαν, ἐζοῦσεν ὡσὰν νὰ μὴν εἶχε κορμί. Πολλοὺς πειρασμοὺς τῆς ἔφερεν ὁ σατανᾶς ἀπὸ φθόνον, ὅμως ἡ Ἁγία μὲ τὴν Θείαν χάριν ἐφάνη πάντοτε τροπαιοῦχος εἰς τὴν ἀλήθειαν. Δὲν ἔλειψε τὸ δάκρυον ἡμέραν καὶ νύκτα ἀπὸ τὰ μάτιά της. Ὑποτάσσετο ἡ μακαρία μὲ διάπυρον εὐλάβειαν εἰς τοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς. Ἐσέβετο τὸ Ἱερατεῖον, καὶ ὅλον τὸν κλῆρον· ἐτίμα καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα μόνον τῆς ἀσκήσεως. Ἀποδέχετο ὡς Θείαν χάριν τὴν Παρθενίαν. Καὶ τὸ Θαυμασιώτερον, τὸν ζῆλον ὁποῦ εἶχε διὰ νὰ ὠφελήσῃ μὲ κάθε λογῆς τρόπον πάντα ἄνθρωπον. Ὅθεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄμετρον ζῆλον ὁποῦ εἶχεν, ἔφερεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἄμετρον πλῆθος ἀπίστων γυναικῶν, ταῖς ὁποίαις ἐβοηθοῦσε, καὶ ἐκυβέρνα τὴν ζωήν τους εἰς ὅ, τι ἐχρειάζετο. Ἀκόμι διὰ τὴν κατὰ Χριστὸν ζωήν, πολλοὺς δούλους καὶ δουλεύτριαις, ἐδικούς της, καὶ ἄλλων ἀρχόντων, τοὺς ἔκαμεν ἐλευθέρους. Καὶ ἀπὸ δοῦλοι ἐγίνοντο συναδελφοί, καὶ συνασκηταί. Μάλιστα κατὰ τὸ σχῆμα ἐφαίνοντο ἐκεῖνοι τιμιώτεροι ἀπὸ αὐτήν, ἐπειδὴ δὲν ἐφόρεσε ποτὲ τινὰς χειρότερα καὶ εὐτελέστερα παλαιόρασα ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ἁγίαν. Τοσοῦτον ἀπόκτησε τὴν κατάνυξιν ἡ Θαυμασία Ὀλυμπιὰς, ὥστε ὁποῦ ἦτον δυνατὸν νὰ ἰδῇ τινὰς εἰς τὰ μεγάλα καύματα βρύσες νὰ στεγνώσουσιν, εἰδὲ εἰς αὐτὴν τὴν Ἁγίαν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἰδῇ τινὰς τὰ ὀμμάτιά της ποτὲ χωρὶς δάκρυα. Καὶ μάρτυς ὁ Κύριος, ἀδελφοί, ὅτι ὅσα καὶ ἂν ἐπαινέσωμεν αὐτὴν τὴν ἁγίαν, ποτὲ δὲν θέλωμεν φθάσει νὰ εἰποῦμεν σωστὰ τὰ κατορθώματά της. Αὐτή, χωριστὰ ὁποῦ ἔφθασεν εἰς τελείαν ἀπάθειαν, καὶ ἔγινεν ἔξω τοῦ κόσμου μὲ τὴν ἄρνησιν τοῦ κορμίου, καὶ ἔστωντας νὰ ἐμίσησε κάθε λόγης ἄνεσιν τοῦ κορμίου, ἠξιώθη ἀκόμι νὰ γίνῃ Ὁμολογήτρια διὰ τὴν ἀληθινὴν καὶ ὀρθόδοξον Πίστιν· διὰ τὴν ὁποίαν ἔπαθε, καὶ ὑπόφερε πολλὰ βάσανα καὶ θλίψεις. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν ἐτελείωσεν ὡς ἀθλητὴρος τοῦ Χριστοῦ τὴν ζωήν, στεφανωμένη μὲ διπλάσιον στέφανον, τῆς ἀσκήσεως λέγω, καὶ τῆς ἀθλήσεως.

Περὶ τῆς Ὁσίας Κανδίδας.

Ἀπὸ ταύτην τὴν τρισόλβιον Ὀλυμπιάδα κατόπι ἔζησεν ἀσκητικὴν ζωὴν καὶ ἐνάρετον πολιτείαν ἡ μακαρία Κάνδιδα. Τῆς ὁποίας ὁ πατὴρ ἦτον ὁ Στρατηλάτης Τραϊανός. Ἔχουσα καὶ αὐτὴ τὸν ὅμοιον ζῆλον τῆς ὀρθοδόξου Πίστεως, καὶ τὴν ἴσην εὐλάβειαν εἰς τὸ Ἱερατεῖον, καὶ ὅλον τὸν Κλῆρον τῆς Ἐκκλησίας, μὲ τὴν Θαυμασίαν Ὀλυμπιάδα. Πολλοὶ ἐζήτησαν τὴν Θυγατέρα της διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸν πλοῦτον, ὅμως αὐτὴ προετίμησε τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴν, καὶ τὴν ἀφιέρωσεν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων εἰς Παρθενῶνα. Ἡ ὁποία εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐμίσευσε Παρθένος καθαρωτάτη εἰς τὸν οὐράνον νυμφῶνα. Κατόπι τὴν ἠκολούθησε καὶ ἡ μακαρία Κάνδιδα, ἐστολισμένη μὲ τὸ χρυσὸν ἔνδυμα τῆς σωφροσύνης, καὶ καθαρότητος, μὲ τὸ πολύτιμον στεφάνι τῆς ἐλεημοσύνης· ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ καθὼς καὶ ἡ Ὀλυμπιὰς, ἔτζι ἐσκόρπισε τὸν πλοῦτόν της εἰς ἐλεημοσύνην, καὶ μὲ τὴν ἀτίμητον ζωὴν τῆς εὐλογημένης ὑπομονῆς, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν εἰς τὴν ἐγκράτειαν καὶ μεγάλην σκληραγωγίαν τῆς ἀσκήσεως. Αὐτὴν τὴν Θαυμασίαν Κάνδιδαν εἶδα ἐγὼ, ὁποῦ ὅλην τὴν νύκτα ἤλεθε χερόμυλον, καὶ ἔκαμνε τὸ ἀλεῦρι διὰ τὰ πρόσφορα τῆς Ἱερᾶς Λειτουργίας. Διὰ τὸ ὁποῖον τὴν ἠρώτησα, διὰ τί τόσον νὰ τυραννῆται ὅλην τὴν νύκτα; Καὶ ἀπεκρίθη μοι λέγουσα· Ἔχω ἰσχυρὸν πόλεμον μὲ τὸ ὁρμὶ, ὅθεν μὴ δυναμένη μοναχὴ νὰ ἀντιπολεμήσω, πέρνω συμβοηθούς μου τὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν, διὰ νὰ νικήσω τὴν ἄλογον καὶ βάρβαρον ὁρμὴν τοῦ Ἡσαῦ, ἤγουν νὰ καταδαμάσω τὰ ἄλογα καὶ ἄγρια πάθη τοῦ σώματος. Μὲ τοιαύτην ἄσκησιν, καὶ μὲ τοσούτους ἀγῶνας ἡ μακαρία Κάνδιδα ἀπῆλθεν εἰς τὸν οὐράνιον Νυμφίον της. Ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Περὶ τῆς Ὁσίας Γελασίας.

Αὕτη ἡ μακαρία Δελασία ἦτον Θυγάτηρ Τριβούνου κατὰ τὸ ἀξίωμα. Ἐμιμήθη καὶ αὐτὴ τὴν Ὁσίαν Κάνδιδαν εἰς ὅλας τὰς ἀρετὰς καὶ ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως. Λέγουσιν ὅμως δὶ αὐτὴν τὴν Ὁσίαν, ὅτι ποτὲ δὲν τὴν εἶδεν ὁ Ἥλιος, οὔτε ὅταν ἀνέτειλεν, οὔτε ὅταν ἐβασίλευε, νὰ ἐθυμώθη, ἢ νὰ ἐσκανδαλίσθη ἐπάνω ἢ εἰς μικρὸν, ἢ εἰς μεγάλον, ἢ εἰς δοῦλον, ἢ εἰς ὑπηρέτην. Εἶχεν ἡ μακαρία τὴν πραότητα, καὶ ἀκακίαν ἕως ἐσχάτης ἀνακπνοῆς.

Περὶ Ἰουλιανῆς.

Αὕτη ἦτον Παρθένος ἀπὸ τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, λογιωτάτη καὶ σοφωτάτη εἰς ἐπιστήμας. Ἡ ὁποία, ὅταν ἐκυνηγοῦσαν

οἱ Ἕλληνες τὸν Ὠριγέννην, τὸν ἐφύλαξεν εἰς τοῦ λόγου της δύο χρόνους, καὶ τὸν ἀνέπαυσεν εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα μὲ ἐδικά της ἔξοδα, καὶ τὸν ὑπηρέτει μὲ τὰ ἴδιά της χέρια. Τοῦ ὁποίου εἶχε καὶ Βιβλίον ἡ Ἰουλιανὴ γραμμένον ἰδιοχείρως τοῦ Ὠριγένους, καὶ τὸ εἶδα ἐγὼ εἰς χέριά της καὶ τὸ ἀνεγίνωσκε.

Περὶ ἄλλης Εὐγενεστάτης Παρθένου.

Εἰς ἕνα παλαιότατον Βιβλίον, ὁποῦ τὸ εἶχε γράψει ὁ Ἱππόλυτος, ὁ γνώριμος τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, εἰς τὸ ὁποῖον Βιβλίον εὑρῆκα γραμμένον τέτοιον διήγημα. Ἦτον λέγει εἰς τὴν Κόρινθον μία εὐγενεστάτη Παρθένος καὶ ὡραιοτάτη, ἡ ὁποία ἐπολιτεύετο ζωὴν ἀσκητικήν. Αὐτὴν ὑπῆγαν μερικοὶ ἄθεοι, καὶ τὴν διέβαλαν εἰς τὸν ἀσεβέστατον ἡγεμόνα τοῦ καιροῦ ἐκείνου λέγοντες, ὅτι εἶναι μία Παρθένος τόσον εὐμορφοτάτη καὶ ὡραιοτάτη, ὁποῦ ὁμοία της δὲν εὑρίσκεται. Ἡ ὁποία εἶναι Χριστιανὴ, καὶ ὑβρίζει τοὺς βασιλεῖς, βλασφημεῖ καὶ καταφρονᾷ τὰ εἴδωλα. Ἀκούωντας ἐκεῖνος ταῦτα, ἔστειλε παρευθὺς καὶ τὴν ἔφεραν ἔμπροσθέν του, καὶ ὡς εἶδε τὸ κάλλος της ἐπληγώθη πληγὴν ἔρωτος εἰς τὴν μιαράν του ψυχήν. Ἄρχησε λοιπὸν πρῶτον μὲ κολακείαις καὶ μεγάλα ταξίματα, νὰ σύρῃ εἰς τὸν κρημνὸν τῆς ἀσωτείας τὴν νύμφην τοῦ Χριστοῦ. Ἔπειτα, ὅταν εἶδε τὸ ἀμετάθετον τῆς κόρης, ἐπεχειρίσθη παιδείαις καὶ βάσανα, χωρὶς κἀμμίαν ἀνθρωπίνην συμπάθειαν. Καὶ πάλιν μὴ δυνηθεὶς νὰ κατορθώσῃ τὸν κακόν του σκοπὸν, τὸν ἐδίδαξεν ὁ σατανᾶς νὰ βάλῃ τὴν Ἁγίαν εἰς τὸ πορνοστάσιον, παραγγείλας τὸν ἐπιστάτην τοῦ πορνείου, ὅτι ὅποιος θέλει νὰ πηγαίνῃ εἰς αὐτὴν, καὶ ὅσα ἄσπρα συναγωνται, νὰ πέρνῃ ὁ τύραννος τρία νομίσματα τὴν ἡμέραν, καὶ τὰ ἐπίλοιπα νὰ τὰ πέρνῃ ὁ πορναβοσκός. Ὁ ὁποῖος ἔστειλεν εἴδησιν εἰς πολλὰ μέρη, ὅτι ἡ δεῖνα ἡ θαυμαστὴ εἰς τὸ κάλλος, εἶναι εἰς τὸ πορνεῖον, καὶ ὅποιος θέλει ἂς ἔλθῃ εἰς αὐτὴν μὲ πληρωμήν.

Τότε λοιπὸν ὁποῦ ἐπῆραν τὴν εἴδησιν ἐκεῖνοι οἱ ἀσελγεῖς, ὁποῦ ἤκουον πρότερον τὴν φήμην τοῦ κάλλους της, ἔδραμαν ὡς ἄλογα ζῶα διὰ τὴν ἡδονήν. Ἡ δὲ ἀθληφόρος τοῦ Χριστοῦ καὶ Ἁγία Παρθένος, περιερχομένη εἰς τέτοιον στενὸν κακὸν, καὶ μὴ ἔχουσα ἄλλην καταφυγὴν παρὰ τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, ἐπροσποιήθη εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἤρχοντο μὲ ἀσελγῆ σκοπὸν καὶ τὴν ἐπαρακινοῦσαν εἰς τὸ παράνομον καὶ συγχαμερὸν ἔργον τῆς πορνείας, καὶ ἐπροφασίζετο ἀσθενείας, καὶ τοὺς ἔλεγε μὲ ἀπατηλὴν φωνὴν, ὅτι· Παρακαλῶ λέγουσα νὰ μὲ συμπαθήσετε ὁποῦ δὲν κάμνω τὸ θέλημά σας, ἐπειδὴ ἔχω πληγὴν φοβερὰν εἰς τὰ ἀπόκρυφα μέλη, καὶ εὐγάζει βρῶμαν ἀνείκαστον, καὶ θέλετε μὲ συγχαθῇ, μὲ τοῦτο πλέον νὰ μὴν ἐλθῇ-

τε εἰς τοῦ λόγου μου. Διὰ τοῦτο ἔχετε ὑπομονὴν μερικὸν καιρὸν, ἕως νὰ ὑγιάνω. Μὲ τοιαύτην πρόφασιν, καὶ μὲ θερμαῖς δέησες πρὸς τὸν Θεὸν ἐφυλάχθη καθαρὰ, ἕως ὁποῦ οἰκονόμησεν ἀνώτερον τρόπον, καὶ ἐγλύτωσεν ἡ Παρθένος ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς σαρκὸς, καὶ ἀκούσατε εἰς δόξαν Θεοῦ.

Ἕνας νέος, ἀρχοντόπουλος καὶ πανευγενὴς, καὶ εἰς τὸ ἀξίωμα Μαγιστριανὸς, εὔμορφος εἰς τὴν ὄψιν, ὡραιότατος εἰς τὴν καρδίαν, καὶ εἰς τὸ κρυπτὸν ἐνώπιον Θεοῦ Χριστιανός. Τοῦτος ὁ τρισόλβιος νέος ἀκούωντας τὰ γινόμενα διὰ τὴν Ἁγίαν ἐκείνην Παρθένον, πεφωτισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ ἁρματωθεὶς μὲ τὴν χάριν του, ἐπρόκρινε νὰ ἀποθάνῃ αὐτὸς σωματικῶς, καὶ νὰ γλυτώσῃ ἐκείνην ἀπὸ θάνατον ψυχικόν. Μὲ τέτοιον ζῆλον θεϊκὸν ὑπῆγεν εἰς τὸ πορνοστάσιον, ὅπου εἶχαν τὴν Παρθένον, καὶ λέγει πρὸς τὸν ἐπιστάτην τῆς ἀνομίας· Νὰ ὁποῦ σοῦ δίδω πέντε νομίσματα, καὶ θέλω ἀπόψε μόνος μου νὰ ἀπολαύσω τὴν δεῖνα, καὶ νὰ μὴν ἀφήσῃς ἄλλον τινὰ νὰ μᾶς δώκῃ ἐνόχλησιν ἕως νὰ εὔγω ἐγὼ νὰ ὑπάγω. Τότε ἐκεῖνος μὲ πολλὴν χαρὰν, διὰ τὴν περισσὴν πληρωμὴν ὁποῦ ἔλαβεν, ἔμπασε μέσα εἰς τὴν Παρθένον τὸν νεανίσκον. Ἐκεῖνος ὅμως καθὼς τὴν εἶδε, λέγει της· Ἀδελφὴ καὶ δούλη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σήκω, ὕπαγε, καὶ καὶ φύλαττε τοῦ λόγου σου ὅπου εὐδοκήσῃ ὁ Κύριος. Ταῦτα εἰπὼν εὔγαλε τὰ φορέματά του, καὶ τὰ ἐφόρεσεν ἔξωθεν ἡ Παρθένος, καὶ ἔτζι εὐγῆκεν ἔξω σφραγιζομένη τῷ σημείῳ τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἐφυλάχθη εἰς τόπον μὲ τὴν φύλαξιν τῆς Παρθενίας της. Νομίσας δὲ ὁ πορνοβοσκὸς, ὅτι Μαγιστριανὸς εἶναι ὁποῦ ἐμίσευσεν, ἔκλεισε τάχα πάλιν τὴν Παρθένον, καὶ ἡσύχασεν· Ὥστε ὁποῦ ἔμεινε κλεισμένος ὁ τρισόλβιος ἐκεῖνος νεανίας ἕως τὸ ταχὺ, ὁποῦ ἐγνωρίσθη ἡ ὑπόθεσις. Καὶ πηγαίνωντας εἰς τὰ αὐτία τοῦ μιαροῦ ἡγεμόνος, ἐπρόσταξεν εὐθὺς μὲ φοβερὰν προσταγὴν νὰ εὑρεθῇ ἡ κόρη· ὅμως ὁ Κύριος τὴν ἐφύλαξε, καὶ δὲν εὑρέθη τελείως. Ὅθεν ἔστρεψεν ὅλον του τὸν θυμὸν εἰς τὸν νεανίαν, ὁποῦ ἐφευγάτησε τὴν Παρθένον, καὶ φέροντές τον μὲ μεγάλην ὀργὴν ἔμπροσθέν του, καὶ μανθάνωντας ἀπὸ τὸ στόμα του, πῶς αὐτὸς τὴν ἐφευγάτησε, διὰ νὰ μὴ μολυνθῇ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ὅτι εἶναι Χριστιανὸς, καὶ περιγελᾷ τοὺς ἀσεβεῖς βασιλεῖς, καταφρονεῖ τὰ εἴδωλα, καὶ συγχαίνεται καὶ αὐτὸν τὸν ἀκάθαρτον ἡγεμόνα. Εἰς ταῦτα τοῦ γενναίου ἀθλητοῦ τὰ παρρησιαστικὰ λόγια ἐθαιμονίσθη ἀπὸ τὸν θυμὸν ὁ μιαρὸς τύραννος, καὶ ἐπρόσταξε καὶ ἔφεραν ἐκεῖ εἰς τὸ θέατρον τὰ θηρία ὁπὸ ἔτρεφαν, καὶ τὰ ἀφῆκαν ἐπάνω εἰς τὸν Μάρτυρα τοῦ Κυρίου. Καὶ αὐτὸς ὁ τρισμακάριος ἐδέχθη τὴν ὁρμὴν τῶν θηρίων μετὰ χαρᾶς, τὰ ὁποῖα τὸν διεσπάραξαν, καὶ τὸν κατέφαγαν συγκόκαλον, προσευχόμενον ὡς τὸν Πρωτομάρτυρα Στέφανον, μὲ τὸν ὁποῖον συμβασιλεύει μὲ διπλάσιον στέφανον, τῆς ἀθλήσεως λέγω, καὶ τῆς ἐλευθερίας, ὁποῦ ἐκατώρθωσεν εἰς τὴν Ἁγίαν Παρθένον.

Περὶ Μαγνεντίου, καὶ τῆς Γυναικὸς τοῦ Συγκλητικοῦ.

Ἐνθυμήθηκα καὶ ἄλλην ἱστορίαν ψυχωφελῆ, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ διηγηθῶ εἰς δόξαν Θεοῦ. Λέγουσι διὰ κάποιον Μαγνέντιον ἀσεβῆ καὶ παράνομον, ὁ ὁποῖος διέφθειρε πολλαῖς γυναῖκες τῶν ἀπίστων, καθὼς ἦτον καὶ αὐτός. Ὕστερον ὅμως ὁ παμμίαρος ἐπεχειρίσθη νὰ μολύνῃ καὶ τὰς γυναῖκας καὶ θυγατέρας τῶν Χριστιανῶν. Ἀλλ' ἐκείναις καθὼς ἤκουσαν, προέκριναν νὰ ἀποθάνουν καλλήτερα, παρὰ νὰ διαφθείρουν τὴν σωφροσύνην, καὶ καθαρότητα. Ὅθεν ἐρχόμενος ὁ Μαγνέντιος αὐτὸς ἐξουσιαστικῶς εἰς μίαν χώραν, καὶ βλέπωντας γυναῖκα ὡραίαν κάποιου Συγκλητικοῦ, ἔπεσεν εἰς ἔρωτα, καὶ τὴν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἄνδρα της. Καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ εἶπεν, ὅτι εἶναι εἰς τὸν ὁρισμόν του, καὶ ἂς στείλῃ νὰ τὴν πάρῃ. Τότε ἐκεῖνος ὁ ἀσελγὴς ἔστειλε στρατιώτας νὰ πάρῃ τὴν γυναῖκα. Ἡ δὲ γυνὴ μανθάνουσα τὴν αἰτίαν, εἶπε πρὸς τοὺς στρατιώτας· Ἔχετε ὀλίγην ὑπομονὴν, ἕως νὰ φορέσω τὰ συνηθισμένα μου στολίδια. Ταῦτα εἰποῦσα ἐμβῆκεν εἰς τὴν κάμεραν της, καὶ πέρνωντας τὸ σπαθὶ τοῦ ἀνδρός της τὸ ἔμπηξεν εἰς τὴν κοιλίαν της, καὶ παρευθὺς ἀπέθανε, καὶ ἔλαβεν ἡ μακαρία καὶ τρισόλβιος τὸν στέφανον τὸν μέχρι θανάτου τῆς σωφροσύνης.

Περὶ τοῦ Ἀδελφοῦ, ὁποῦ ἐστάθη μὲ λόγου μου ἀπὸ νεότητος ἕως τὴν σήμερον.

Ἀκόμι νὰ εἰπῶ τελευταῖον διὰ τοῦτον τὸν ἀδελφὸν, ἔπειτα νὰ δώκω τέλος εἰς τὴν παροῦσαν τοῦ Βιβλίου διήγησιν. Τοῦτον ἐγνώρισα ἐγὼ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ὁποῦ καὶ τὸ φαγί του, καὶ ἡ νηστεία του ἦτον χωρὶς κανένα πάθος καὶ διαφοράν. Αὐτὸς ἐνίκησε κατακράτος τὸ τυραννικὸν πάθος τῆς φιλαργυρίας, καὶ πλεονεξίας. Ποτέ του δὲν ἐκαλλωπίσθη μὲ φορέματα. Ὅταν ἐκαταφρονεῖτο ἀπὸ τινὰ ἀδελφὸν, ὄχι μόνον δὲν ἐθυμώνετο, ἀλλὰ ἀκόμι τὸ εἶχε διὰ μεγάλην του χαρὰν, καὶ εὐχαρίστα ἐκεῖνον ὁποῦ τὸν κατεφρόνησεν. Ἕτοιμος ἦτον νὰ ὑπομείνῃ θλῖψιν καὶ κίνδυνον διὰ τὸν ἀδελφόν του. Πολλαῖς φοραῖς ἐδοκίμασεν ὀφθαλμοφανῶς ταῖς πονηρίαις τοῦ δαίμονος. Καὶ μίαν ἡμέραν μάλιστα ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὁ σατανᾶς, καὶ τοῦ λέγει· Κάμε ὑπόσχεσιν νὰ κάμῃς μίαν φορὰν μόνον ἁμαρτίαν, καὶ ἐγὼ νὰ σοῦ φέρω ταύτην τὴν ὥραν ὁποιαν θελήσῃς. Καὶ ἄλλοτε πάλιν εἰς δεκατέσσαρας νύκτας ἐφαίνετο πῶς ἐπάλευεν ὁ δαίμων μὲ αὐτόν. Καὶ ἄλλο τε τὸν ἐφοβέριζε μὲ μάχαιραν, καὶ τοῦ ἔλεγε· Μὴ προσκυνᾷς τὸν Χριστὸν, ἂν θέλῃς νὰ μὴ σοῦ ἐγγίσω. Καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη εἰς τὸν δαίμονα· Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ προσκυνῶ τὸν Χριστόν μου, διὰ νὰ λυπᾶσαι καὶ νὰ σκάζῃς ἐσὺ κατάρατε. Τοῦτος ἐπερι-

πάτησεν Ἀποστολικῶς κοσμικὸς καὶ Καλόγηρος ἑκατὸν ἓξ χώρας, καὶ εἰς μερικὰς ἐπολεμήθη συνεργείᾳ τοῦ σατανᾶ ἀπὸ γυναῖκες· ὅμως ἐλέει Θεοῦ τόσον ἐφυλάχθη καθαρὸς, ὥστε ὁποῦ μήτε εἰς τὸν ὕπνον του δὲν ἐδυνήθη ὁ ἐχθρὸς νὰ τὸν μολύνῃ.

Ἐγνώρισα ἐγὼ εἰς τοῦτον τὸν μακάριον, ὅτι ἐδέχθη τροφὴν ὑπὸ Θείου Ἀγγέλου, καὶ μίαν φορὰν εὑρισκόμενος αὐτὸς εἰς τὴν ἔρημον μέσα, καὶ μὴν ἔχωντας τελείως τροφὴν, εὑρέθησαν τρεῖς ἄρτοι εὔμορφοι καὶ ζεστοὶ εἰς τὸ μηλωτάριόν του. Καὶ ἄλλην φορὰν ἤκουσε φωνὴν χωρὶς νὰ φανῇ τινὰς, καὶ τοῦ ἔλεγε· Γνωρίζω πῶς εἶσαι ὑστερημένος ἀπὸ προφὴν, σήκω λοιπὸν καὶ ὕπαγε εἰς τὸν δεῖνα, καὶ εἰπέ του νὰ σοῦ δώκῃ σιτάρι καὶ λάδι. Ηγαίνωντας λοιπὸν εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὸν ἔστειλε, λέγει του· Κάποιος μὲ ἔστειλεν εἰς τοῦ λόγου σου, νὰ μὲ δώκῃς σιτάρι τριάντα μόδια, καὶ λάδι σταμνία δωδεκα διὰ χρείαν τῶν ἀδελφῶν. Ἐκεῖνος δὲ ὡς ἤκουσεν εὐθὺς τοῦ ἔδωκεν ὅσα ἐζήτησε. Τοῦτον ἐγνώρισα ἀκόμι ὁποῦ ἐλυπεῖτο, καὶ ἔκλαιεν ἐκείνους ὁποῦ εὑρίσκοντο εἰς ἀνάγκην περισσότερον, παρὰ νὰ ἦτον αὐτὸς ὁ ἴδιος. Τοῦτος καθὼς ἔμαθε διὰ ἕνα ἀδελφὸν πῶς ἐξέπεσεν εἰς ἁμαρτίαν, ἄρχησε μὲ δάκρυα τὴν προσευχὴν πρὸς τὸν Θεὸν δι' ἐκεῖνον τὸν ἁμαρτήσαντα, καὶ ὁ Κύριος ἀποδεχόμενος τοῦτο τὴν ἀγάπην, ἔδωκε σύνεσιν εἰς τὸν ξεπεσμένον καὶ ἐμετανόησε, καὶ ἐδιώρθωσε τὸν ἑαυτόν του. Ἔλεγέ μοι τοῦτος ὁ μακάριος. Πολλαῖς φοραῖς (λέγει) παρεκάλεσα τὸν Κύριον, ὅτι νὰ μὲ ἀξιώσῃ νὰ ἰδῶ βοήθειαν ἀπὸ ἄνθρωπον ἄδικον, καὶ μνησίκακον.

Εἴδαμεν ἀκόμι πολλοὺς Ἁγίους Πατέρας, καὶ ὁσιωτάτους Μοναχοὺς εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον, ὁποῦ ἐτέλεσαν ἄπειρα σημεῖα, καὶ θαύματα. Τοὺς ὁποίους, μὲ τὸ νὰ εἶναι πλῆθος πολὺ, δὲν ἐσημείωσα τὰ ὀνόματά τους· ἀλλὰ μόνον ἔγραψα ὀλίγους, ἀντὶ τοὺς περισσοὺς ὁποῦ εἴδαμεν. Ποῖος νὰ περιγράψῃ ἐκείνους τοὺς θαυμασίους εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ ἀπείρους τὸν ἀριθμὸν, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦσιν εἰς τὴν ἀνωτέραν Θηβαΐδα κατὰ τὴν Σκήνην; Τῶν ὁποίων τὴν ζωὴν, καὶ ἄσκησιν ὁποῦ πολιτεύονται, νὰ περιγράψῃ τινὰς, φαίνεται νὰ διηγῆται πράγματα ἄπιστα, καὶ μάλιστα εἰς ἐκείνους ὁποῦ ζῶσι μὲ ἀμέλειαν. Ἀλλ' ἐκεῖνοι οἱ τρισμακάριοι, περισσότερον εἶναι νὰ ὀνομάζωνται ἄσαρκοι Ἄγγελοι, παρὰ μὲ κορμὶ ἄνθρωποι. Διὰ τοῦτο ἔχουν καὶ χάριν παρὰ Θεοῦ, καὶ ἕως τὴν σήμερον κάμνουν μεγάλα καὶ ἄπειρα θαύματα, ὥστε ὁποῦ καὶ νεκροὺς ἀνέστησαν, καὶ ἀναστῶσι μέχρι τὴν σήμερον οἱ τρισόλβιοι. Καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς περιπατοῦσιν ἐπάνω εἰς τὰ νερὰ, ὡσὰν νὰ περιπατοῦν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, καθὼς καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος. Καὶ ὅσα ὁ Κύριος ἐνήργησε διὰ μέσου τῶν Ἀποστόλων, καὶ τώρα ἐνεργεῖ διὰ μέσου τούτων τῶν Ἁγίων Πατέρων. Μὰ ἐπειδὴ διὰ τὸν φόβον τῶν κλεπτῶν ὁποῦ ἐκύκλωσαν ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐν Λυκῷ, δὲν ἐδυνήθημεν νὰ ὑπάγωμεν παρέκει, νὰ ἰδοῦμεν καὶ ἐκείνους τοὺς ἄλλους Ἀσκητὰς, ὁποῦ ἀγωνίζονται ἐκεῖ εἰς τὴν ἔρημον, μάλιστα καὶ εἰς ὅσα μέρη ἐπήγαμεν, καὶ εἴδαμεν ἐ-

κείνους τοὺς Ἀσκητὰς ὁποῦ ἀναφέραμεν, ἐπεράσαμεν μεγάλους, καὶ κινδύνους φοβεροὺς, ὥστε ὁποῦ ἑπτὰ φοραῖς μᾶς ἔτυχε κίνδυνος θανάτου πικροῦ.

Πρῶτος κίνδυνος ἦτον ἀπὸ πεῖναν, καὶ δίψαν. Διότι πέντε νυχθήμερα ἐπεριπατούσαμεν μέσα εἰς τὴν ἔρημον χωρὶς ψωμὶ καὶ νερὸν, ὅθεν ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνωμεν. Δεύτερος κίνδυνος ἦτον, ὅταν ἐπέσαμεν εἰς τόπους ὑγροὺς καὶ βαλτώδεις, καὶ ἐμείναμεν ξυπόλυτοι ὑποκάτω ὑπὸ τὴν λάσπην ἦτον καλάμια κοπτερὰ, καὶ κατεπλήγωσαν καὶ ἐτρύπησαν τὰ πόδιά μας μὲ πόνους Θανατερούς. Τρίτος κίνδυνος ἦτον, ὅταν μᾶς περιεκύκλωσαν ἔξαφνα μέσα εἰς τὸν κάμπον τῆς ἐρήμου νερὰ ἀπὸ κάθε μέρος, καὶ ἔγινε μία Θάλασσα, καὶ ἐπεριπατούσαμεν ἔχοντες ἕως τὴν ζώνην τὸ νερόν. Τότε ἐβοῶμεν μὲ πικρὰ δάκρυα τὰ ῥητὰ τοῦ Προφήτου Δαυὶδ· « Σῶσον ἡμᾶς Κύριε, ὅτι εἰσῆλθοσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς ἡμῶν. » Τέταρτος κίνδυνος παρόμοιος καὶ χειρότερος, ἐπειδὴ πάλιν ἐκεῖ εἰς τὸν κάμπον ἐπλημμύρησε καὶ ἐξεχύθη ὁ Νεῖλος, καὶ εἴμασθεν τρεῖς ἡμέρας περιπατοῦντες μέσα εἰς τὰ ὕδατα, καὶ ὁρμήματα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ μᾶς κατεβάσῃ ἡ ὁρμὴ τοῦ νεροῦ εἰς τὸ στόμα τοῦ Νείλου, νὰ μᾶς ἀπωλέσῃ εἰς τὸ πέλαγος. Καὶ ἐκεῖ ἐφάνηκαν ἁρμόδια τὰ λόγια τοῦ Δαυίδ. « Μὴ κα- » ταποντισάτω ἡμᾶς καταιγὶς ὕδατος, μηδὲ καταπιέτω ἡμᾶς βυθός. » Πέμπτος κίνδυνος ἦτον, ὁποῦ ἐπέσαμεν εἰς τοὺς ληστὰς καὶ φονεῖς εἰς τὴν παραθαλασσίαν ἄκραν. Οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐκυνήγησαν μὲ μέγαν θυμὸν παράνω ἀπὸ δέκα μίλια, ὅσον ὁποῦ ἐξέλιπεν ἡ πνοή μας ἀπὸ κόπον καὶ φόβον. Ἕκτος κίνδυνος ἦτον, ὅταν ἐπλέαμεν εἰς τὸν Νεῖλον, καὶ ἔλειψεν ὀλίγον νὰ καταποντισθοῦμεν ἀπὸ μεγάλην καὶ φοβερὰν ταραχήν. Ἕβδομος κίνδυνος ἦτον, ὅταν ἐπλέαμεν εἰς τὴν Μαρεώτιδα λίμνην, καὶ μᾶς ἐξώρισεν ὁ καιρὸς εἰς ἕνα ἐρημονῆσι. Εἰς τὸ ὁποῖον ἐστάθημεν τρία ἡμερονύκτια χωρὶς σκέπην, καὶ μᾶς ἐβασάνιζαν τὸ κρύον καὶ ἡ βροχὴ, καιρὸς τῶν Ἁγίων Θεοφανείων. Ὄγδοος κίνδυνος, εἶναι ἡ διήγησίς του περιττὴ, ὅμως εἶναι ὠφέλιμος. Αὐτὸς ἐσάθη τότε ὅταν ἀπερνάσαμεν ἀπὸ ἕνα τόπον εἰς τὰ μέρη τῆς Νητρίας, εἰς τὸν ὁποῖον τόπον ἦτον ἕνα μεγάλον βαθύλωμα γεμάτον νερὸν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκατοικοῦσαν πολλοὶ κροκόδειλοι. Ἡμεῖς δὲ μὴν ἠξεύροντας ἐμείναμεν ἐκεῖ κοντά. Εἴδαμεν ὅμως ἐκεῖ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ νεροῦ τρεῖς μεγάλους κροκοδείλους, καὶ νομίζοντες πῶς εἶναι ψόφιοι, ὑπήγαμεν κοντὰ νὰ τοὺς ἰδοῦμεν. Ἐκεῖνοι δὶ καθὼς ἐπλησιάσαμεν, ἐπήδησαν ἔξαφνα ἐπάνω μας. Καὶ ἡμεῖς βλέποντες τέτοιαν θανάσιμον ὁρμὴν, ἐφωναζαμεν μεγάλῃ φωνῇ· Χριστὲ βοήθει ἡμῖν. Τότε ἐκεῖνα τὰ θηρία, ὡσὰν νὰ τὰ ἐδίωχνεν Ἄγγελος Κυρίου, ἐγύρισαν ὀπίσω, καὶ μὲ βίαν μεγάλην ἐβυθίσθησαν εἰς τὰ ὕδατα. Ἡμεῖς δὲ μὲ φόβον καὶ τρόμον καὶ ἄμετρον κόπον ἐφθάσαμεν εἰς Νητρίας, λέγοντες καὶ ἡμεῖς τὰ ῥητὰ ἐκεῖνα τοῦ Ἰὼβ· « Ἑπτάκις ἐξ ἀναγκῶν ἐξελεῖταί σε, ἐν δὲ τῷ ὀγδόῳ » οὐ μὴ ἅψηταί σου κακόν. Χάρις καὶ δόξα λοιπὸν τῷ Κυρίῳ, ὁποῦ

μᾶς ἐγλύτωσεν ἀπὸ τόσους κινδύνους, καὶ μᾶς ἐφανέρωσε μεγάλα καὶ θαυμαστὰ εἰς τοὺς Ἁγίους τυ καὶ Ἁγίας, ὁπῦ εἴδαμεν καὶ ἠκούσαμεν.

Βέβαια, πιστότατε δοῦλε τοῦ ἀληθινοῦ Χριστοῦ, τιμιώτατε Λαῦσε, ἐκ Θεῦ παρακινηθεὶς, καὶ πεφωτισμένος ὤντας, παρεκίνησας καὶ ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς νὰ γίνωμεν αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι ἐκείνων, ὁποῦ γραπτῶς παρεδώκαμεν εἰς ἀΐδιον μνήμην. Μὲ τοῦτο, θαυμάσιε, ἔγινες πρόξενος μεγάλης ὠφελείας, καὶ τῆς ἐδικῆς σου φιλοθέου ψυχῆς, ἡμῶν τῶν ταπεινῶν, καὶ εἰς ὅλους ἐκείνους ὁποῦ ἤθελε τύχῃ τὸ ἱερὸν τοῦτο Βιβλίον. Ποῖος τάχα, ἂς εἶναι καὶ ὁ πλέον ἀμελὴς, νὰ ἀκούσῃ τοιαῦτα θαυμαστὰ καὶ φοβερὰ κατορθώματα ἐκείνων τῶν Ὁσίων καὶ Ἁγίων Πατέρων, ὁποῦ ἀγωνίσθησαν εἰς τόσους χρόνους μέσα εἰς ἐκείνην τὴν βαθυτάτην ἔρημον, τὴν ἀπαρηγόρητον, πολεμοῦντες μὲ τὴν ἰδίαν σάρκα, καὶ μὲ τὰ δρατεύματα τῶν δαιμόνων, καὶ δὲν θέλει κατανυχθῇ, καὶ δὲν θέλει θαυμάσει; Ἀνίσως καὶ δὲν γένῃ μιμητὴς, κἂν θέλει ταπεινωθῇ διὰ τὴν ἀσθένειάν τυ. Λοιπὸν τὸ ἔργον συ θεάρεστον, καὶ ὁ μισθός συ πολύς. Ἐπικαλοῦ ἐκείνων τῶν Ὁσίων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν τὰς εὐχὰς, διὰ νὰ σὲ φυλάττυν ἄχρι τέλους, καθὼς σὲ ἐγνώρισα ἀπὸ τὴν ὑπατείαν τοῦ Τατιανοῦ, μέχρι τῆς σήμερον. Καὶ μάλιστα ἐχρημάτισες πρεσβύτερος εὐσεβεστάτου κοιτῶνος. Καλῶς ἐστοχάσθης, ὅτι ὁ καιρὸς τῆς ζωῆς μας, ὁπῦ ἔχομεν νὰ περάσωμεν, εἶναι πολλὰ ὀλιγώτερος ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπῦ ἐπεράσαμεν. Διὰ τοῦτο μήτε πλοῦτος, μήτε δόξα σὲ κατέπληξεν, ἀλλὰ μάλιστα εἰς οὐδὲν τὰ ἐλογίασες, διὰ τὸν πάντων Βασιλέα καὶ Θεὸν, Ἰησοῦν Χριστόν. Ὦ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Περὶ τῆς Παρθένου ὁποῦ ἐξέπεσε, καὶ πάλιν μετενόησε.

Μία Παρθένος ἀσκήτευεν ἡσυχάζυσα μὲ δύο Παρθένυς ἀσκήτριαις, μὲ ταῖς ὁποίαις ἐπέρασεν εἰς τὴν ἄσκησιν χρόνυς ἐννέα. Συνέβη ὅμως ἐκ συνεργείας τῦ σατανᾶ νὰ διαφθαρῇ ἀπὸ ἕνα Ψάλτην, μὲ τὸν ὁποῖον ἔκαμε καὶ παιδίον. Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν εἰς τόσον μῖσος ἦλθε τῆς ἁμαρτίας, καὶ εἰς τοιαῦτα μέτρα ἦλθε τῆς μετανοίας, ὥστε ὁπῦ ἐδόθη μετὰ πάσης προθυμίας εἰς τὴν ἐγκράτειαν, καὶ πᾶσαν κακοπάθειαν. Ἐπήγαινεν ἐπὶ ταὐτῦ εἰς τὰ νοσοκομεῖα, καὶ πτωχοτροφεῖα, καὶ ὑπηρετῦσεν ἀσθενεῖς, μισαροὺς, καὶ λωβῦς, εἰς ὅλον τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔζησε χρόνυς τριάντα μετὰ τὸν ξεπεσμόν. Καὶ τόσον εὐηρέστησεν ἡ μακαρία εἰς τὸν Θεὸν, ὥστε ὁπῦ τὸ ἐφανέρωσεν ὁ Θεὸς εἰς ἕνα μέγαν καὶ ἁγιώτατον Γέροντα, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶπε ταῦτα· Περισσότερον εὐαρέστησέ με αὐτὴ ἡ γυνὴ ἀφ' ὅ ἐμετανόησε, παρὰ ὁπόταν ἦτον Παρθένος. Ταῦτα ἔγραψα, διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀκρίβειαν, καὶ δύναμιν τῆς μετανοίας, ἡ ὁποία φέρει τὸν ἄνθρωπον, ὄχι μόνον εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν, ἀλλὰ ὅταν εἶναι ἀπὸ μέσης καρδίας, ἀνεβάζει τὸν μετανοῦντα καὶ εἰς ὑψηλότερον βαθμόν.

Τῷ Συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ Χάρις.

ΠΙΝΑΞ

Προοίμιον τῆς Ζωῆς τῶν Ὁσίων Πατέρων, ὁποῦ περιέχονται εἰς τὸ ΛΑΥΣΑΪΚΟΝ. Σελ. 10
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰσιδώρου τοῦ Ξενοδόχου. 19
Περὶ τῆς Παρθένυ Ποταμιαίνης. 22
Περὶ τοῦ Διδύμου. 23
Βίος Ἀλεξάνδρας. —
Περὶ τῆς Φιλαργύρου Παρθένου. 24
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀρσασίου, καὶ τῆς συνοδίας του. 26
Περὶ τῦ Ἀββᾶ Ἀμμοῦν, καὶ τῆς συζύγου του. 27
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ὥρ. 30
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Παμβώ. 31
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Πίωρ. 33
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀμμωνίου, καὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν σὺν ταῖς ἀδελφαῖς αὐτοῦ. —
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Βενιαμίν. 34
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀπολλωνίυ τοῦ ἀπὸ πραγματευτῶν. 25
Περὶ τῶν Ἀββάδων Παΐσίου καὶ Ἡσαΐου. 36
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μακαρίου τοῦ Νεωτέρου. 37
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ναθαναήλ. 38
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μακαρίου τοῦ Ἀλεξανδρέως. 40
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μάρκου. 49
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Παύλου, καὶ τῆς Παρθένου ὁποῦ ἔκαμνεν εὐχὰς ἑπτακοσίας. 50
Περὶ Κρονίου τοῦ Πρεσβυτέρου. 51
Περὶ Εὐλογίου, καὶ τοῦ Λελωβημένου. —
Διὰ τὴν ὀπτασίαν ὁποῦ εἶδεν ὁ μέγας Ἀντώνιος. 55
Περὶ τοῦ Παύλου τοῦ Ἁπλοῦ. 56
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Παχώνυς. 60
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Στεφάνου. 62
Περὶ τῦ Οὐάλη ὁποῦ ἐξέπεσε. Σελ. 64
Περὶ τοῦ Ἥρωνος. 65
Περὶ τοῦ Πτολεμαίου ὁποῦ ἐξέπεσε. 66
Περὶ τῆς Παρθένυ ὁποῦ ἐξέπεσε. —
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἠλία. 67
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου. 68
Περὶ τῆς Παρθένου Πιαμοῦν. 69
Περὶ τοῦ Μεγάλου Παχωμίου. —
Περὶ τῆς Παρθένυ ὁποῦ ἐκαμώνετο διὰ τὸν Χριστὸν Σαλὴ καὶ Τρελλή. 73
Ἀ'πὸ τὸν Βίον τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ ἐν Λυκῷ. 75
Περὶ τῆς Ποιμενίης. 80
Βίος τοῦ Ἀββᾶ Ἀμμωνᾶ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. —
Βίος τοῦ Ἀββᾶ Βῆ. 81
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Θεωνᾶ. —
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἠλία. 82
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Κόπρι. 83
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Σύρου, καὶ Ἡσαΐου, καὶ Παύλου. 85
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἕλληνος. 86
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀπελλῆ. 89
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου. —
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Παφνουτίου. 91
Περὶ τοῦ Πρωτοκομήτου. 92
Περὶ τοῦ Ἐμπόρου. 94
Περὶ τοῦ Ἀπολλωνίυ, καὶ Φιλήμονος, καὶ ἄλλων ὁποῦ ἐμαρτύρησαν ὁμοῦ. 95
Περὶ τοῦ Διοσκόρου. 97
Περὶ τῆς Θεωρίας τῶν Πατέρων τῆς Νητρίας. 98
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀμμωνίου. 99,
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰσιδώρου. —
Περὶ τοῦ Ἱερωτάτου Γέροντος Ἀμμωνᾶ. 100
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰωάννου. —
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Πιτυρίωνος. —

Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Εὐλογίου. Σελ. 101
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Σεραπίωνος. 102
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Ποσειδωνίου. —
Περὶ Ἱερωνύμου, καὶ Παύλας, Ὀξυπερτίου, Πέτρου, καὶ Συμεών. 103
Περὶ τοῦ Θαυμασίου Εὐαγρίου Διακόνου. 104
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Πίωρ. 108
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Μωϋσέως τοῦ Λίθεως. —
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Χρονίου. 109
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Ἰακώβου, καὶ Παφνουτίου, καὶ Χαιρήμονος, καὶ τοῦ παραχωθέντος Ἀδελφῆ, καὶ τοῦ ἀποθανόντος ἀπὸ δίψαν. —
Περὶ τοῦ Ἁγίου Σολομῶνος. 113
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Δωροθέου. —
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Διοκλῆ. —
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Καπίτωνος. 114
Περὶ ἐκείνης ὁποῦ ἐπεριπαίζετο. —
Περὶ τοῦ Ὁσίου Ἐφραίμ. —
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Ἰουλιανοῦ. 115
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Ἰννοκεντίου. —
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Ἀδολίου. 117
Περὶ Ἀθραμίου τινός. —
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Ἐλπιδίου. —
Περὶ τῶν Ἁββάδων Αἰνεσίου καὶ Εὐσταθίου. 118
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Σισινίου. —
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Γαδδανᾶ. 119
Περὶ τοῦ Ἁββᾶ Ἠλία. —
Περὶ Σαββατίου τινός. 120
Περὶ τοῦ Πρεσβυτέρου Φιλορώμου. Σελ. 120
Περὶ τοῦ Σεβηριανοῦ καὶ τῆς Συζύγου αὐτοῦ. 122
Περὶ Ἐλεήμονος Μοναχοῦ. —
Περὶ τῆς Ὁσίας Μελάνης τῆς Νεωτέρας. 124
Περὶ Ἀλβίνας, καὶ περὶ Ὀππιανοῦ. 125
Περὶ Παμμαχίου, καὶ Μακαρίου, Κωνσαντίου, καὶ Παύλας. 126
Περὶ Εὐστοχίας, καὶ Βενερίας, καὶ Θεοδώρας, Οὐσίας, καὶ Ἀδολίας. —
Περὶ Βασιανίλας, Φωτεινῆς, Ἀσέλας, καὶ Ἀβίτας. 127
Περὶ τῆς Μακαρίας Μάγνας. —
Περὶ τῆς Παρθένου, ὁπῦ ἐδέχθη τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον. 128
Περὶ τῆς Ὁσίας Ταλίδας. 129
Περὶ τῆς Ὁσίας Ταώρ. 130
Περὶ τῆς Θυγατρὸς τῦ Ἱερέως. 131
Περὶ τῆς Ὁσίας Ὀλυμπιάδος. 134
Περὶ τῆς Ὁσίας Κανδίδας. 136
Περὶ τῆς Ὁσίας Γελασίας. —
Περὶ Ἰουλιανῆς. —
Περὶ ἄλλης εὐγενεστάτης Παρθένου. 137
Περὶ Μαγνεντίυ, καὶ τῆς Γυναικός τοῦ Συγκλητικοῦ. 139
Περὶ τοῦ Ἀδελφοῦ ὁποῦ ἐσταθη μὲ λόγυ μυ ἀπὸ νεότητος ἕως τὴν σήμερον. —
Περὶ τῆς Παρθένου ὁποῦ ἐξέπεσε, καὶ πάλιν μετενόησε. 142

Κ Ξ

ΤΕΛΟΣ.

